

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

รายการ	ประเภทครัวเรือน							อื่นๆ	
	รวม	เกษตรกร	รับจ้าง	ค้าขาย	ทำงานประจำ	บริการ			
กลุ่มครัวเรือนที่ปลูกไม้ผลเป็นหลัก									
แหล่งเงินทุนที่เป็นสถาบัน									
ระยะสั้น	10.3	11.5	12.5	*	0.0	12.0	*	*	
ระยะปานกลาง	11.5	12.0	12.0	10.0	12.0	*	*	*	
ระยะยาว	12.0	*	12.0	12.0	*	*	*	*	
ไม่มีกำหนด	*	*	*	*	*	*	*	*	
แหล่งเงินทุนอื่น									
ระยะสั้น	0.0	0.0	0.0	*	*	*	*	*	
ระยะปานกลาง	*	*	*	*	*	*	*	*	
ระยะยาว	*	*	*	*	*	*	*	*	
ไม่มีกำหนด	0.0	*	0.0	*	*	*	*	*	
กลุ่มครัวเรือนที่ปลูกพืชยืนต้น (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) เป็นหลัก									
แหล่งเงินทุนที่เป็นสถาบัน									
ระยะสั้น	12.7	11.6	16.0	*	*	*	*	*	
ระยะปานกลาง	5.2	12.0	12.0	*	*	*	1.0	*	
ระยะยาว	*	*	*	*	*	*	*	*	
ไม่มีกำหนด	*	*	*	*	*	*	*	*	
แหล่งเงินทุนอื่น									
ระยะสั้น	36.0	36.0	*	*	*	*	*	*	
ระยะปานกลาง	*	*	*	*	*	*	*	*	
ระยะยาว	*	*	*	*	*	*	*	*	
ไม่มีกำหนด	*	*	*	*	*	*	*	*	

หมายเหตุ : * คือ ไม่มีรายการ

ตารางที่ 3.9 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละของจำนวนเงินที่กู้

หลักประกันเงินกู้	ประเภทครัวเรือน						
	รวม	เกษตรกร	รับจำนำ	ค้าขาย	ทำงานประจำ	บริการ	อื่นๆ
กลุ่มครัวเรือนที่ปลูกพืชหลายครั้ง และไม่ผล พื้นที่ขนาดเล็ก							
สถาบันการเงิน :							
ระยะสั้น							
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้าประภัณ	6.5	3.4	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้าประภัณ	29.3	30.9	0.0	0.0	37.5	0.0	0.0
ที่ดิน	64.3	65.6	0.0	0.0	62.5	100.0	0.0
ระยะปานกลาง							
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้าประภัณ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้าประภัณ	16.8	0.0	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	83.2	100.0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0
ระยะยาว							
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้าประภัณ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้าประภัณ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
แหล่งนอกรอบบบ :							
ระยะสั้น							
ไม่มี	100.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้าประภัณ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้าประภัณ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อื่นๆ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ระยะปานกลาง							
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้าประภัณ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้าประภัณ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ระยะยาว							
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้าประภัณ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้าประภัณ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ไม่มีก้าหนด							
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้าประภัณ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้าประภัณ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

ตารางที่ 3.9 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละของจำนวนเงินที่กู้

หลักประกันเงินกู้	ประเภทครัวเรือน						
	รวม	เกษตรกร	รับจำนำ	ค้าขาย	ทำงานประจำ	บริการ	อื่นๆ
กลุ่มครัวเรือนที่ปลูกข้าวหลาภูรัง เขตชลประทาน							
สถาบันการเงิน :							
ระยะสั้น							
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	14.7	13.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	32.5	33.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	52.8	53.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ระยะปานกลาง							
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	22.4	22.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	77.6	77.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ระยะยาว							
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	35.1	35.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	64.9	64.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
แหล่งประกอบ :							
ระยะสั้น							
ไม่มี	42.4	43.1	0.0	100.0	100.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	6.3	1.9	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	51.3	55.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อื่นๆ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ระยะปานกลาง							
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	86.0	86.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	14.0	14.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ระยะยาว							
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ไม่มีกำหนด							
ไม่มี	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

ตารางที่ 3.9 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละของจำนวนเงินที่กู้

หลักประกันเงินกู้	ประเภทครัวเรือน						
	รวม	เกษตรกร	รับจำนำ	ค้าขาย	ทำงานประจำ	บริการ	อื่นๆ
กลุ่มครัวเรือนที่ปลูกผลไม้เป็นหลัก							
สถานบ้านการเงิน :							
ระยะสั้น							
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	12.9	0.0	22.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	39.1	30.8	44.1	0.0	100.0	0.0	0.0
ที่ดิน	48.0	69.2	33.9	0.0	0.0	100.0	0.0
ระยะปานกลาง							
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0
ที่ดิน	100.0	0.0	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0
ระยะยาว							
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	100.0	0.0	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0
แหล่งประกอบ :							
ระยะสั้น							
ไม่มี	76.7	0.0	76.7	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อื่นๆ	23.3	0.0	23.3	0.0	0.0	0.0	0.0
ระยะปานกลาง							
ไม่มี	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ระยะยาว							
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ไม่มีกำหนด							
ไม่มี	100.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

ตารางที่ 3.9 (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละของจำนวนเงินที่กู้

หลักประกันเงินกู้	ประเภทครัวเรือน					
	รวม	เกษตรกร	รับจำนำ	ค้ายา	ทำนาประจำ	บริการ
กลุ่มครัวเรือนที่ปลูกพืชยืนต้น (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) เป็นหลัก						
สถาบันการเงิน :						
ระยะสั้น						
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	31.1	30.8	40.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	24.4	23.1	60.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	44.4	46.2	0.0	0.0	0.0	0.0
ระยะปานกลาง						
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	66.3	13.8	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	9.2	17.2	100.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	24.5	69.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ระยะยาว						
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
แหล่งหอกรอบบ :						
ระยะสั้น						
ไม่มี	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
อื่นๆ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ระยะปานกลาง						
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ระยะยาว						
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ไม่มีกำหนด						
ไม่มี	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
บุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
กลุ่มบุคคลค้ำประกัน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ที่ดิน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

ตารางที่ 3.10 สัดส่วนหนึ่งคงค้างปลายปีของครัวเรือนชนบท

หน่วย : ร้อยละ

ประเภทของครัวเรือน	กลุ่มครัวเรือน				
	1	2	3	4	5
เกษตรกร	43.0	69.0	96.0	53.0	78.0
รับจ้าง	22.0	12.0	0.0	16.0	15.0
ค้าขาย	5.0	9.0	0.0	8.0	0.0
ทำงานประจำ	19.0	9.0	3.0	18.0	3.0
บริการ	10.0	1.0	0.0	5.0	4.0
อื่น ๆ	1.0	0.0	1.0	0.0	0.0
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

- กลุ่มครัวเรือน
1. ครัวเรือนในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่
 2. ครัวเรือนในพื้นที่ถือครองขนาดเล็ก ปลูกพืชหลายครั้งและไม่ผล
 3. ครัวเรือนในพื้นที่เขตชลประทาน ปลูกข้าวหลายครั้ง
 4. ครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม่ผลเป็นหลัก
 5. ครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม่ยั่งต้น (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) เป็นหลัก

ตารางที่ 3.11 หนี้คงค้างปลายปีของครัวเรือนชนบท

หน่วย : บาท/ครัวเรือน

ประเภทของครัวเรือน	กลุ่มครัวเรือน				
	1	2	3	4	5
เกษตรกร	73,587	67,115	48,631	81,079	55,715
รับจ้าง	69,953	24,750	4,300	44,092	40,660
ค้าขาย	177,250	45,375	0	57,961	5,000
ทำงานประจำ	128,555	21,053	35,667	89,969	50,000
บริการ	151,400	10,000	0	78,584	109,000
อื่น ๆ	26,800	0	20,000	0	0
รวม	84,690	44,282	44,307	69,560	52,650

- กลุ่มครัวเรือน 1. ครัวเรือนในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่
 2. ครัวเรือนในพื้นที่ถือครองของนาดเล็ก ปลูกพืชหลายครั้งและไม่ผล
 3. ครัวเรือนในพื้นที่เขตชลประทาน ปลูกข้าวหลายครั้ง
 4. ครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม่ผลเป็นหลัก
 5. ครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม้ยืนต้น (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) เป็นหลัก

ตารางที่ 3.12 ภาระหนี้สินของครัวเรือนชนบท*

หน่วย : ร้อยละ

ประเภทของครัวเรือน	กลุ่มครัวเรือน				
	1	2	3	4	5
เกษตรกร	4.4	3.6	6.2	5.4	5.2
รับจ้าง	8.4	2.7	0.9	8.7	7.5
ค้าขาย	10.1	6.9	0.0	8.8	0.9
ทำงานประจำ	18.4	1.9	2.7	7.8	6.0
บริการ	11.4	0.9	0.0	11.3	9.6
อื่นๆ	17.3		1.2		
รวม	6.6	3.2	5.6	6.1	5.5

* จำนวนหนี้คงค้างปลายปี/มูลค่าที่ดิน

- กลุ่มครัวเรือน
1. ครัวเรือนในพื้นที่เกษตรกรรม ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่
 2. ครัวเรือนในพื้นที่ที่อุดมด้วยน้ำ ปลูกพืชหลายครั้งและมีผล
 3. ครัวเรือนในพื้นที่เขตชลประทาน ปลูกข้าวหลายครั้ง
 4. ครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม้ผลเป็นหลัก
 5. ครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม้ยืนต้น (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) เป็นหลัก

ตารางที่ 3.13 สถานะของครัวเรือนที่ไม่ถูบีม

หน่วย : ร้อยละ

ประเภทของครัวเรือน	กลุ่มครัวเรือน					หน่วย : ร้อยละ
	1	2	3	4	5	
เกษตรกร						
รวม	56.0	20.0	50.0	76.0	45.0	
รายได้สูง	60.0	67.0	50.0	37.0	55.0	
รายได้ต่ำ	40.0	33.0	50.0	63.0	45.0	
รับจำนำ						
รวม	22.0	34.0	25.0	19.0	23.0	
รายได้สูง	0.0	27.0	100.0	20.0	90.0	
รายได้ต่ำ	100.0	73.0	0.0	80.0	10.0	
ค้าขาย						
รวม	0.0	9.0	0.0	2.0	14.0	
รายได้สูง	0.0	50.0	0.0	0.0	0.0	
รายได้ต่ำ	0.0	50.0	0.0	100.0	100.0	
ทำงานประจำ						
รวม	0.0	27.0	8.0	4.0	14.0	
รายได้สูง	0.0	42.0	0.0	100.0	33.0	
รายได้ต่ำ	0.0	58.0	100.0	0.0	67.0	
บริการ						
รวม	11.0	7.0	8.0	0.0	2.0	
รายได้สูง	100.0	67.0	0.0	0.0	0.0	
รายได้ต่ำ	0.0	33.0	100.0	0.0	100.0	
อื่นๆ						
รวม	11.0	2.0	8.0	0.0	2.0	
รายได้สูง	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
รายได้ต่ำ	100.0	100.0	100.0	0.0	100.0	
รวม						
รวม	10.0	46.0	13.0	47.0	48.0	
รายได้สูง	44.0	43.0	50.0	35.0	50.0	
รายได้ต่ำ	56.0	57.0	50.0	65.0	50.0	

- กลุ่มครัวเรือน 1. ครัวเรือนในพื้นที่เกษตรกรรม ปลูกข้าว และ/หรือพืชฯรร
 2. ครัวเรือนในพื้นที่อีโคครอฟขนาดเล็ก ปลูกพืชหลายครั้งและไม่ผล
 3. ครัวเรือนในพื้นที่เขตชลประทาน ปลูกข้าวหลายครั้ง
 4. ครัวเรือนในพื้นที่ปลูกไม้ผลเป็นหลัก
 5. ครัวเรือนในพื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) เป็นหลัก

ตารางที่ 3.14 สถานะของครัวเรือนรับจ้างที่ไม่ทำการเพาะปลูก (Landless Household)

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	กลุ่มครัวเรือน				
	1	2	3	4	5
ร้อยละของครัวเรือนทั้งหมด	2.3	11.4	1.0	3.1	3.6
ร้อยละของ LH ที่ไม่ได้เงิน	50.0	90.9	100.0	67.0	50.0
ครัวเรือนที่มีรายได้สูง		0.0	30.0	100.0	0.0
ครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ	100.0	70.0	0.0	100.0	0.0

กลุ่มครัวเรือน 1. ครัวเรือนในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ปลูกข้าว และ/หรือพืชฯ

2. ครัวเรือนในพื้นที่ถือครองขนาดเล็ก ปลูกพืชหลายครั้งและไม่ผล
3. ครัวเรือนในพื้นที่เขตชลประทาน ปลูกข้าวหลายครั้ง
4. ครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม่ผลเป็นหลัก
5. ครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม่ยืนต้น (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) เป็นหลัก

บทที่ 4

ลักษณะของกระแสเงินสดของครัวเรือนในชนบท

4.1 บทนำ

จากลักษณะทั่วไปของครัวเรือนตัวอย่างที่กล่าวถึงมาแล้วในบทก่อน ไปเบนี้จะอธิบายถึงลักษณะของกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นในครัวเรือนตัวอย่าง รวม 485 ครัวเรือน ซึ่งประกอบด้วยกระแสเงินสดที่สำคัญ 3 รายการ คือ กระแสเงินสดรับ กระแสเงินสดจ่าย และกระแสเงินสดสุทธิ โดยจะอธิบายการเคลื่อนไหวของกระแสเงินสดของครัวเรือน เป็นรายเดือนในระยะเวลา 1 ปี โดยจะจำแนก ครัวเรือนออกตามลักษณะอาชีพหลักซึ่งพิจารณาจากรายได้หลักของครัวเรือน ประกอบด้วยครัวเรือน 6 กลุ่มอาชีพได้แก่ ครัวเรือนเกษตรกร ครัวเรือนรับจ้าง (มีรายได้ไม่ประจำ) ครัวเรือนค้าขาย ครัวเรือนที่ทำงานประจำ ครัวเรือนอาชีพบริการ และครัวเรือนอาชีพอื่น ๆ

ในการพิจารณาทางด้านกระแสเงินสดรับนั้น จะรวมกระแสเงินสดรับทุกประเภทในแต่ละเดือนเข้าด้วยกัน ประกอบด้วย เงินสดรับจากการผลิตทางการเกษตรทั้งพืชและสัตว์ รายได้จากการรับจ้างทำงานประจำ งานบริการ การขายสินทรัพย์ประเภทลังหาริมทรัพย์ ดอกเบี้ย เงินปันผล เงินที่ถอนจากบัญชีเงินฝาก และรายได้อื่น ๆ แต่จะไม่รวมรายการ 2 รายการ คือ

- รายได้จากการขายที่ดิน เนื่องจากไม่ใช่รายการปกติที่เกิดขึ้นเป็นประจำ และขนาดของรายการมักมีขนาดใหญ่ที่จะทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนสูง
- เงินที่รับจากการกู้ยืม เนื่องจากไม่ใช่รายการปกติที่เกิดขึ้นในครัวเรือน และอยู่ในประเด็นของการศึกษาครั้งนี้

ในการนำองเดียวกันในการพิจารณาถึงกระแสเงินสดจ่าย ก็จะรวมรายการเงินสดจ่ายทุกประเภทที่เกิดขึ้นในครัวเรือน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการผลิตทางการเกษตรทั้งพืชและสัตว์ ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงที่ดิน ค่าใช้จ่ายในการอุดโภคบริโภค การซ่อมแซมทรัพย์สิน การซื้อสัมภาริมทรัพย์ การลงทุนในสินทรัพย์ทางการเงิน การฝากเงิน และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น แต่จะไม่รวมรายการ 2 รายการ คือ

- ค่าใช้จ่ายในการซื้อที่ดิน เนื่องจากไม่ใช่รายการปกติที่เกิดขึ้นเป็นประจำ และมักมีขนาดใหญ่ที่ทำให้มีความคลาดเคลื่อนของข้อมูลสูง
- เงินที่จ่ายชำระคืนเงินกู้และดอกเบี้ย เนื่องจากไม่ใช่รายการที่เกิดขึ้นภายในครัวเรือนตามปกติ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ จะนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาโดยมีตารางและภาพประกอบโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะของกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นในครัวเรือนชนบทเป็นลำดับๆ โดยจะกล่าวถึงกระแสเงินสดโดยภาพรวมตามลักษณะอาชีพหลักในลำดับแรก และการเปรียบเทียบกระแสเงินสดของครัวเรือนที่มีกระแสเงินสดสูงเป็นจำนวนมาก ครัวเรือนที่มีกระแสเงินสดสูงเป็นลบ ซึ่งมีการกู้เงินหรือไม่มีการกู้เงินในระหว่างปีที่สำรวจในลำดับต่อไป

4.2 กระแสเงินสดของครัวเรือน โดยจำแนกตามลักษณะอาชีพหลัก

ข้อมูลจากการสำรวจครัวเรือนตัวอย่างจำนวน 485 ครัวเรือน สามารถจำแนกออกได้เป็น 6 กลุ่มอาชีพหลัก ซึ่งจะแยกอธิบายถึงลักษณะของกระแสเงินสดแต่ละกลุ่มเป็นลำดับไป ได้แก่

1. ครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 297 ครัวเรือน
2. ครัวเรือนรับจำนำ(มีรายได้ไม่ประจำ) จำนวน 94 ครัวเรือน
3. ครัวเรือนค้าขาย จำนวน 22 ครัวเรือน
4. ครัวเรือนที่ทำงานประจำ จำนวน 49 ครัวเรือน
5. ครัวเรือนอาชีพบริการ จำนวน 16 ครัวเรือน
6. ครัวเรือนอาชีพอื่น ๆ จำนวน 7 ครัวเรือน

4.2.1 กระแสเงินสดของครัวเรือนเกษตรกร

กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพหลักทางการเกษตร จำนวน 297 ครัวเรือน มีกระแสเงินสดรับเคลี่ยครัวเรือนละ 136,948.7 บาทต่อปี กระแสเงินสดจ่ายเคลี่ยครัวเรือนละ 95,258.8 บาทต่อปี จึงมีกระแสเงินสดสูงสุดเคลี่ยครัวเรือนละ 41,689.9 บาทต่อปี โดยมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระแสเงินสดสูงถึง 111,501 บาท แสดงให้เห็นว่าขนาดของกระแสเงินสดสูงมีการกระจายสูงมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายครัวเรือนจะพบว่ามีจำนวนครัวเรือนที่มีกระแสเงินสดสูงเป็นจำนวนมาก (คือ รับมากกว่าจ่าย) จำนวน 202 ครัวเรือน หรือร้อยละ 68.01 ของครัวเรือนในกลุ่มนี้ โดยมีพิสัยอยู่ระหว่าง 310 ถึง 1,003,945 บาท มีค่าเฉลี่ยเป็น 78,598.69 บาท ต่อครัวเรือนต่อปี มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 114,042.44 บาท ในขณะที่มีครัวเรือนอีก 95 ครัวเรือน หรือร้อยละ 31.99 ของครัวเรือนในกลุ่มนี้มีกระแสเงินสดสูงเป็นลบ (คือ จ่ายมากกว่ารับ) โดยมีพิสัยอยู่ระหว่าง -300 ถึง -282,378 บาท มีค่าเฉลี่ยเป็น -36,789.80 บาท และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 46,764.42 บาท (ตารางที่ 4.1) เมื่อพิจารณาจากการกระจายของกระแสเงินสดสูงแล้ว เห็นได้ชัดว่าในครัวเรือนเกษตรกรนั้นยังมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากการความแตกต่างในปัจจัยต่าง ๆ เช่น ขนาดของการผลิต ประเภทของการผลิต ทำเลที่ตั้งของแหล่งผลิต และปัจจัยอื่น ๆ

เมื่อพิจารณาภาพรวมของกลุ่มนี้ทั้งหมดโดยจำแนกกระแสเงินสดรับ กระแสเงินสดจ่าย และกระแสเงินสดสุทธิ ออกเป็นรายเดือนในรอบ 1 ปี โดยเริ่มต้นที่เดือนมิถุนายนไปสิ้นสุดที่เดือนพฤษภาคมแล้ว จะพบในส่วนของการกระแสเงินสดรับมีลักษณะเป็น U shape ที่ค่อนข้างสมดุลในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือน มกราคม โดยมีระดับต่ำสุดอยู่ที่เดือนตุลาคม ที่ระดับ 7,690.10 บาท ส่วนในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงพฤษภาคม เป็นช่วงที่กระแสเงินสดรับของครัวเรือนมีลักษณะผันผวนจากเดือนหนึ่งไปยังเดือนหนึ่งในลักษณะทันปลา โดยมีระดับสูงสุดในเดือนมีนาคมที่ระดับ 18,327.20 บาท ซึ่งเป็นระดับสูงสุดของปีด้วย และมีระดับต่ำสุดในเดือน เมษายนที่ระดับ 7,676.10 บาท ซึ่งเป็นระดับต่ำที่สุดของปีด้วยเช่นกัน ส่วนเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์แม้ว่ากระแสเงินสดรับจะไม่สูงเท่าเดือนมีนาคม แต่ก็ยังมีระดับสูงกว่าเดือนอื่น ๆ ซึ่งอาจอธิบายได้ว่าเป็นช่วงที่เกษตรกรมีรายได้จากการผลิตพืชผลทางการเกษตรที่สำคัญในช่วงเวลาดังกล่าว (ตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.1)

ส่วนกระแสเงินสดจ่ายของครัวเรือนเกษตรกรโดยรวมนั้น มีลักษณะการกระจายที่สม่ำเสมอ โดยระดับต่ำสุดอยู่ในเดือนกันยายนที่ระดับ 6,103.20 บาท สูงสุดในเดือนพฤษภาคมที่ระดับ 9,744.20 บาท จากลักษณะของการกระแสเงินสดรับและจ่ายข้างต้น ทำให้กระแสเงินสดสุทธิ ซึ่งเป็นผลต่างระหว่างกระแสเงินสดรับ และกระแสเงินสดจ่ายนั้น มีความแปรปรวนมากพอสมควรตามลักษณะของการกระแสเงินสดรับ โดยในเดือน เมษายนนี้ของครัวเรือนมีระดับการกระแสเงินสดจ่ายสูงสุดนั้น จะมีกระแสเงินสดสุทธิมีค่าเป็นลบ คือ -830.90 บาท ซึ่งเป็นระดับต่ำที่สุดของปีและเป็นเดือนเดียวที่มีค่าเป็นลบ ในขณะที่กระแสเงินสดสุทธิมีค่าสูงสุดในเดือน มีนาคมที่ระดับ 8,739.70 บาท ซึ่งเป็นลักษณะเดียวกับกระแสเงินสดรับนั้นเอง และหากจะพิจารณาจากค่าสะสม ของกระแสเงินสดสุทธิทั้งหมดจำนวน 41,689.90 บาท แล้วจะเห็นว่าเป็นค่าสะสมที่เกิดจากการกระแสเงินสดสุทธิในช่วงเดือนมกราคมถึงมีนาคม เพียง 3 เดือน เป็นจำนวนถึง 21,988.70 บาท หรือกว่าครึ่งหนึ่งของกระแสเงินสดสุทธิทั้งหมด ส่วนอีกครึ่งหนึ่งจะกระจายไปในระหว่างเดือนอื่น ๆ ซึ่งเห็นว่าช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเวลาที่เกษตรกรมีความมั่งคั่งที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงทั่วไป (ตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.1)

4.2.2 กระแสเงินสดของครัวเรือนรับจ้าง

กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพหลักเป็นการรับจ้าง จำนวน 94 ครัวเรือน มีกระแสเงินสดรับเฉลี่ยครัวเรือนละ 82,762.3 บาทต่อปี กระแสเงินสดจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนละ 59,577.9 บาทต่อปี มีกระแสเงินสดสุทธิเฉลี่ยครัวเรือนละ 23,184.4 บาทต่อปี โดยมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระแสเงินสดสุทธิเท่ากับ 88,640 บาท และคงให้เห็นว่าขนาดของการกระแสเงินสดสุทธิมีการกระจายสูงมากกว่าเดียวกับครัวเรือนเกษตรกร และเมื่อพิจารณาเป็นรายครัวเรือนจะพบว่า มีจำนวนครัวเรือนที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวก (คือ รับมากกว่าจ่าย) จำนวน 62 ครัวเรือน หรือร้อยละ 65.96 ของครัวเรือนในกลุ่มนี้ โดยมีพิสัยอยู่ระหว่าง 1,650 ถึง 539,750 บาท มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 52,548.98 บาท ต่อครัวเรือน ต่อปี มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 89,428.66 บาท ในขณะที่มีครัวเรือนอีก 32 ครัวเรือน หรือร้อยละ 34.04 ของครัวเรือนในกลุ่มนี้ มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบ (คือ รับน้อยกว่าจ่าย) โดยมีพิสัยอยู่ระหว่าง -860 ถึง -292,775 บาท มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ -33,581.64 บาท

ค่าส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 52,829.56 บาท (ตารางที่ 4.1) เมื่อพิจารณาจากการกระจายของกระแสเงินสด สุทธิแล้ว จะเห็นได้ว่าในครัวเรือนรับจ้างนั้นยังมีความแตกต่างกันมากในกลุ่มเช่นเดียวกับ ครัวเรือนเกษตรกร แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพการเกษตรแล้ว ครัวเรือนรับจ้างยังมีขนาดของกระแสเงินสดรับสุทธิ ต่ำกว่ามาก ทั้งในภาพรวมและในกลุ่มที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวก ส่วนในกลุ่มที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบนั้น ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรับจ้างมีค่าต่ำกว่าเล็กน้อย

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาภาพรวมของกลุ่มนี้ทั้งหมดโดยจำแนกระบบกระแสเงินสดรับ กระแสเงินสดจ่าย และกระแสเงินสดสุทธิ เป็นรายเดือนในรอบ 1 ปี โดยเริ่มต้นที่เดือนมิถุนายนไปสิ้นสุดที่เดือน พฤษภาคมเช่นเดียวกับครัวเรือนเกษตรกรแล้วพบว่า กระแสเงินสดรับของครัวเรือนรับจ้างมีลักษณะที่ค่อนข้างสม่ำเสมอ โดยมีสัดส่วนใกล้เคียงกันทุกเดือน คือรายอยู่ระหว่าง 5,880.90 บาท ซึ่งเป็นระดับต่ำสุดในเดือน กันยายน กับ 7,892.20 บาท ซึ่งเป็นค่าสูงสุดในเดือนมิถุนายน (ตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.2)

ส่วนกระแสเงินสดจ่ายนั้นมีลักษณะการกระจายมากกว่าการรับ โดยในเดือน พฤษภาคมมีระดับสูงสุดที่ระดับ 6,707.80 บาท รองลงมาคือเดือน พฤษภาคมและเมษายน ที่ระดับ 6,092.90 และ 6,079.90 บาท ตามลำดับ ส่วนอีก 9 เดือนที่เหลือนั้นกระแสเงินสดจ่ายกระจายอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ระหว่าง 3,407.00 บาท ในเดือนกันยายนซึ่งเป็นระดับต่ำที่สุดในรอบปี ถึง 5,385.20 บาทในเดือนมิถุนายน (ตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.2)

สำหรับการกระจายของกระแสเงินสดสุทธิ ซึ่งเป็นผลต่างระหว่างกระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่ายนั้น มีลักษณะการกระจายเป็น 2 กลุ่มอย่างชัดเจน กล่าวคือ กระแสเงินสดสุทธิระหว่างเดือนมิถุนายนถึงมกราคม มีระดับใกล้เคียงกันอยู่ระหว่าง 2,473.80-3,133.40 บาท ยกเว้นเดือน พฤษภาคมเพียงเดือนเดียว ที่กระแสเงินสดสุทธิมีค่าเป็นลบเล็กน้อยที่ระดับ -421.10 บาทซึ่งเป็นค่าที่ ต่ำที่สุดในรอบปี ส่วนในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ถึงพฤษภาคม กระแสเงินสดสุทธิของกลุ่มนี้จะมีค่าต่ำลง คือมีค่าอยู่ระหว่าง 50.40-1,881.20 บาท (ตารางที่ 4-2 และภาพที่ 4-2)

4.2.3 กระแสเงินสดของครัวเรือนค้าขาย

กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพหลักทางการค้าขาย จำนวน 22 ครัวเรือน มีกระแสเงินสดรับเฉลี่ยครัวเรือนละ 124,960.0 บาทต่อปี กระแสเงินสดจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนละ 96,504.7 บาทต่อปี มีกระแสเงินสดสุทธิเฉลี่ยครัวเรือนละ 28,455.3 บาทต่อปี โดยมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระแสเงินสดสุทธิสูงถึง 76,328 บาท แสดงให้เห็นว่าขนาดของกระแสเงินสดสุทธิมีการกระจายสูงมากเช่นกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายครัวเรือน จะพบว่า มีจำนวนครัวเรือนที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวก (คือ รับมากกว่าจ่าย) จำนวน 13 ครัวเรือน หรือ

ร้อยละ 59.09 ของครัวเรือนในกลุ่ม โดยมีพิสัยอยู่ระหว่าง 2,570 ถึง 216,464 บาท มีค่าเฉลี่ยเป็น 68,518.58 บาท ต่อครัวเรือนต่อปี มีค่าส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 74,350.86 บาท ในขณะที่มีครัวเรือนอีก 9 ครัวเรือน หรือร้อยละ 40.91 ของครัวเรือนในกลุ่มนี้ มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบ (คือ รับน้อยกว่าจ่าย) โดยมีพิสัยอยู่ระหว่าง -540 ถึง -72,410 บาท มีค่าเฉลี่ยเป็น -29,413.84 บาท ค่าส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 25,011.36 บาท เมื่อพิจารณาจากการกระจายของกระแสเงินสดสุทธิแล้ว จึงเห็นได้ชัดว่าในครัวเรือนค้าขายก็ยังคงมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มเช่นเดียวกับในสองกลุ่มแรก ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากการแตกต่างในปัจจัยต่าง ๆ เช่น ขนาดของกิจการ ประเภทของกิจการ ทำเลที่ตั้งของกิจการ และปัจจัยอื่น ๆ เช่นเดียวกับครัวเรือนเกษตรกร (ตารางที่ 4.1)

เมื่อพิจารณาภาพรวมของกลุ่มนี้ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยต่อครัวเรือนของกระแสเงินสดรับกระแสเงินสดจ่าย และกระแสเงินสดสุทธิ เป็นรายเดือนในรอบ 1 ปี โดยเริ่มต้นที่เดือนมิถุนายนไปสิ้นสุดที่เดือนพฤษภาคม พบร่วมกับกระแสเงินสดที่มีการกระจายเป็น 2 ช่วงใหญ่ ๆ คือระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม และพฤษภาคมถึงพฤษภาคม โดยในช่วงแรกกระแสเงินสดสุทธิมีทิศทาง สูงขึ้นเป็นลำดับจนถึงระดับสูงสุดในเดือนตุลาคม ที่ระดับ 17,226.50 บาท ซึ่งเป็นระดับสูงสุดของปีด้วย ส่วนช่วงที่สองเริ่มจากเดือนพฤษภาคม ที่กระแสเงินสดสุทธิมีค่าต่ำลงมากอยู่ที่ 8,031.50 บาท (ซึ่งใกล้เคียงกับระดับต่ำสุดในเดือนกรกฎาคม คือ 7,451.00 บาท) แล้วสูงขึ้นเป็นลำดับจนถึงเดือนพฤษภาคมซึ่งเป็นระดับสูงสุดของช่วงที่สองที่ระดับ 15,569.20 บาท ลักษณะดังกล่าวที่สามารถอธิบายได้ว่า การที่ครัวเรือนค้าขายมีกระแสเงินสดรับสูงมากในช่วงเดือนตุลาคม และพฤษภาคมนั้นน่าจะมาจากการเหตุผล 2 ประการ คือ เป็นช่วงเวลาของการปิด-เปิดภาคเรียนใหม่ และเป็นช่วงเวลาที่เกี่ยวเนื่องกับเทศกาลสำคัญของชุมชนชนบทไทย คือ ออกพรรษา ทดสอบ และส่งงานนั่นทำให้ครัวเรือนในชั้นบะมีการใช้จ่ายในการซื้อสินค้ามากกว่าปกติ (ตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.3)

ส่วนกระแสเงินสดจ่ายของครัวเรือนค้าขายนั้น มีลักษณะการกระจายที่สม่ำเสมอตลอดปี โดยมีระดับสูงสุดในเดือนเมษายน ที่ระดับ 10,458.60 บาท และต่ำสุดในเดือนกรกฎาคม ที่ระดับ 6,071.90 บาท การที่กระแสเงินสดจ่ายมีการกระจายไม่มากนักทำให้กระแสเงินสดสุทธิซึ่งเป็นผลต่างระหว่างกระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่าย มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับกระแสเงินสดรับเป็นส่วนใหญ่ โดยมีระดับต่ำสุดในเดือนพฤษภาคมกระแสเงินสดสุทธิมีค่าเป็นลบ ที่ระดับ -917.30 บาท ในขณะที่มีระดับสูงสุดในเดือนตุลาคมที่ระดับ 9,200.80 บาท รองลงมาคือเดือนพฤษภาคม ที่ระดับ 7,680.80 บาท และเดือนกันยายน ที่ระดับ 3,552.00 บาท กระแสเงินสดสุทธิทั้ง 3 เดือนนี้รวมกันมีค่าเท่ากับ 20,433.60 บาท เมื่อเทียบกับกระแสเงินสดสุทธิตลอดปีจำนวน 28,455.30 บาทแล้ว กล่าวได้ว่าครัวเรือนค้าขายจะมีกระแสเงินสดสุทธิรวมกันประมาณร้อยละ 70 ใน 3 เดือน และอีกร้อยละ 30 ในอีก 9 เดือนที่เหลือ (ตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.3)

4.2.4 กระแสเงินสดของครัวเรือนที่ทำงานประจำ

กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพหลักเป็นการทำงานประจำจำนวน 49 ครัวเรือน มีกระแสเงินสดรับเฉลี่ยครัวเรือนละ 159,968.70 บาทต่อปี กระแสเงินสดจ่ายเฉลี่ย 86,199.50 บาทต่อปี มีกระแสเงินสดสุทธิเฉลี่ยครัวเรือนละ 73,499.30 บาทต่อปี โดยมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระแสเงินสดสุทธิเท่ากับ 88,146 บาท ขนาดของกระแสเงินสดสุทธิมีการกระจายไม่มากหรือมีน้อยอาชีพอื่น ๆ ขนาดของกระแสเงินสดรับ และกระแสเงินสดสุทธิของครัวเรือนในกลุ่มนี้ มีขนาดใหญ่ที่สุดเมื่อเทียบระหว่างกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในขณะที่ขนาดของกระแสเงินสดจ่ายกลับมีขนาดเล็กกว่าครัวเรือนเกษตรกร ค้าขาย บริการและอื่น ๆ ยกเว้นเพียงครัวเรือนรับจ้างเพียงอาชีพเดียวที่มีขนาดกระแสเงินสดจ่ายเล็กกว่ากลุ่มนี้

เมื่อพิจารณาเป็นรายครัวเรือนจะพบว่า ในกลุ่มอาชีพนี้มีจำนวนครัวเรือนที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวก(คือ รับมากกว่าจ่าย) จำนวน 42 ครัวเรือน หรือร้อยละ 85.71 ของครัวเรือนในกลุ่มนี้ โดยมีพิสัยอยู่ระหว่าง 5,560 ถึง 312,120 บาท มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 94,687.67 บาท ต่อครัวเรือนต่อปี และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 73,431.42 บาท ในขณะที่มีครัวเรือนอีก 7 ครัวเรือน หรือร้อยละ 14.29 ของครัวเรือนในกลุ่มนี้ มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบ (คือ รับน้อยกว่าจ่าย) โดยมีพิสัยอยู่ระหว่าง -1,840 ถึง -148,350 บาท มีค่าเฉลี่ยเป็น -53,631.14 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 57,560.18 บาท เมื่อพิจารณาจากการกระจายของกระแสเงินสดสุทธิแล้ว จะเห็นได้ว่าในกลุ่มอาชีพนี้มีความแตกต่างกันภายในกลุ่มค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับอาชีพอื่น และเป็นกลุ่มอาชีพที่มีสัดส่วนของ ครัวเรือนที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวกมากที่สุด (ตารางที่ 4.1)

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาภาพรวมของกลุ่มนี้ทั้งหมดโดยจำแนกระยะเงินสดรับ กระแสเงินสดจ่าย และกระแสเงินสดสุทธิ ออกเป็นรายเดือนในรอบ 1 ปี โดยเริ่มต้นที่เดือนมิถุนายน ไปสิ้นสุดที่เดือนพฤษภาคม เช่นเดียวกับครัวเรือนอาชีพอื่นที่กล่าวมาแล้วบว่า กระแสเงินสดรับในแต่ละเดือนมีการกระจายที่ค่อนข้างสม่ำเสมอมากโดยมีระดับใกล้เคียงกัน ยกเว้นในเดือนมกราคมที่กระแสเงินสดรับมีระดับสูงกว่าเดือนอื่นอย่างชัดเจนที่ระดับ 16,172.60 บาท ซึ่งเป็นระดับสูงสุด ในขณะที่เดือนอื่น ๆ ระดับกระแสเงินสดรับจะอยู่ระหว่าง 11,355.60 บาท (เมษายน) ถึง 14,847.30 บาท (มีนาคม) เป็นที่สังเกตได้ว่ากระแสเงินสดรับรายเดือนของครัวเรือนในกลุ่มนี้ที่สูงกว่า 14,000 บาท มีอยู่ใน 3 เดือน คือ ตุลาคม มีนาคม และ มกราคม ซึ่งน่าจะมาจากรายได้ที่ได้รับจากอาชีพเสริมจากการเกษตรเป็นสำคัญ ส่วนการปรับเงินเดือนค่าจ้างประจำปีอาจจะมีส่วนอยู่บ้าง แต่ไม่น่าจะส่งผลต่อระดับกระแสเงินสดรับมากนักเมื่อพิจารณาจากขนาดที่เพิ่มขึ้น (ตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.4)

ส่วนกระแสเงินสดจ่ายนั้น มีลักษณะการกระจายที่สม่ำเสมอและเป็นไปในทิศทางเดียวกับกระแสเงินสดรับ โดยมีระดับกระแสเงินสดจ่ายสูงที่สุดในเดือนพฤษภาคม ที่ระดับ 10,596.60 บาท ส่วนเดือน

อีน ๆ นั้นกระแสเงินสดจ่ายกระจายอยู่ในช่วงระหว่าง 5,357.50 บาท (สิงหาคม) ถึง 8,883.60 บาท (ตุลาคม) การที่ครัวเรือนมีกระแสเงินสดจ่ายสูงมากในเดือนพฤษภาคมและตุลาคม ก็คงมาจากเหตุผลเดียวกับครัวเรือนทั่วไป คือเป็นช่วงเริ่มต้นภาคศึกษาใหม่ทำให้ต้องมีรายจ่ายมากกว่าปกติ สำหรับสมาชิกในครัวเรือนที่ยังอยู่ในวัยศึกษา (ตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.4)

สำหรับการกระจายของกระแสเงินสดสุทธิ ซึ่งเป็นผลต่างระหว่างกระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่ายนั้น มีลักษณะที่ค่อนข้างสม่ำเสมอในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนธันวาคม และเพิ่มสูงขึ้นในเดือนมกราคมที่ระดับ 9,111.80 บาท ซึ่งสูงที่สุดในรอบปีเป็นไปตามทิศทางของกระแสเงินสดรับ แล้วมีทิศทางที่ลดลงเป็นลำดับมีระดับต่ำที่สุดในรอบปีในเดือนพฤษภาคม ที่ระดับ 1,835.60 บาท ซึ่งเป็นช่วงที่ครัวเรือนมีการใช้จ่ายค่อนข้างสูง อย่างไรก็ตามสำหรับครัวเรือนที่ทำงานประจำนั้นพบว่าไม่มีเดือนใดที่กระแสเงินสดสุทธิเป็นลบ ซึ่งต่างไปจากครัวเรือนเกษตรกร ครัวเรือน รับจ้าง และครัวเรือนค้าขาย ที่พบว่ามีบางเดือนที่กระแสเงินสดสุทธิเป็นลบ สภาพเช่นนี้น่าจะเกิดจากการที่ครัวเรือนมีรายได้ที่สม่ำเสมอและคาดการณ์ได้ ทำให้สามารถจัดการกีดกันได้ ใช้จ่ายให้มีความสอดคล้องกันได้ดีกว่าครัวเรือนในอาชีพอื่น ๆ (ตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.4)

4.2.5 กระแสเงินสดของครัวเรือนอาชีพบริการ

กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพหลักเป็นการทำงานบริการจำนวน 16 ครัวเรือน มีกระแสเงินสดรับเฉลี่ยครัวเรือนละ 90,145.4 บาทต่อปี กระแสเงินสดจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนละ 87,647.9 บาทต่อปี มีกระแสเงินสดสุทธิเฉลี่ยครัวเรือนละ 2,497.5 บาทต่อปีโดยมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระแสเงินสดสุทธิ 42,010 บาท เนื่องจากน้ำหนักของกระแสเงินสดสุทธิอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าอาชีพอื่นค่อนข้างมาก และมีการกระจายมากพอควร ขนาดของกระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดสุทธิ ของกลุ่มอาชีพนี้น้ำหนักเล็กที่สุดเมื่อเทียบระหว่างกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ใน 4 กลุ่มแรก ในขณะที่ขนาดเฉลี่ยของกระแสเงินสดจ่ายแม้ว่าจะมีขนาดเล็กกว่าครัวเรือนเกษตรกร และครัวเรือนค้าขาย แต่มีขนาดใหญ่กว่าครัวเรือนรับจ้าง และกลุ่มที่มีงานประจำ

เมื่อพิจารณาเป็นรายครัวเรือนจะพบว่า ในกลุ่มอาชีพนี้มีจำนวนครัวเรือนที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวก (คือ รับมากกว่าจ่าย) จำนวน 6 ครัวเรือน หรือร้อยละ 37.50 ของครัวเรือนในกลุ่มโดยมีพิสัยอยู่ระหว่าง 3,129 ถึง 123,620 บาท มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 40,242.33 บาท ต่อครัวเรือนต่อปี มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 43,203.74 บาท ในขณะที่มีครัวเรือนอีก 10 ครัวเรือน หรือร้อยละ 62.50 ของครัวเรือนในกลุ่มนี้ มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบ (คือ รับน้อยกว่าจ่าย) โดยมีพิสัยอยู่ระหว่าง -1,010 ถึง -47,470 บาท มีค่าเฉลี่ยเป็น -20,149.40 บาท มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 19,614.89 บาท และเป็นกลุ่มอาชีพที่มีสัดส่วนของครัวเรือนที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวกน้อยที่สุด (ตารางที่ 4.1)

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาภาพรวมของกลุ่มนี้ทั้งหมดโดยจำแนกระยะเงินสดรับ กระแสเงินสดจ่าย และกระแสเงินสดสุทธิ เป็นรายเดือนในรอบ 1 ปี โดยเริ่มต้นที่เดือนมิถุนายน ไปสิ้นสุดที่เดือนพฤษภาคม เช่นเดียวกับครัวเรือนอาชีพอื่นที่กล่าวมาแล้วพบว่า กระแสเงินสดรับของครัวเรือนอาชีพบริการมีระดับใกล้เคียงกันใน 9 เดือน อยู่ระหว่าง 6,131.70 บาท (กรกฎาคม) ถึง 7,926.90 บาท (พฤษภาคม) ส่วนอีก 3 เดือนจะมีกระแสเงินสดรับสูงกว่าอย่างชัดเจนคือ เดือนสิงหาคมเท่ากับ 9,116.30 บาท เดือนมกราคมเท่ากับ 9,666.60 บาท และเดือนกุมภาพันธ์เท่ากับ 11,744.70 บาท ซึ่งเป็นระดับสูงสุดในรอบปี (ตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.5)

ส่วนกระแสเงินสดจ่ายนั้นมีลักษณะการกระจายเป็นคลื่นที่มีระดับต่ำสุดและสูงสุดเป็นช่วง ๆ กล่าวคือ มีจุดสูงสุดช่วงแรกในเดือนกรกฎาคมที่ระดับ 8,370.00 บาท ช่วงที่ 2 ในเดือนมกราคมที่ระดับ 9,472.00 บาท ซึ่งเป็นระดับสูงสุดในรอบปี และช่วงที่ 3 สูงสุดในเดือนเมษายนที่ระดับ 9,270.00 บาท โดยระดับต่ำสุดอยู่ในเดือนกันยายนที่ระดับ 4,635.00 บาทซึ่งเป็นระดับต่ำที่สุดในรอบปี ช่วงเดือนกุมภาพันธ์และมีนาคม ที่ระดับ 6,755.00 และ 6,681.90 บาท ตามลำดับ และช่วงเดือนพฤษภาคมและมิถุนายน ที่ระดับ 7,369.70 บาท และ 7,266.90 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.5)

สำหรับการกระจายของกระแสเงินสดสุทธิ ซึ่งเป็นผลต่างระหว่างกระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่าย นั้น มีลักษณะการกระจายสูงมากเป็น 2 กลุ่ม กล่าวคือ ในรอบปีหนึ่งมีค่าเฉลี่ยของกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบ อยู่ถึง 6 เดือน คือระหว่างมีนาคมถึงกรกฎาคมและเดือนธันวาคม มีระดับกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวกอีก 6 เดือน คือเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ และระหว่างเดือนสิงหาคมถึงพฤษภาคม ทำให้ผลสุทธิลดไปมีขนาดเป็นลบมากที่สุด คือ 2,497.50 บาท เท่านั้น (ตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.5)

4.2.6 กระแสเงินสดของครัวเรือนอาชีพอื่น

ครัวเรือนอาชีพอื่น ในกลุ่มตัวอย่างนี้มีเพียง 7 ครัวเรือน ซึ่งถือว่ามีขนาดเล็กเกินกว่าที่จะเป็นตัวแทนที่เหมาะสมของกลุ่มนี้ได้ อย่างไรก็ตามทั้ง 7 ครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยต่อครัวเรือนของกระแสเงินสดรับตลอดปีเท่ากับ 93,544.5 บาท ในขณะที่มีค่าเฉลี่ยของกระแสเงินสดจ่าย 93,760.0 บาท เป็นผลให้มีค่ากระแสเงินสดสุทธิเป็นลบ เท่ากับ -215.5 บาท และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11,916 บาท

เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายครัวเรือนพบว่า 3 ครัวเรือน หรือร้อยละ 42.86 ของครัวเรือนในกลุ่มนี้มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวก อยู่ในช่วง 4,020 ถึง 21,560 บาท โดยมีค่าเฉลี่ย 11,043.33 บาท มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9,277.15 บาท ในขณะที่อีก 4 ครัวเรือน หรือร้อยละ 57.14 ของครัวเรือนในกลุ่มนี้มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบ อยู่ระหว่าง -6,928 ถึง -11,860 บาท โดยมีค่าเฉลี่ย -8,659.60 บาท มีค่าส่วนเบี่ยง

เป็นมาตราฐาน 2,184.81 บาท ครัวเรือนกลุ่มนี้เป็นอีกกลุ่มอาชีพหนึ่งนอกเหนือจากครัวเรือนอาชีพบริการ ที่มีจำนวนครัวเรือนที่มีค่ากระแสเงินสดสูงเป็นลบ มากกว่าจำนวนครัวเรือนที่มีกระแสเงินสดสูงเป็นบวก (ตารางที่ 4.1)

สำหรับกระแสเงินสดรับ กระแสเงินสดจ่าย ของครัวเรือนอาชีพนี้เมื่อกระจายเป็นรายเดือน เหลือ พบว่ามีลักษณะและขนาดที่ใกล้เคียงกันมากในช่วง 11 เดือน คือระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงพฤษภาคม เกือบทุกเดือนมีกระแสเงินสดสูงเป็นบวกเล็กน้อย ยกเว้นในเดือนมกราคมที่ค่ากระแสเงินสดสูงเป็นลบเพียงเล็กน้อย ลิ่งผิดปกติที่เกิดขึ้นในครัวเรือนกลุ่มนี้อยู่ที่เดือนมิถุนายนเพียงเดือนเดียว เนื่องจากครัวเรือนมีกระแสเงินสดจ่ายที่สูงมากกว่าเดือนอื่น ๆ คืออยู่ที่ระดับ 17,742.90 บาท ในขณะที่กระแสเงินสดรับอยู่ที่ระดับ 7,422.90 บาท เป็นผลให้ในเดือนมิถุนายนเดือนเดียวครัวเรือนกลุ่มนี้มีค่ากระแสเงินสดสูงเป็นบวกมากที่สุด ถึง -10,320.00 บาท ซึ่งเป็นผลให้กระแสเงินสดสูงเป็นลบต่อไปมีค่าเป็นลบที่ระดับ -215.50 บาท (ตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.6)

4.3 กระแสเงินสดสูงเป็นบวกของครัวเรือนในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ

ในส่วนที่ผ่านมาได้อธิบายถึงขนาดของกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือนในรอบ 1 ปี โดยเริ่มจากเดือนมิถุนายน ซึ่งมีให้เห็นลักษณะของกระแสเงินสดรับ กระแสเงินสดจ่าย และกระแสเงินสดสูงที่เกิดขึ้นในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในส่วนนี้จะนำค่าของกระแสเงินสดสูงที่ซึ่งเป็นส่วนเกินหรือส่วนขาดของกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นมาพิจารณาในลักษณะของค่าสะสม ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 4.3 และภาพที่ 4.7 จะเห็นได้ชัดว่า กลุ่มอาชีพที่ทำงานประจำ มีการสะสมของกระแสเงินสดสูงที่มีขนาดใหญ่ที่สุด และมีการสะสมอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขึ้นตลอดทุกเดือนและค่อนข้างสม่ำเสมอ ในขณะที่ครัวเรือนเกษตรกรรมมีลักษณะการสะสมที่เพิ่มขึ้นในลักษณะลูกคลื่นหรือ U shape โดยมีจุดสูงสุดของคลื่นในเดือนมีนาคม ส่วนอาชีพรับจ้างนั้นเป็นอีกกลุ่มนึงที่มีรูปแบบการสะสมที่เพิ่มขึ้นในอัตราค่อนข้างสม่ำเสมอ เช่นเดียวกับกลุ่มที่มีงานประจำ แต่ขนาดของการสะสมและอัตราในการสะสมต่างกัน ประมาณ 1/3 เท่า สำหรับครัวเรือนค้าขายนั้น เมื่อว่าโดยทั่วไปการสะสมของกระแสเงินสดสูงที่มีทิศทางเพิ่มขึ้น แต่มีอัตราการเพิ่มค่อนข้างต่ำและมีลักษณะเป็นลูกคลื่นหรือ U shape เช่นกัน โดยมีจุดสูงสุดของคลื่นเป็น 2 จุด คือในเดือนตุลาคม และเดือนพฤษภาคม ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นช่วงเวลา ก่อนเปิดภาคการศึกษาของสถานศึกษาทั่วไปที่ครัวเรือนในชนบทมีการใช้จ่ายมากกว่าปกติ นอกจากนั้นยังพบว่าในเดือนพฤษภาคมการแสเงินสดสูงของกลุ่มอาชีพนี้ยังมีปริมาณลดลงเล็กน้อยด้วย ส่วนครัวเรือนอาชีพบริการและอาชีพอื่น ๆ นั้น เป็นกลุ่มที่อยู่ในสภาพด้อยกว่าครัวเรือนอาชีพอื่นอย่างชัดเจน โดยเฉพาะครัวเรือนอาชีพอื่นที่กระแสเงินสดสะสมมีสภาพติดลบตลอดปีแม้ว่าจะมีทิศทางที่เพิ่มขึ้นก็ตาม ในขณะที่ในครัวเรือนอาชีพบริการรูปแบบของการสะสมมีลักษณะเป็นคลื่นที่ชัดเจน มีจุดต่ำสุดของห้องคลื่นในเดือนกรกฎาคม และช่วงเดือนตุลาคม ล้วนจุดสูงสุดที่ชัดเจนอยู่ในเดือนกุมภาพันธ์เพียงเดือนเดียวเท่านั้น อย่างไรก็ตามขนาดของการสะสมที่สูงที่สุดก็มีค่าเพียง 6,100 บาทเท่านั้น

4.4 ลักษณะของกระแสเงินสดของครัวเรือนในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ที่มีกระแสเงินสดสูงเป็นบาง

ในส่วนนี้จะพิจารณากระแสเงินสดของครัวเรือนในชนบทที่มีกระแสเงินสดสูงเป็นบาง จำแนกตามรายอาชีพต่าง ๆ โดยแยกพิจารณาเป็นสองกลุ่มคือกลุ่มที่มีการกู้เงินในรอบปีที่ผ่านมา กับกลุ่มที่ไม่มี การกู้เงินในรอบปีที่ผ่านมา ประกอบด้วย

1. ครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 202 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่มีการกู้เงิน 91 ครัวเรือน และครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงิน 111 ครัวเรือน
2. ครัวเรือนรับจ้าง จำนวน 62 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่มีการกู้เงิน 13 ครัวเรือน และ ครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงิน 49 ครัวเรือน
3. ครัวเรือนค้าขาย จำนวน 13 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่มีการกู้เงิน 4 ครัวเรือน และ ครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงิน 9 ครัวเรือน
4. ครัวเรือนที่ทำงานประจำ จำนวน 42 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่มีการกู้เงิน 8 ครัวเรือน และครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงิน 34 ครัวเรือน
5. ครัวเรือนอาชีพบริการ จำนวน 6 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงินทั้งหมด
6. ครัวเรือนอาชีพอื่น จำนวน 3 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงินทั้งหมด

4.4.1 ครัวเรือนเกษตรกร

เมื่อพิจารณาภาพรวมเฉพาะของกลุ่มนี้จำนวน 202 ครัวเรือน พบว่า กระแสเงินสดสูงมีค่า เป็นบางทุกเดือน มีค่าสะสมตลอดปีเท่ากับ 78,598.69 บาท ลักษณะของกระแสเงินสดรับแต่ละเดือนมีค่าต่างๆ ในช่วงเดือนมิถุนายนถึงตุลาคมโดยในเดือนตุลาคมมีระดับต่ำสุดที่ 9,294.30 บาท และเริ่มสูงขึ้นไปจนถึงเดือน มีนาคมซึ่งเป็นระดับสูงสุดที่ 21,265.30 บาท แม้ว่าในเดือนกุมภาพันธ์จะมีค่าต่ำกว่าเดือนมกราคม แต่ก็ยังมีค่า มากกว่าเดือนอื่น ๆ อีก 9 เดือน กระแสเงินสดรับมีระดับต่ำอีกช่วงหนึ่งในเดือนเมษายน ซึ่งต่ำลงใกล้เคียงกับ ระดับต่ำสุดในเดือนตุลาคมและกันยายน ส่วนกระแสเงินสดจ่ายหนี้ มีการกระจายอยู่ในช่วงที่ควบคู่กับกระแสเงินสดรับ คือมีค่าต่ำสุดในเดือนกันยายนที่ระดับ 6,106.5 บาท และสูงสุดในเดือนพฤษภาคมที่ระดับ 9,630.5 บาท การที่กระแสเงินสดจ่ายไม่กระจายมาก เช่นนี้ทำให้กระแสเงินสดสูงมีลักษณะใกล้เคียงกับกระแสเงินสดรับมาก โดยสรุปแล้วกลุ่มอาชีพนี้จะมีกระแสเงินสดสูงเป็นบางครั้งทุกเดือน โดยในช่วงเดือนมกราคม ถึงมีนาคมจะเป็นช่วงที่มีกระแสเงินสดสูงสุดในรอบปี ในขณะที่กระแสเงินสดสูงมีต่ำสุดจะอยู่ในเดือน เมษายน และตุลาคม และมีค่าสะสมของกระแสเงินสดสูงที่ 78,598.69 บาท (ตารางที่ 4.4 และ ภาพที่ 4.8)

จากภาพรวมของครัวเรือนเกษตรกรที่มีกระแสเงินสดสูงเป็นปกติ 202 ครัวเรือนข้างต้น เมื่อแยกพิจารณาออกเป็น 2 กลุ่ม เพื่อเปรียบเทียบระหว่างครัวเรือนที่มีการกู้ยืมเงินในระหว่างปี จำนวน 91 ครัวเรือน กับครัวเรือนที่ไม่มีการกู้ยืมเงินในระหว่างปีที่ผ่านมา จำนวน 111 ครัวเรือน พบว่า ลักษณะของกระแสเงินสดของครัวเรือนเกษตรกรในกลุ่มที่มีการกู้ยืมเงินระหว่างปี (ตารางที่ 4.5 และภาพที่ 4.9) มีความคล้ายคลึงกับกระแสเงินสดในภาพรวมอย่างมาก แต่มีช่วงของการแปรปรวนที่กว้างกว่า โดยช่วงเวลาที่ครัวเรือนกลุ่มนี้มีกระแสเงินสดรับสูงในช่วงเดือนมกราคมถึงมีนาคม โดยสูงสุดในเดือนมีนาคมที่ระดับ 26,023.30 บาท ต่ำสุดในเดือนตุลาคม ที่ระดับ 6,739.10 บาท และลดลงมากในเดือนเมษายน เช่นเดียวกัน ในขณะที่กระแสเงินสดจ่ายไม่แปรปรวนมากนัก ซึ่งเป็นผลให้กระแสเงินสดสูงมีลักษณะคล้ายคลึงกับกระแสเงินสดรับ คือมีค่าต่ำมากช่วงเดือนสิงหาคมถึงธันวาคม โดยมีค่าติดลบในเดือนตุลาคมที่ระดับ -1,204.80 บาท และต่ำมากอีกช่วงหนึ่งในเดือนเมษายนที่ระดับ 957.90 บาท ส่วนช่วงที่กระแสเงินสดสูงมีค่าสูงจะอยู่ในเดือนมกราคมถึงมีนาคม โดยมีปริมาณสูงสุดในเดือนมีนาคมที่ระดับ 14,919.60 บาท และมียอดสะสมตลอดปี 69,897.04 บาท ซึ่งน่าจะอนุมานได้ว่าหากครัวเรือนเกษตรกรในกลุ่มนี้ จะมีความต้องการสินเชื่อระยะสั้นกันจะอยู่ในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงธันวาคม และสามารถชำระคืนได้ในช่วงเดือนมกราคมถึงมีนาคม หากเป็นสินเชื่อเพื่อการลงทุนที่มีการชำระคืนนานกว่า 1 ปี ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการชำระคืนเงินกู้ในรอบปีหนึ่ง ๆ ก็คือช่วงเดือนมกราคมถึงมีนาคม ซึ่งสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

สำหรับครัวเรือนเกษตรกรในกลุ่มที่มีกระแสเงินสดสูงเป็นปกติ แต่ไม่มีการกู้เงินในรอบปีที่ผ่านมา จำนวน 111 ครัวเรือนนั้น (ตารางที่ 4.6 และภาพที่ 4.10) ลักษณะโดยรวมของกระแสเงินสดก็มีลักษณะเดียวกับครัวเรือนโดยรวมเช่นกัน แต่มีช่วงความแตกต่างของระดับกระแสเงินสดที่แปรผันกว่ามาก โดยระดับต่ำสุดของกระแสเงินสดรับอยู่ที่ระดับ 10,364.20 บาท ในเดือนเมษายน รองลงมาคือเดือนตุลาคมและเมษายนตามลำดับ ส่วนกระแสเงินสดสูงมีค่าสูงอยู่ที่เดือนมีนาคม โดยกระแสเงินสดรับมีค่า 17,364.60 บาท และกระแสเงินสดสูงมีค่า 9,664.10 บาท โดยที่กระแสเงินสดจ่ายไม่มีความแปรปรวนมากนักระหว่างเดือนต่าง ๆ ซึ่งเป็นลักษณะเช่นเดียวกับกรณีก่อน ๆ อย่างไรก็ตามในกรณีของครัวเรือนเกษตรกรที่ไม่มีการกู้เงินในระหว่างปีนี้พบว่ามีกระแสเงินสดสูงเป็นปกตุก็เดือน และมียอดสะสมตลอดปีรวม 85,732.47 บาท ซึ่งอาจเป็นเหตุผลที่อธิบายว่าเหตุใดครัวเรือนในกลุ่มนี้จึงไม่มีการกู้เงินในรอบปีที่ผ่านมา

4.4.2 ครัวเรือนรับจ้าง

เมื่อพิจารณาภาพรวมเฉพาะของกลุ่มนี้จำนวน 62 ครัวเรือน พบว่า กระแสเงินสดสูงมีค่าเป็นปกตุก็เดือนเช่นกัน มีค่าสะสมตลอดปีเท่ากับ 52,482.98 บาท ลักษณะของกระแสเงินสดรับ แต่ละเดือนมีลักษณะเป็น U shape สองช่วงต่อกัน โดยมีค่าสูงสุดในเดือนมิถุนายนที่ระดับ 10,632.40 บาท และลดต่ำลง

จนถึงระดับต่ำสุดในช่วงแรกในเดือนกันยายนที่ระดับ 7,601.60 บาท จากนั้นจึงมีทิศทางเพิ่มขึ้นจนถึงระดับสูงสุดในช่วงที่สองในเดือนมีนาคมที่ระดับ 10,299.90 บาท แล้วมีทิศทางต่ำลงอีกรั้งหนึ่งจนถึงระดับต่ำสุดในช่วงที่สองในเดือนมีนาคมที่ระดับ 7,514.20 บาท แล้วจึงเริ่มสูงขึ้นอีกรั้งหนึ่ง ส่วนกระแสเงินสดจ่ายนั้นมีลักษณะที่กระจายในช่วงแรก ๆ แต่จะมีระดับกระแสเงินสดจ่ายสูงกว่าช่วงอื่น ๆ ในเดือนพฤษภาคม และเมษายนนั้นเป็นช่วงเวลาที่ครัวเรือนอาจจะมีกิจกรรมทางสังคมมากกว่าช่วงอื่น ๆ คือ ช่วงหลังออกพรรษามีการทำบุญทอดกฐินในเดือนพฤษภาคม และเทศบาลส่งงานต่อในเดือนเมษายน จากลักษณะดังกล่าวทำให้กระแสเงินสดสูงขึ้นไปเมื่อลักษณะคล้ายคลึงกับกระแสเงินสดรับยกเว้นในเดือนพฤษภาคมและเมษายน ที่ครัวเรือนมีรายจ่ายมากกว่าปกติ จึงทำให้กระแสเงินสดสูงขึ้นไปต่ำกว่าเดือนอื่น ๆ โดยมีระดับต่ำที่สุดในเดือนเมษายนที่ระดับ 1,490.20 บาท ส่วนระดับสูงสุดอยู่ในเดือนมกราคมที่ระดับ 6,308.60 บาท (ตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.11)

จากภาพรวมของครัวเรือนรับจ้างที่มีกระแสเงินสดสูงเป็นbaughทั้ง 62 ครัวเรือน ข้างต้นเมื่อแยกพิจารณาออกเป็น 2 กลุ่ม เพื่อเปรียบเทียบระหว่างครัวเรือนที่มีการกู้ยืมเงินในระหว่างปีจำนวน 13 ครัวเรือน กับครัวเรือนที่ไม่มีการกู้ยืมเงินในระหว่างปีที่ผ่านมา จำนวน 49 ครัวเรือน พบว่า ลักษณะของกระแสเงินสดของครัวเรือนรับจ้างในกลุ่มที่มีการกู้ยืมเงินระหว่างปี (ตารางที่ 4.5 และภาพที่ 4.12) มีความคล้ายคลึงกับกระแสเงินสดในภาพรวมอยู่พอควร กล่าวคือภาพรวมทั่วไป มีความใกล้เคียงกันแต่ระดับสูงสุดของกระแสเงินสดรับเลื่อน้อยที่เดือนกรกฎาคม และมกราคม (กรณีของภาพรวมจะอยู่ที่เดือนมิถุนายนและมกราคม) ในขณะที่ระดับต่ำสุดก็เลื่อน้อยที่เดือนกันยายน และ มีนาคม (กรณีของภาพรวมจะอยู่ที่เดือนกันยายนและเมษายน) ส่วนกระแสเงินสดจ่ายก็เช่นเดียวกันที่มีความแตกต่างไปจากภาพรวมเล็กน้อย กล่าวคือ กระแสเงินสดจ่ายมีลักษณะแปรปรวนมากกว่า แต่ก็ยังคงมีระดับสูงให้เห็นในเดือนพฤษภาคม และมีนาคม (กรณีของภาพรวมจะอยู่ในเดือนพฤษภาคมและเมษายน) ส่วนกระแสเงินสดสูงที่นั้นค่อนข้างมีความสม่ำเสมอตลอดปี ยกเว้นในเดือนมีนาคมเพียงเดือนเดียวที่มีระดับต่ำมาก กว่าเดือนอื่น ๆ และเป็นระดับที่ต่ำที่สุดในรอบปี มีค่าเท่ากับ 1,133.10 บาทเท่ากับเดือนที่ครัวเรือนมีกระแสเงินสดรับต่ำที่สุด และมีกระแสจ่ายสูงที่สุดในรอบปี อย่างไรก็ตามก็ไม่มีเดือนใดที่กระแสเงินสดสูงให้เห็นในเดือนพฤษภาคม และครัวเรือนกลุ่มนี้มีค่ากระแสเงินสดสูงที่สุดในรอบปี ตลอดปีเท่ากับ 65,354.69 บาท ในกรณีที่หากจะพิจารณาถึงความต้องการสินเชื่อระยะลั้นของครัวเรือนในกลุ่มนี้ ก็จะจะอยู่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ครัวเรือนมีกระแสเงินสดรับลดลงแต่มีกระแสเงินสดจ่ายเพิ่มขึ้น ทำให้กระแสเงินสดสูงที่มีระดับต่ำอย่างเห็นได้ชัดเจนกว่าช่วงเวลาอื่น ๆ (ตารางที่ 4.5 และภาพที่ 4.12)

สำหรับครัวเรือนรับจ้างในกลุ่มที่มีกระแสเงินสดสูงเป็นbaugh แต่ไม่มีการกู้ยืมเงินในรอบปีที่ผ่านมา จำนวน 49 ครัวเรือนนั้น (ตารางที่ 4.6 และภาพที่ 4.13) ลักษณะโดยรวมของกระแสเงินสดก็มีลักษณะเดียวกับครัวเรือนโดยรวมเนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนค่อนข้างมากในกลุ่มที่มีกระแสเงินสดสูงเป็นbaugh ระดับสูง

สุดของกระแสเงินสดรับของครัวเรือนในกลุ่มนี้อยู่ในเดือนมิถุนายนและมกราคม เช่นเดียวกับภาพรวม ส่วนระดับต่ำสุดอยู่ในเดือนเมษายน รองลงไปคือเดือนกุมภาพันธ์และกันยายนซึ่งอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ส่วนกระแสเงินสดจ่ายก็มีลักษณะสม่ำเสมอมากกว่ากระแสเงินสดรับ และมีระดับสูงในเดือนพฤษภาคมและเดือนเมษายนเช่นเดียวกับภาพรวม โดยเดือนเมษายนซึ่งเป็นเดือนที่กระแสเงินสดจ่ายสูงสุดนั้น เป็นเดือนที่ครัวเรือนกลุ่มนี้มีกระแสเงินสดรับต่ำสุดด้วย จึงเป็นผลทำให้กระแสเงินสดสูบทิวในเดือนเมษายนมีค่าต่ำที่สุด ที่ระดับ 688.10 บาท รองลงไปคือเดือนพฤษภาคม ส่วนกระแสเงินสดสูบทิวสูงสุดคงอยู่ในเดือนมกราคม และมิถุนายน-กรกฎาคม กระแสเงินสดสูบทิวสูงสุดของครัวเรือนกลุ่มนี้ค่าเท่ากับ 49,068.03 บาท (ตารางที่ 4.6 และภาพที่ 4.13)

เมื่อพิจารณาโดยสรุปแล้วจะเห็นว่า ครัวเรือนรับจ้างจะมีกระแสเงินสดรับในระดับสูงอยู่ในช่วงเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม และ มกราคม และค่อนข้างต่ำในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม และกุมภาพันธ์-เมษายน ส่วนกระแสเงินสดจ่ายค่อนข้างมีความสม่ำเสมอแต่มีระดับสูงกว่าปกติในเดือนพฤษภาคม และ มีนาคม-เมษายน ดังนั้นหากจะพิจารณาถึงความต้องการสินเชื่อในระยะสั้นของ ครัวเรือนในกลุ่มนี้ก็จะมีความต้องการอยู่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงพฤษภาคมดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

4.4.3 ครัวเรือนค้าขาย

สำหรับครัวเรือนค้าขายที่มีกระแสเงินสดสูบทิวเป็นbaughจำนวน 13 ครัวเรือนนั้น แม้ว่าจะมีจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบกับจำนวนครัวเรือนตัวอย่างทั้งหมด แต่ก็มีความจำเป็นต้องนำมาพิจารณาด้วยเนื่องจากครัวเรือนค้าขายจะมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับครัวเรือนอื่น ๆ ในแต่ละพื้นที่ ภาพรวมของกระแสเงินสดสำหรับครัวเรือนในกลุ่มนี้ พบว่ากระแสเงินสดสูบทิวมีค่าเป็นbaughทุกเดือน มีค่าสะสมตลอดปีเท่ากับ 68,518.58 บาท ลักษณะของกระแสเงินสดรับมีทิศทางสูงขึ้นระหว่างเดือนมิถุนายนถึงพฤษภาคม โดยมีลักษณะเป็นฟันปลาที่มียอดสูงหลายแห่งคือในเดือนกันยายน ธันวาคม และสูงสุดในเดือนพฤษภาคมที่ระดับ 18,500.00 บาท สำหรับกระแสเงินสดจ่ายมีลักษณะคลื่นไห้ในช่วงเดือน ค่อนข้างเป็นไปอย่างคงที่ ยกเว้นในเดือนเมษายนที่มีระดับสูงกว่าปกติซึ่งเป็นระดับสูงสุดของกระแสเงินสดจ่ายที่ระดับ 9,940.00 บาท จากลักษณะดังกล่าวทำให้กระแสเงินสดสูบทิว มีการเคลื่อนไห้ในลักษณะเดียวกับกระแสเงินสดรับ โดยมีลักษณะเป็นฟันปลา มีจุดยอดอยู่ในเดือนกันยายน เดือนธันวาคม-มกราคม และพฤษภาคมซึ่งเป็นเดือนที่มีกระแสเงินสดสูบทิวสูงสุด ที่ระดับ 9,686.90 บาท (ตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.14)

เมื่อแยกพิจารณากลุ่มครัวเรือนค้าขายที่มีกระแสเงินสดสูบทิวเป็นbaughทั้ง 13 ครัวเรือน เป็นสองกลุ่ม คือกลุ่มที่มีการกู้เงินในระหว่างปี 4 ครัวเรือน และกลุ่มที่ไม่มีการกู้เงินในระหว่างปี 9 ครัวเรือนแล้วในกลุ่มครัวเรือนค้าขายที่มีการกู้เงินระหว่างปีนั้น พบว่ากระแสเงินสดรับในแต่ละเดือนมีทิศทางโดยรวมสูงขึ้นจากเดือนมิถุนายนจนถึงเดือนพฤษภาคมโดยมีระดับกระแสเงินสดรับที่ผิดปกติไปสองเดือน คือเดือนกรกฎาคม

ที่ระดับกราฟเสเงินสตดรับต่ำมากเป็นระดับต่ำที่สุดในรอบปีที่ระดับ 8,225.00 บาท และในเดือนกุมภาพันธ์ ที่ระดับกราฟเสเงินสตดรับสูงมากเป็นระดับสูงสุดในรอบปี ที่ระดับ 20,850.00 บาท ซึ่งทั้งสองกรณีเป็นผลทำให้กราฟเสเงินสตดสูงที่มีระดับต่ำที่สุดในเดือนกรกฎาคม ที่ระดับ 636.90 บาท และสูงสุดในเดือนกุมภาพันธ์ที่ระดับ 13,968.00 บาท ในขณะที่กราฟเสเงินสตดจ่ายมีลักษณะที่ไม่แปรปรวนมากนักตลอดปี ในกรณีนี้หากพิจารณาถึงความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนในกลุ่มนี้ในระยะสั้นน่าจะอยู่ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม และสามารถทำระดับในระยะเวลาที่เหลือของแต่ละปี (ตารางที่ 4.5 และภาพที่ 4.15)

สำหรับครัวเรือนค้าขายในกลุ่มนี้มีการกู้เงินในระหว่างปี 9 ครัวเรือนนั้น กราฟเสเงินสตดรับมีลักษณะเป็นฟันปลาที่มีจุดยอดอยู่ 3 แห่ง ที่เดือนกันยายน ช่วงวัน แล้วพฤษภาคม โดยระดับสูงสุดอยู่ในเดือนพฤษภาคม ที่ระดับ 18,655.60 บาท ส่วนกราฟเสเงินสตดจ่ายมีลักษณะเดียวกัน แต่ต่ำเหลือต่ำกว่ากัน เล็กน้อย กล่าวคือ กราฟเสเงินสตดจ่ายมีจุดยอด 3 แห่ง ที่เดือนกันยายน ช่วงวัน และ เมษาฯ โดยระดับสูงสุดอยู่ที่เดือนเมษาฯ ที่ระดับ 12,274.40 บาท จากสภาพดังกล่าวทำให้ลักษณะของกราฟเสเงินสตดสูงที่มีความแปรปรวนค่อนข้างมาก โดยมีระดับต่ำในเดือนมิถุนายน พฤศจิกายน และ กุมภาพันธ์ โดยระดับต่ำสุดอยู่ที่เดือนกุมภาพันธ์ที่ระดับ 906.70 บาท และมีระดับสูงในเดือนกันยายน มกราคม และพฤษภาคม โดยระดับสูงสุดในรอบปีอยู่ที่เดือนพฤษภาคม ที่ระดับ 9,612.20 บาท จากลักษณะดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นว่ากราฟเสเงินสตดสูง มีการสะสมมากพอที่จะชดเชยกันในช่วงเวลา ต่อเนื่องได้ตลอดเวลา ซึ่งอาจอธิบายถึงเหตุผลที่ไม่มีการกู้ยืมเงินในระหว่างปีในครัวเรือนกลุ่มนี้ได้ (ตารางที่ 4.6 และภาพที่ 4.16)

4.4.4 ครัวเรือนที่ทำงานประจำ

ในกลุ่มครัวเรือนที่ทำงานประจำที่มีกราฟเสเงินสตดสูงที่เป็นปกติจำนวน 42 ครัวเรือนภาพรวมของกราฟเสเงินสตดสำหรับครัวเรือนในกลุ่มนี้ พบร่วมกับกราฟเสเงินสตดสูงที่มีค่าเป็นปกตุกเดือนตลอดปี มีค่าสะสมตลอดปีเท่ากับ 68,518.58 บาท ลักษณะของกราฟเสเงินสตดรับมีลักษณะค่อนข้างสม่ำเสมอตลอดปีประมาณ 12,000 – 15,000 บาท ยกเว้นในเดือนมกราคมและมีนาคม ที่มีปริมาณกราฟเสเงินสตดรับสูงกว่าเดือนอื่นอย่างชัดเจนโดยมีปริมาณสูงสุดในเดือนมกราคมที่ระดับ 17,928.70 บาท ส่วนกราฟเสเงินสตดจ่ายก็มีลักษณะที่สม่ำเสมอเช่นกัน กราฟเสเงินสตดจ่ายอยู่ในช่วงประมาณ 4,000-7,000 บาท ยกเว้นในเดือนพฤษภาคมที่มีปริมาณกราฟเสเงินสตดจ่ายสูงกว่าเดือนอื่น ๆ อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นระดับสูงสุดของปีที่ระดับ 8,313.40 บาท จากลักษณะดังกล่าวทำให้กราฟเสเงินสตดสูงที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับกราฟเสเงินสตดรับมาก ระดับสูงสุดของกราฟเสเงินสตดสะสมอยู่ที่เดือนมกราคม ที่ระดับ 11,257.30 บาท และต่ำที่สุดในเดือนพฤษภาคมที่ระดับ 4,526.60 บาท เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ครัวเรือนมีระดับกราฟเสเงินสตดจ่ายสูงที่สุดในรอบปี การที่ครัวเรือนกลุ่มนี้มีกราฟเสเงินสตดรับสูงอยู่ในช่วงเดือนมกราคม-มีนาคมนี้ น่าจะมาจากการที่มีรายได้จากการเกษตรกรรมที่เป็นล้วนประกอบของรายได้หลักจากการประกอบประชารัฐ ลักษณะของกราฟเสเงินสตดจ่ายที่มากผิดปกติในเดือนพฤษภาคมนี้ น่าจะเกิด

จากการใช้จ่ายของครัวเรือนเกี่ยวกับการศึกษาเนื่องจากเป็นระยะเวลาเริ่มต้นปีการศึกษาใหม่ (ตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.17)

เมื่อแยกพิจารณากลุ่มครัวเรือนทำงานประจำที่มีกระแสเงินสดสูงเป็นปกติ 42 ครัวเรือน เป็นสองกลุ่ม คือกลุ่มที่มีการกู้เงินในระหว่างปี 8 ครัวเรือน และกลุ่มที่ไม่มีการกู้เงินในระหว่างปี 34 ครัวเรือน แล้ว ในกลุ่มครัวเรือนทำงานประจำที่มีการกู้เงินระหว่างปีนั้น พบว่ากระแสเงินสดรับมีระดับใกล้เคียงกันตลอดทั้งปีอยู่ในช่วงประมาณ 12,000 – 15,000 บาท ยกเว้นในเดือนมกราคมและมีนาคม ที่มีระดับกระแสเงินสดรับสูงมากกว่าเดือนอื่น ๆ ค่อนข้างมาก คือสูงสุดในเดือนมีนาคมที่ระดับ 27,009.40 บาท และรองลงมาในเดือนมกราคม ที่ระดับ 19,886.30 บาท ส่วนกระแสเงินสดจ่ายก็ยังคงมีลักษณะที่ค่อนข้างสม่ำเสมอ เช่นกันที่ระดับประมาณ 2,800 – 6,000 บาท ยกเว้นในเดือนพฤษภาคม ที่มีระดับกระแสเงินสดจ่ายสูงสุดถึง 7,769.40 บาท ซึ่งอาจเป็นสาเหตุมาจากการเป็นช่วงเวลาของงานบุญทอดกฐินหลังจากออกพรรษา และจากลักษณะดังกล่าว ทำให้กระแสเงินสดสูงขึ้นตามทิศทางของกระแสเงินสดรับในเดือนมกราคมถึงมีนาคม ค่าสะสมของกระแสเงินสดสูงสุด ตลอดปีอยู่ที่ระดับ 124,543.25 บาท ในกรณีนี้หากพิจารณาถึงความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนในกลุ่มนี้ ในระยะลั้นน่าจะอยู่ระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนธันวาคม และสำหรับคืนในช่วงเดือนมกราคมถึงมีนาคมได้ (ตารางที่ 4.5 ภาพที่ 4.18)

สำหรับครัวเรือนที่ทำงานประจำที่ไม่มีการกู้เงินในระหว่างปีจำนวน 34 ครัวเรือน พบว่ากระแสเงินสดรับมีลักษณะที่สม่ำเสมอมากกว่าในกลุ่มแรก แต่ต่ำกว่าเดือนมีระดับกระแสเงินสดรับอยู่ระหว่างประมาณ 12,000-15,000 บาท คงมีเพียงเดือนมกราคมเท่านั้นที่กระแสเงินสดรับมีระดับสูงสุด ที่ระดับ 17,468.10 บาท ส่วนกระแสเงินสดจ่ายก็มีลักษณะค่อนข้างสม่ำเสมอ เช่นกัน ที่ระดับประมาณ 5,000-8,000 บาทต่อเดือน ยกเว้นในเดือนพฤษภาคมที่มีระดับสูงสุดถึง 9,397.30 บาท เป็นผลทำให้กระแสเงินสดสูงสุด มีลักษณะที่ใกล้เคียงกับกระแสเงินสดรับ มีระดับสูงสุดอยู่ในเดือนมกราคมที่ระดับ 10,629.20 บาท และต่ำสุด ในเดือนพฤษภาคม ที่ระดับ 3,290.20 บาท อย่างไรก็ตามค่าสะสมตลอดปีของกระแสเงินสดสูงสุดของครัวเรือนกลุ่มนี้อยู่ที่ 87,662.82 บาท การที่กระแสเงินสดสูงสุดมีลักษณะที่ชัดเจนกันในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน น่าจะอธิบายถึงสาเหตุที่ครัวเรือนกลุ่มนี้ไม่มีการกู้เงินในระหว่างปีได้ล้วนหนึ่งด้วย (ตารางที่ 4.6 ภาพที่ 4.19)

4.4.5 ครัวเรือนอาชีพบริการและครัวเรือนอาชีพอื่น

เนื่องจากครัวเรือนในสองกลุ่มนี้มีจำนวนค่อนข้างน้อย รวมกันเพียง 9 ครัวเรือน และทั้งหมดเป็นครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงินในระหว่างปีเลย ตัวอย่างในกลุ่มนี้จึงไม่น่าจะมากพอที่จะใช้อธิบายภาพรวมของกลุ่ม

ครัวเรือนในอาชีพนี้ได้เดิพอ อย่างไรก็ตามได้แสดงข้อมูลและภาพประกอบไว้แล้ว ดังตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.20 และ 4.19 ตามลำดับ

4.5 ลักษณะของกระแสเงินสดของครัวเรือนในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ที่มีกระแสเงินสดสูงเป็นลบ

ในส่วนนี้จะอธิบายถึงกระแสเงินสดของครัวเรือนในชนบท ที่มีกระแสเงินสดสูงเป็นลบ จำแนกตามรายอาชีพต่าง ๆ โดยแยกพิจารณาเป็นสองกลุ่มคือกลุ่มที่มีการกู้เงินในรอบปีที่ผ่านมา กับกลุ่มที่ไม่มีการกู้เงินในรอบปีที่ผ่านมา ประกอบด้วย

1. ครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 95 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่มีการกู้เงิน 31 ครัวเรือน และ ครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงิน 64 ครัวเรือน
2. ครัวเรือนหัวจ้าง จำนวน 32 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่มีการกู้เงิน 11 ครัวเรือน และ ครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงิน 21 ครัวเรือน
3. ครัวเรือนค้าขาย จำนวน 9 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่มีการกู้เงิน 1 ครัวเรือน และ ครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงิน 8 ครัวเรือน
4. ครัวเรือนที่ทำงานประจำ จำนวน 7 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่มีการกู้เงิน 2 ครัวเรือน และครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงิน 5 ครัวเรือน
5. ครัวเรือนอาชีพบริการ จำนวน 10 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่มีการกู้เงิน 5 ครัวเรือน และ ครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงิน 5 ครัวเรือน
6. ครัวเรือนอาชีพอื่น ๆ จำนวน 4 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่มีการกู้เงิน 1 ครัวเรือน และ ครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงิน 3 ครัวเรือน

4.5.1 ครัวเรือนเกษตรกร

ภาพรวมของครัวเรือนเกษตรกรที่มีกระแสเงินสดสูงเป็นลบ จำนวน 95 ครัวเรือนนั้น ตลอดปีมีค่ากระแสเงินสดสูงเป็น $-36,789.83$ บาทต่อครัวเรือน โดยมีกระแสเงินสดรับน้อยกว่ากระแสเงินสด จ่ายเกือบทุกเดือน ยกเว้นในเดือนมีนาคมที่มีกระแสเงินสดสูงเป็นบวกเพียงเดือนเดียว กระแสเงินสดรับ โดยทั่วไปมีค่าอยู่ระหว่าง $2,928.80$ ถึง $7,144.5$ บาท ยกเว้นเดือนมีนาคมที่มีค่าสูงที่สุดถึง $12,079.70$ บาท ส่วนกระแสเงินสดจ่ายมีลักษณะที่ค่อนข้างสม่ำเสมออยู่ระหว่าง $6,068.40$ บาท ซึ่งเป็นค่าต่ำที่สุดในเดือนกรกฎาคม ถึง $10,366.20$ บาท ซึ่งเป็นค่าสูงสุดในเดือนเมษายนและเป็นระดับใกล้เคียงกับกระแสเงินสดจ่ายในเดือนมีนาคม ลักษณะของกระแสเงินสดทั่วไปเกือบตลอดปีไม่ผันผวนมากนัก คงมีเพียงช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึง

เมษายนที่มีลักษณะความผันผวนอย่างชัดเจนของการแสเงินสดรับและกระแสเงินสดสุทธิ ที่มีค่าสูงสุดในเดือนมีนาคม และต่ำที่สุดในเดือนเมษายน จากล่างได้ว่าสภาพของครัวเรือนในกลุ่มนี้โดยเบรียบเทียบกับกลุ่มที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวกแล้ว พบว่ามีระดับกระแสเงินสดรับต่ำกว่าปีที่ค่อนข้างต่ำ ($62,624.83 : 171,902.96$) ในขณะที่มีระดับกระแสเงินสดจ่ายสูงกว่าเล็กน้อย ($99,414.66 : 93,304.27$) เป็นผลให้กระแสเงินสดสุทธิ มีค่าเป็นลบ ดังนั้นการแก้ปัญหาของครัวเรือนในกลุ่มนี้จึงน่าจะอยู่ที่การยกระดับรายได้ให้สูงขึ้นให้เพียงพอ กับรายจ่ายของครัวเรือนเป็นสำคัญ (ตารางที่ 4.7 และภาพที่ 4.22)

ในการพิจารณาการแสเงินสดของครัวเรือนเกษตรกรที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบ เนพาะกลุ่มที่มีการกู้เงินในระหว่างปีที่สำรวจ จำนวน 31 ครัวเรือน พบว่าลักษณะของกระแสเงินสดมีลักษณะไม่แตกต่างไปจากภาพรวมมากนัก จะมีความแตกต่างก็เพียงตำแหน่งของระดับสูงสุดและต่ำสุดของกระแสเงินสดที่เปลี่ยนไปอยู่ในเดือนต่อเดือนกัน โดยกระแสเงินสดรับและจ่ายสูงสุดในเดือนมีนาคม ในขณะที่กระแสเงินสดสุทธิสูงสุดในเดือนกุมภาพันธ์และมีค่าเป็นบวกเพียงเดือนเดียวในรอบปีและต่ำที่สุดในเดือนพฤษภาคม กระแสเงินสดรับของครัวเรือนในกลุ่มนี้ต่ำกว่าปีมีค่า $75,220.45$ บาท กระแสเงินสดจ่าย $118,545.03$ บาท กระแสเงินสดสุทธิมีค่า $-43,324.58$ บาท ซึ่งเห็นได้ชัดเจนว่าผลของการแสเงินสดสุทธิที่เป็นลบเกิดจากระดับกระแสเงินสดรับที่ต่ำมาก คือมีระดับเพียงครึ่งหนึ่งของกระแสเงินสดรับของครัวเรือนในกลุ่มที่กระแสเงินสดสุทธิเป็นบวก ในขณะที่ระดับกระแสเงินสดจ่ายสูงกว่าเพียงเล็กน้อย (ตารางที่ 4.8 และภาพที่ 4.23)

สำหรับครัวเรือนเกษตรกรที่กระแสเงินสดสุทธิเป็นลบ ที่ไม่มีการกู้เงินระหว่างปี จำนวน 64 ครัวเรือนนั้น ลักษณะของการแสเงินสดมีลักษณะใกล้เคียงกับภาพรวมของกลุ่ม ไม่มีความผันผวนมากนัก มีเพียงเดือนมีนาคมที่กระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดสุทธิ มีระดับสูงสุด และต่ำสุดในเดือนเมษายน ส่วนกระแสเงินสดจ่ายมีการเคลื่อนไหวอยู่ในช่วงแคบ ๆ ประมาณ $5,000-10,000$ บาท ต่อเดือน ตลอดปีพบว่าเดือนมีนาคมเพียงเดือนเดียวที่กระแสเงินสดสุทธิมีค่าเป็นบวก ค่าสะสมตลอดปีของกระแสเงินสดสุทธิมีค่าเป็นลบ เท่ากับ $-33,624.56$ บาท (ตารางที่ 4.9 และภาพที่ 4.24)

โดยสรุปสำหรับครัวเรือนเกษตรกรที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบนั้น พบว่าปัญหานี้ เกิดจาก การที่มีระดับกระแสเงินสดรับค่อนข้างต่ำ ในขณะนี้กระแสเงินสดจ่ายไม่ต่างจากครัวเรือนที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวกมากนัก กระแสเงินสดสุทธิจะมีค่าเป็นลบเกือบทุกเดือนตลอดปี ยกเว้นในเดือนที่ครัวเรือนมีกระแสเงินสดรับมากกว่าปกติที่เป็นระดับกระแสเงินสดรับสูงสุดในรอบปี ซึ่งจะอยู่ประมาณเดือนกุมภาพันธ์และมีนาคม ที่กระแสเงินสดสุทธิจะมีค่าเป็นบวก ช่วงเวลาที่กระแสเงินสดสุทธิเป็นลบรุนแรงที่สุดจะอยู่ในเดือนเมษายนและพฤษภาคม เนื่องจากครัวเรือนจะมีรายได้น้อยลงแต่มีค่าใช้จ่ายมากขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งน่าจะมาจากค่าใช้จ่ายในช่วงเริ่มปีการศึกษาใหม่ของสมาชิกในวัยเรียนของครัวเรือนนั่นเอง

4.5.2 ครัวเรือนรับจ้าง

ครัวเรือนรับจ้างที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบมีจำนวน 32 ครัวเรือน โดยเฉลี่ยมีกระแสเงินสดรับตลอดปี 42,019.16 บาท กระแสเงินสดจ่าย 75,600.79 บาท มีกระแสเงินสดสุทธิตลอดปีเท่ากับ -33,581.64 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับครัวเรือนรับจ้างในกลุ่มที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวก พบว่ามีระดับกระแสเงินสดรับต่ำกว่าประมาณเกือบ 2.5 เท่า และมีระดับกระแสเงินสดจ่ายมากกว่าประมาณ 1.47 เท่า ซึ่งเป็นผลทำให้ครัวเรือนกลุ่มนี้มีค่ากระแสเงินสดสุทธิเป็นลบโดยมีค่าเป็นลบทุกเดือน ระดับที่รุนแรงที่สุดคือเดือน พฤษภาคม รองลงมาคือเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นผลมาจากการเดือนดังกล่าวครัวเรือนมีกระแสเงินสดจ่ายในระดับสูงกว่าเดือนอื่น ๆ มาก ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากการค่าใช้จ่ายในช่วงเทศกาลทดสอบกฐินและเปิดภาคเรียนใหม่ (พฤษภาคม) และเทศบาลลงกรานต์ต่อกับการเริ่มปีการศึกษาใหม่ (พฤษภาคม) ส่วนกระแสเงินสดรับของครัวเรือนในกลุ่มนี้ค่อนข้างสม่ำเสมอตลอดปีอยู่ระหว่างประมาณเดือนละ 2,000-4,000 บาท คงมีเฉพาะช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายน ที่กระแสเงินสดรับมีระดับต่ำกว่าเดือนอื่น ๆ โดยมีระดับสูงสุดในเดือนมีนาคม ที่ระดับ 5,433.80 บาท (ตารางที่ 4.7 และภาพที่ 4.25)

เมื่อพิจารณาเฉพาะครัวเรือนรับจ้างที่มีการกู้เงินระหว่างปี ซึ่งมีจำนวน 11 ครัวเรือน พบว่ายอดสะสมของกระแสเงินสดรับตลอดปีมีค่า 51,742.55 บาท กระแสเงินสดจ่าย 104,282.49 บาท มีกระแสเงินสดสุทธิเท่ากับ -52,539.95 บาท ภาวะกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบเกิดขึ้นเกือบตลอดปี ยกเว้นเดือนกุมภาพันธ์ ที่มีค่าเป็นบวก คือ 118.30 บาท เพียงเดือนเดียว สภาพที่รุนแรงที่สุดเกิดขึ้นในเดือนพฤษภาคมซึ่งมีค่ากระแสเงินสดสุทธิเป็น -15,693.20 บาท รองลงมาคือเดือนมกราคม มีค่า -8,597.60 บาท เนื่องจากทั้งสองเดือนครัวเรือนมีระดับกระแสเงินสดจ่ายสูงกว่าในเดือนอื่น ๆ มาก โดยในเดือนพฤษภาคมมีค่าสูงถึง 18,800.50 บาท และเดือนมกราคม 12,437.60 บาท ซึ่งน่าจะเป็นเหตุผลเดียวกับภาพรวมที่กล่าวมาแล้วข้างต้น (ตารางที่ 4.8 และภาพที่ 4.26)

ในกลุ่มครัวเรือนรับจ้างที่ไม่มีการกู้เงินระหว่างปีจำนวน 21 ครัวเรือนนั้น กระแสเงินสดสุทธิตลอดปีมีค่า -23,651.10 บาท โดยมีกระแสเงินสดรับตลอดปี 36,925.95 บาท และกระแสเงินสดจ่าย 60,577.05 บาท ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำกว่ากลุ่มก่อน ๆ ที่กล่าวมาแล้ว อย่างไรก็ตามกระแสเงินสดของครัวเรือนในกลุ่มนี้มีบางส่วนที่ต่างจากกลุ่มที่มีการกู้เงิน กล่าวคือกระแสเงินสดรับทั่วไปแม้จะค่อนข้างสม่ำเสมอ แต่เดือนมีนาคมก็เป็นเดือนที่มีกระแสเงินสดรับสูงกว่าเดือนอื่น ๆ อย่างชัดเจน โดยมีค่า 5,374.80 บาท และเป็นเดือนเดียวที่ครัวเรือนมีกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวกเท่ากับ 1,569.80 บาท สำหรับกระแสเงินสดจ่ายนั้นมีระดับสูงสุดในเดือนพฤษภาคม ที่ระดับ 7,807.40 บาท ซึ่งเป็นผลให้กระแสเงินสดสุทธิในเดือนนี้มีค่าต่ำที่สุดในรอบปี คือ -4,912.10 บาท (ตารางที่ 4.9 และภาพที่ 4.27)

โดยสรุปแล้ว ครัวเรือนรับจ้างทั่วไปยังมีสภาพที่น่าเป็นห่วง เนื่องจากมีระดับกราแสเงินสุดรับมีระดับต่ำ ในขณะที่กราแสเงินสุดจ่ายมีระดับสูงกว่า และยังมีลักษณะที่มีปริมาณสูงผิดปกติในเดือนพฤษภาคม และพฤษภาคม โดยระดับกราแสเงินสุดรับค่อนข้างสม่ำเสมอ ภาระการขาดดุลเงินสุดของครัวเรือน มีอยู่ตลอดทั้งปีและรุนแรงมากในสองเดือนที่มีการใช้จ่ายสูงกว่าปกติ การหาแนวทางเพิ่มรายได้ของครัวเรือนให้สูงขึ้นจึงเป็นทางที่จะแก้ปัญหาได้ดีที่สุด

4.5.3 ครัวเรือนค้าขาย

ครัวเรือนค้าขายที่มีกราแสเงินสุดสูงเป็นลบนั้นมีจำนวน 9 ครัวเรือน ซึ่งเป็นเป็น ครัวเรือนที่มีการกู้เงินระหว่างปีเพียง 1 ครัวเรือน และครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงินระหว่างปีจำนวน 8 ครัวเรือน ดังนั้นจึงจะอธิบายเพียงภาพรวมทั้งหมดของครัวเรือนกลุ่มนี้เท่านั้น ซึ่งพบว่ากราแสเงินสุดรับตลอดปีมีค่า 77,800.04 บาท กราแสเงินสุดจ่าย 107,213.89 บาท เป็นผลให้มีกราแสเงินสุดสูงที่สุดถึง 10 เดือน ยกเว้นในเดือนตุลาคม และพฤษภาคมที่มีกราแสเงินสุดรับมากกว่า เป็นผลให้ในสองเดือนนี้ครัวเรือนค้าขายมีกราแสเงินสุดสูงเป็นบวก โดยในเดือนตุลาคมมีกราแสเงินสุดสูงที่สุดถึง 17,198.00 บาท และเดือนพฤษภาคม 4,783.00 บาท โดยทั่วไปแล้วกล่าวได้ว่า กราแสเงินสุดรับของครัวเรือนค่อนข้างมีความไม่แน่นอนมากในช่วง 10 เดือนที่ครัวเรือนมีกราแสเงินสุดสูงเป็นลบ ดังนั้นความผันผวนของกราแสเงินสุดสูงที่สูงขึ้นอยู่กับระดับของกราแสเงินสุดจ่าย ซึ่งพบว่าในเดือนสิงหาคมและพฤษภาคม เป็นเดือนที่ครัวเรือนมีกราแสเงินสุดจ่ายในระดับสูงกว่าเดือนอื่น ๆ เป็นผลให้กราแสเงินสุดสูงที่สุดในสองเดือนดังกล่าวมีค่าเป็นลบมากกว่าอีก 10 เดือนที่เหลือ โดยในเดือนสิงหาคม มีระดับกราแสเงินสุดสูงที่ -7,944.30 บาท และ ในเดือนพฤษภาคมมีค่า -8,926.20 บาท ซึ่งเป็นระดับต่ำสุด (ตารางที่ 4.7 และภาพที่ 4.28) การที่ระดับกราแสเงินสุดรับของครัวเรือนค้าขายสูงมากในเดือนตุลาคมและพฤษภาคม น่าจะเป็นผลมาจากการเป็นช่วงปิด-เปิดภาคเรียน และใกล้เดียงกับช่วงเทศกาลสำคัญ ตามประเพณี การใช้จ่ายของครัวเรือนอื่น ๆ เพื่อซื้อสินค้าในชุมชนของตนซึ่งมีมากกว่าปกติซึ่งเป็นแหล่งที่มาที่สำคัญของรายได้ของครัวเรือนค้าขายนั่นเอง

สำหรับกราแสเงินสุดของครัวเรือนค้าขายที่กู้เงินหรือไม่กู้เงินระหว่างปี ข้อมูลแสดงไว้ในตารางที่ 4.8 และ 4.9 และภาพที่ 4.29 - 4.30 ตามลำดับ

4.5.4 ครัวเรือนที่ทำงานประจำ

ในกลุ่มครัวเรือนที่ทำงานประจำซึ่งมีกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบจำนวน 7 ครัวเรือน โดยเป็นครัวเรือนที่มีการกู้เงินระหว่างปี 2 ครัวเรือน ครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงินระหว่างปี 5 ครัวเรือนนั้น เนื่องจากจำนวนครัวเรือนมีจำนวนค่อนข้างน้อยในที่นี่จึงจะอธิบายเพียงภาพรวมทั้งหมดเท่านั้น ครัวเรือนในกลุ่มนี้มีลักษณะของกระแสเงินสดที่ส่วนใหญ่กับกลุ่มครัวเรือนค้าขาย กล่าวคือในขณะที่กระแสเงินสดรับของครัวเรือนค่อนข้างมีความสม่ำเสมอของรายอยู่ในช่วงจำกัด แต่กระแสเงินสดจ่ายของครัวเรือนกลุ่มนี้กลับมีความผันผวนมาก และมีลักษณะคล้ายคลึงกับกระแสเงินรับของครัวเรือนค้าขาย กล่าวคือ มีระดับสูงที่สุดในเดือนตุลาคม ที่ระดับ 25,528.60 บาท รองลงมาคือในเดือนพฤษภาคม ที่ระดับ 24,295.70 บาท เป็นเหตุที่ทำให้กระแสเงินสดสุทธิของครัวเรือนกลุ่มนี้มีค่าเป็นลบมากที่สุด คือ -13,564.30 บาทในเดือนตุลาคม และ -14,310.00 บาท ในเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการเปิดภาคเรียนใหม่และงานเทศบาลต่าง ๆ ที่สำคัญในชุมชนชนบทไทย ค่าสาธารณูปโภคและค่าสาธารณูปโภคที่ต้องจ่ายเพิ่มขึ้น คือ -53,631.14 บาท โดยในระหว่างปีมีเพียงเดือนกรกฎาคม และ พฤษภาคมเท่านั้นที่กระแสเงินสดสุทธิมีค่าเป็นบวก (ตารางที่ 4.7 และภาพที่ 4.31)

สำหรับกระแสเงินสดของครัวเรือนที่ทำงานประจำซึ่งกู้เงินหรือไม่กู้เงินระหว่างปี ข้อมูลแสดงไว้ในตารางที่ 4.8 และ 4.9 และภาพที่ 4.32-4.33 ตามลำดับ

4.5.5 ครัวเรือนอาชีพบริการ และครัวเรือนอาชีพอื่น

ครัวเรือนอาชีพบริการที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบ มีจำนวน 10 ครัวเรือน แยกเป็นครัวเรือนที่มีการกู้เงินระหว่างปี 5 ครัวเรือน และครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงินระหว่างปี 5 ครัวเรือน ในขณะที่ครัวเรือนอาชีพอื่นที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบ มีจำนวน 4 ครัวเรือน โดยเป็นครัวเรือนที่มีการกู้เงินระหว่างปีเพียง 1 ครัวเรือน และครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงินระหว่างปีอีก 3 ครัวเรือน ซึ่งในที่นี้จะอธิบายแต่เฉพาะภาพรวมของครัวเรือนบริการเท่านั้น เนื่องจากครัวเรือนอาชีพอื่นมีจำนวนค่อนข้างน้อยมากในกลุ่มตัวอย่างนี้

กระแสเงินสดของครัวเรือนบริการนั้น มีลักษณะที่ค่อนข้างผันผวนในกระแสเงินสดจ่ายส่วนกระแสเงินสดรับนั้นค่อนข้างคงที่เกือบตลอดปี คงมีเพียงเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์เท่านั้นที่ครัวเรือนมีกระแสเงินสดรับสูงกว่าเดือนอื่น ๆ อย่างชัดเจน โดยมีระดับสูงสุดในเดือนกุมภาพันธ์ที่ระดับ 12,776.50 บาท รองลงมาคือเดือนมกราคมที่ระดับ 7,119.80 บาท ส่วนเดือนอื่น ๆ กระแสเงินสดรับอยู่ในระดับต่ำกว่าหรือใกล้เคียง 5,000 บาท มีค่าสาธารณูปโภคและค่าสาธารณูปโภคที่ต้องจ่ายเพิ่มขึ้น คือ -61,772.70 บาท ส่วนกระแสเงินสดจ่ายนั้นค่อนข้างมีความผันผวนสูง โดยมีระดับกระแสเงินสดจ่ายสูงเป็นสองช่วง อยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกรกฎาคม และพฤษจิกายนถึงมกราคม มีค่าสาธารณูปโภคและค่าสาธารณูปโภคที่ต้องจ่ายเพิ่มขึ้น 81,922.10 บาท จากสภาพดังกล่าวทำให้

กระแสเงินสดสูงมีความผันผวนไปด้วย โดยมีระดับต่ำมากในเดือนกรกฎาคม และต่ำที่สุดในเดือนธันวาคม และสูงที่สุดในเดือนกุมภาพันธ์ ค่าของกระแสเงินสดสูงส่วนมากจะมีค่าเป็นลบ ยกเว้นเดือนกุมภาพันธ์ที่มีค่าเป็นบวกอย่างชัดเจนที่ระดับ 8,428.50 บาท และมีค่าใกล้เคียงกับคูณปีในเดือนกันยายน (ตารางที่ 4.7 และภาพที่ 4.34)

สำหรับกระแสเงินสดของครัวเรือนบริการที่กู้เงินหรือไม่กู้ระหว่างปี ข้อมูลที่แสดงไว้ในตารางที่ 4.8-4.9 และภาพที่ 4.35-4.36 ตามลำดับ ส่วนข้อมูลของครัวเรือนอาชีพอื่นที่แสดงไว้ในตารางที่ 4.7-4.9 และภาพที่ 4.37-4.39 แล้ว

ตารางที่ 4.1 สุปัลกษณะของกระแสเงินสดสุทธิของครัวเรือน จำแนกตามลักษณะอาชีพหลัก

			อาชีพหลักของครัวเรือน						อื่น ๆ
			หน่วย	เกณฑ์รวม	รับจ้าง	ค้าขาย	ทำงานประจำ	บริการ	
A	จำนวนครัวเรือน (รวม 485)	ครัวเรือน	297	94	22	49	16	7	
	ค่าเฉลี่ยของกระแสเงินสดสุทธิ	บาท	41,689.90	23,184.39	28,455.31	73,499.27	2,497.50	-215.49	
	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	บาท	111,501	88,640	76,328	88,146	42,010	11,916	
กระแสเงินสดสุทธิเบี้ยนบำนาญ									
A	จำนวนครัวเรือนที่กระแสเงินสดสุทธิเบี้ยนบำนาญ	ครัวเรือน	202	62	13	42	6	3	
	คิดเป็นร้อยละของครัวเรือนทั้งหมด	ร้อยละ	68.01	65.96	59.09	85.71	37.50	42.86	
	กระแสเงินสดสุทธิเบี้ยนบำนาญ มากที่สุด	บาท	1,003,945	539,750	216,464	312,120	123,620	21,560	
	กระแสเงินสดสุทธิเบี้ยนบำนาญ น้อยที่สุด	บาท	310	1,650	2,570	5,560	3,129	4,020	
	ค่าเฉลี่ยของกระแสเงินสดสุทธิที่เบี้ยนบำนาญ	บาท	78,598.69	52,482.98	68,518.58	94,687.67	40,242.33	11,043.33	
	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	บาท	114,042.44	89,428.66	74,350.86	73,431.42	43,203.74	9,277.15	
B	จำนวนครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงินระหว่างปี	ครัวเรือน	111	49	9	34	6	3	
	กระแสเงินสดสุทธิเบี้ยนบำนาญ มากที่สุด	บาท	1,003,945.00	539,750.00	214,720.00	262,510.00	123,620.00	21,560.00	
	กระแสเงินสดสุทธิเบี้ยนบำนาญ น้อยที่สุด	บาท	310.00	2,120.00	2,570.00	8,390.00	3,129.00	4,020.00	
	ค่าเฉลี่ยของกระแสเงินสดสุทธิที่เบี้ยนบำนาญ	บาท	85,732.47	49,068.03	55,881.11	87,662.82	40,242.33	11,043.33	
	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	บาท	133,085.52	86,397.34	63,540.24	65,318.42	43,203.74	9,277.15	
C	จำนวนครัวเรือนที่มีการกู้เงินระหว่างปี	ครัวเรือน	91	13	4	8	0	0	
	บริรวมเงินที่มีการกู้ระหว่างปีรวม	บาท	4,445,780.0	513,000.0	723,000.0	320,800.0	0	0	
	บริรวมเงินที่มีการกู้ระหว่างปีเฉลี่ย	บาท/ครัวเรือน	48,854.73	39,461.54	180,750.00	40,100.00	0	0	
	กระแสเงินสดสุทธิเบี้ยนบำนาญ มากที่สุด	บาท	436,803.00	397,490.00	216,464.00	312,120.00	0	0	
	กระแสเงินสดสุทธิเบี้ยนบำนาญ น้อยที่สุด	บาท	1,200.00	1,650.00	8,780.00	5,560.00	0	0	
	ค่าเฉลี่ยของกระแสเงินสดสุทธิที่เบี้ยนบำนาญ	บาท	69,897.04	65,354.69	96,952.88	124,543.25	0	0	
	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	บาท	85,199.71	102,804.53	98,938.22	101,048.85	0	0	
กระแสเงินสดสุทธิเบี้ยนลง									
A	จำนวนครัวเรือนที่กระแสเงินสดสุทธิเบี้ยนลง	ครัวเรือน	95	32	9	7	10	4	
	คิดเป็นร้อยละของครัวเรือนทั้งหมด	ร้อยละ	31.99	34.04	40.91	14.29	62.50	57.14	
	กระแสเงินสดสุทธิเบี้ยนลง มากที่สุด	บาท	-282,378	-292,775	-72,410	-148,350	-47,470	-11,860	
	กระแสเงินสดสุทธิเบี้ยนลง น้อยที่สุด	บาท	-300	-860	-540	-1,840	-1,010	-6,928	
	ค่าเฉลี่ยของกระแสเงินสดสุทธิที่เบี้ยนลง	บาท	-36,789.80	-33,581.64	-29,413.84	-53,631.14	-20,149.40	-8,659.60	
	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	บาท	46,764.42	52,829.56	25,011.36	57,560.18	19,614.89	2,184.81	
B	จำนวนครัวเรือนที่ไม่มีการกู้เงินระหว่างปี	ครัวเรือน	64	21	8	5	5	3	
	กระแสเงินสดสุทธิเบี้ยนลง มากที่สุด	บาท	-142,900.00	-76,038.00	-72,410.00	-148,350.00	-47,470.00	-11,860.00	
	กระแสเงินสดสุทธิเบี้ยนลง น้อยที่สุด	บาท	-300.00	-860.00	-540.00	-6,560.00	-1,010.00	-7,900.00	
	ค่าเฉลี่ยของกระแสเงินสดสุทธิที่เบี้ยนลง	บาท	-33,624.56	-23,651.10	-29,858.08	-67,171.60	-19,424.60	-9,236.67	
	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	บาท	32,924.45	21,924.36	26,700.28	63,298.57	24,038.15	2,272.01	
C	จำนวนครัวเรือนที่มีการกู้เงินระหว่างปี	ครัวเรือน	31	11	1	2	5	1	
	บริรวมเงินที่มีการกู้ระหว่างปีรวม	บาท	1,519,060.0	730,790.0	93,000.0	120,800.0	212,000.0	20,000.0	
	บริรวมเงินที่มีการกู้ระหว่างปีเฉลี่ย	บาท/ครัวเรือน	49,001.94	66,435.45	93,000.00	60,400.00	42,400.00	20,000.00	
	กระแสเงินสดสุทธิเบี้ยนลง มากที่สุด	บาท	-282,378.00	-292,775.00	-25,860.00	-37,720.00	-44,880.00	-6,928.40	
	กระแสเงินสดสุทธิเบี้ยนลง น้อยที่สุด	บาท	-610.00	-2,640.00	-25,860.00	-1,840.00	-4,670.00	-6,928.40	
	ค่าเฉลี่ยของกระแสเงินสดสุทธิที่เบี้ยนลง	บาท	-43,324.58	-52,539.95	-25,860.00	-19,780.00	-20,874.20	-6,928.40	
	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	บาท	67,159.35	84,191.30	0	25,370.99	16,927.15	0	

หมายเหตุ A ภาพรวม B กลุ่มที่ไม่มีการกู้เงินระหว่างปี C กลุ่มที่มีการกู้เงินระหว่างปี

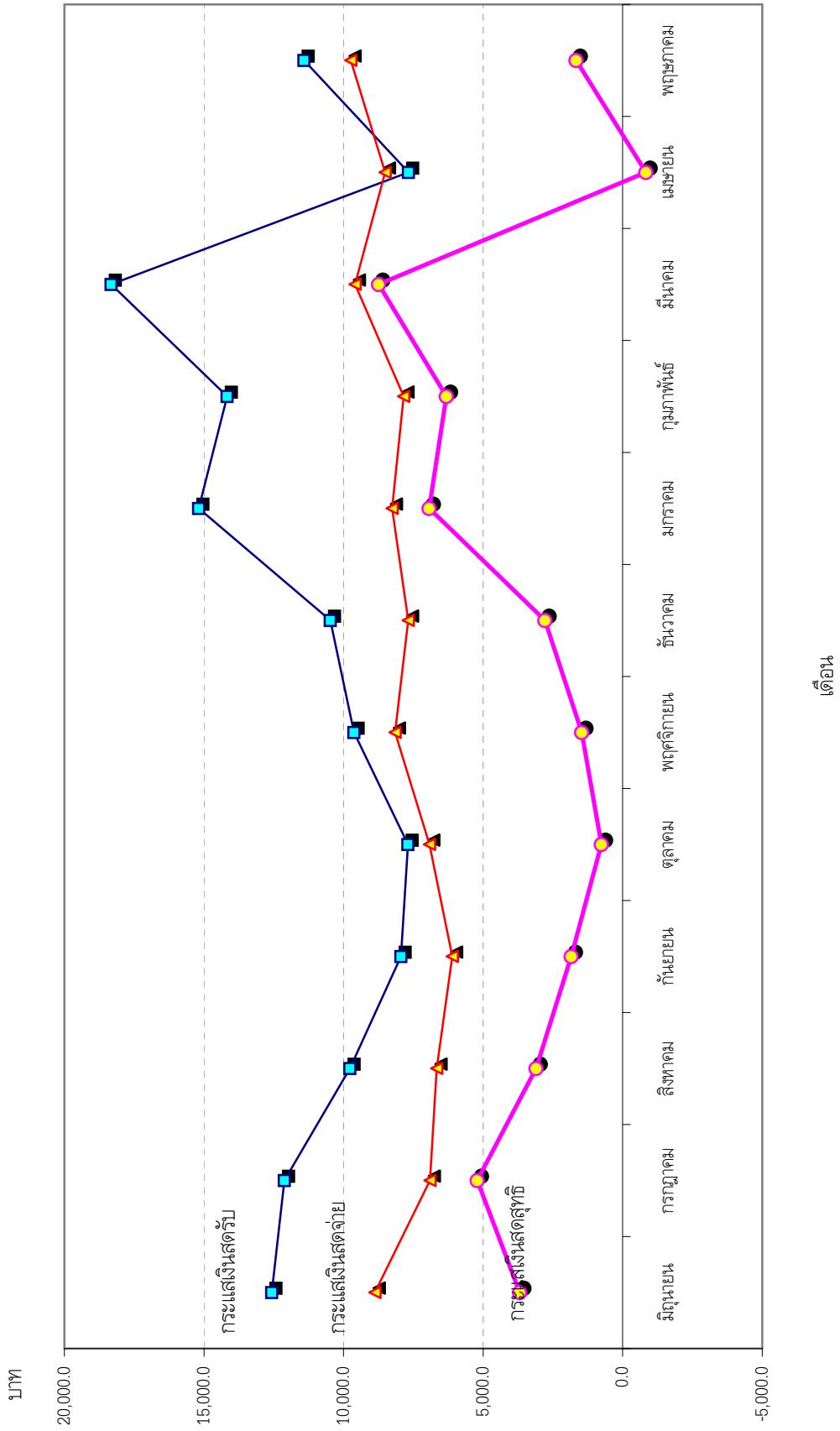
ตารางที่ 4.2 กระแสเงินสดรุ่ป 1 กระแสเงินสดรุป 2 และกระแสเงินสดทุกๆ แต่ละเดือน จำนวนเดือนละบาทพัน

รายการ	กระแสเงินสดรุป 1						กระแสเงินสดรุป 2						กระแสเงินสดทุกๆ					
	เงินเดือน	รับจ้าง	ค่าขาย	ห้ามนำประจำ	เบิกจ่าย	อีน ๆ	เงินเดือน	รับจ้าง	ค่าขาย	ห้ามนำประจำ	เบิกจ่าย	อีน ๆ	เงินเดือน	รับจ้าง	ค่าขาย	ห้ามนำประจำ	เบิกจ่าย	อีน ๆ
เงินเดือน	12,567.3	7,892.2	8,162.0	13,455.5	6,433.2	7,422.9	8,875.3	5,385.2	8,040.9	7,789.8	7,226.9	17,742.9	3,692.0	2,507.0	121.1	5,665.6	-793.7	-10,320.0
กรณีขาด	12,114.8	7,793.4	7,451.0	13,319.1	6,131.7	6,091.4	6,907.0	4,660.0	6,071.9	6,847.0	8,370.0	5,644.3	5,207.8	3,133.4	1,379.1	6,472.1	-2,238.3	447.1
สินค้าคง	9,767.5	6,594.9	8,647.8	13,167.9	9,116.3	10,697.1	6,660.3	3,889.4	8,103.5	5,357.5	6,060.5	8,125.7	3,107.2	2,705.6	544.2	7,810.4	3,055.8	2,571.4
กันยายน	7,944.3	5,880.9	10,553.8	12,069.7	6,214.4	7,520.0	6,103.2	3,407.0	6,981.8	5,612.2	4,635.0	5,787.1	1,841.1	2,473.8	3,552.0	6,457.5	1,579.4	1,732.9
ตุลาคม	7,690.1	6,806.9	17,226.5	14,380.9	6,524.4	6,108.6	6,925.5	3,906.3	8,025.7	8,883.6	5,584.8	5,720.0	764.6	2,900.6	9,200.8	5,497.3	939.6	388.6
พฤษภาคม	9,623.1	6,286.7	8,031.5	13,470.2	7,926.9	7,537.1	8,158.6	6,707.8	8,948.9	7,048.6	7,449.7	5,998.6	1,464.5	-421.1	-917.3	6,421.6	477.2	1,538.6
ธันวาคม	10,470.6	7,041.5	10,407.2	11,573.4	6,666.7	13,128.1	7,683.8	4,551.3	7,928.6	6,592.3	8,772.5	11,074.3	2,786.7	2,490.2	2,478.6	4,981.1	-2,105.8	2,053.8
มกราคม	15,184.8	7,858.2	8,935.2	16,172.6	9,668.6	6,646.4	8,256.0	4,998.9	7,657.7	7,060.7	9,472.0	7,088.6	6,928.8	2,869.3	1,277.5	9,111.8	196.7	442.1
กุมภาพันธ์	14,170.6	6,501.6	8,484.5	13,454.4	11,744.7	6,289.3	7,850.4	4,974.5	7,664.0	5,874.8	6,755.0	6,260.0	6,320.2	1,527.1	820.5	7,579.6	4,989.7	29.3
มีนาคม	18,327.2	6,806.0	9,902.3	14,847.3	6,137.5	6,217.9	9,587.5	4,924.8	8,734.5	7,334.5	6,681.9	6,410.0	8,739.7	1,881.2	1,167.7	7,512.8	-544.4	-192.1
เมษายน	7,676.1	6,130.3	11,609.1	11,385.6	6,728.8	9,042.9	8,506.9	6,079.9	10,488.6	7,201.9	9,270.0	7,648.6	-830.9	50.4	1,150.5	4,153.7	-2,541.3	1,394.3
พฤษภาคม	11,412.4	7,169.8	15,569.2	12,432.2	6,862.4	6,842.9	9,744.2	6,092.9	7,888.4	10,596.6	7,369.7	6,260.0	1,668.2	1,076.9	7,680.8	1,835.6	-517.3	582.9
รวมทั้งหมด	136,948.7	82,762.3	124,960.0	159,698.7	90,145.4	93,544.5	95,258.8	59,577.9	96,504.7	86,199.5	87,647.9	93,760.0	41,689.9	23,184.4	28,455.3	73,499.3	2,497.5	-215.5
เงินเดือนเดือน	11,412.39	6,896.86	10,413.33	13,308.23	7,512.11	7,795.38	7,938.23	4,964.83	8,042.06	7,183.29	7,303.99	7,813.33	3,474.16	1,932.03	2,371.28	6,124.94	208.12	-17.96
ต่อความประทับใจ	3,276,888	678,89	3,063,66	1,379,61	1,775,93	2,162,25	1,147,91	986,32	1,065,08	1,444,18	1,483,35	3,479,29	2,816,55	1,158,01	3,059,70	1,914,55	2,224,96	3,378,63
จำนวนครัวเรือน	297	94	22	49	16	7	297	94	22	49	16	7	297	94	22	49	16	7

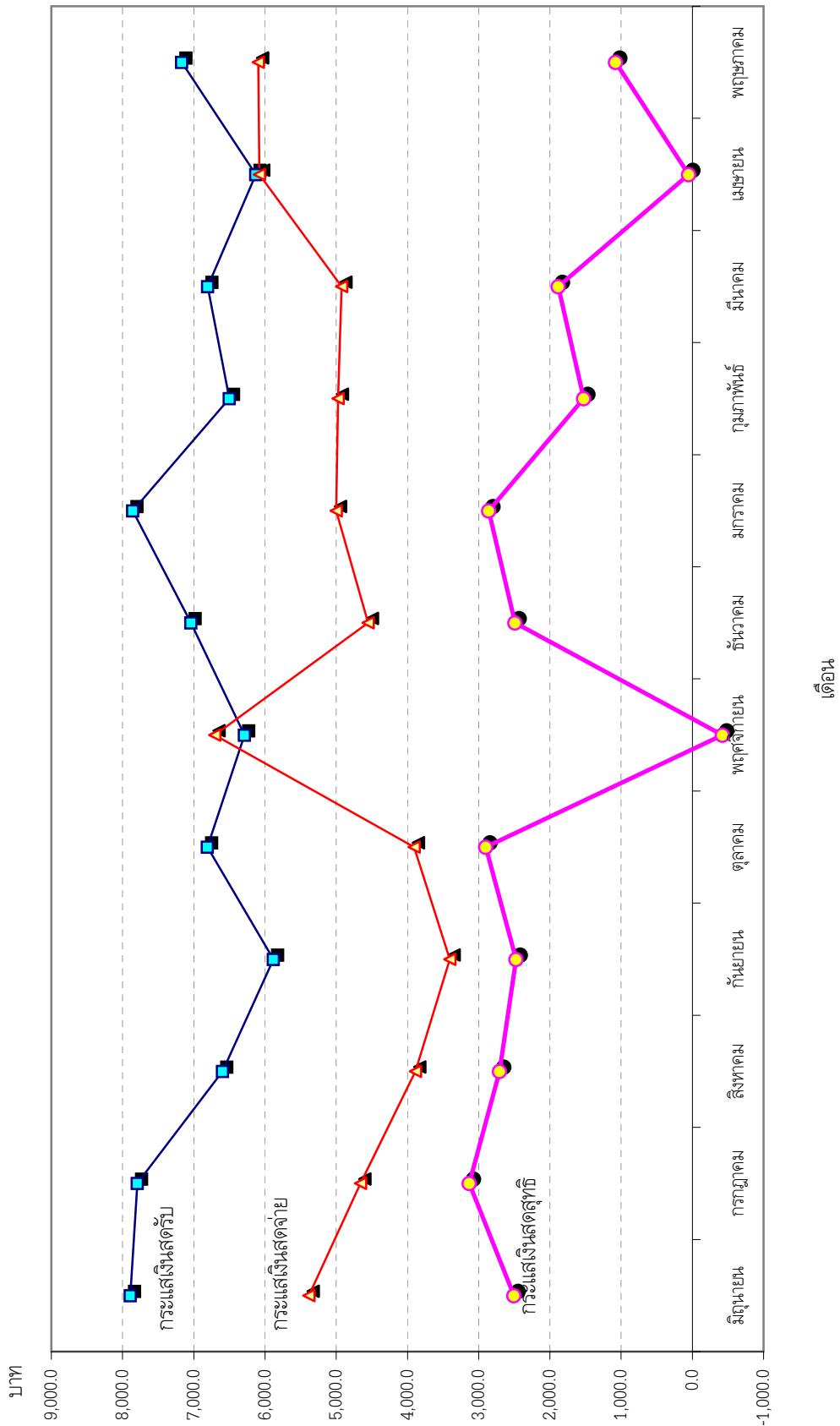
หมายเหตุ 1 กระแสเงินสดรุป 1 ไม่รวมเงินเดือนเจ้าของบ้านที่จ่ายเดือนก่อนหน้าและจ่ายเดือนต่อไป

2 กระแสเงินสดรุป 2 ไม่รวมรายรับรายจ่ายเดือนก่อนหน้าและเดือนต่อไป

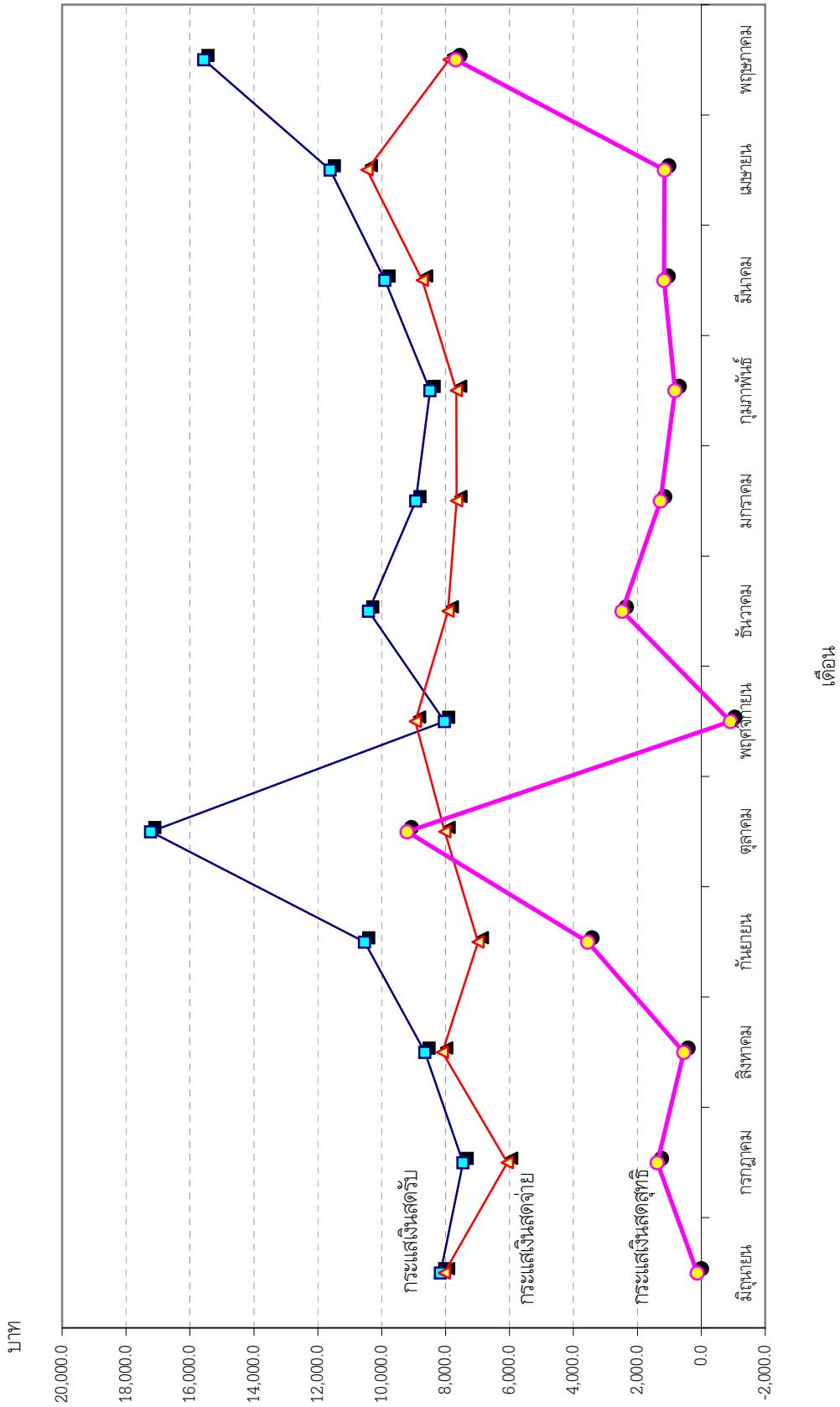
ภาพที่ 4.1 กระแสเงินสดขององค์กรร่วมกับนักลงทุน

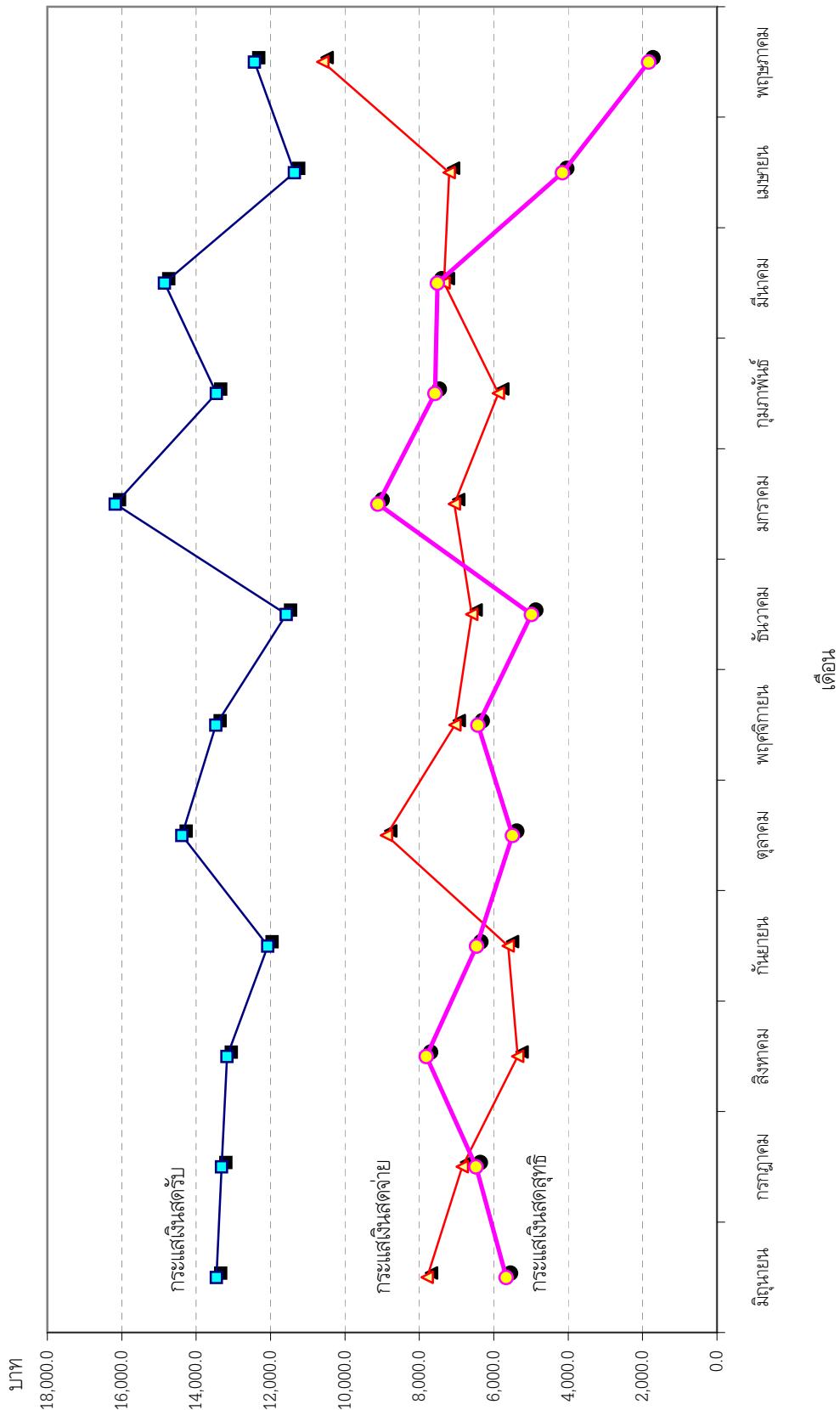
ภาพที่ 4.2 ภาระแบนเดสต์ของครุภาระของรัฐบาล

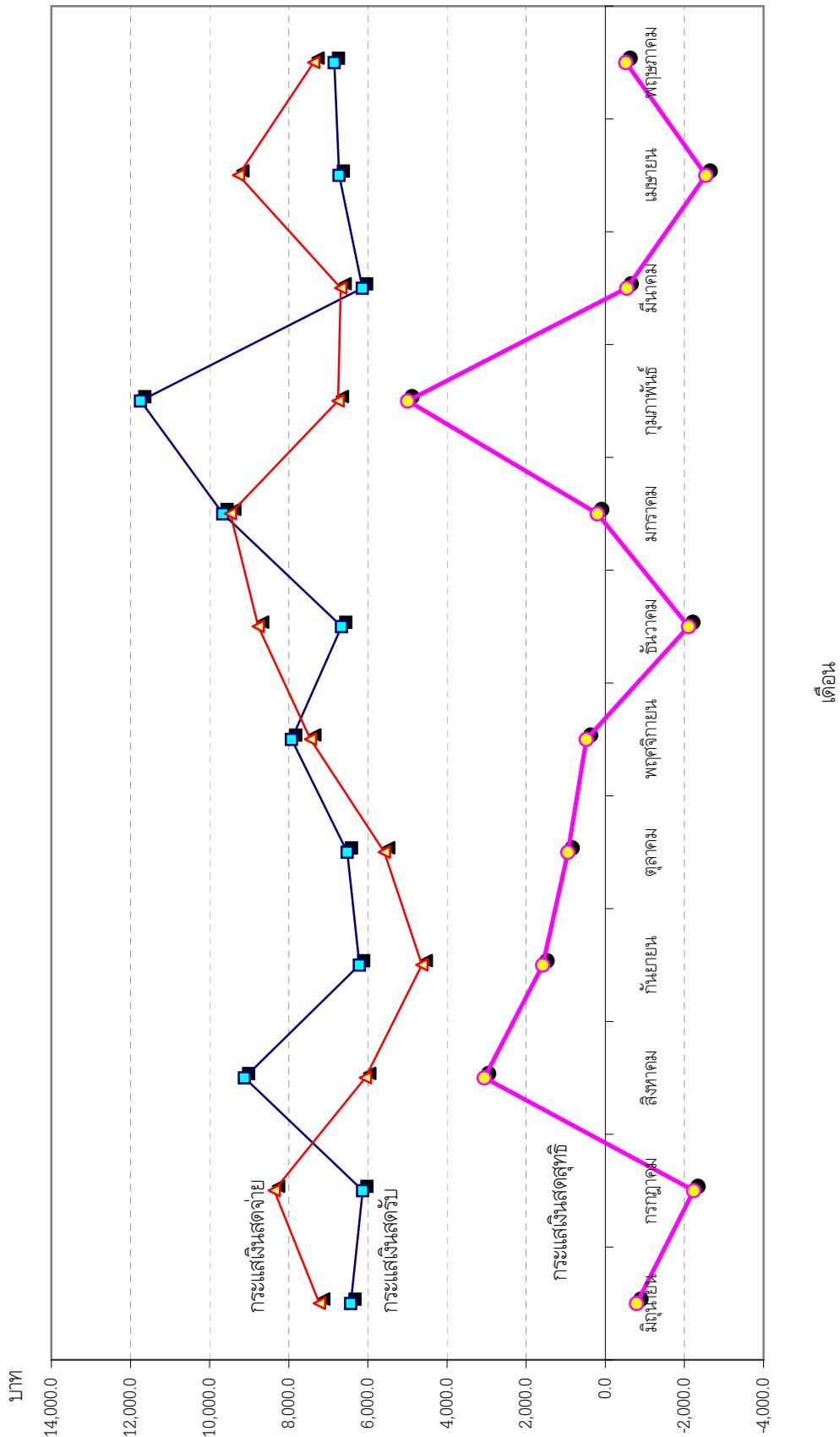
ภาคที่ 4.3 การเปลี่ยนเส้นทางรักษาเรื่องมาดำเนินการ

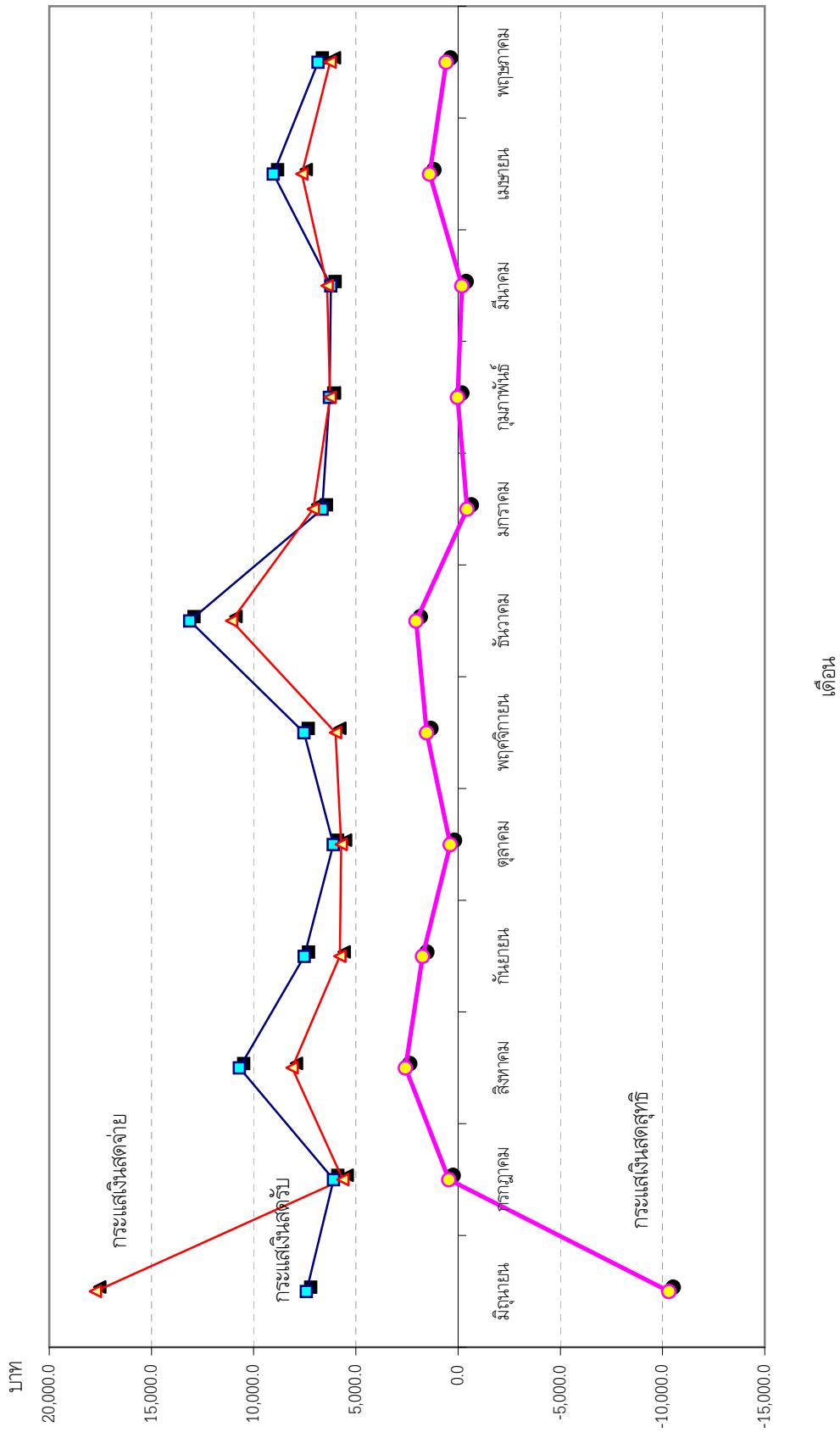
ภาพที่ 4.4 ภาระและเงินเดือนของครัวเรือนที่ทำงานประจำ

ภาคที่ 4.5 การแปลงสัดของครุภาระอ่อนทานตะหงับปริมาณ

ภาพที่ 4.6 กรณีเส้นสัมฤทธิ์ของรัฐบาลอาชญากรรม

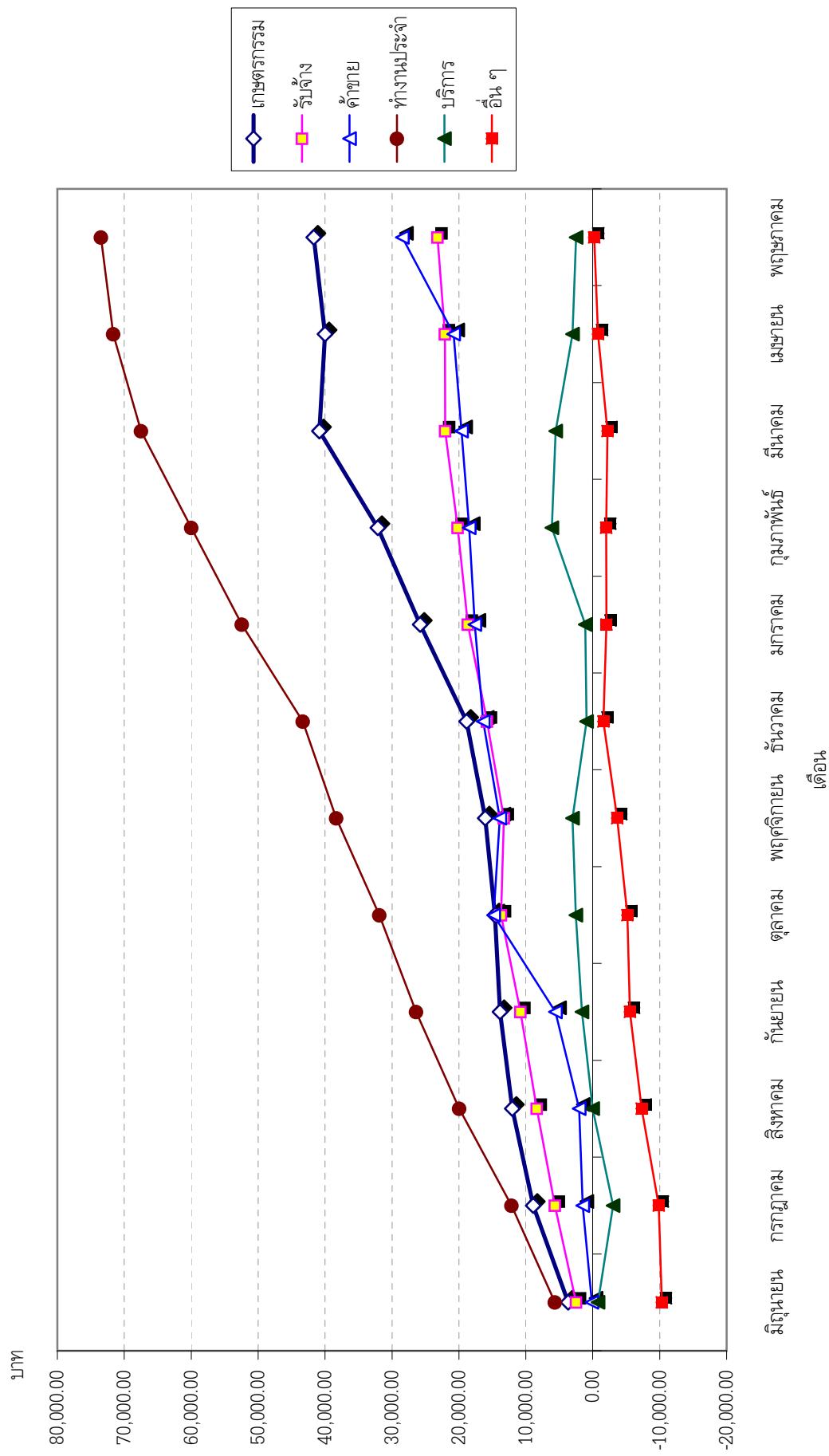

ตารางที่ 4.3 กระแสเงินสดสุทธิสะสมของครัวเรือนชนบท จำแนกตามลักษณะอาชีพหลัก

หน่วย : บาท

เดือน	กระแสเงินสดสุทธิสะสม					
	เกษตรกรรม	รับจำนำ	ค้าขาย	ทำงานประจำ	บริการ	อื่น ๆ
มิถุนายน	3,691.97	2,507.02	121.05	5,665.63	-793.69	-10,320.00
กรกฎาคม	8,899.77	5,640.40	1,500.17	12,137.76	-3,032.00	-9,872.86
สิงหาคม	12,006.94	8,346.00	2,044.40	19,948.17	23.78	-7,301.43
กันยายน	13,848.06	10,819.84	5,596.35	26,405.69	1,603.16	-5,568.57
ตุลาคม	14,612.67	13,720.43	14,797.12	31,903.00	2,542.72	-5,180.00
พฤษภาคม	16,077.17	13,299.35	13,879.80	38,324.58	3,019.91	-3,641.43
ธันวาคม	18,863.90	15,789.53	16,358.36	43,305.72	914.09	-1,587.63
มกราคม	25,792.68	18,648.84	17,635.81	52,417.52	1,110.75	-2,029.77
กุมภาพันธ์	32,112.89	20,175.90	18,456.36	59,997.08	6,100.44	-2,000.49
มีนาคม	40,852.58	22,057.12	19,624.09	67,509.90	5,556.06	-2,192.63
เมษายน	40,021.73	22,107.50	20,774.54	71,663.65	3,014.81	-798.34
พฤษภาคม	41,689.90	23,184.39	28,455.31	73,499.27	2,497.50	-215.49
รวมตลอดปี	41,689.90	23,184.39	28,455.31	73,499.27	2,497.50	-215.49
จำนวนครัวเรือน	297	94	22	49	16	7

ภาพที่ 4.7 ภาระและเงินเดือนของพนักงานบริษัทสหพัฒน์ขององค์กรฯ รวมเรื่องค่าตอบแทน จำเป็นจะต้องคำนึงถึงสิ่งที่พนักงาน

ตารางที่ 4.4 ภาระเบ็ดเตล็ดของส่วนที่มาของเงินเดือนที่เป็นมา จำแนกตามอัตรากำลัง

บุคลากร	ภาระเบ็ดเตล็ดทั้งหมด ¹			ภาระเบ็ดเตล็ดราย ²			ภาระเบ็ดเตล็ดราย ²			ภาระเบ็ดเตล็ดราย ²			
	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	
ลูกน้ำ	16,765.6	10,632.4	11,300.4	14,384.5	9,670.3	2,380.0	9,327.7	4,812.6	7,785.0	6,721.9	7,211.7	1,320.0	
ครุภารกิจ	16,010.9	10,173.5	9,938.5	13,704.4	9,666.7	2,380.0	7,301.3	4,034.8	6,462.9	6,844.1	8,925.0	1,410.0	
ลูกน้ำตาม	12,521.9	8,193.8	12,215.4	14,530.1	17,435.0	2,380.0	6,534.2	3,446.6	5,794.5	4,966.6	6,357.9	1,333.3	
ภายนอก	9,963.3	7,601.6	15,523.1	13,250.4	9,646.7	2,380.0	6,106.5	3,145.6	7,676.2	4,928.5	5,441.7	1,226.7	
ลูกน้ำตาม	9,294.3	8,433.1	10,609.2	14,783.7	10,250.0	2,420.0	6,774.5	3,457.3	6,945.0	6,109.4	7,557.5	1,653.3	
พนักงานขาย	12,179.6	7,987.2	11,036.2	13,617.8	12,746.7	2,420.0	8,132.5	5,019.2	6,408.8	6,683.1	6,030.0	1,270.0	
นักวิชาการ	12,882.3	8,956.4	14,467.3	12,359.0	10,102.8	2,341.7	7,025.4	4,067.7	8,058.5	6,404.1	5,690.0	1,346.7	
ภารกิจ	19,334.5	10,299.9	12,226.9	17,928.7	13,916.7	2,341.7	7,665.2	3,991.3	5,926.2	6,671.3	8,676.3	1,246.7	
นักวิชาการ	17,475.0	7,628.6	12,128.5	14,211.3	10,025.0	2,341.7	7,940.2	4,264.5	7,212.9	4,579.2	10,766.7	1,380.0	
นักวิชาการ	21,265.3	7,514.2	13,853.8	16,461.2	10,200.0	2,341.7	9,233.6	4,351.6	8,067.7	7,210.0	6,626.7	1,263.3	
นักวิชาการ	9,908.7	7,301.3	15,800.0	12,539.9	12,780.0	1,766.7	7,632.5	5,811.0	9,940.0	6,485.5	16,391.7	1,353.3	
พนักงานขาย	14,301.6	9,069.1	18,500.0	12,899.9	10,993.3	1,800.0	9,630.5	4,805.9	8,813.1	8,313.4	7,515.8	1,446.7	
รวมทั้งหมด			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83
จำนวนเงินรวม			202	62	13	42	6	3	202	62	13	42	6
จำนวนเงินรวม			171,902.96	103,791.02	157,609.23	170,610.86	137,433.17	27,293.33	93,304.27	51,308.04	89,090.65	75,923.19	97,190.83

ตารางที่ 4.5 ภาระและผลประโยชน์ที่ได้รับตามสัดส่วนที่ประเมินมาสำหรับผู้ใช้บริการทั่วไป ตามมาตรฐานของผู้ให้บริการ

รายการ	ภาระและผลประโยชน์ที่ได้รับ ¹				ภาระและผลประโยชน์ที่จ่าย ²				ภาระและผลประโยชน์ที่จ่าย ²			
	เบิกจ่าย	เบิกจ่าย	เบิกจ่าย	เบิกจ่าย	เบิกจ่าย	เบิกจ่าย	เบิกจ่าย	เบิกจ่าย	เบิกจ่าย	เบิกจ่าย	เบิกจ่าย	เบิกจ่าย
น้ำประปา	18,229.9	9,919.2	12,162.5	14,505.9	0.0	0.0	9,564.8	4,600.5	7,987.5	3,781.3	0.0	8,665.0
ก๊าซธรรมชาติ	17,842.0	12,310.4	8,225.0	12,563.8	0.0	0.0	7,928.0	5,225.2	7,588.1	4,829.4	0.0	9,914.0
น้ำประปา	8,955.0	9,800.0	13,125.0	15,403.8	0.0	0.0	7,344.2	3,377.5	6,192.0	4,563.8	0.0	1,610.9
ก๊าซธรรมชาติ	7,458.7	8,383.1	12,625.0	12,725.0	0.0	0.0	6,272.2	2,940.9	5,337.5	4,252.5	0.0	1,186.5
น้ำประปา	6,739.1	9,253.8	13,755.0	12,962.5	0.0	0.0	7,943.8	3,127.5	8,612.5	5,478.1	0.0	0.0
น้ำประปา	11,551.4	9,936.9	15,150.0	12,500.5	0.0	0.0	9,727.4	4,700.5	4,875.0	7,769.4	0.0	0.0
น้ำประปา	9,932.2	10,215.4	15,587.5	12,632.2	0.0	0.0	6,425.5	4,363.9	5,265.0	4,084.4	0.0	0.0
น้ำประปา	23,235.3	12,001.5	14,900.0	19,886.3	0.0	0.0	8,699.1	4,760.0	6,462.5	5,959.4	0.0	0.0
น้ำประปา	19,668.0	8,801.5	20,850.0	14,278.8	0.0	0.0	9,828.4	3,301.9	6,882.0	2,886.9	0.0	0.0
น้ำประปา	26,923.3	7,486.2	13,650.0	27,009.4	0.0	0.0	11,103.7	6,353.1	3,942.5	4,981.9	0.0	0.0
น้ำประปา	9,353.0	10,157.7	14,900.0	13,075.0	0.0	0.0	8,395.1	5,643.8	4,687.5	4,193.8	0.0	0.0
น้ำประปา	15,378.7	9,476.9	18,150.0	13,487.8	0.0	0.0	11,437.4	3,983.1	8,295.0	3,706.9	0.0	0.0
รวมทั้งหมด	174,566.70	117,742.69	173,080.00	181,030.76	0.00	0.00	104,669.65	52,388.00	76,127.13	56,487.50	0.00	0.00
จำนวนครัวเรือน	91	13	4	8	0	0	91	13	4	8	0	0

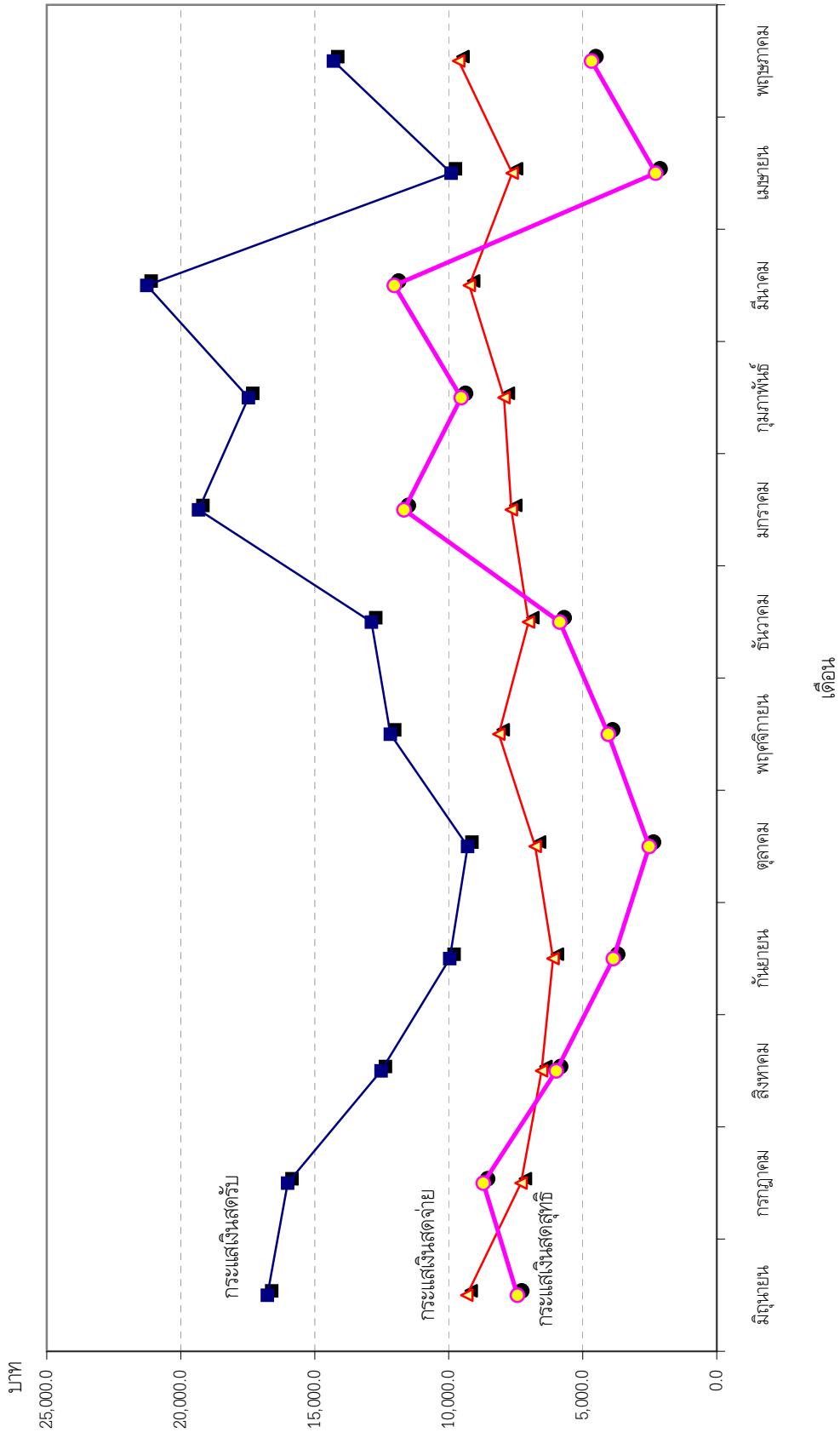
หมายเหตุ 1 ภาระและผลประโยชน์ที่ได้รับ น้ำร่วมกับและเป็นต้นทุนจากการบริษัทเดียว และการรับเบ็ด

หมายเหตุ 2 ภาระและผลประโยชน์ที่จ่าย น้ำร่วมกับและเป็นต้นทุนที่ห้องครัวและห้องน้ำ และการรับเบ็ด

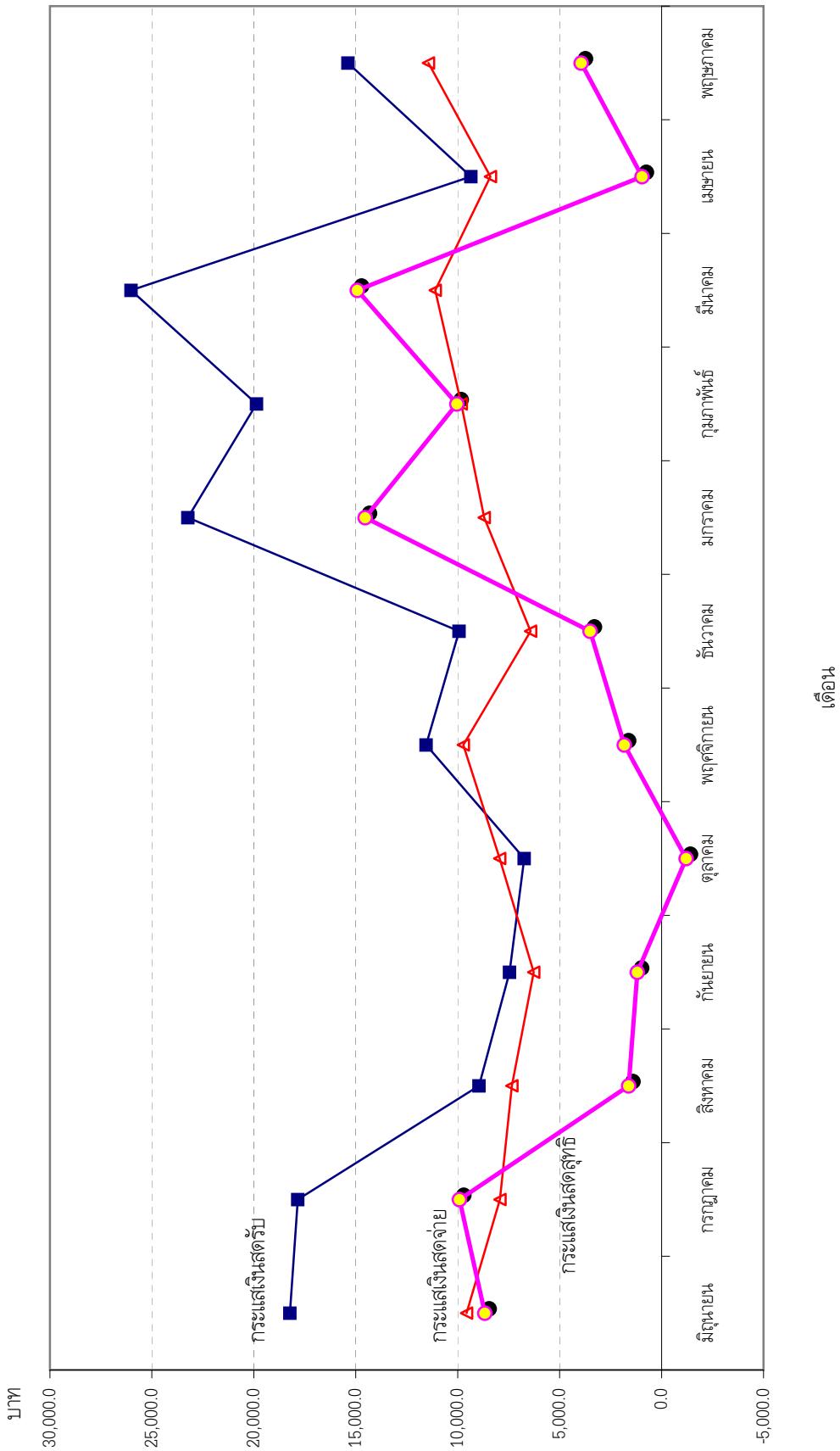
รายการ	การเงินเดือนครึ่ง			การเงินเดือนครึ่ง			การเงินเดือนครึ่ง		
	รับ	จ่าย	คงเหลือ	รับ	จ่าย	คงเหลือ	รับ	จ่าย	คงเหลือ
เงินเดือน	15,565.2	10,821.6	10,917.2	14,355.9	9,670.3	2,380.0	9,133.3	4,868.8	7,695.0
ภาษีอากร	9,606.6	10,700.0	13,972.8	9,666.7	2,380.0	6,787.5	3,719.0	5,962.8	7,318.1
เงินเดือน	15,446.1	7,767.7	11,811.1	14,324.6	17,435.0	2,380.0	5,870.2	3,465.0	5,617.8
ภาษีอากร	12,016.5	7,394.2	16,811.1	13,374.0	9,646.7	2,380.0	5,970.7	3,199.9	8,715.6
อุดหนุน	11,389.2	8,215.3	9,211.1	15,212.2	10,250.0	2,420.0	5,815.9	3,544.8	6,203.9
หักภาษี	12,694.6	7,470.0	9,207.3	13,880.7	12,746.7	2,420.0	6,825.0	5,103.8	7,090.6
หักภาษี	15,300.9	8,622.4	13,969.4	12,294.7	10,102.8	2,341.7	7,517.2	3,989.0	9,300.0
ภาษีอากร	16,136.5	9,848.4	11,038.9	17,468.1	13,916.7	2,341.7	6,817.6	3,787.3	5,687.8
ภาษีอากร	15,513.2	7,317.4	8,266.7	14,195.4	10,025.0	2,341.7	6,392.2	4,646.4	7,360.0
สินค้า	17,364.6	7,521.7	13,944.4	13,979.3	10,200.0	2,341.7	7,700.5	3,820.6	9,901.1
ภาษีอากร	10,364.2	6,543.5	16,200.0	12,414.0	12,780.0	1,766.7	7,007.4	5,855.4	12,274.4
ภาษีอากร	13,418.5	8,960.9	18,655.6	12,687.5	10,993.3	1,800.0	8,149.2	5,021.5	9,043.3

รวมต่อไป	169,719.18	100,089.56	150,733.33	168,159.12	137,433.17	27,293.33	83,986.71	51,021.53	94,852.22	80,496.29	97,190.83	16,250.00	85,732.47	49,068.03	55,881.11	87,662.82	40,242.33	11,043.33
จำนวนเงินเดือนเดียว	111	49	9	34	6	3	111	49	9	34	6	3	111	49	9	34	6	3

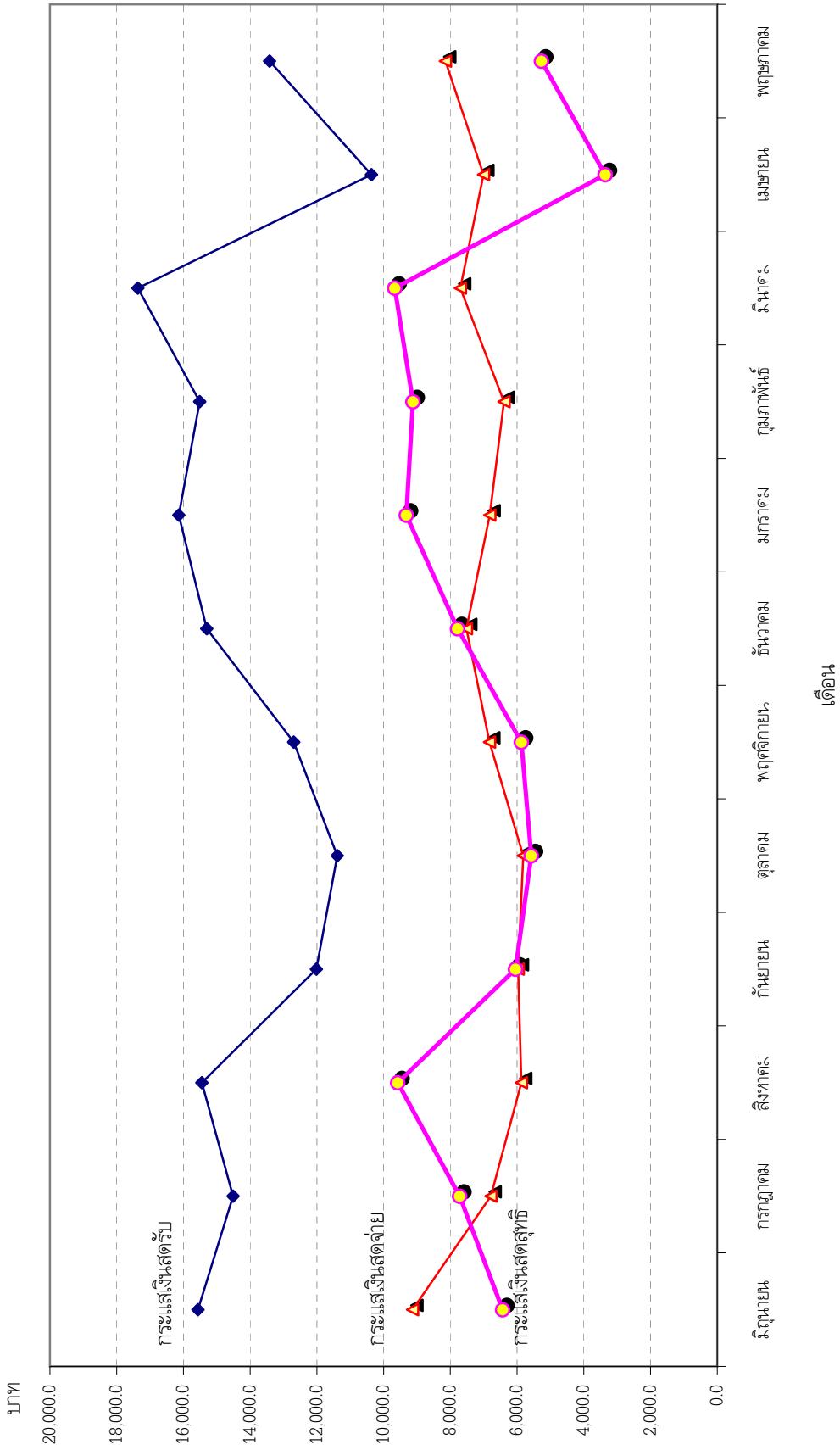
370W# 4.8 370W# 4.8 370W# 4.8 370W# 4.8

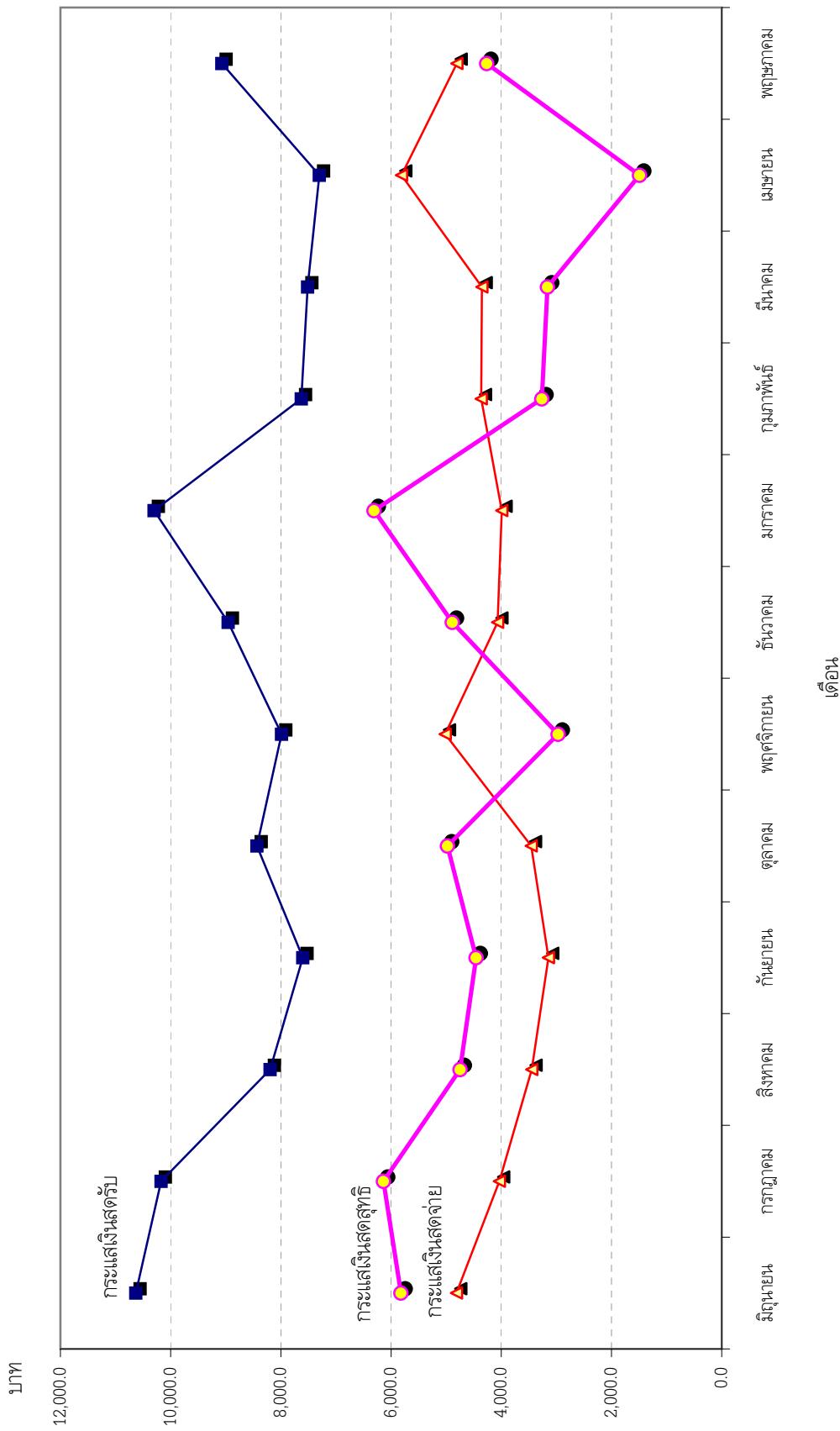
រាងរបៀបនៅតម្លៃសំណើនៅក្នុងក្រុងការបង្កើតរបស់ខ្លួន ក្នុងការបង្កើតរបស់ខ្លួនសំណើនៅក្នុងក្រុងការបង្កើតរបស់ខ្លួន និងការបង្កើតរបស់ខ្លួនរបស់ខ្លួន

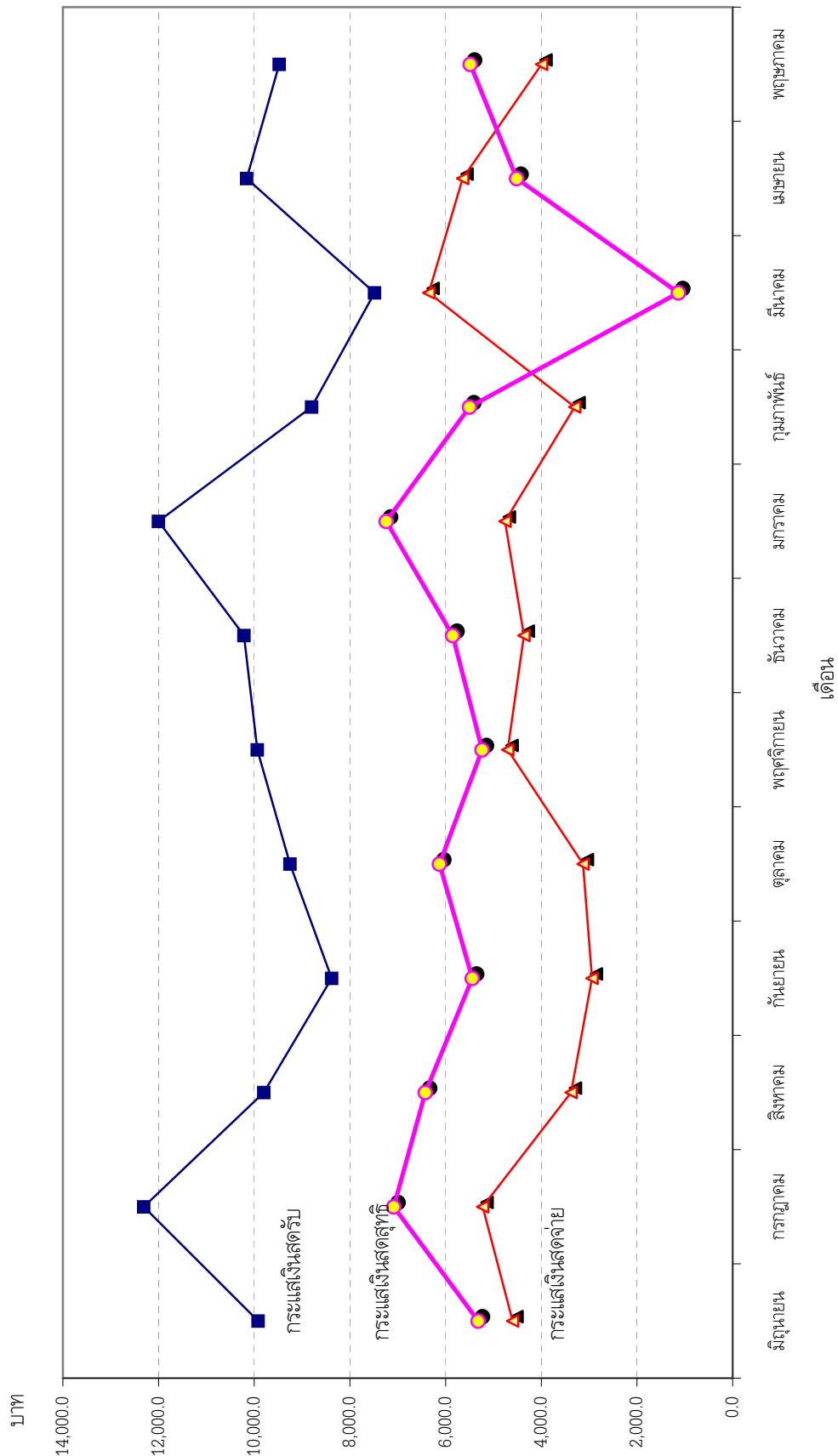
ภาพที่ 4.10 การเปลี่ยนผ่านของโครงสร้างภูมิศาสตร์ที่สำคัญที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

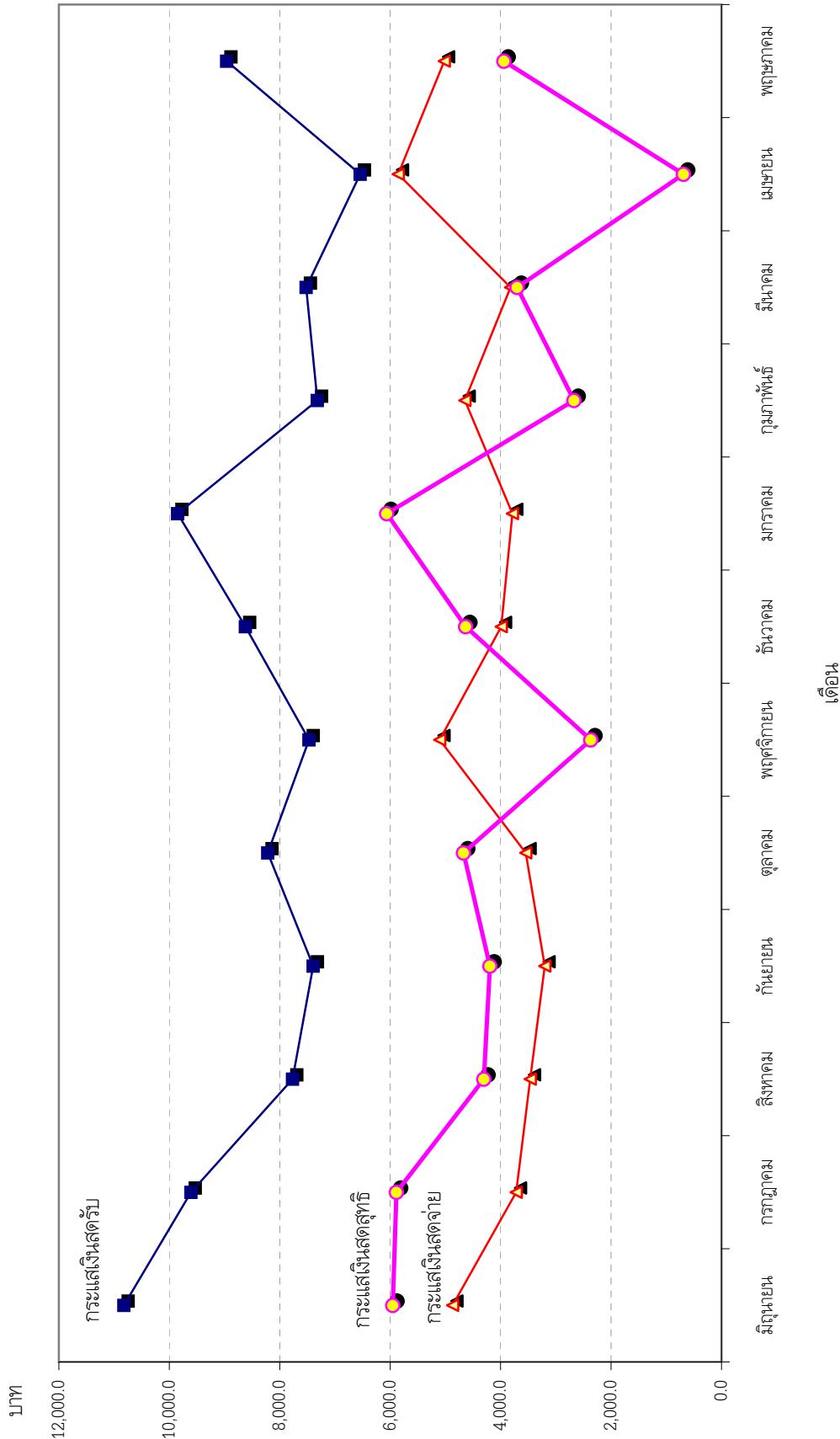
ภาพที่ 4.11 ภาระและเงินเดือนของครัวเรือนรัฐบาล ที่รัฐบาลและเงินเดือนสูงสุดที่สุด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

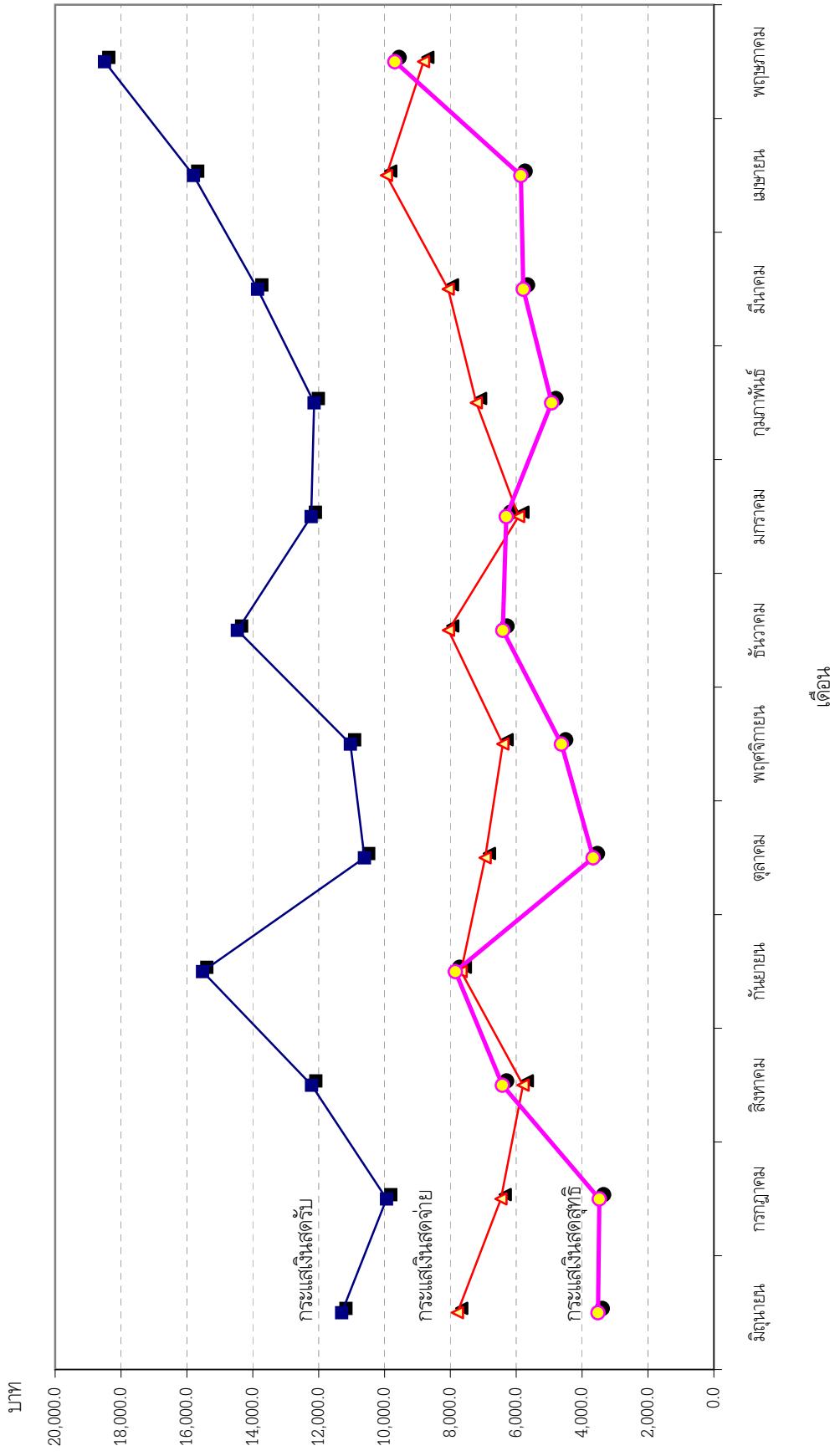
ภาพที่ 4.12 กระบวนการจัดทำกรังเชร์ของครัวเรือน ที่มีการจัดทำโดยน้ำมันสัตว์ น้ำมันปาล์ม น้ำมันพืช และน้ำมันเชื้อเพลิง

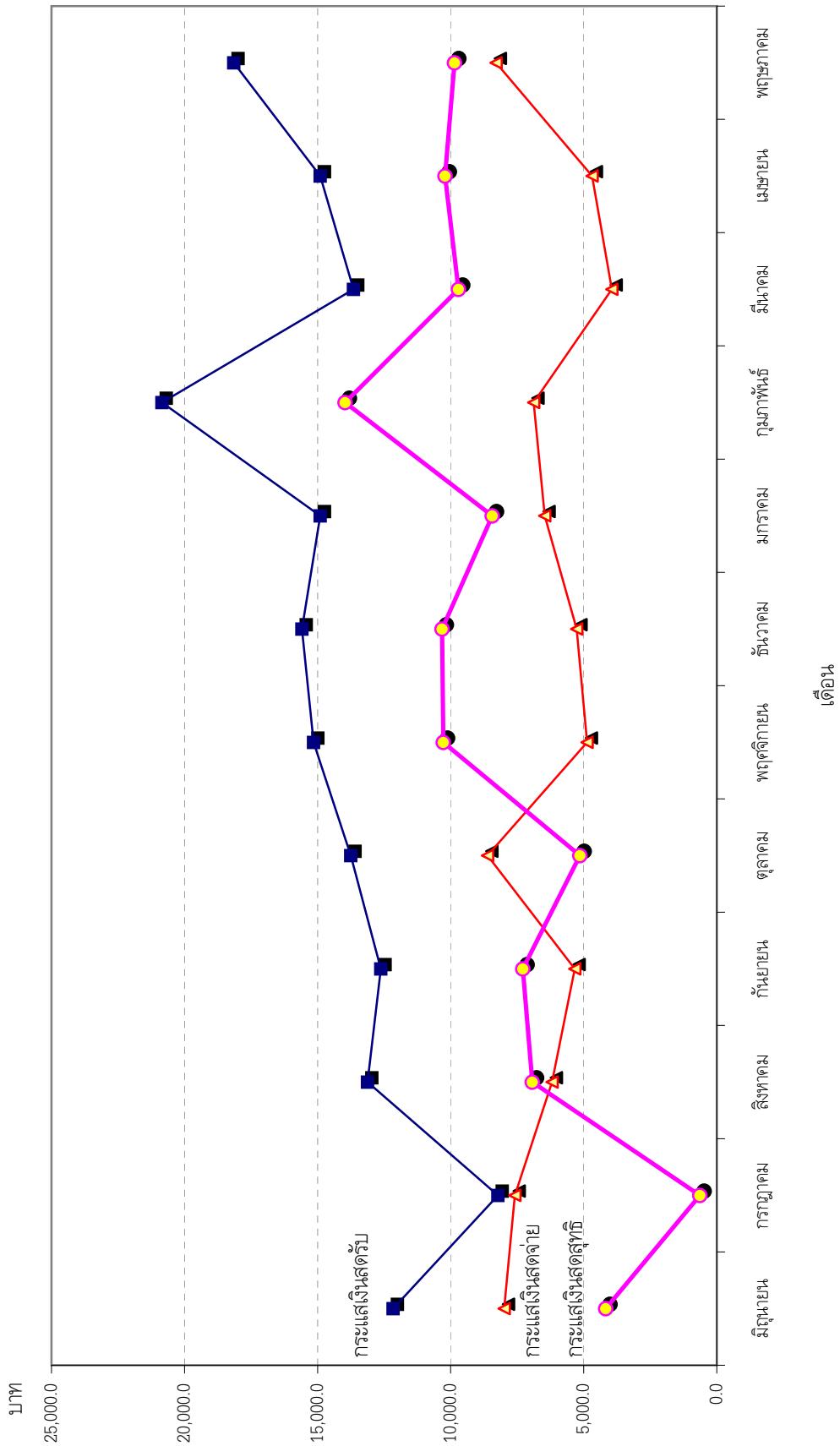
ภาพที่ 4.13 ภาระและเงินเดือนคงรักษาเรื่อยๆ ที่มีการเปลี่ยนเงินเดือนต่อทุก 5 ปี แบบไม่คงทิ้งหนี้ทั้งหมด

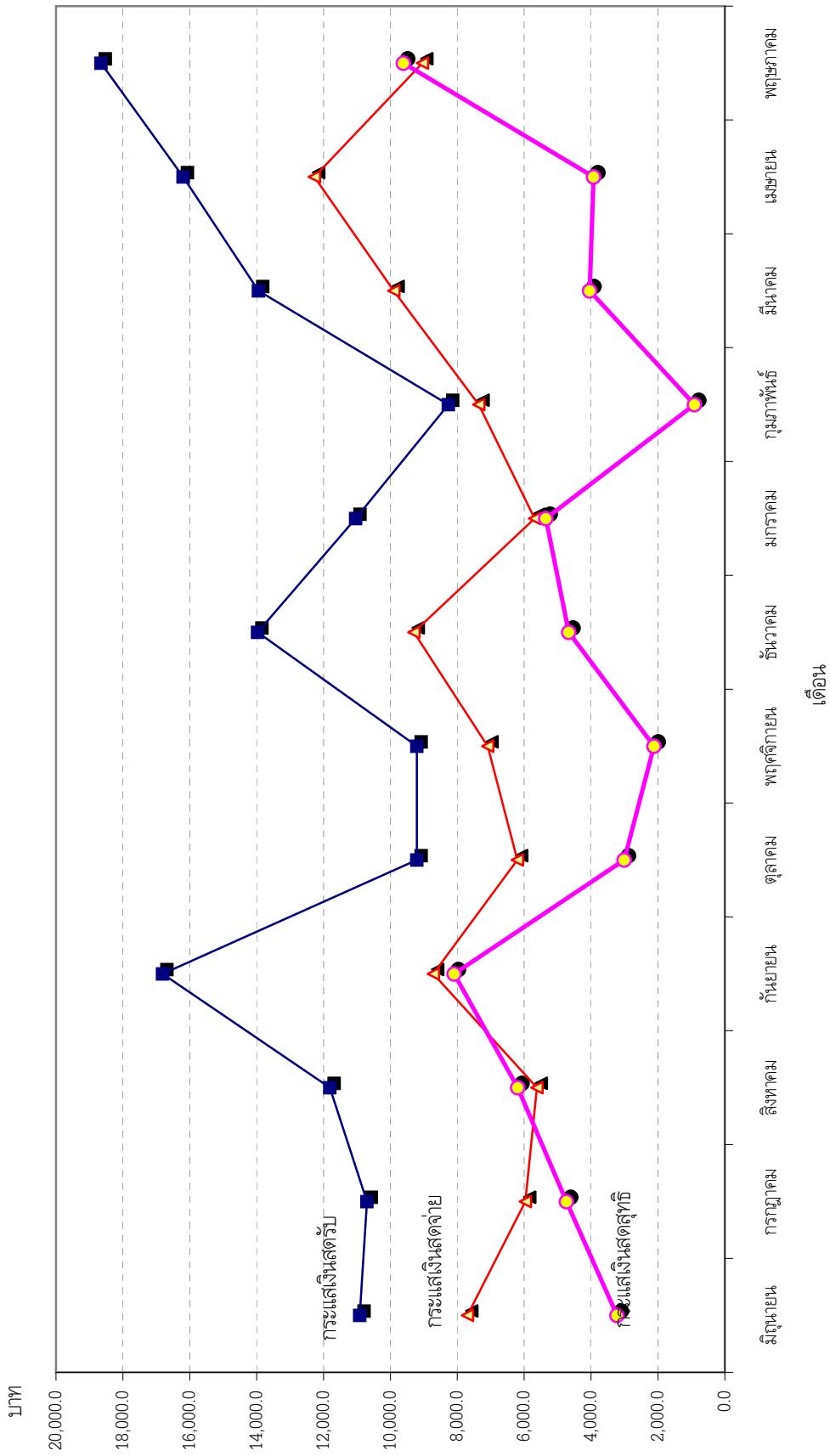
ภาพที่ 4.14 กระแสไฟฟ้าคงที่ของครัวเรือนค่าขาย ที่มีกระแสไฟฟ้าคงที่เป็นบวก

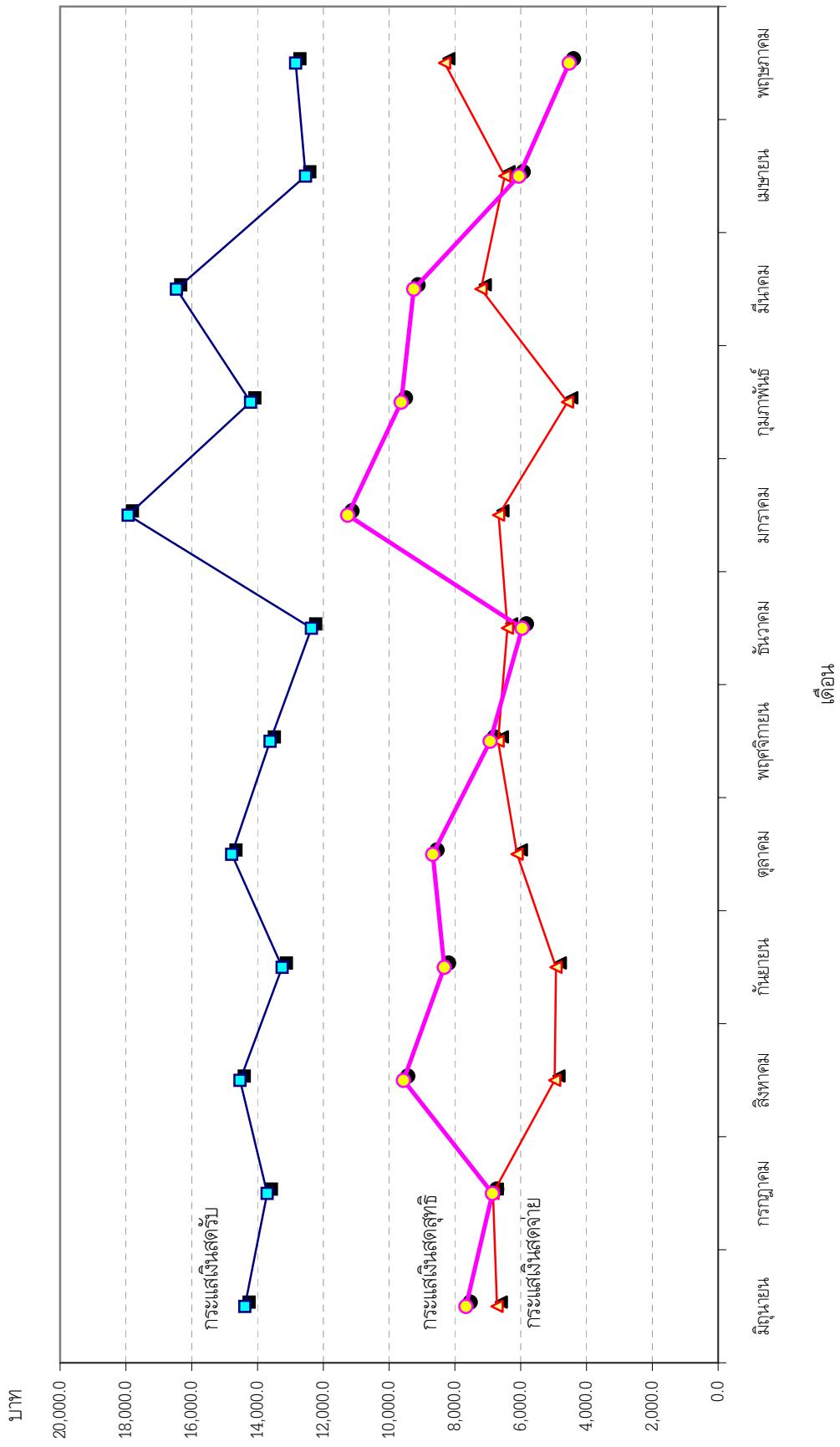
ภาพที่ 4.15 การแสดงวิธีการตัดสินใจของครัวเรือนค้าขาย ที่มีการระบุผลลัพธ์ที่ต้องการ แต่ละฝ่ายการตัดสินใจของครัวเรือนค้าขาย

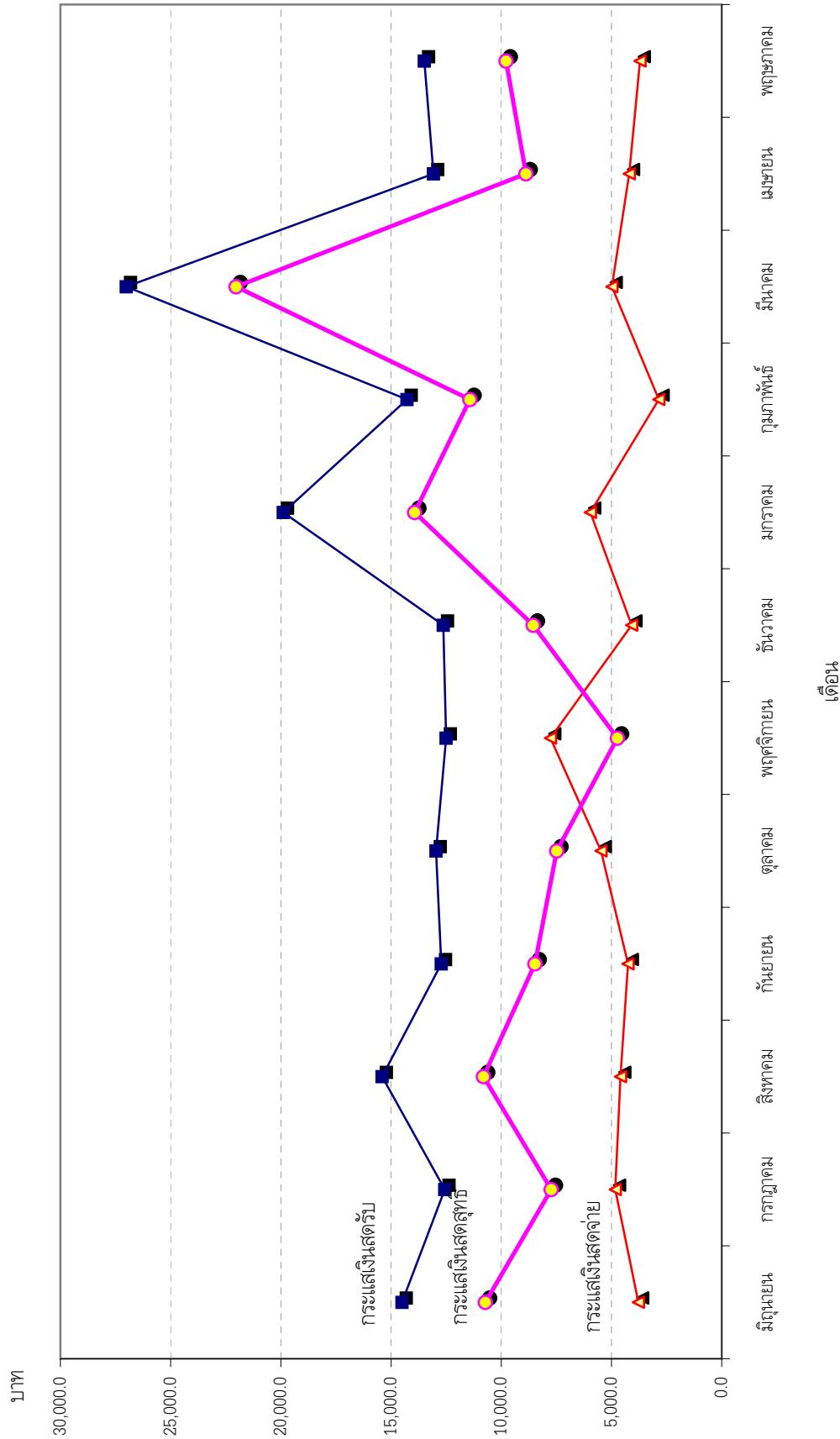

ภาพที่ 4.16 กราฟแสดงผลตัวอย่างครัวเรือนตัวอย่าง ที่มีรายรับและเงินเดือนสูงกว่าเป็น倍 แล้วมีภาระเบี้ยกว่า

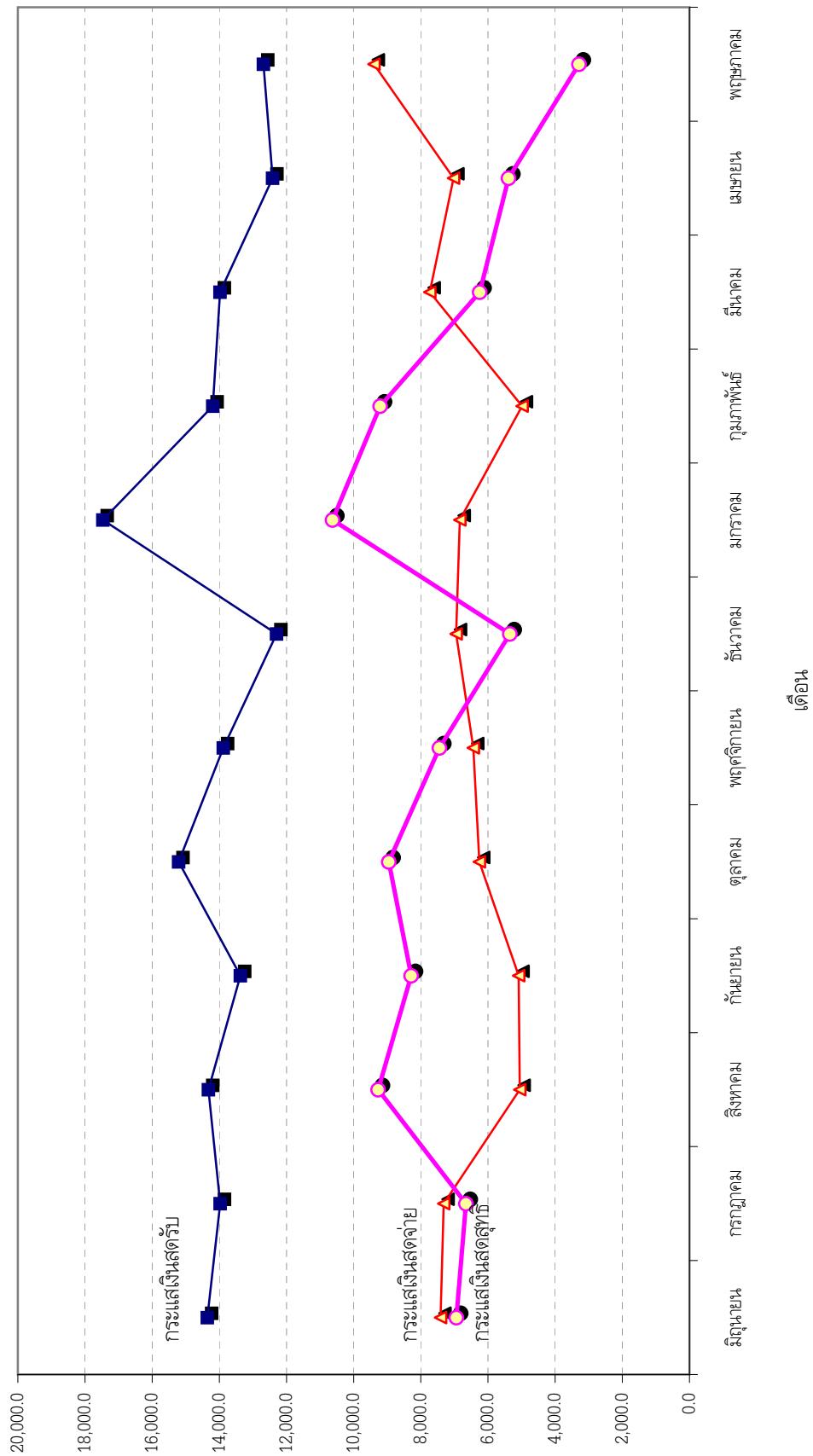
ภาพที่ 4.17 กำไรและเงินลงทุนคงค้างร้อยละงานประจำ ที่รัฐบาลและเงินสินเดสก์ ปีงบประมาณ

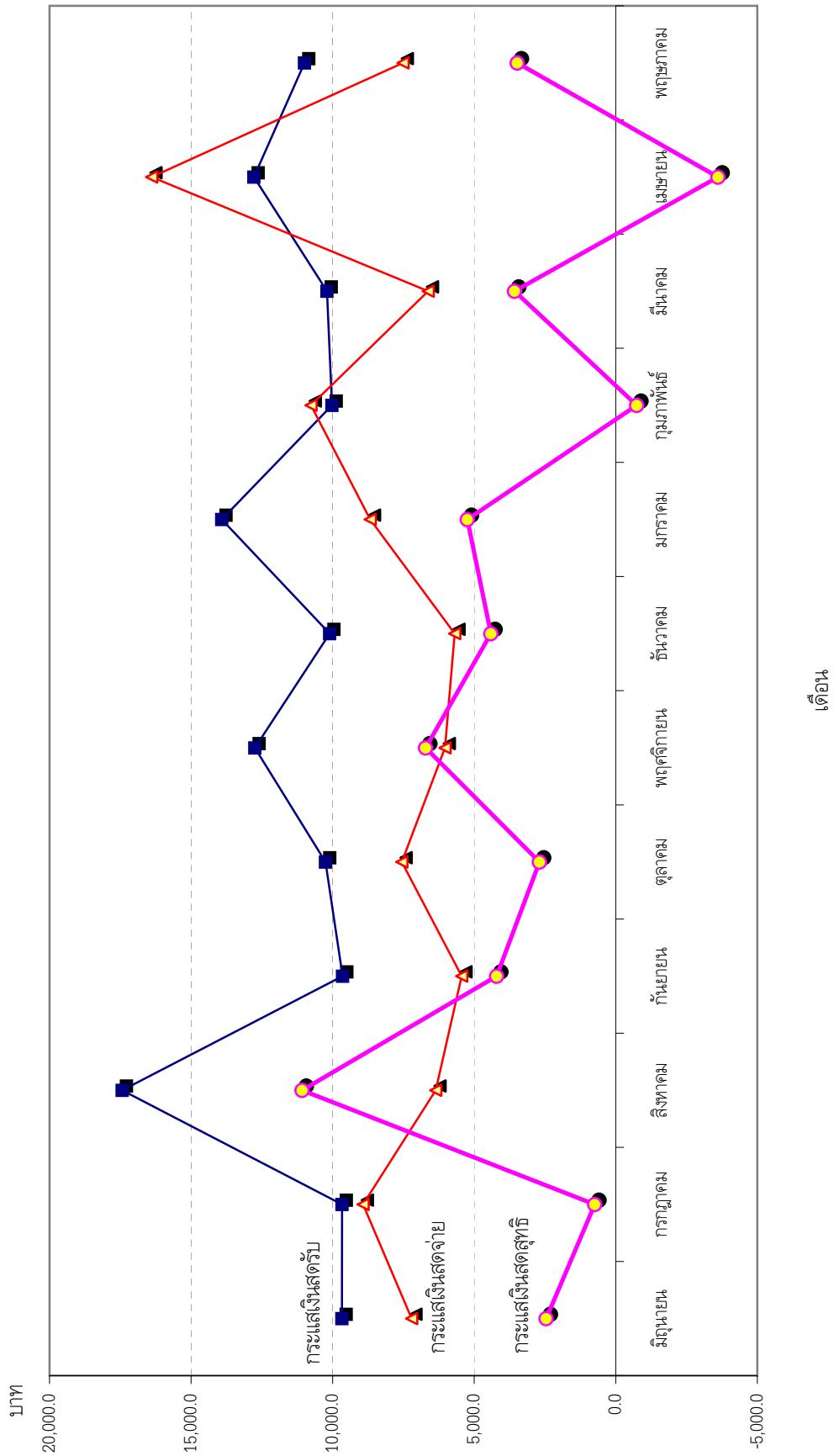

ภาพที่ 4.19 กราฟเส้นผลตอบแทนรากที่สองสำหรับการประจุ ที่มีการเปลี่ยนเส้นทางทั้งปีน้ำ แล้วไม่ใช่ในระหว่างปี

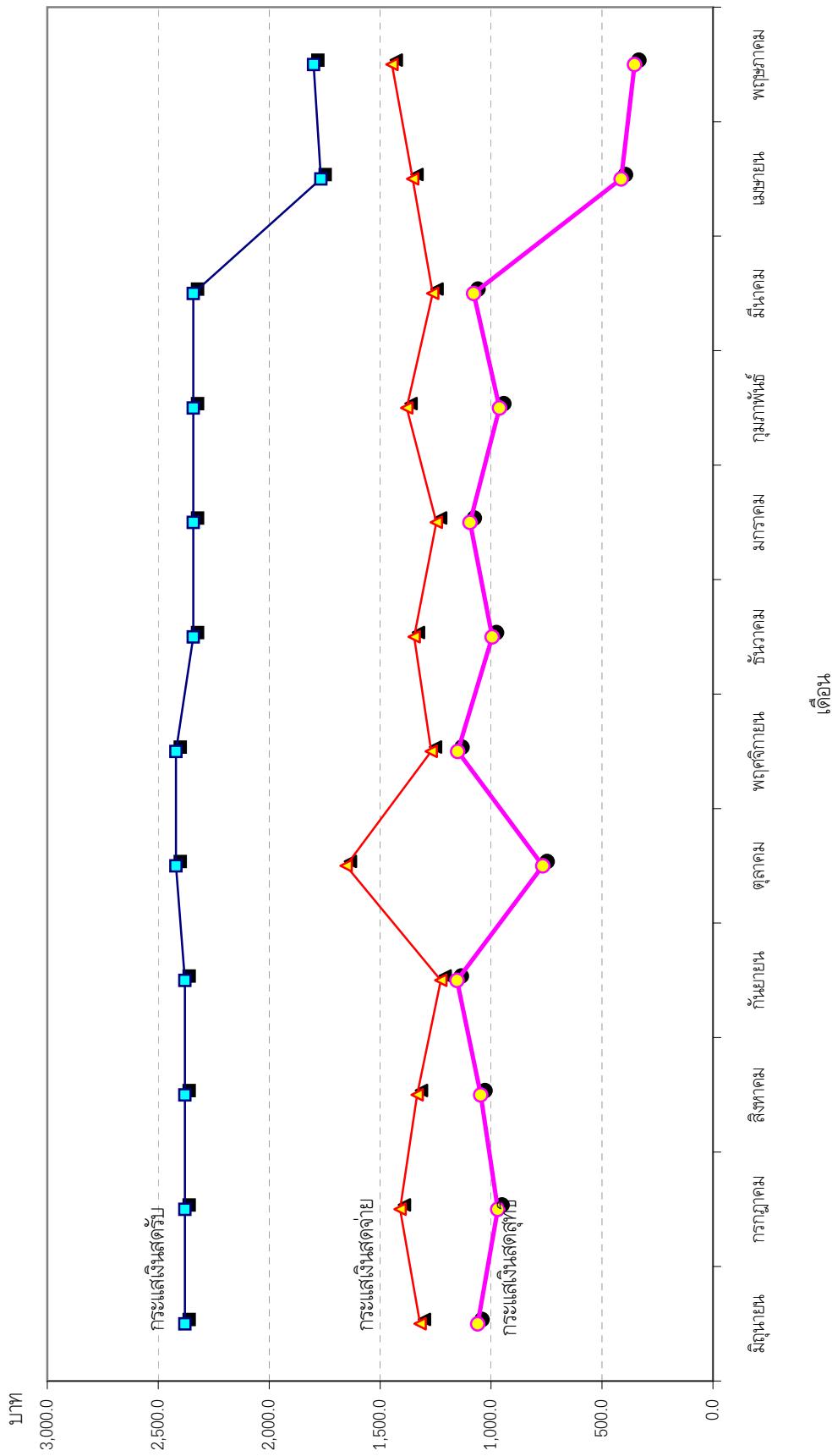
๑๗

ภาพที่ 4.20 ภาระและเงินเดือนของครัวเรือนของชั้นปริญญา ที่มา: สถาบันสถิติประเทศไทย

ภาพที่ 4.21 ภาระและเงินเดือนของครัวเรือนของไทย ที่มา: สถาบัน統計สำนักงานสถิติแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4.7 กระแสเงินสดของผู้นำรัฐบาลในสิ่งที่มีผลกระทบต่อเงินสด จำแนกตามอัตรารักษา

รายการ	กระแสเงินสดตัวที่ 1										กระแสเงินสดตัวที่ 2										กระแสเงินสดตัวที่ 3
	กระแสเงินสดรวม	รับจ้าง	ตัวร้าย	ท่านนายรัฐฯ	บริการ	เงินฯ	ตรวจสอบรวม	รับจ้าง	ตัวร้าย	ท่านนายรัฐฯ	บริการ	เงินฯ	ตรวจสอบรวม	รับจ้าง	ตัวร้าย	ท่านนายรัฐฯ	บริการ	เงินฯ			
นิติบุคคล	3,640.4	2,583.1	3,628.7	7,881.4	4,490.9	11,205.0	7,913.5	6,494.7	8,410.6	14,197.1	7,236.0	30,060.0	-4,273.1	-3,911.5	-4,781.9	-6,315.7	-2,745.1	-18,855.0			
ภารกิจดูแล	3,830.4	3,181.8	3,858.1	11,007.1	4,010.7	8,875.0	6,068.4	5,871.3	5,507.2	6,864.3	8,037.0	8,820.0	-2,238.0	-2,689.4	-1,649.1	4,142.9	-4,026.3	55.0			
ลิขสิทธิ์	3,910.8	3,497.2	3,494.6	4,994.6	4,125.0	16,935.0	6,928.4	4,747.2	11,438.9	7,702.9	5,982.0	13,220.0	-3,017.7	-1,250.0	-7,944.3	-2,708.3	-1,757.0	3,715.0			
กิจกรรม	3,651.4	2,547.0	3,327.0	4,985.7	4,155.0	11,375.0	6,096.1	3,913.6	5,978.9	9,714.3	4,151.0	9,207.5	-2,444.7	-1,366.6	-2,651.9	-4,728.6	4.0	2,167.5			
ตุลาคม	4,279.2	3,656.1	26,784.7	11,964.3	4,289.0	8,875.0	7,246.7	4,776.2	9,586.7	25,528.6	4,401.2	8,770.0	-2,967.5	-1,120.1	17,198.0	-13,564.3	-112.2	105.0			
พฤษภาคม	4,187.0	2,991.9	3,691.6	12,584.3	5,035.0	11,375.0	8,213.9	9,979.4	12,617.8	9,205.7	8,301.5	9,545.0	-4,026.9	-6,987.5	-8,926.2	3,378.6	-3,266.5	1,830.0			
ธันวาคม	5,342.4	3,331.4	4,542.6	6,860.0	4,605.0	21,217.9	9,083.8	5,488.4	7,741.1	7,721.4	10,622.0	18,370.0	-3,741.4	-2,157.0	-3,198.5	-861.4	-6,017.0	2,847.9			
มกราคม	6,361.1	3,127.5	4,180.4	5,635.7	7,119.8	9,875.0	9,512.1	6,951.1	10,158.9	9,397.1	9,949.4	11,470.0	-3,151.0	-3,823.6	-5,978.4	-3,761.4	-2,829.6	-1,595.0			
กุมภาพันธ์	7,144.5	4,318.0	3,206.7	8,912.9	12,776.5	9,250.0	7,659.6	6,156.4	8,315.6	13,648.6	4,348.0	9,920.0	-515.0	-1,838.4	-5,108.9	-4,735.7	8,428.5	-670.0			
มีนาคม	12,079.7	5,433.8	4,194.4	5,164.3	3,700.0	9,125.0	10,339.9	6,035.3	9,697.8	8,081.4	6,715.0	10,270.0	1,739.8	-601.6	-5,503.3	-2,917.1	-3,015.0	-1,145.0			
เมษายน	2,928.8	3,861.6	5,555.6	4,250.0	3,098.0	14,500.0	10,366.2	6,600.9	11,207.8	11,500.0	4,997.0	12,370.0	-7,437.4	-2,739.3	-5,652.2	-7,250.0	-1,899.0	2,130.0			
พฤษภาคม	5,289.2	3,489.8	11,335.8	9,985.7	4,367.8	10,625.0	9,986.1	8,586.4	6,552.8	24,295.7	7,282.0	9,870.0	-4,716.8	-5,056.6	4,783.0	-14,310.0	-2,914.2	755.0			
รวมทั้งหมด	62,624.83	42,019.16	77,800.04	94,226.00	61,772.70	143,232.90	99,414.66	75,600.79	107,213.89	147,857.14	81,922.10	151,892.50	-36,789.83	-33,581.64	-29,413.84	-53,631.14	-20,149.40	-8,659.60			
จำนวนครัวเรือน	95	32	9	7	10	4	95	32	9	7	10	4	95	32	9	7	10	4			

หมายเหตุ 1 กระแสเงินสดตัวที่ 1 ได้รับมาของผู้ให้เช่าที่ต้องการซื้อเพื่อขาย แสดงรวมเงินเดือน

2 กระแสเงินสดตัวที่ 2 ได้รับมาของผู้ให้เช่าเพื่อขายที่ต้องการซื้อเพื่อขาย แสดงรวมเงินเดือน

ตารางที่ 4.8 ภาระและส่วนต่อส่วนที่ต่างกันของเงินเดือนสุทธิที่มีการบันทึกเฉพาะราย จำแนกตามอัตรากำลัง

ภาระเงินเดือนสุทธิ ¹										ภาระเงินเดือนสุทธิ ²										
ภาระเงินเดือนสุทธิ ¹					ภาระเงินเดือนสุทธิ ²					ภาระเงินเดือนสุทธิ ¹					ภาระเงินเดือนสุทธิ ²					
เบี้ยเดือน	ค่าเชื้อ	ค่าราย	หักภาษี	เบี้ยเลี้ยง	เบี้ยนท์	ภาษต่อเดือน	รับจ้าง	ค่าเชื้อ	หักภาษี	เบี้ยนท์	เบี้ยเลี้ยง	ค่าเชื้อ	หักภาษี	เบี้ยนท์	ภาษต่อเดือน	รับจ้าง	ค่าเชื้อ	หักภาษี	เบี้ยนท์	เบี้ยเลี้ยง
ภูมิพล	3,158.9	2,750.0	3,000.0	5,000.0	5,030.0	0.0	9,324.5	8,913.1	5,600.0	9,990.0	8,176.0	2,590.0	6,165.6	6,163.1	-2,600.0	-4,990.0	-3,146.0	-2,590.0		
กรกฎาคม	3,283.1	2,914.4	4,900.0	5,000.0	4,030.0	0.0	7,306.8	4,305.0	2,400.0	2,800.0	9,028.0	1,030.0	-4,013.7	-1,390.6	2,500.0	2,200.0	-4,998.0	-1,030.0		
สิงหาคม	5,355.0	5,280.0	4,300.0	5,000.0	4,030.0	32,240.0	10,157.1	5,534.5	1,500.0	4,010.0	5,798.0	14,130.0	-4,802.1	-254.5	2,800.0	990.0	-1,768.0	18,110.0		
กันยายน	3,879.6	2,700.5	3,000.0	5,000.0	4,030.0	3,000.0	6,593.4	5,178.6	16,500.0	2,750.0	3,866.0	1,030.0	-2,713.8	-2,478.2	-13,500.0	2,250.0	164.0	1,970.0		
ตุลาคม	5,736.1	2,588.6	3,100.0	5,000.0	4,318.0	0.0	7,929.5	4,563.5	1,500.0	2,900.0	4,834.0	1,030.0	-2,193.4	-1,974.9	1,600.0	2,100.0	-516.0	-1,030.0		
พฤษภาคม	5,867.4	3,107.3	3,000.0	5,325.0	4,330.0	0.0	9,955.8	18,800.5	23,400.0	7,280.0	5,897.0	5,030.0	-4,088.4	-15,693.2	-20,400.0	-1,985.0	-1,567.0	-5,030.0		
ธันวาคม	6,407.0	3,859.1	5,600.0	5,000.0	4,960.0	1,051.6	7,469.6	5,266.3	1,500.0	2,800.0	13,534.0	1,030.0	-1,062.6	-1,407.2	4,100.0	2,200.0	-8,574.0	21.6		
มกราคม	5,908.8	3,840.0	5,100.0	5,000.0	10,019.6	4,000.0	10,348.3	12,437.6	2,200.0	2,810.0	5,324.8	2,030.0	-4,439.5	-8,597.6	2,900.0	2,190.0	4,694.8	1,970.0		
กุมภาพันธ์	10,238.4	8,584.1	2,500.0	6,620.0	5,020.0	1,000.0	7,364.7	8,465.8	1,500.0	24,045.0	4,640.0	6,030.0	2,873.7	118.3	1,000.0	-17,425.0	380.0	-5,030.0		
มีนาคม	13,720.9	5,546.4	5,600.0	7,000.0	3,200.0	1,000.0	17,409.5	10,293.2	7,220.0	9,085.0	4,366.0	1,030.0	-3,688.6	-4,768.6	-1,620.0	-2,050.0	-1,166.0	-30.0		
เมษายน	5,064.4	5,947.3	3,000.0	5,500.0	2,500.0	4,000.0	9,533.1	10,450.8	4,000.0	4,050.0	4,228.0	15,130.0	-4,468.7	-4,503.5	-1,000.0	1,450.0	-1,728.0	-11,130.0		
พฤษภาคม	6,590.8	4,625.0	9,260.0	7,575.0	3,930.0	0.0	15,152.7	10,073.6	10,900.0	14,280.0	6,580.0	3,130.0	-8,561.9	-5,448.6	-1,640.0	-6,705.0	-2,650.0	-3,130.0		
รวมต่อเดือน ¹	75,220.45	51,742.55	52,360.00	67,020.00	55,397.60	46,291.60	118,545.03	104,282.49	78,220.00	86,800.00	76,271.80	53,220.00	-43,324.58	-52,539.95	-25,860.00	-19,780.00	-20,374.20	-6,928.40		
จำนวนครัวเรือน ²	31	11	1	2	5	1	31	11	1	2	5	1	31	11	1	2	5	1		

หมายเหตุ¹ ภาระเงินเดือนสุทธิ ภาระเงินเดือนสุทธิที่จ่ายภาษีเบ็ดเตล็ด และการรับเป็นทั้ง

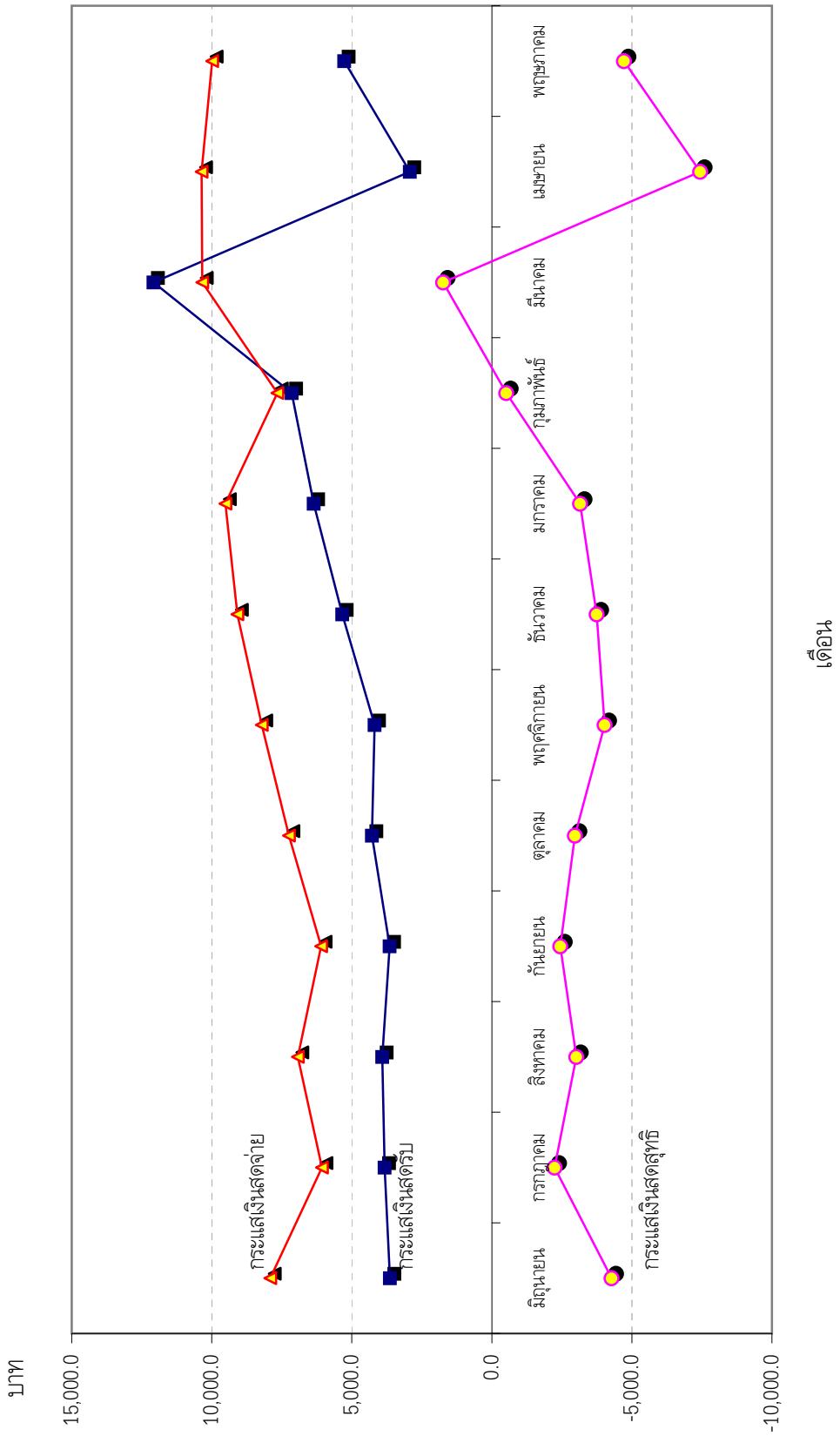
ภาระเงินเดือนสุทธิ ภาระเงินเดือนสุทธิที่จ่ายเพื่อภาษีเบ็ดเตล็ด และการรับค่าตอบแทนที่จ่าย

4.9 การยกระดับคุณภาพชีวภาพและสุขภาพของมนุษย์ในสังคมไทย จัดทำตามมาตรฐานพัฒนา

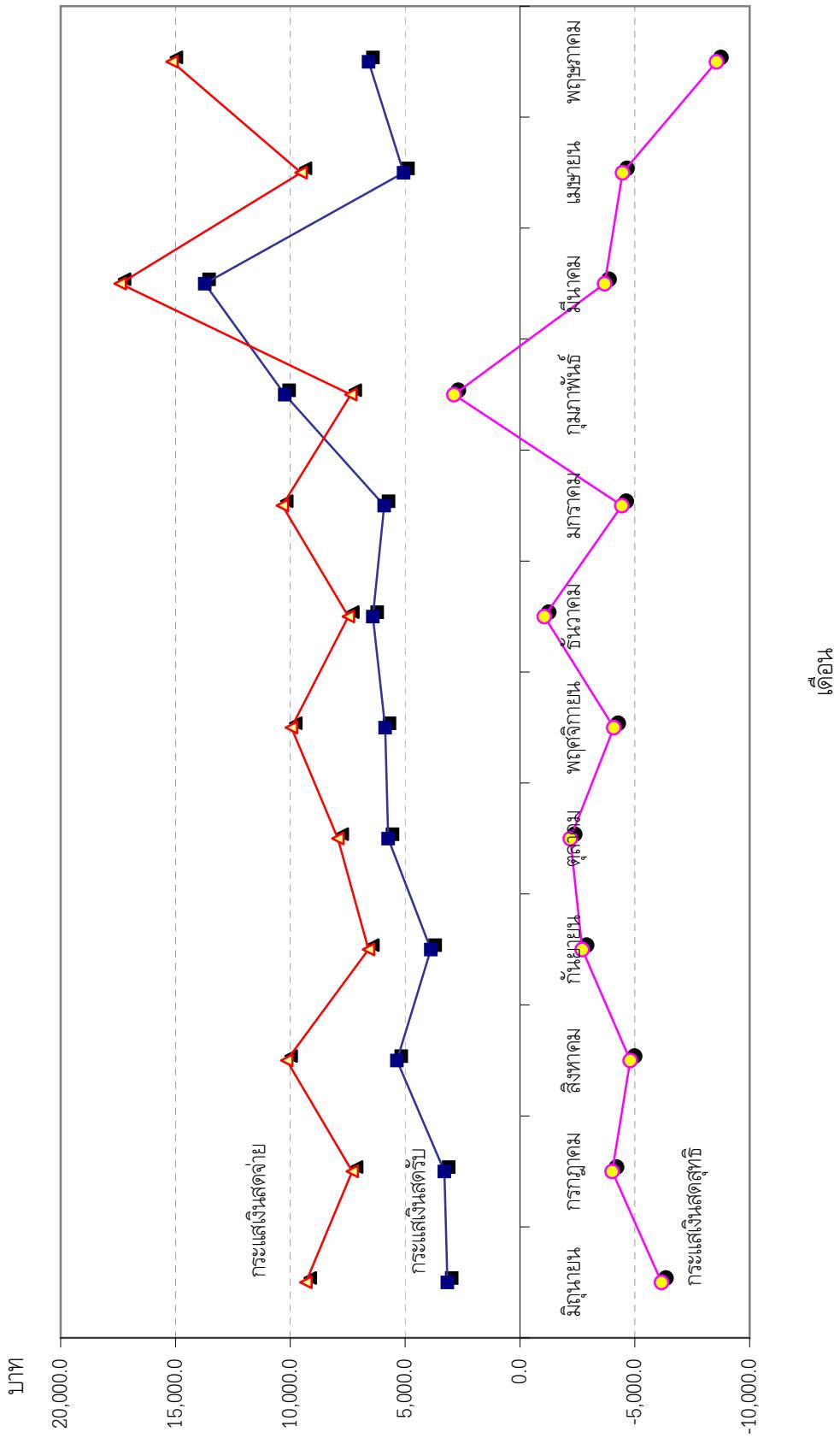
ການຄ່າເສັ້ນເຄີຍດັບຕົກປັບ ¹										ການຄ່າເສັ້ນເຄີຍດັບຕົກປັບ ²					ການຄ່າເສັ້ນເຄີຍດັບຕົກປັບ ³																									
ການພາກສາຮັມ					ຮັບຜົນ		ຕົກປາຍ		ທຳການປະຈຳ		ປະກາງ		ຄືນ		ໄນ້ທຳການຮັມ		ຮັບຜົນ		ຕົກປາຍ		ທຳການປະຈຳ		ປະກາງ		ຄືນ		ການພາກສາຮັມ		ຮັບຜົນ		ຕົກປາຍ		ທຳການປະຈຳ		ປະກາງ		ຄືນ		ການພາກສາຮັມ	
ມີກຳນົດ	3,873.6	2,495.7	3,707.3	9,034.0	3,951.8	14,940.0	7,230.0	5,227.9	8,761.9	15,880.0	6,296.0	39,216.7	-3,356.4	-2,732.1	-5,054.6	-6,846.0	-2,344.2	-24,276.7	ການພາກສາຮັມ	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3						
ກາງຄູດ	4,090.6	3,321.9	3,727.9	13,410.0	3,991.4	11,833.3	5,468.6	6,691.7	5,895.6	8,490.0	7,046.0	11,416.7	-1,377.9	-3,369.8	-2,167.8	4,920.0	-3,054.6	416.7	ການພາກສາຮັມ	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3						
ສືບພົມ	3,211.2	2,563.3	3,393.9	4,992.4	4,220.0	11,833.3	5,364.6	4,334.8	12,681.3	9,180.0	5,966.0	12,916.7	-2,153.4	-1,771.4	-9,287.4	-4,187.6	-1,746.0	-1,083.3	ການພາກສາຮັມ	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3						
ກົມຍາຍ	3,540.8	2,466.7	3,367.9	4,980.0	4,280.0	14,166.7	5,855.2	3,251.0	4,663.8	12,500.0	4,436.0	11,933.3	-2,314.3	-784.3	-1,295.9	-7,520.0	-156.0	2,233.3	ການພາກສາຮັມ	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3						
ຕຸລາຄົມ	3,573.4	4,215.2	29,745.3	14,750.0	4,260.0	11,833.3	6,915.9	4,887.6	10,587.5	34,580.0	3,988.4	11,350.0	-3,342.5	-672.4	19,147.8	-19,830.0	291.6	483.3	ການພາກສາຮັມ	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3						
ພັດຈິກຍາໄນ	3,373.1	2,931.4	3,778.0	15,488.0	5,740.0	15,166.7	7,370.3	5,366.8	11,270.0	9,976.0	10,766.0	11,050.0	-3,977.2	-2,427.4	-7,492.0	5,512.0	4,966.0	4,116.7	ການພາກສາຮັມ	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3						
ບັນດາຄົມ	4,826.7	3,055.0	4,410.4	7,604.0	4,250.0	27,940.0	9,865.7	5,604.8	8,521.3	9,690.0	7,710.0	24,150.0	-5,039.0	-2,549.8	-4,110.9	-2,086.0	-3,460.0	3,790.0	ການພາກສາຮັມ	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3						
ນາງວາດ	6,580.2	2,754.3	4,065.5	5,890.0	4,220.0	11,833.3	9,107.1	4,077.3	11,153.8	12,032.0	14,574.0	14,616.7	-2,526.9	-1,323.0	-7,088.3	-6,142.0	-10,354.0	-2,783.3	ການພາກສາຮັມ	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3						
ໄກສົ່ງພົນ	5,645.9	2,083.3	3,295.0	9,830.0	20,533.0	12,000.0	7,802.4	4,946.7	9,167.5	9,490.0	4,056.0	11,216.7	-2,156.4	-2,863.3	-5,872.5	340.0	16,477.0	783.3	ການພາກສາຮັມ	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3						
ນີ້ຈາກ	11,284.7	5,374.8	4,018.8	4,430.0	4,200.0	11,833.3	6,915.5	3,805.0	10,007.5	7,680.0	9,064.0	13,350.0	-4,369.2	1,569.8	-5,988.8	-325.0	-4,864.0	-1,516.7	ມານາຍ	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3						
ມານາຍ	1,894.4	2,769.0	5,875.0	3,750.0	3,696.0	18,000.0	10,769.8	4,584.3	12,108.8	14,480.0	5,766.0	11,450.0	-8,875.3	-1,815.2	-6,233.8	-10,730.0	-2,070.0	6,550.0	ການພາກສາຮັມ	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3						
ພາກສາຄົມ	4,629.1	2,895.2	11,595.3	10,950.0	4,805.6	14,166.7	7,483.5	7,807.4	6,009.4	28,302.0	7,984.0	12,116.7	-2,854.4	-4,912.1	5,585.9	-17,352.0	-3,178.4	2,050.0	ການພາກສາຮັມ	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3	64	21	8	5	3						

卷之三

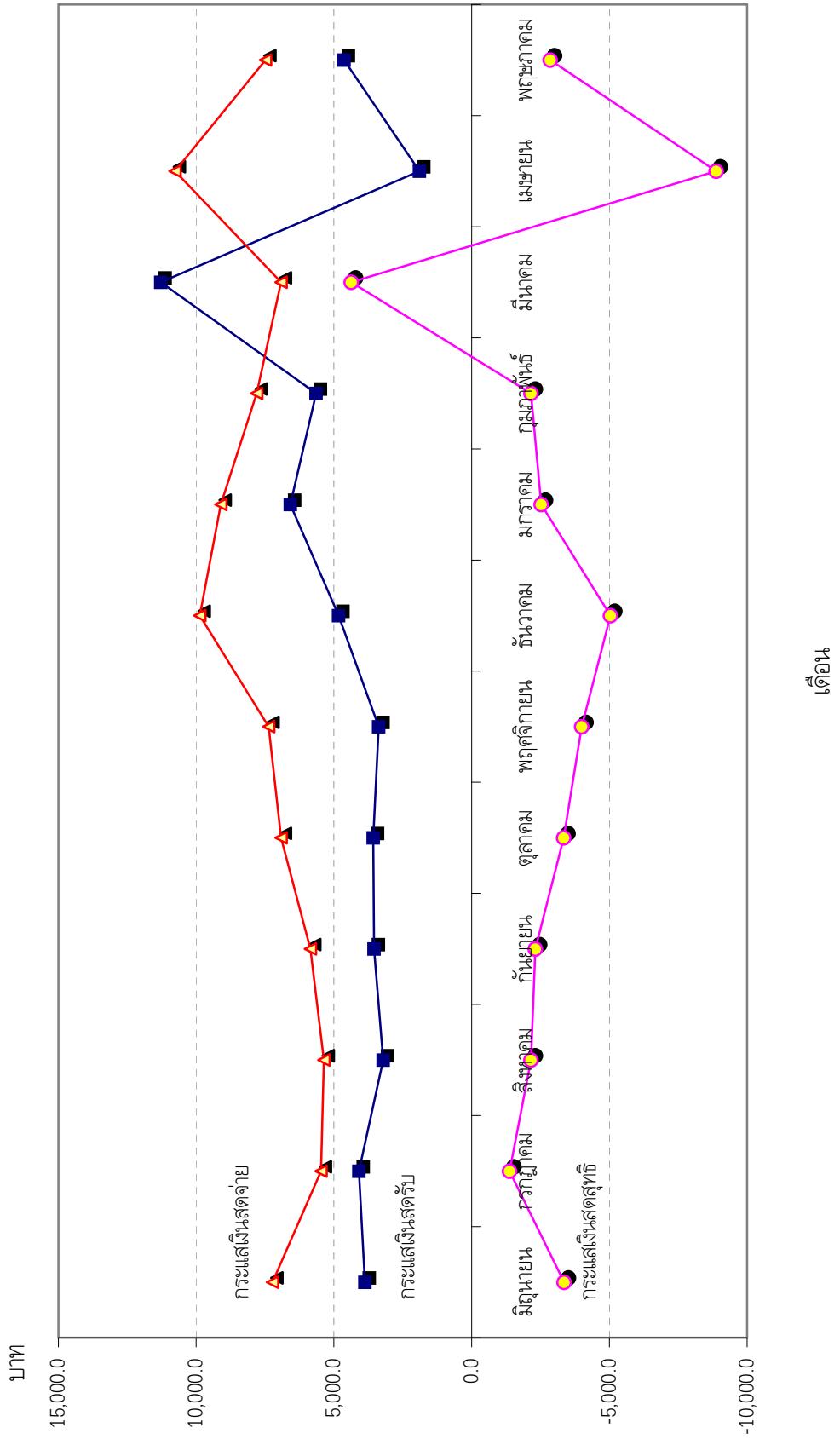
រាយទំនាក់ទំនងសាធារណៈរាជការ នៃក្រសួងការពេទ្យ ក្នុងក្រសួងការពេទ្យ និងក្រសួងការពេទ្យ នៃរដ្ឋបាល

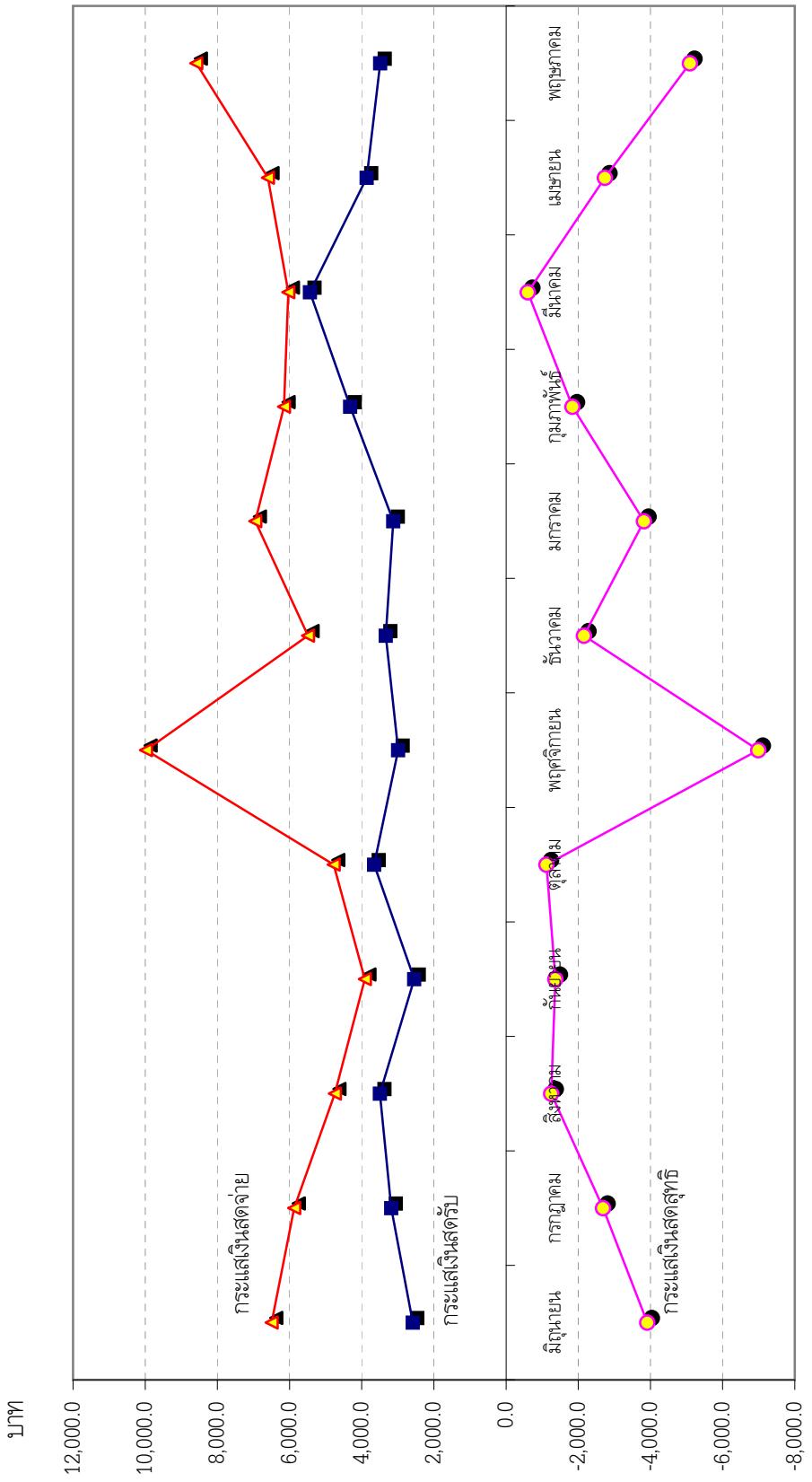
ການພັດທະນາ ໂດຍມີຄວາມສັບສົນ ແລ້ວມີຄວາມສັບສົນ ເພື່ອການພັດທະນາ ໂດຍມີຄວາມສັບສົນ

ภาพที่ 4.24 กราฟแสดงสัดสูตรของรากวิเคราะห์ของ多项式方程 $Q(x) = 0$ และมั่นใจว่าทั้งวิธี

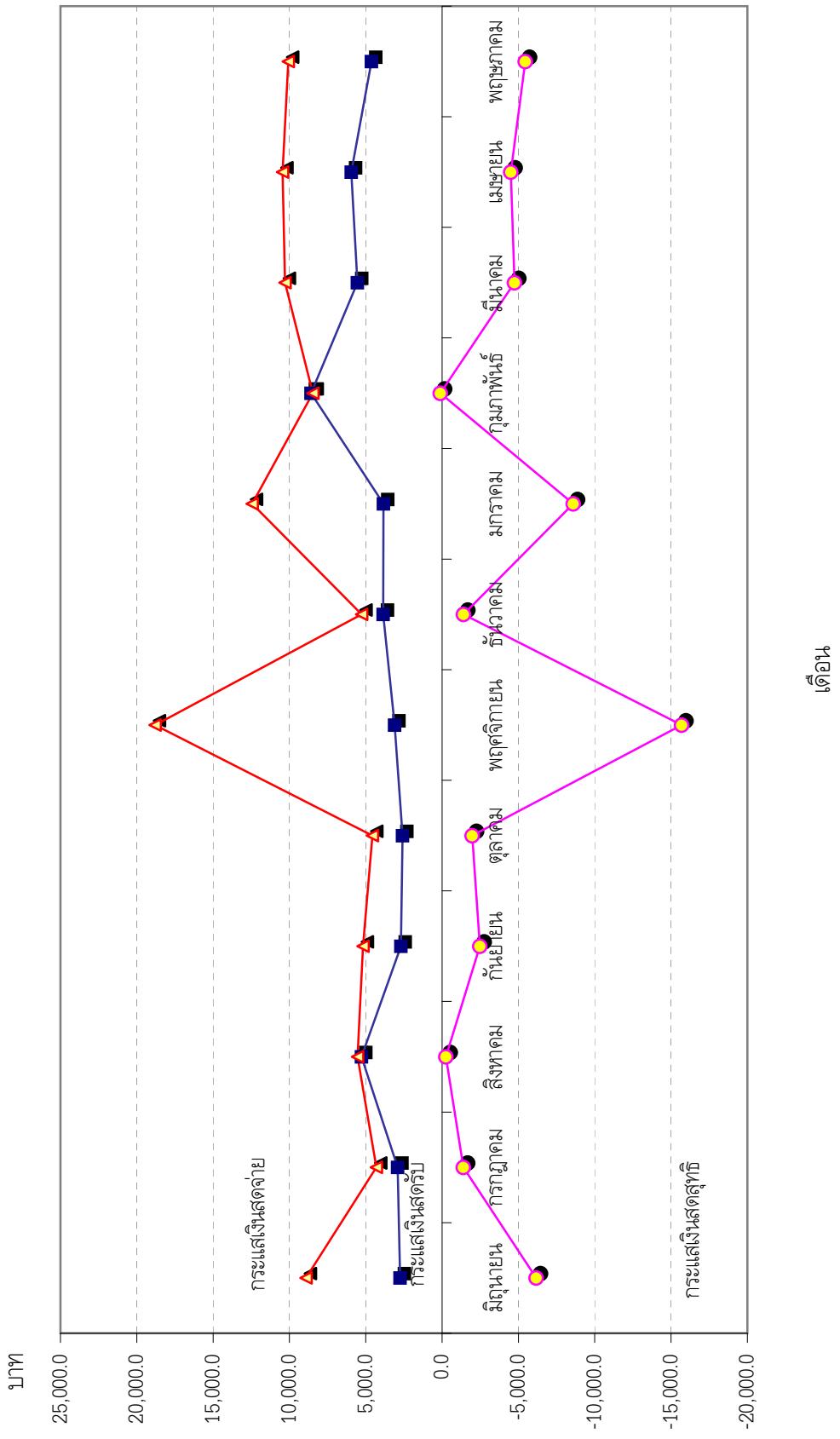

ภาพที่ 4.25 การแปลงตัวของครัวเรือนเป็นจังหวัดที่มีภาระและเงินเดือนต่ำที่สุดในไทย

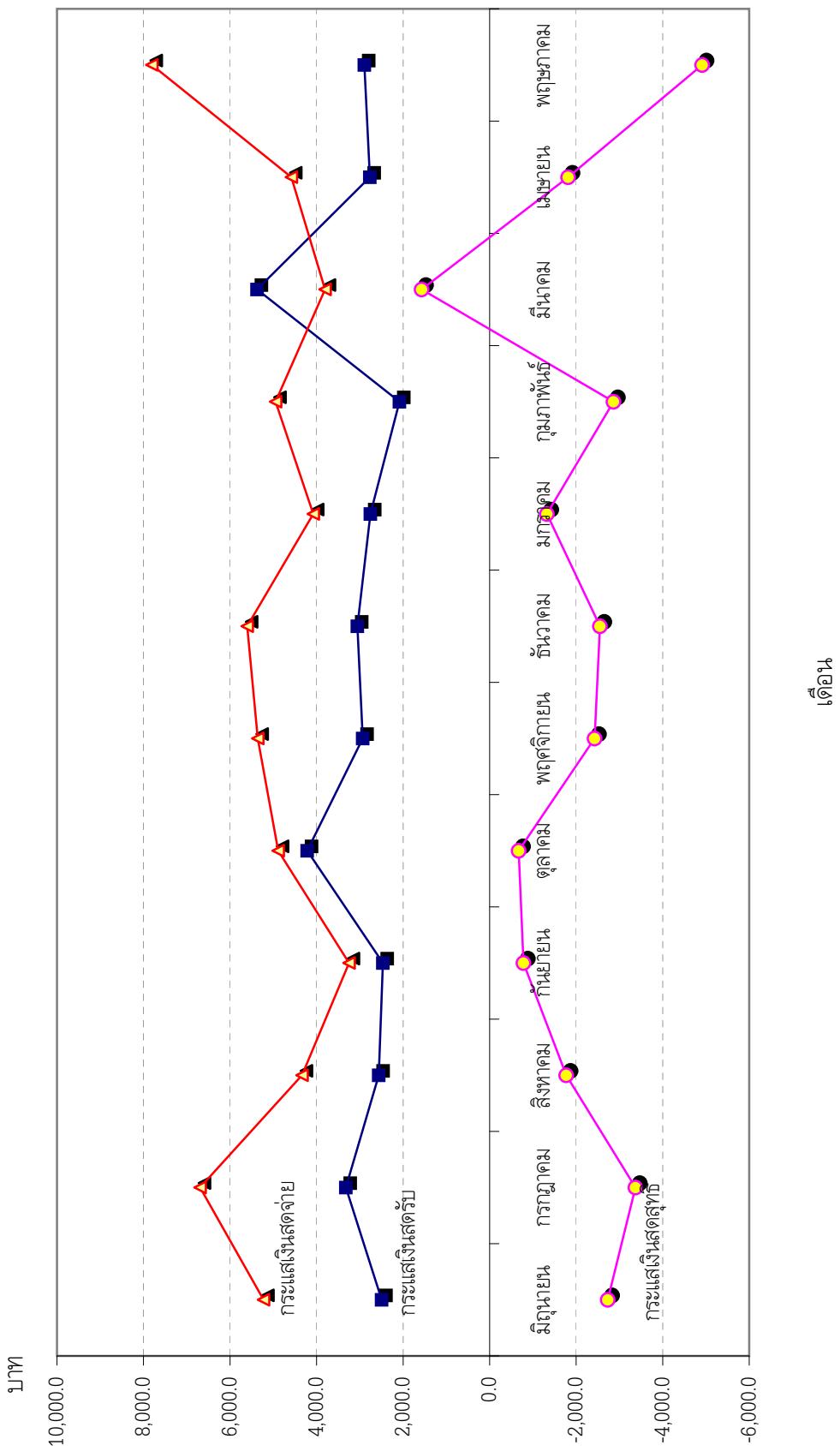

4.25

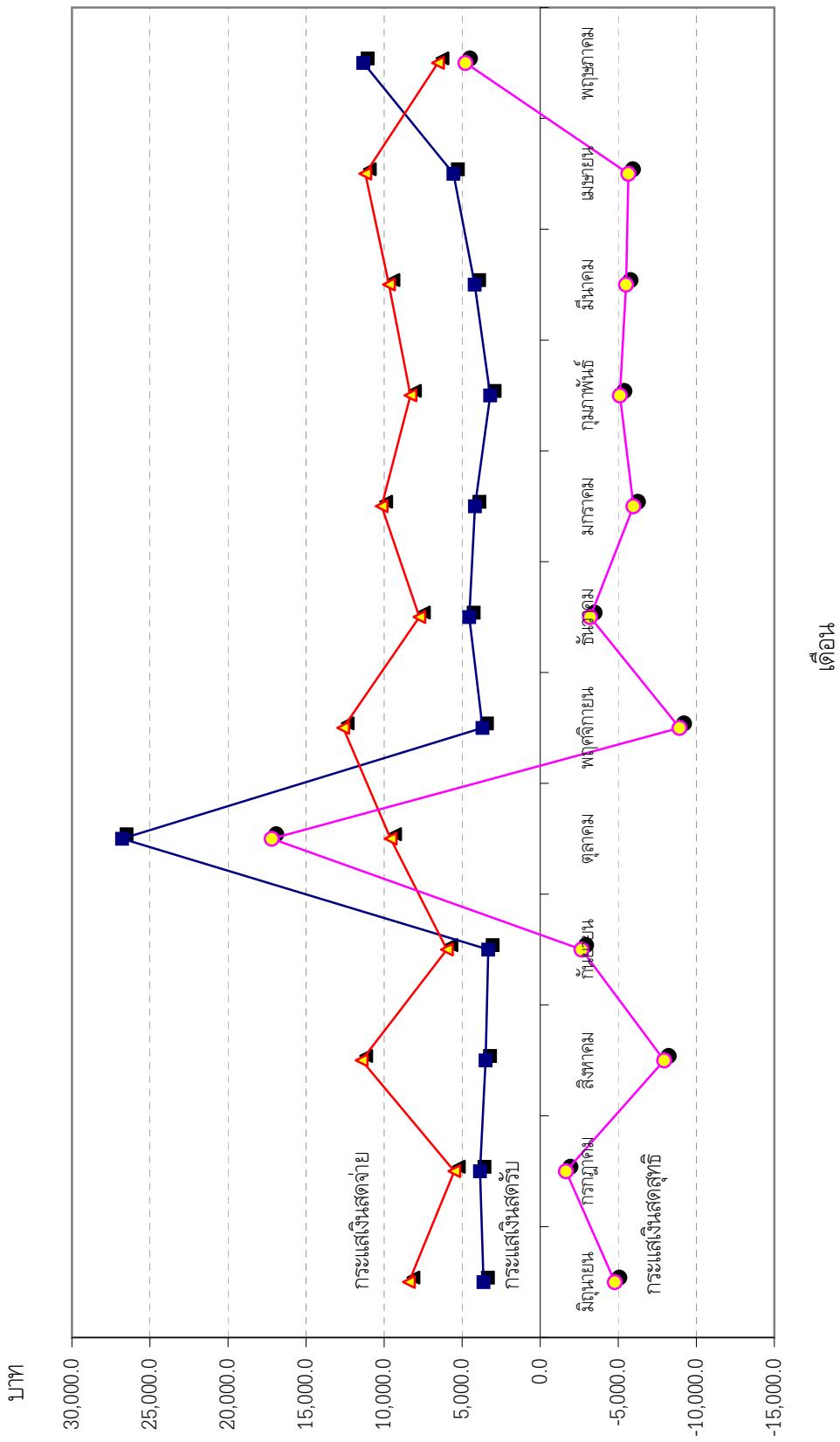
ภาพที่ 4.26 การเปลี่ยนแปลงของรากเรือสำปั้น ที่สกัดรากไม้ในดินทรายที่เป็นตะปูละหุ่ง ที่มีการรากไม้ร่องไว้

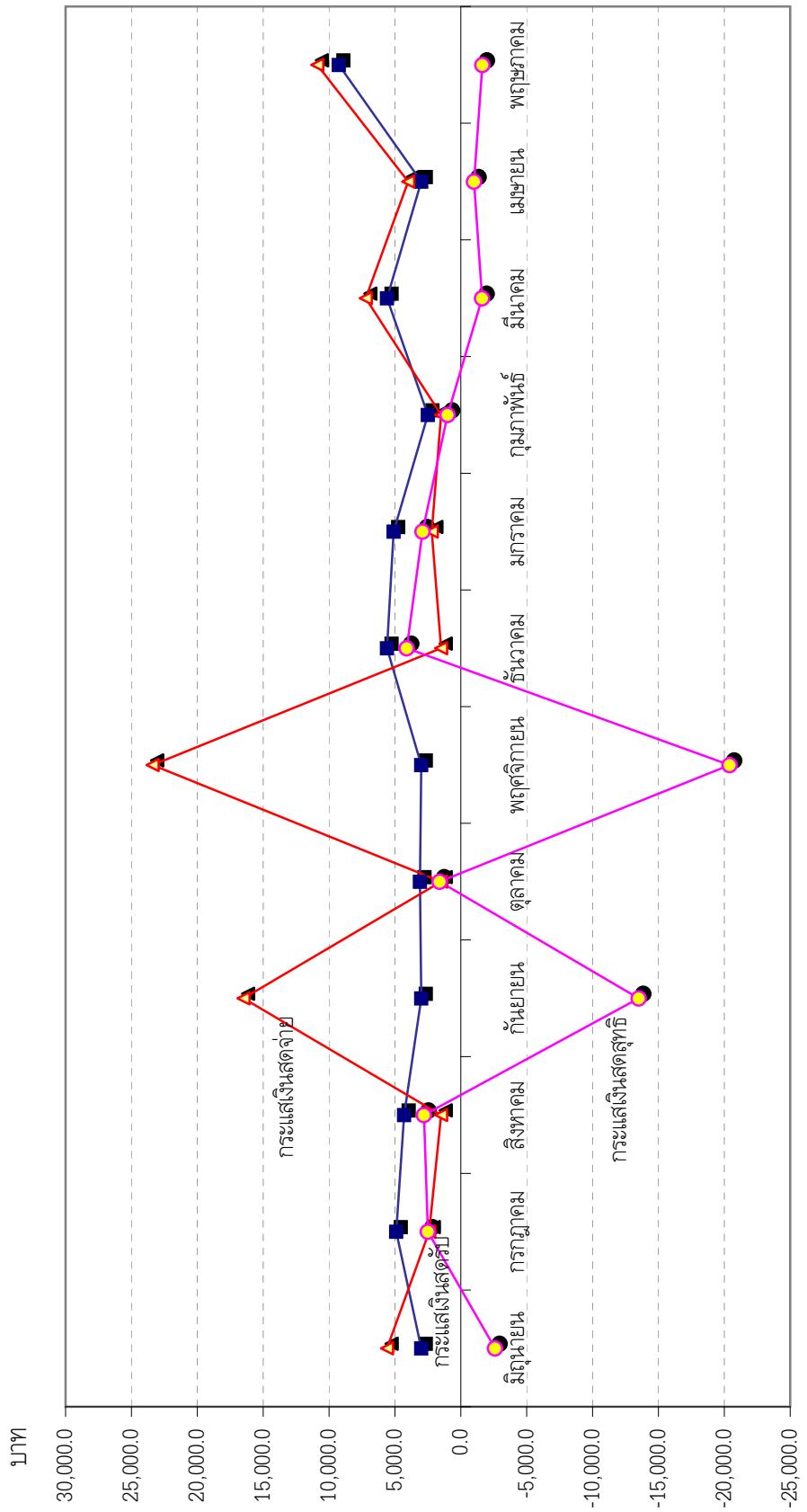
ภาพที่ 4.27 ภูมิภาคที่ 4 ของประเทศไทย ที่มีภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม ที่มีแม่น้ำสายใหญ่ไหลผ่าน เช่นแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำแม่แคว แม่น้ำแม่กลอง

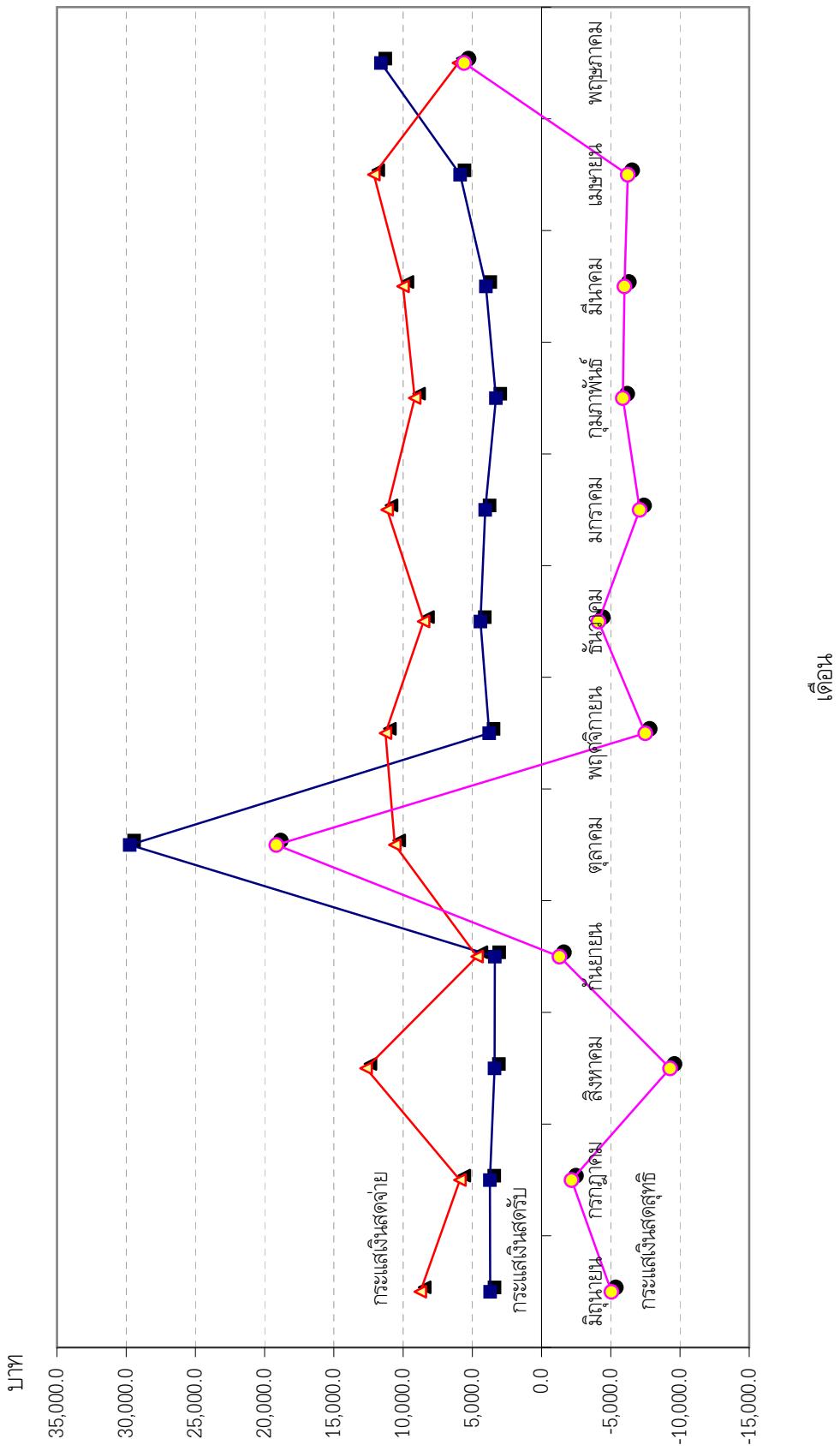
ການທີ 4.28 ການສະໜັບສະໜູນທີ່ມີຄວາມສຳເນົາຂອງອົງການທີ່ມີຄວາມສຳເນົາ

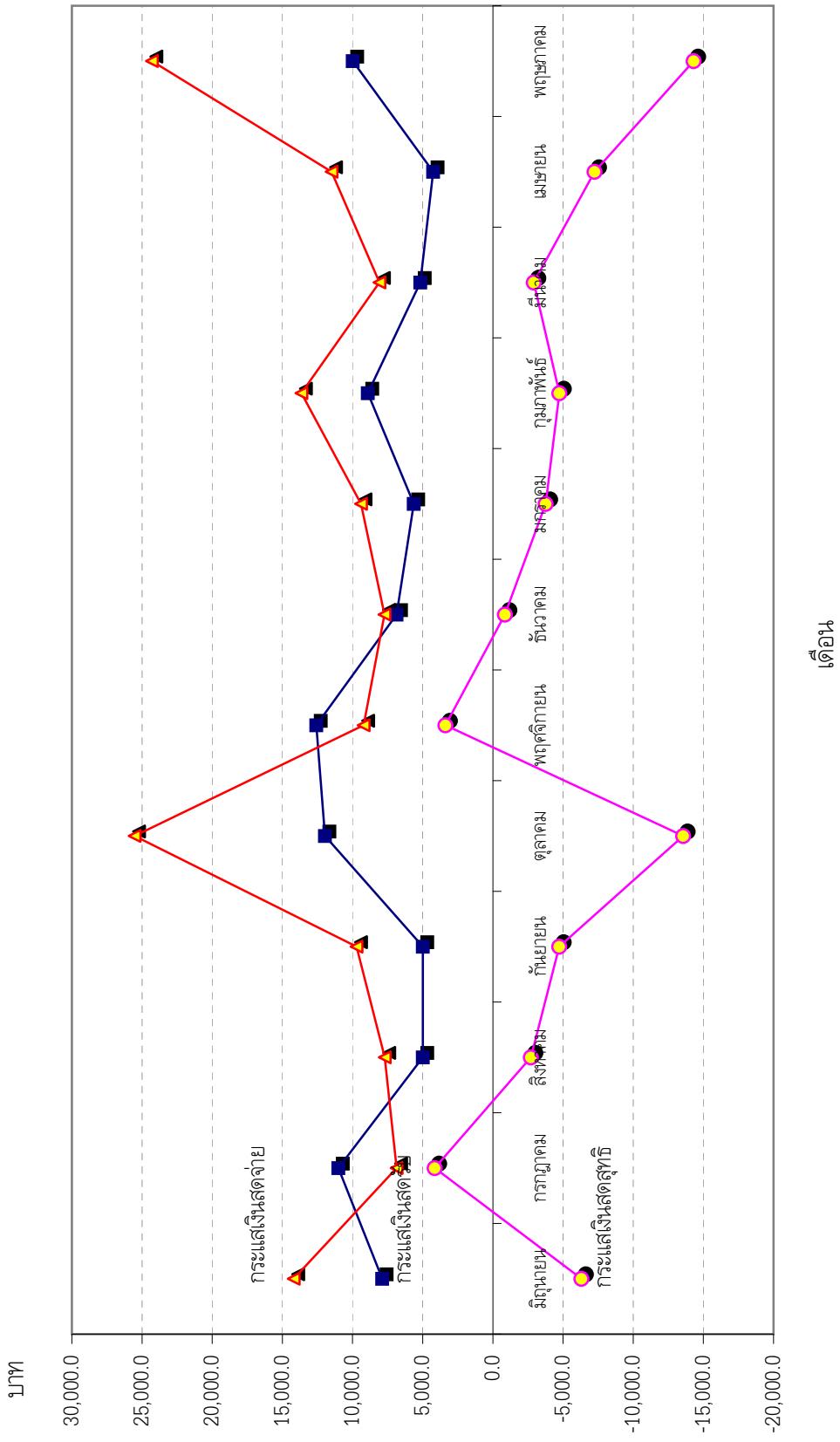
ภาพที่ 4.29 การบูรณะเพื่อติดตั้งตัวรับสัญญาณต่อตัวเรียบในตู้คอนโทรลที่ติดตั้งอยู่ในห้องแม่ข่าย ที่มา: วิศวกรรมสถานวิจัยสหพันธ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

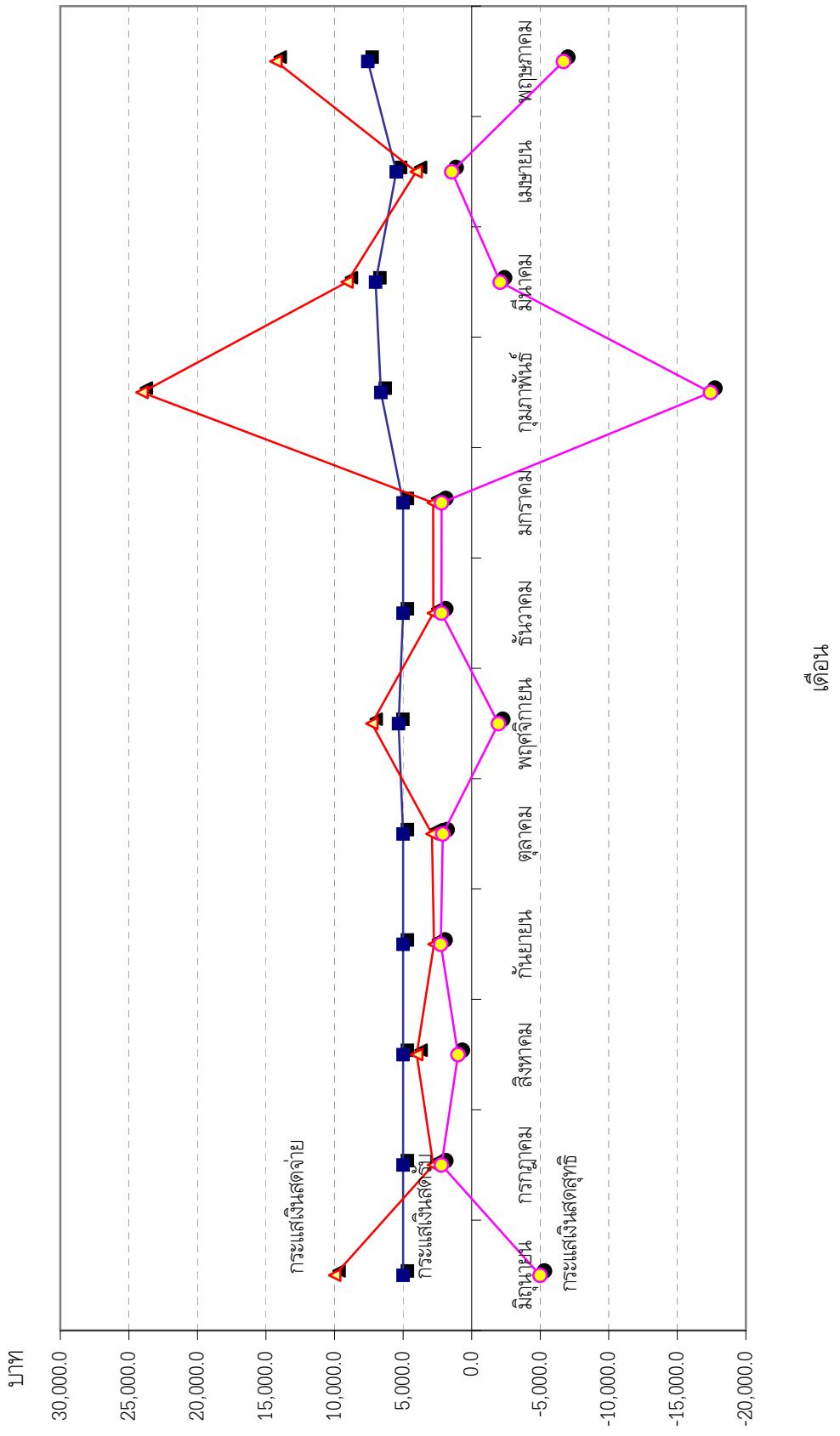
ภาพที่ 4.30 กระแสเงินสดของครัวเรือนค้าขาย ที่ส่งกระแสเงินสดสู่ธุรกิจแบบ แลบ [ไม่รวมรентаเช่า]

ภาพที่ 4.31 ภาระและผลตอบรับเรื่องไฟฟ้าในประเทศไทย ที่มีภาระและเงินสตางค์ที่ปรับเปลี่ยนไป

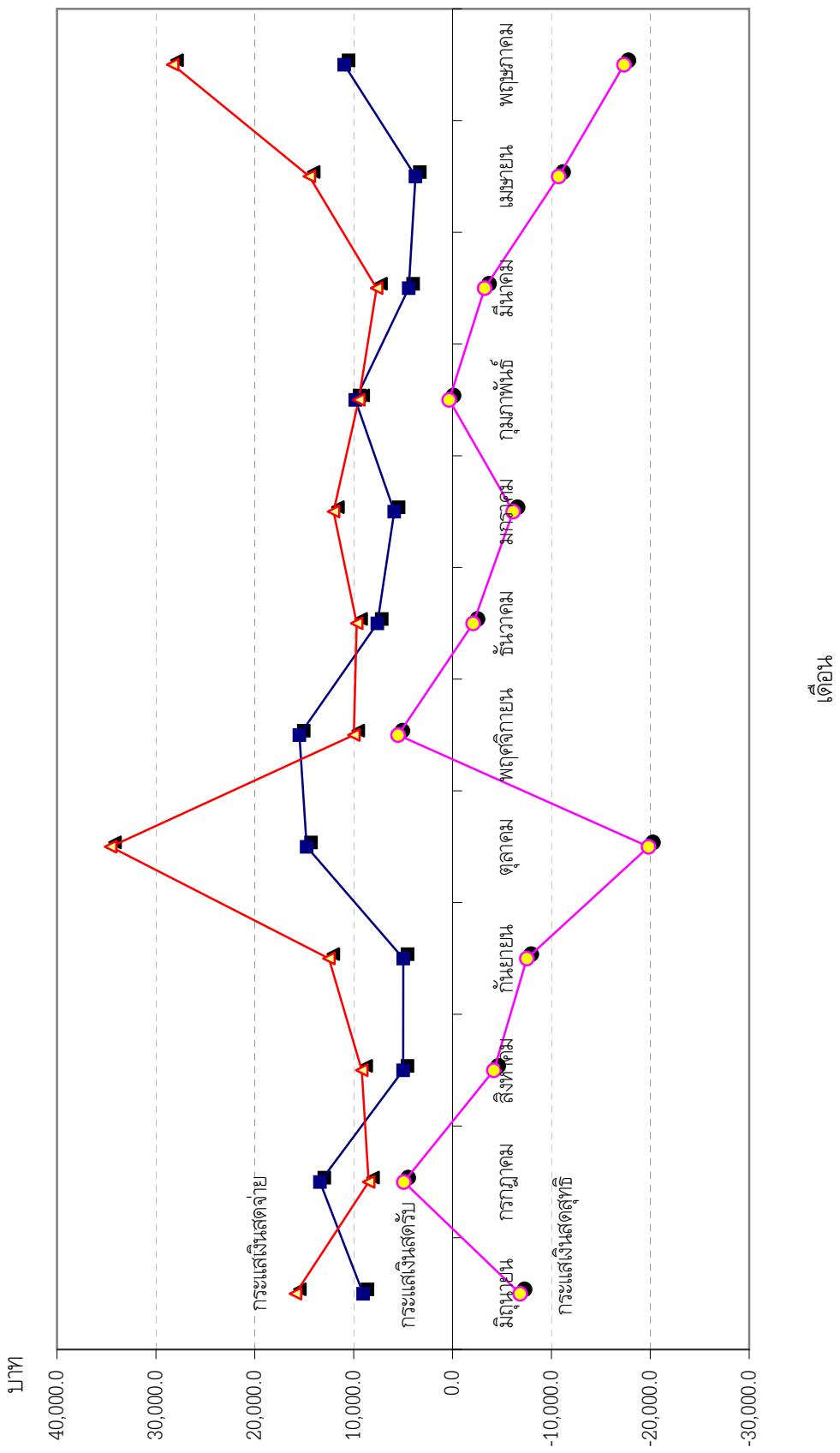

ภาพที่ 4.32 กราฟแลกเงินสดของรัฐเรื่องที่ทำงานประจำ ที่สำคัญและเงินสดทุกประเภท ที่สำคัญให้เห็นระหว่างปี

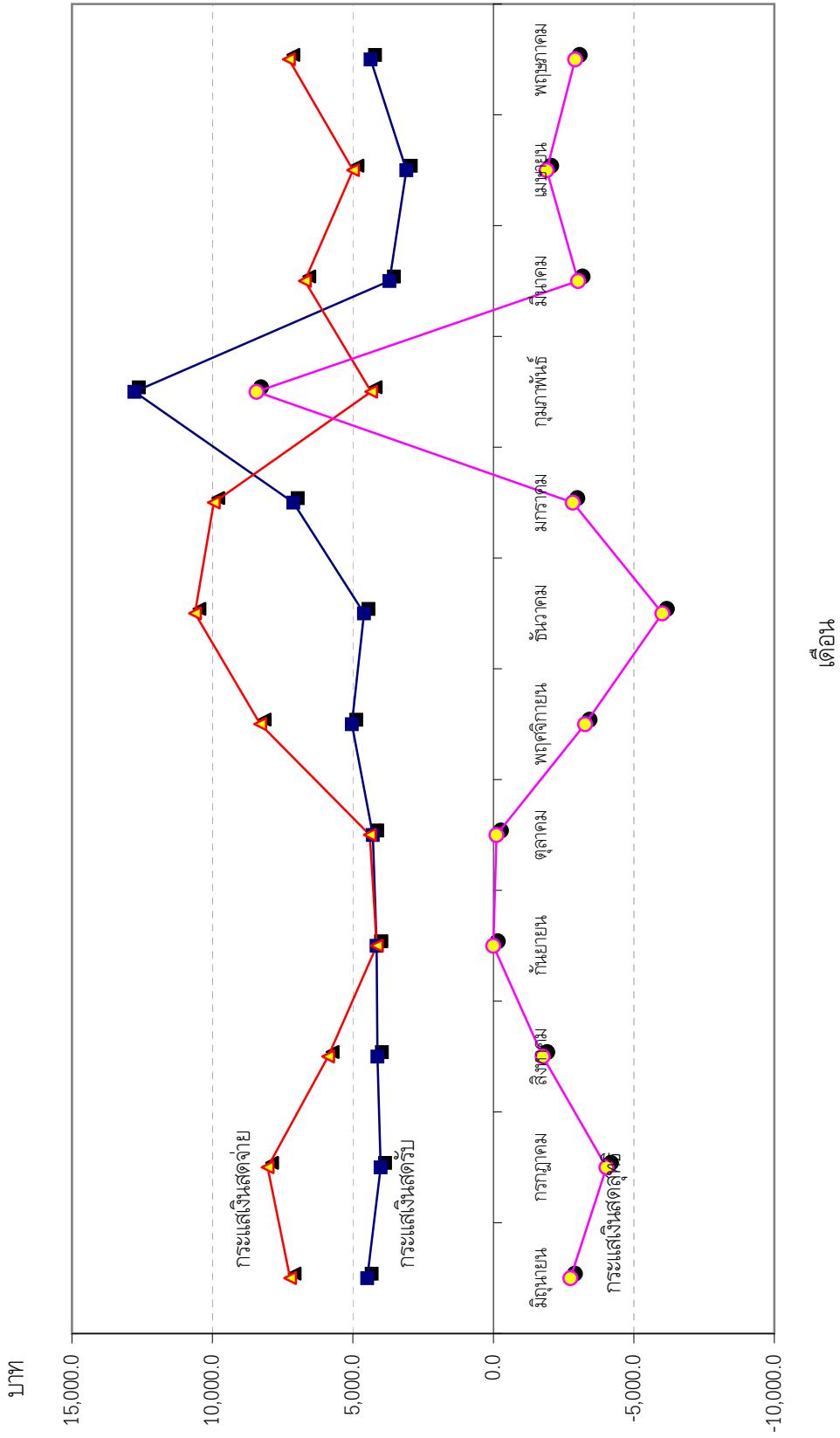

ได้รับ

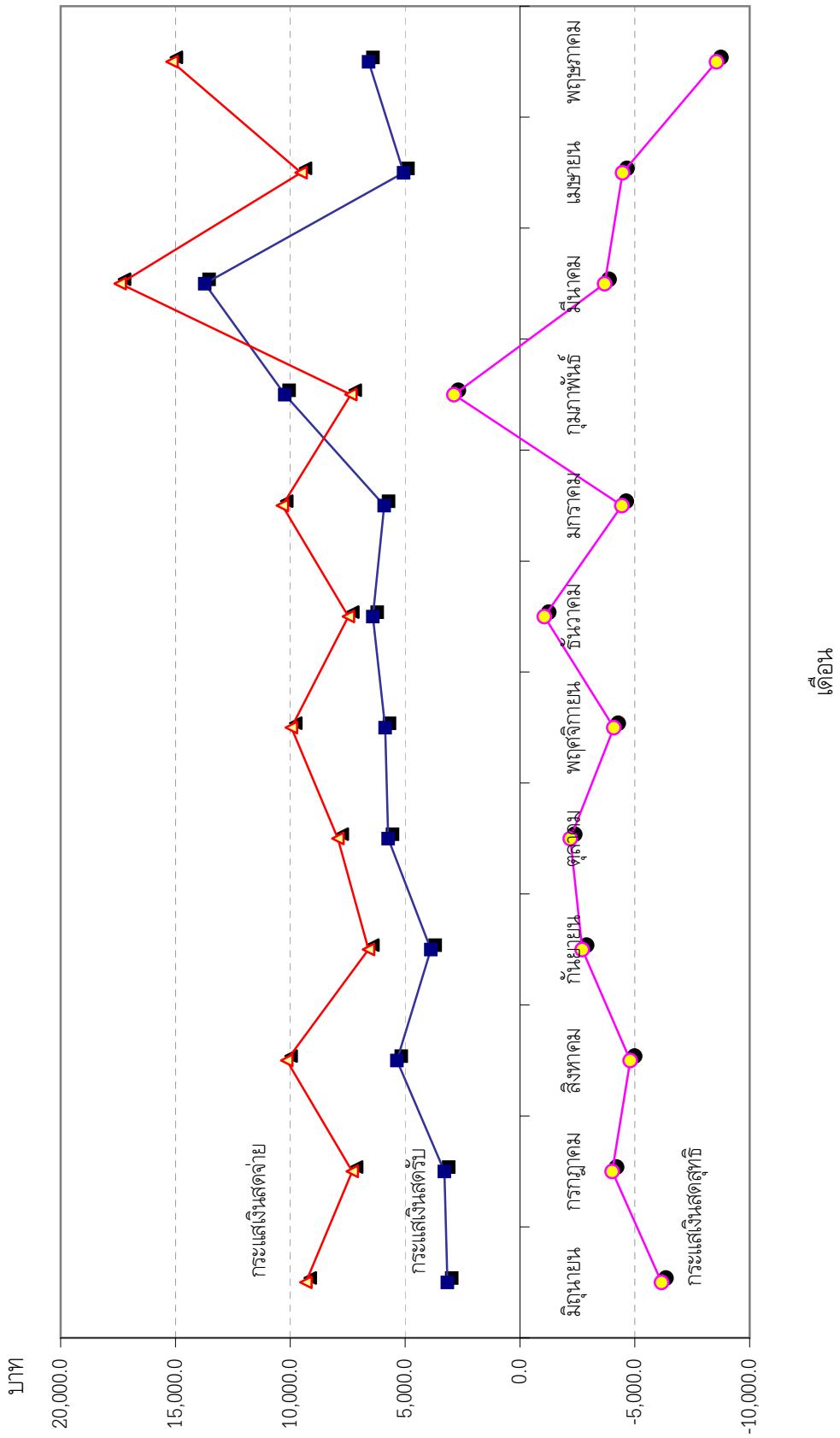
ภาพที่ 4.33 การเปลี่ยนสีด้วยครั้วเรียวที่ทำง่ายระดับที่ 1 ที่ใช้รีบล์แล็บส์เจลสีริบบิ้ลล์

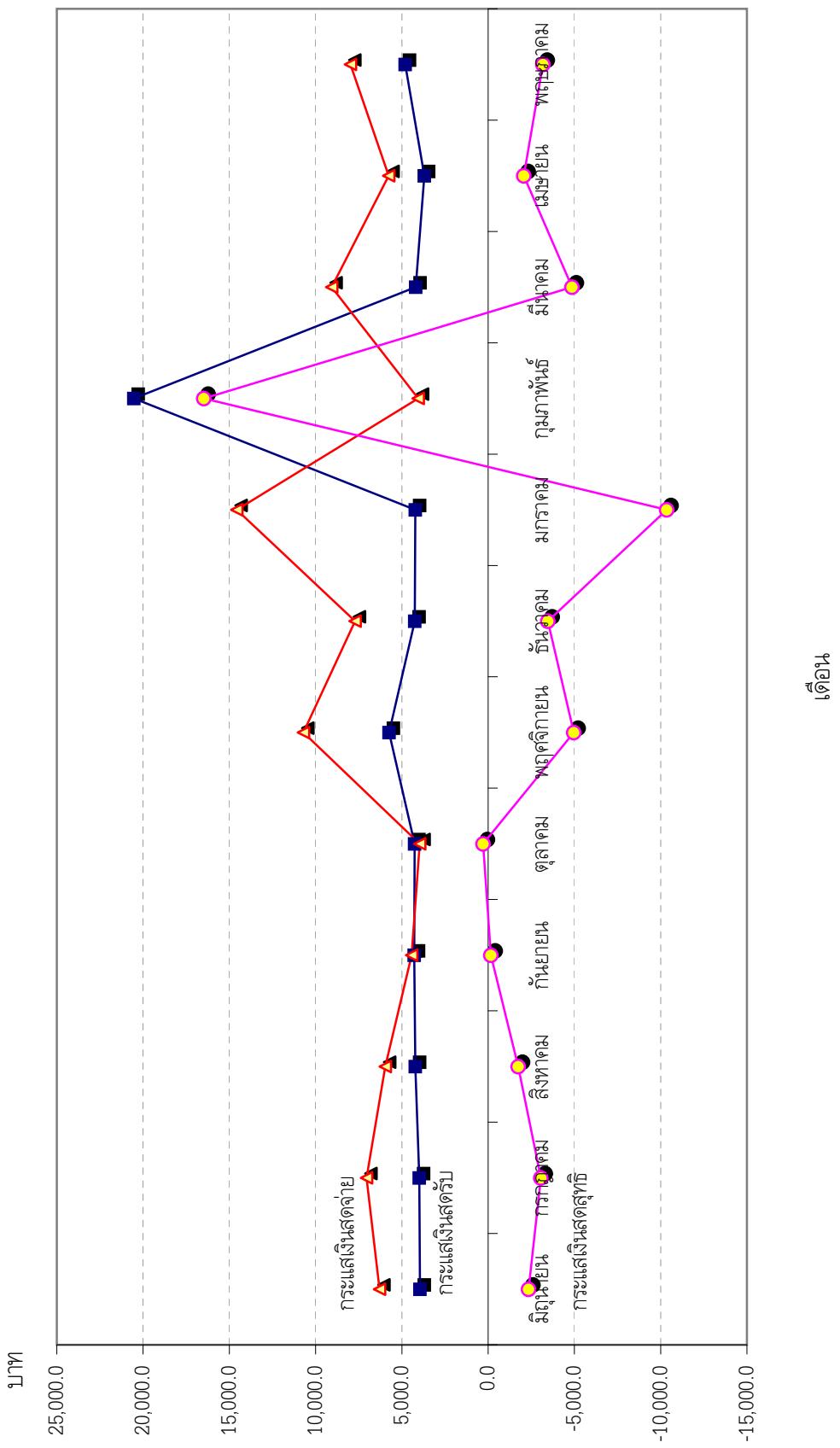
ภาพที่ 4.34 ภาระและผลตอบรับของครัวเรือนของชั้นประวัติการที่มีภาระและเงินเดือนที่ต้องชำระเป็นราย

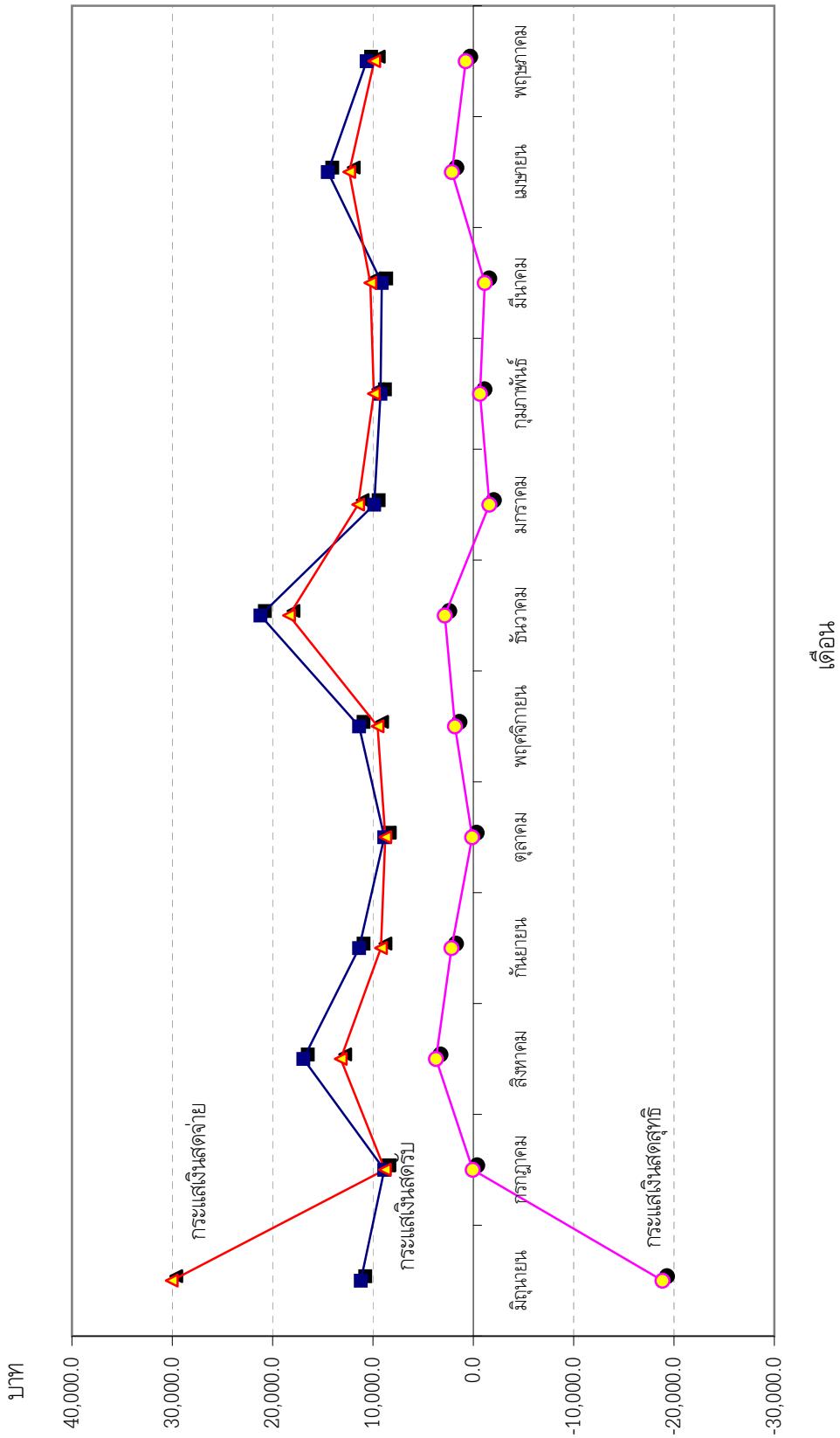
ภาพที่ 4.35 การแปลงสิ่งของร่างกายเป็นรูปเรขาคณิตที่ง่ายๆ ที่สำคัญที่สุดของมนุษย์

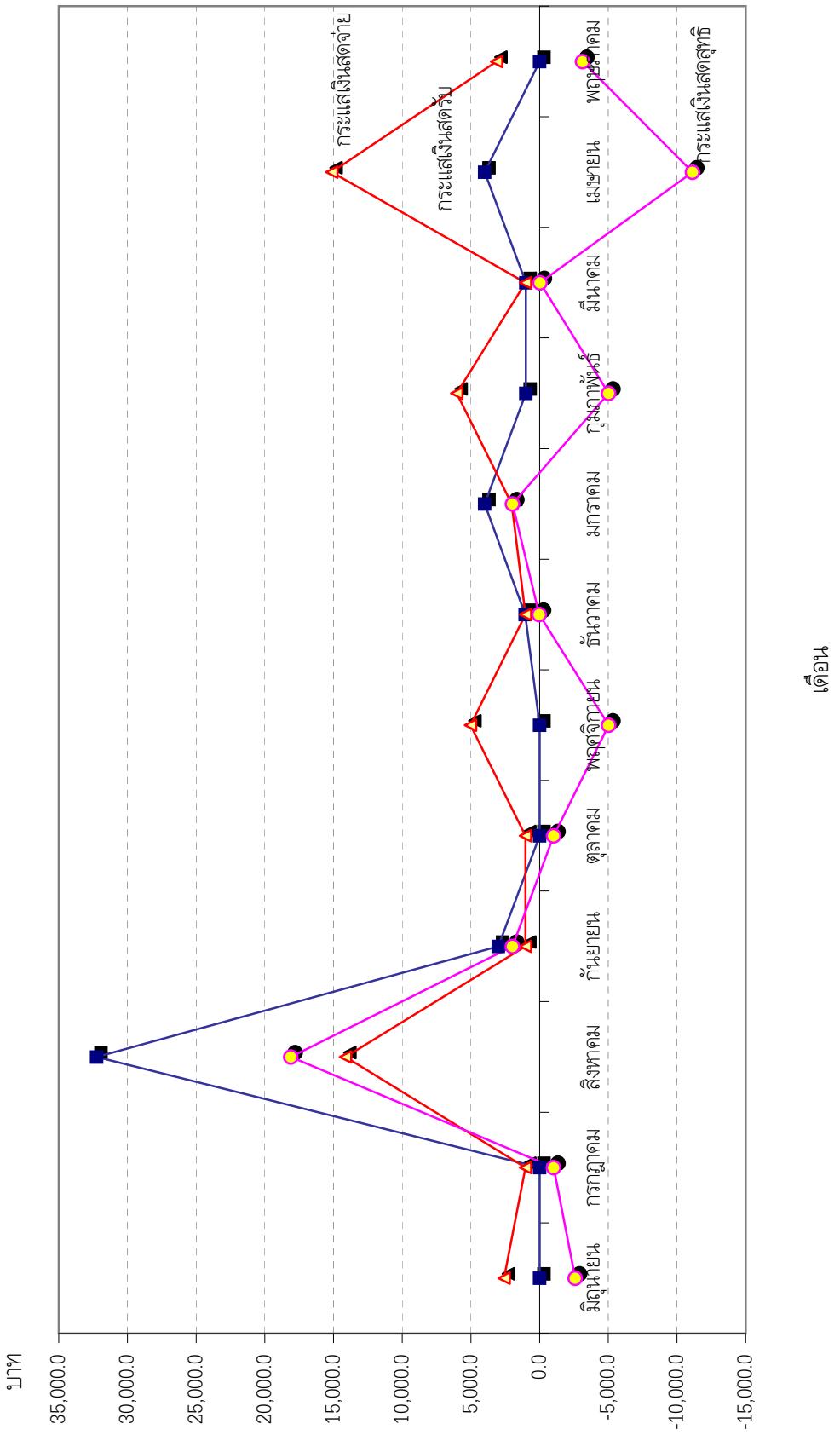
ภาพที่ 4.36 การแปลงสัมประสิทธิ์ของค่าร่วมของค่าพิเศษที่มีการแปลงสัมประสิทธิ์เป็นลบ และมีเส้นระหว่าง

ภาพที่ 4.37 การแปลงสิ่งของครัวเรือน成ที่ต้องการ ที่อยู่ใน ที่พัก ให้เป็นสิ่งของในห้องน้ำที่ต้องการ

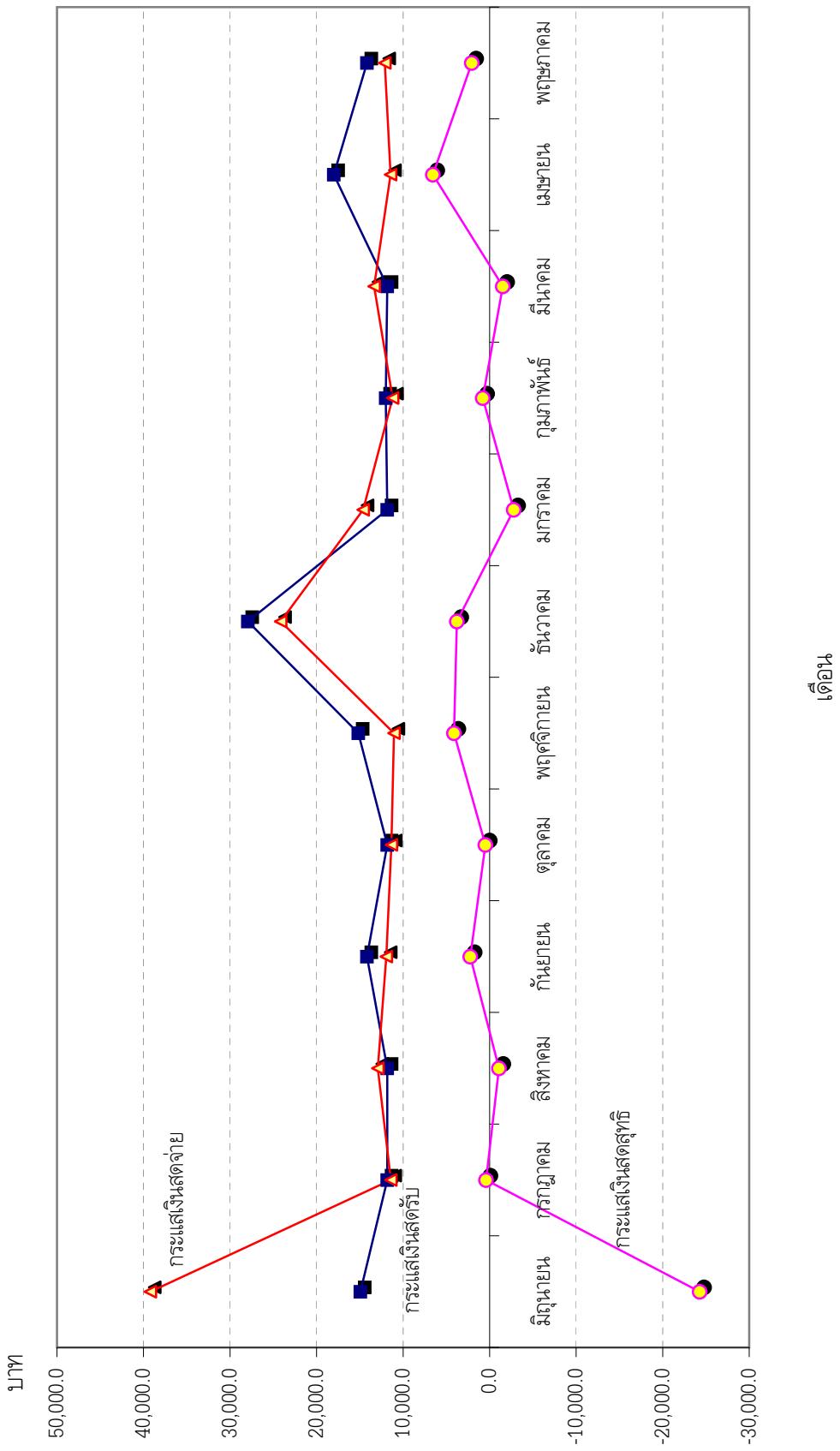

ภาพที่ 4.38 การแปลงสัดของครัวเรือนของไทย ที่ก่อนและปัจจุบัน ที่สี่การเปลี่ยนรูปแบบ

ได้รับ

ภาพที่ 4.39 กำไรเสถียรต่อองค์กร้าวเรื่องอนาคตที่นี่ กำไรเสถียรต่อองค์กร้าวเรื่องอนาคตที่นี่ กำไรเสถียรต่อองค์กร้าวเรื่องอนาคตที่นี่ กำไรเสถียรต่อองค์กร้าวเรื่องอนาคตที่นี่

ได้

บทที่ 5

สมการอุปสงค์/ความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนชนบท

บทนี้เป็นการวิเคราะห์พฤติกรรมความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนชนบท โดยใช้วิชาการทางด้านเศรษฐกิจ เป็นการวิเคราะห์สมการรถดถอยพหุ โดยมีความต้องการสินเชื่อเป็นตัวแปรตาม ส่วนตัวแปรอิสระประกอบด้วยตัวแปรต่าง ๆ ที่น่าจะมีผลต่อความต้องการสินเชื่อดังที่ระบุไว้ในบทที่ 1

5.1 รูปแบบสมการอุปสงค์/ความต้องการสินเชื่อที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในส่วนต่อไปนี้จะวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมเกี่ยวกับความต้องการเงินกู้ของครัวเรือนชนบท ทั้งนี้ในการวิเคราะห์จะเป็นการพิจารณาจากครัวเรือนที่ได้ยื่นใบอนุญาตที่ผ่านมาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีความสำคัญต่อการกำหนดความต้องการการกู้ยืมเงินของครัวเรือน สำหรับรูปแบบความล้มเหลวของสมการนั้น ได้กำหนดให้ปริมาณความต้องการเงินกู้ของเกษตรกร (DCR) ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย (IR) และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจลั่นค์ของครัวเรือนซึ่งประกอบด้วยขนาดของฟาร์ม (FSIZE) ขนาดของทรัพย์สินฟาร์มต่อไร่ (CAP) อายุของหัวหน้าครัวเรือน (AGE) สัดส่วนของรายได้จากการเกษตรต่อรายได้ทั้งหมดของครัวเรือน (FINC) สัดส่วนของรายได้จากการเกษตรต่อรายได้ทั้งหมดของครัวเรือน (NFINC) สัดส่วนการอีครองเป็นเจ้าของ (OWNER) ต้นที่ความเข้มข้นของการใช้ที่ดินในการปลูกพืช (CROP) นอกจากนี้ยังมีตัวแปรที่น่าจะมีผลต่อความต้องการเงินกู้ของครัวเรือน ลักษณะการกู้เงินระยะกลางและยาว (LR) โดยกำหนดให้เงินกู้ระยะสั้นเป็นค่าฐาน และระบบการเพาะปลูกที่ทำการศึกษาประกอบด้วย การปลูกพืชหลายครั้ง และเมล็ด พืชที่ขนาดเล็ก (MULTIPLE) การปลูกพืชยืนต้นเป็นหลัก (PERENNIAL) การปลูกไม้ผลเป็นหลัก (FRUIT) การปลูกข้าวและ/หรือพืชไร่ ในเขตเกษตรน้ำฝน (RAINFED) โดยกำหนดให้การปลูกข้าวหลายครั้งในเขตชลประทาน (IRRIGATED) เป็นค่าฐานของตัวแปรทุน

จากรูปแบบความล้มเหลวที่ดังกล่าวเมื่อนำมาเขียนในสมการประมาณค่าในรูปของสมการเส้นตรงในรูปของ Log-linear form แสดงได้ดังสมการ (1) ทั้งนี้โดยมีตัวแปรบางตัวที่อยู่ในรูปของสัดส่วนไม่ได้อยู่ในรูปของ logarithm และรวมถึงตัวแปรทุน

$$(1) \ln DCR = a_0 + a_1 \ln IR + a_2 \lnFSIZE + a_3 \ln CAP + a_4 \ln AGE \\ + a_5 \ln FINC + a_6 \ln NFINC + a_7 \ln OWNER + a_8 \ln CROP \\ + a_9 \ln TITLE + a_{10} \ln LR + a_{11} \ln CHEDU + a_{12} \ln MULTIPLE \\ + a_{13} \ln PERENNIAL + a_{14} \ln FRUIT + a_{15} \ln RAINFED + e$$

โดยค่า a_i แสดงถึงค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรที่ i และค่า e เป็นค่าความคลาดเคลื่อน

5.2 ผลการวิเคราะห์สมการอุปสงค์/ความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนชนบท

จากรูปแบบสมการดังกล่าวเมื่อนำไปคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ของสมการประมาณค่าและทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรแต่ละตัวแสดงได้ดังสมการที่ (2)

$$\begin{aligned}
 (1) \ln DCR = & 9.1311 - 0.5378 \ln IR + 0.2719 \lnFSIZE + 0.0003 \ln CAP + 0.3799 \ln AGE \\
 & 4.2909^{***} (-26865)^{**} \quad (2.1297^{**}) \quad (0.0030) \quad (0.9160) \\
 & - 0.0120 \ln FINC - 0.0114 \ln NFINC - 0.1466 \ln OWNER + 0.2994 \ln CROP \\
 & (-0.0120)^{**} \quad (-0.0114)^{**} \quad (-0.5157) \quad (1.7904)^* \\
 & + 0.5987 \ln TITLE + 0.4230 \ln LR + 0.0990 \ln CHEDU + 0.8999 \ln MULTIPLE \\
 & (2.4743)^{**} \quad (2.1890)^{**} \quad (0.4123) \quad (2.9277)^{***} \\
 & + 0.2349 \ln PERENNIAL + 0.7372 \ln FRUIT - 0.1914 \ln MULTIPLE \\
 & (0.5275) \quad (2.0925) \quad (-0.05621)
 \end{aligned}$$

ทั้งนี้การวิเคราะห์พบว่า ความต้องการเงินกู้ (DCR) ของครัวเรือนชนบทขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย (IR) ในทิศทางตรงกันข้ามอย่างน้อยมีนัยสำคัญที่ระดับ 5 % ซึ่งเป็นไปตามหลักของอุปสงค์ของปัจจัยการผลิตที่ว่าเมื่อราคาของปัจจัย (เงินกู้) สูงขึ้นความต้องการเงินกู้ของครัวเรือนชนบทจะลดลง ปัจจัยเกี่ยวกับขนาดของฟาร์ม (FSIZE) มีความมีอิทธิพลต่อความต้องการเงินกู้ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 5% แสดงว่าครัวเรือนชนบทที่มีขนาดของฟาร์มที่ใหญ่ขึ้นจะมีความต้องการเงินกู้ในระดับที่สูงขึ้นตามมา ปัจจัยเกี่ยวกับขนาดของทรัพย์สินฟาร์ม (CAP) และอายุ (AGE) ของครัวเรือนชนบทไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการเงินกู้ แต่รูปแบบของความสัมพันธ์ไปทางทิศเดียวกันคือครัวเรือนชนบทที่มีทรัพย์สินต่อพื้นที่สูงขึ้นมีแนวโน้มที่จะต้องการเงินกู้เพิ่มขึ้นรวมทั้งเกษตรกรที่มีอายุสูงขึ้นมีแนวโน้มของความต้องการกู้เงินสูงขึ้นด้วยเช่นกัน (ตารางที่ 5.1)

ตัวแปรเกี่ยวกับรายได้ทางการเกษตร (FINC) และรายได้จากการเกษตร (NFINC) พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงลบกับความต้องการเงินกู้อย่างน้อยมีนัยสำคัญที่ระดับ 5% หรือกล่าวได้ว่า ครัวเรือนที่มีสัดส่วนของรายได้จากการเกษตร และสัดส่วนของรายได้จากการเกษตรสูงขึ้นแล้ว จะมีผลทำให้ความต้องการเงินกู้ของครัวเรือนชนบทลดลง

ในส่วนของการถือครองที่ดิน (OWNER) ด้านความเข้มข้นของการใช้ที่ดินปลูกพืช (CROP) และการมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน (TITLE) มีผลต่อความต้องการเงินกู้แตกต่างกัน การที่ครัวเรือนชนบทมีลักษณะของการถือครองแบบเจ้าของสูงจะมีความต้องการเงินกู้ลดลง อย่างไรก็ตามลักษณะความล้มพ้นนี้ ดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในทางตรงข้ามการที่เกษตรกรใช้ที่ดินในการเพาะปลูกแบบเข้มข้นจะมีความต้องการเงินกู้สูงขึ้นตามไปด้วย ความล้มพ้นนี้ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 10% นอกจากนี้ เกษตรกรที่มีเอกสารสิทธิ์โอนด้วยจะมีความต้องการเงินกู้มากกว่าผู้ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์โอนด้วยอย่างมีนัยสำคัญ

โดยเปรียบเทียบปริมาณความต้องการเงินกู้ในระยะยาวของ (LR) ครัวเรือนชนบทกับความต้องการเงินกู้ระยะสั้นพบว่า ครัวเรือนชนบทมีความต้องการเงินกู้ระยะยาวที่สูงกว่าความต้องการเงินกู้ระยะสั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ความต้องการเงินกู้ของครัวเรือนชนบทยังมีความล้มพ้นนี้ในเชิงบางกับการศึกษาของบุตรหลานในครัวเรือน (CHEDU) อย่างไรก็ตามความล้มพ้นนี้ ดังกล่าวพบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

หากพิจารณาเฉพาะปัจจัยที่เป็นระบบการเพาะปลูกซึ่งรวมถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพแล้ว การศึกษาพบว่าครัวเรือนชนบทที่มีระบบการเพาะปลูกแบบปลูกพืชหลายครั้ง ปลูกไม่ผล และปลูกพืชยืนต้น ซึ่งส่วนมากมีการทำสวนปะปนอยู่ด้วยจะมีความต้องการเงินกู้สูงกว่าครัวเรือนชนบทที่มีระบบการเพาะปลูกแบบปลูกข้าวหลายครั้งซึ่งส่วนใหญ่ทำนา โดยการวิเคราะห์พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติสำหรับครัวเรือนชนบทที่ปลูกพืชหลายครั้ง และปลูกไม่ผล ส่วนครัวเรือนชนบทที่ปลูกพืชยืนต้นนั้น ไม่พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามเกษตรกรในอยุ่ในเขตเกษตรน้ำฝน และทำนาหรือปลูกพืชไว้ได้เพียงปีละครั้งเมื่อเทียบกับครัวเรือนชนบทที่อยู่ในเขตชลประทาน และทำนาได้หลายครั้งพบว่า ครัวเรือนชนบทในเขตเกษตรน้ำฝนมีความต้องการเงินกู้ต่ำกว่าครัวเรือนชนบทในเขตชลประทาน อย่างไรก็ตามความล้มพ้นนี้ดังกล่าวไม่พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3 ค่าความยึดหยุ่นของอุปสงค์ต่ออัตราดอกเบี้ย

ค่าความยึดหยุ่นของอุปสงค์ความต้องการเงินกู้ จะสังท้อนให้เห็นว่าหากมีการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ยเกิดขึ้นแล้วปริมาณความต้องการเงินกู้ของครัวเรือนชนบทจะมีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะใด จากสมการที่ (2) ได้แสดงความล้มพ้นของจำนวนความต้องการเงินกู้กับอัตราดอกเบี้ยอยู่ในรูปของ logarithm ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จึงแสดงถึงค่าความยึดหยุ่นไปพร้อมกัน โดยพบว่า ค่าความยึดหยุ่นของอัตราดอกเบี้ยต่อความต้องการเงินกู้มีค่าเท่ากับ -0.5378 และหากพิจารณาในรูปของค่าสัมบูรณ์ (absolute value) ค่าความยึดหยุ่นดังกล่าวเมื่อไม่คำนึงถึงเครื่องหมายมีค่าน้อยกว่า 1 ซึ่งแสดงว่าเลี้นอุปสงค์ความต้องการเงินกู้ของครัวเรือนชนบทมีลักษณะยึดหยุ่นน้อย (inelastic) หรือ

หมายความว่าเมื่ออัตราการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น 10% จะมีผลต่ออัตราการลดลงของความต้องการเงินกู้เพียง 5.378% เท่านั้น ดังนั้นนโยบายการให้การอุดหนุนในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำจะมีผลต่อการขยายความต้องการเงินกู้ของครัวเรือนชนบทเพียงเล็กน้อย หรือกล่าวในทางกลับกัน การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยจะมีผลต่อการลดลงของปริมาณความต้องการกู้ยืมเงินไม่มากนัก ทั้งนี้เพราะความต้องการเงินกู้ของครัวเรือนในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ น่าจะขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านการผลิต และการบริโภค มากกว่าปัจจัยทางด้านอัตราดอกเบี้ย

ตารางที่ 5.1 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในสมการอุปสงค์ความต้องการสินเชื่อและค่า t-value

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม ความต้องการเงินกู้ในรอบปี (DCR)	
	ค่าสัมประสิทธิ์	t-value
Intercept	9.1331	4.2909***
LnFSIZE	0.2719	2.1297**
LnIR	-0.5378	-2.6865***
LnCAP	0.0003	0.0003
LnAGE	0.3799	0.9160
CROP	0.2994	1.7904*
FINC	-0.0120	-2.5566**
NFINC	-0.0114	-2.441**
OWNER	-0.1466	-0.5157
TITLE	0.5987	2.4743**
LR	0.4230	2.1890
CHEDU	0.0880	0.4123
MULTIPLE	0.8999	2.9277***
PERENNIAL	0.2349	0.5275
FRUIT	0.7372	2.0925**
RAINFED	-0.1914	-0.5621
Adjusted R ²	0.1429	
F-ratio	2.9780	

หมายเหตุ : *** , ** , * มีนัยสำคัญที่ระดับ 1% , 5% และ 10% ตามลำดับ

บทที่ 6

แบบจำลองลิнейโปรแกรมมิ่ง เพื่อศึกษาความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนชนบท

6.1 ข้อสมมติของแบบจำลองลิнейโปรแกรมมิ่ง

เนื่องจากการศึกษาได้ใช้แบบจำลองลิнейโปรแกรมมิ่งในการวิเคราะห์ ดังนั้นในส่วนนี้ จะกล่าวถึงข้อสมมติทั่วไปของแบบจำลองนี้เป็นเบื้องต้นก่อน ซึ่งข้อสมมติต่าง ๆ มีดังนี้

1. Linearity ในแบบจำลองได้สมมติ/กำหนดให้ความล้มพังธราห์ทั่วไปต่าง ๆ เป็นแบบเส้นตรงเท่านั้น
2. Divisibility ค่าของตัวแปรต่าง ๆ สามารถแบ่งเป็นจำนวนย่อย ๆ ได้ไม่จำเป็นต้องเป็นจำนวนเต็มเสมอไป
3. Certainty ค่าล้มประลิทธิ์ต่าง ๆ ที่ระบุในแบบจำลองกำหนดให้เป็นค่าที่รู้แน่นอน หรือ กำหนดให้เป็นค่าที่คงที่ในขณะที่ทำการวิเคราะห์ และ
4. Additivity ค่าของข้อจำกัดต่าง ๆ แต่ละข้อจำกัดที่ใช้ในกิจกรรมแต่ละกิจกรรมสามารถนำมารวมกันได้

6.2 ข้อสมมติของแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

เพื่อให้การวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองลิнейโปรแกรมมิ่ง สอดคล้องกับข้อเท็จจริงตามลักษณะเด่นของแต่ละกลุ่มครัวเรือน/ระบบการเพาะปลูก จึงได้สร้างแบบจำลองของแต่ละกลุ่มครัวเรือน/ระบบการเพาะปลูกขึ้นมา เพื่อใช้ในการวิเคราะห์

นอกเหนือจากข้อสมมติทั่วไปของแบบจำลองลิнейโปรแกรมมิ่งที่กล่าวถึงข้างต้นแล้ว ในแบบจำลองได้กำหนดข้อสมมติเพิ่มขึ้นดังต่อไปนี้

1. ค่าข้อจำกัดต่าง ๆ ที่ระบุในแบบจำลอง เช่น ขนาดพื้นที่เพาะปลูก จำนวนแรงงานของครอบครัว ค่าใช้จ่ายในการบริโภค จำนวนเงินกู้ จำนวนปัจจัยการผลิตที่ใช้ ผลผลิตต่อไร่ ราคาผลผลิต ปัจจัยการผลิต ค่าจ้างแรงงาน ค่าจ้างเครื่องจักรฯ เป็นค่าเฉลี่ยของครัวเรือนในชนบทที่ได้จากการสำรวจ

2. ชนิดของสินค้า (ข้าว พืชไร่ พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น) ที่ระบุในแบบจำลองเพื่อเป็นทางเลือกให้แบบจำลองทางเลือกลิستี่เหมาะสมที่สุดมาทำการผลิตภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ เป็นสินค้าที่พบว่ามีการเพาะปลูกกันมากในพื้นที่ที่ศึกษา
3. แบบจำลองได้แบ่งออกเป็นแบบจำลองย่อย ๆ ของแต่ละกลุ่มครัวเรือนซึ่งมีลักษณะการเพาะปลูก/ทำการผลิตของครัวเรือนแตกต่างกัน เช่น กลุ่มครัวเรือนที่ปลูกข้าวและ/หรือ พืชไร่ในเขตเกษตรน้ำฝนจะปลูกข้าวนาปีและพืชไร่ เช่น อ้อย หรือมันสำปะหลัง แต่กลุ่มครัวเรือนที่ปลูกข้าวหลาภยครั้งในเขตชลประทานจะปลูกข้าวหลาภยครั้งในรอบ 1 ปี และปลูกไม้ผลด้วย จึงจำเป็นต้องใช้แบบจำลองที่แตกต่างกัน
4. แบบจำลองของแต่ละกลุ่มครัวเรือนยังถูกแบ่งย่อยลงไปอีกเพื่อสะท้อนถึงลักษณะครัวเรือนที่ประกอบอาชีพแตกต่างกัน โดยแบ่งเป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรค้าขาย ทำงานประจำมีเงินเดือน รับจ้างแรงงาน/ไม่มีที่ดิน/ไม่ประกอบอาชีพการเกษตร และในกลุ่มครัวเรือนที่ประกอบอาชีพการเกษตรยังแบ่งย่อยออกเป็นผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดินผู้เช่าทั้งหมด และผู้เช่าบางส่วน
5. ด้วยข้อจำกัดทางเทคโนโลยีได้แบ่งช่วงเวลาในรอบ 1 ปีออกเป็น 4 ช่วง ช่วงละ 3 เดือน
6. กำหนดให้ผลผลิตที่ครัวเรือนผลิตได้ ขายออกไปทั้งหมด ณ ระดับราคาที่กำหนดทันทีที่ทำการเก็บเกี่ยว ไม่มีการเก็บไว้เพื่อขายในอนาคต ทั้งนี้ยกเว้นการผลิตข้าวของกลุ่มครัวเรือนที่ปลูกพืชหลาภยครั้ง และไม้ผล พื้นที่ขนาดเล็กได้สมมติ/กำหนดให้ครัวเรือนเก็บไว้บริโภคทั้งหมดไม่มีการขาย ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพที่พบจากการสำรวจ
7. กำหนดให้พื้นที่ของกลุ่มครัวเรือนที่ปลูกข้าวหลาภยครั้งในเขตชลประทานเป็นพื้นที่ชลประทานสามารถปลูกข้าวได้ 2-3 ครั้งในระยะเวลา 1 ปี ในกลุ่มครัวเรือนที่ปลูกพืชหลาภยครั้งและไม้ผล พื้นที่ขนาดเล็กกำหนดให้พื้นที่นาเพียงครึ่งหนึ่งมีชลประทานสามารถปลูกพืชในฤดูแล้งได้ใน **กลุ่มครัวเรือน** ๆ กำหนดให้เป็นพื้นที่ ในเขตฝนทั้งหมดไม่มีการชลประทาน แต่ครัวเรือนสามารถชุดบ่อ สร้าง เพื่อสูบน้ำนำมายังนาด้วยเครื่องแคคเลนได้
8. แรงงานของครัวเรือน เมื่อใช้แรงงานทำกิจกรรมการผลิตต่าง ๆ ของครัวเรือนหมดแล้วถ้ามีเวลา **เหลือ** ครัวเรือนสามารถไปรับจ้างทำงานอื่น ๆ ได้
9. ภายในครัวเรือนไม่มีกิจกรรมนอกกิจกรรมการเกษตร (หัตถกรรมในครัวเรือน)
10. สมาชิกของครัวเรือนที่ไปอาศัย/ทำงานอยู่ที่อื่น ส่งเงินกลับมาให้ครัวเรือนจำนวนหนึ่งในแต่ละช่วงเวลา
11. สมมติให้ครัวเรือน ไม่มีเครื่องจักรกล หรือสัตว์เลี้ยง การใช้เครื่องจักรกล หรือการใช้แรงงานสัตว์ ทำได้โดยการจ้างจากครัวเรือนอื่นท่านั้น

12. ครัวเรือนมีเงินกู้ค้างชำระอยู่จำนวนหนึ่ง เมื่อต้นช่วงไตรมาสแรกที่วิเคราะห์
13. ครัวเรือนจะต้องใช้จ่ายเงินจำนวนหนึ่งในการบริโภคทุกๆ ช่วงเวลาที่วิเคราะห์
14. ในแต่ละช่วงเวลาครัวเรือนสามารถกู้ยืมเงินได้ทั้งจากสถาบันการเงินและแหล่งนอกระบบซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยแตกต่างกัน และการกู้จากสถาบันการเงินจะมีจำนวนสูงสุดที่จะกู้ได้สูงสุดอยู่ระดับหนึ่ง แต่การกู้ยืมเงินจากแหล่งนอกระบบไม่มีการกำหนดจำนวนเงินสูงสุดที่จะกู้ยืม
15. ครัวเรือนมีเงินฝากอยู่จำนวนหนึ่งเมื่อต้นช่วงเวลาแรกที่ทำการวิเคราะห์ ในช่วงเวลาใดที่ครัวเรือนต้องการใช้เงิน ถ้าเงินสดรับจากแหล่งต่าง ๆ มีไม่เพียงพอครัวเรือนจะถอนเงินฝากก่อนและถ้ายังไม่เพียงพออีกครัวเรือนจึงจะทำการกู้ยืมในทางตรงกันข้ามถ้าหากเงินสดรับมีมากกว่าเงินสดจ่ายครัวเรือนจะชำระคืนเงินกู้ก่อน และถ้ายังมีเงินสดเหลือครัวเรือนไม่สามารถจะนำไปลงทุนในทางอื่นได้ นอกจากนำไปฝากกับสถาบันการเงินเท่านั้น
16. ช่วงเวลาที่ใช้ในการวิเคราะห์ แบ่งเป็นรายไตรมาส โดยไตรมาสที่ 1 คือช่วงเดือนมิถุนายน-สิงหาคม ไตรมาสที่ 2 คือเดือนกันยายน-พฤษจิกายน ไตรมาสที่ 3 คือเดือนธันวาคม-กุมภาพันธ์ ไตรมาสที่ 4 คือเดือนมีนาคม-พฤษภาคม

6.3 สมการวัตถุประสงค์(Objective Function : Z)

แบบจำลองลิнейโปรดแกรมมิ่งที่สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนในชนบทได้กำหนดสมการวัตถุประสงค์ เพื่อหาผลตอบแทนที่สูงที่สุดแก่แรงงานของครัวเรือนที่ดิน สินทรัพย์สาธารณะที่ไม่ใช่เครื่องจักรกล เงินลงทุนและการประกอบการ/การจัดการ

6.4 กิจกรรมของแบบจำลอง (Activity : X_i)

ในแต่ละช่วงเวลาของแบบจำลองได้กำหนดให้ครัวเรือนทำกิจกรรมต่าง ๆ คือ กิจกรรมการผลิตสินค้าเกษตร การขายสินค้าเกษตร การจ้างแรงงาน การขายแรงงาน การจ้างแรงงานสัตว์ การจ้างเครื่องจักร การทำกิจกรรมนอกการเกษตร กิจกรรมการฝาก/ถอนเงิน และกิจกรรมการกู้ยืม และชำระคืนเงินกู้

6.5 ข้อจำกัดของแบบจำลอง (Constraints)

ข้อจำกัดที่กำหนดไว้ในแบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้คือ

1. ข้อจำกัดเกี่ยวกับขนาดที่ดิน ในการทำการผลิตสินค้าเกษตร ครัวเรือนจะทำการผลิตได้ไม่เกินจำนวนที่ดินที่ครัวเรือนถือครองอยู่ ซึ่งกำหนดให้เท่ากับค่าเฉลี่ยขนาดพื้นที่ถือครองของทุกๆ ครัวเรือนที่ทำการสำรวจ ขนาดพื้นที่ถือครองจะแตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่มครัวเรือน กรณีการเข้าบังส่วนได้กำหนดให้พื้นที่เข้ามีขนาดเท่ากับครึ่งหนึ่งของขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ย ในกรณีของการเข้าทั้งหมดกำหนดให้พื้นที่เข้ามีขนาดเท่ากับขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ยทั้งหมด
2. ข้อจำกัดเกี่ยวกับแรงงาน กำหนดให้ในแต่ละเดือนครัวเรือนมีผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานที่สามารถทำงานได้ 2 คน แต่ละคนทำงานเดือนละ 20 วัน แต่ละวันทำงานโดยเฉลี่ยวันละ 4 ชั่วโมง แรงงานของครัวเรือนนี้สามารถใช้ไปในการผลิตสินค้าเกษตรได้หรืออาจออกไปรับจ้างก็ได้แล้วแต่ว่ารายได้สุทธิจากการขายจะมากกว่ากัน ในกรณีที่รายได้สุทธิจากการผลิตสินค้าเกษตรสูงกว่าครัวเรือนจะใช้แรงงานไปในการผลิตสินค้าเกษตรเป็นอันดับแรก ถ้าความต้องการแรงงานในการผลิตสินค้าเกษตรมีมากกว่าแรงงานของครัวเรือน ก็จะมีการว่าจ้างแรงงานจากภายนอกมาช่วยตามความจำเป็น แต่ในทางตรงกันข้ามครัวเรือนสามารถไปรับจ้างแรงงาน (ขายแรงงาน) ได้ถ้ายังมีแรงงานเหลือจากการผลิตสินค้าเกษตร ในกรณีที่มีการออกไปรับจ้างแรงงาน แรงงานที่ใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรและออกไปรับจ้างแรงงานรวมกันแล้วจะต้องไม่เกินจำนวนแรงงานของครัวเรือนที่มีทั้งหมด ในกรณีที่ต้องว่าจ้างแรงงานจากภายนอกแรงงานที่มีให้จ้างมีไม่จำกัด ครัวเรือนสามารถจ้างมากน้อยได้ตามความต้องการ การออกไปรับจ้างแรงงานจะทำให้ครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้นอีกด้วย
3. ข้อจำกัดเกี่ยวกับการใช้แรงงานสัตว์ กำหนดให้ครัวเรือนไม่มีสัตว์ใช้งานของตัวเองดังนั้นถ้าครัวเรือนมีความจำเป็นต้องใช้แรงงานสัตว์ในการผลิต ในแต่ละช่วงเวลา ครัวเรือนสามารถจ้างแรงงานสัตว์ได้ตลอดเวลาและในจำนวนที่ไม่จำกัด และต้องเลี้ยค่าจ้างตามอัตราที่พูดในแต่ละพื้นที่
4. ข้อจำกัดเกี่ยวกับการใช้(พลงงานจาก)เครื่องจักรกล เช่นเดียวกับกับกรณีของแรงงานสัตว์ กำหนดให้ครัวเรือนไม่มีเครื่องจักรกลของตัวเอง ในแต่ละช่วงเวลาหากครัวเรือนมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องจักร ครัวเรือนสามารถจ้างได้ตลอดเวลาและในจำนวนที่ไม่จำกัด และต้องเลี้ยค่าจ้างตามอัตราที่จัดจ้างกันอยู่ในแต่ละพื้นที่

5. ข้อจำกัดเกี่ยวกับการขายสินค้าเกษตรที่ครัวเรือนทำการผลิต กำหนดให้การผลิตได้ผลผลิตเต็มที่ไม่ได้รับความเสียหายจากความผิดปกติของดินฟ้าอากาศ หรือสาเหตุอื่น ๆ ครัวเรือนขายผลผลิตที่ผลิตได้ทั้งหมด ยกเว้นที่กลุ่มครัวเรือนที่ปลูกพืชหลายครั้ง และไม่ผล พื้นที่ขนาดเล็ก ซึ่งเป็นไปตามที่อธิบายแล้วข้างต้น การขายจะขายได้ในช่วงเดือนที่ผลผลิตสามารถเก็บเกี่ยวได้ตามธรรมชาติ ณ ระดับราคาที่เป็นอยู่ในแต่ละช่วงเวลา
6. ข้อจำกัดเกี่ยวกับเงินที่ได้รับจากภายนอก(remittance) ในแต่ละช่วงเวลา กำหนดให้ครัวเรือนได้รับเงินจากสมาชิกของครัวเรือนที่ไปทำงานนอกบ้านและส่งเงินกลับมาให้ในแบบจำลองกำหนดให้ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยที่ได้จากการสำรวจ
7. ข้อจำกัดเกี่ยวกับการทำงานนอกภาคเกษตร ครัวเรือนในชนบทอาจประกอบอาชีพค้าขาย บริการ หรือมีสมาชิกบางคนไปทำงานรับราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือทำงานเป็นลูกจ้างมีเงินเดือนประจำ ในแต่ละช่วงเวลาครัวเรือนจะได้รับเงินจำนวนนี้ โดยในแบบจำลองจะกำหนดให้ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยที่ได้จากการสำรวจ
8. ข้อจำกัดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการบริโภคซึ่งครอบคลุมทั้งค่าใช้จ่ายในด้านอาหาร เครื่องดื่ม เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิง(รวมถึงการเล่นหวย) ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เหล่านี้ในแบบจำลองในแต่ละช่วงเวลาได้กำหนดให้มีค่าใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยที่ได้จากการสำรวจ
9. ข้อจำกัดเกี่ยวกับเงินฝาก กำหนดให้ครัวเรือนมีเงินฝากอยู่จำนวนหนึ่งเมื่อต้นช่วงเวลาแรกและในแต่ละช่วงเวลาครัวเรือนสามารถฝากเงิน/ถอนเงินได้ตามความจำเป็น
10. ข้อจำกัดเกี่ยวกับเงินกู้ กำหนดให้ครัวเรือนมีเงินกู้คงค้างอยู่จำนวนหนึ่งเมื่อต้นช่วงเวลาแรก ในแต่ละช่วงเวลาครัวเรือนสามารถกู้เงิน และชำระคืนเงินกู้ได้ตามความจำเป็น การกู้เงินจากสถาบันการเงินได้กำหนดจำนวนเงินสูงสุดที่จะกู้ได้ไว้จำนวนหนึ่งใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยที่ได้จากการสำรวจ การกู้เงินจากแหล่งนอกระบบสามารถกู้ได้โดยไม่มีข้อจำกัด
11. ข้อจำกัดเกี่ยวกับเงินสดรับในแต่ละช่วงเวลาครัวเรือนจะมีเงินสดรับจากการขายสินค้าเกษตร กำหนดให้การขายทั้งหมดเป็นเงินสด ไม่มีการขายเงินเชื่อ ขายสินค้าในช่วงเวลาใดได้รับเงินสดค่าลินค้าในช่วงเวลาหนึ่งทันที ได้รับเงินสดจากการไปรับจ้างทำงานจากเงินที่สมาชิกในครัวเรือนส่งมาให้จากการไปทำงานนอกภาคเกษตร และจากดอกเบี้ยรับ
12. ข้อจำกัดเกี่ยวกับเงินสดจ่ายในแต่ละช่วงเวลา ครัวเรือนจะมีเงินสดจ่ายจากการผลิตสินค้าเกษตร คือค่าปัจจัยการผลิตผันแปร (เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง น้ำมันฯ) ค่าจ้างแรงงาน ค่าจ้างเครื่องจักร ค่าใช้จ่ายในการบริโภค และ ดอกเบี้ยจ่าย

13. ข้อจำกัดการสมดุลของเงินสตัวรับและเงินสตัวจ่าย ในแต่ละช่วงเวลาเงินสตัวรับ จะต้องเท่ากับเงินสตัวจ่าย ลิ่งที่จะทำให้เงินสตัวรับและเงินสตัวจ่ายในแต่ละช่วงเวลาเท่ากันได้คือ กิจกรรมการฝาก/ถอนเงิน และกิจกรรมการกู้ยืม/ชำระคืนเงินกู้ คือเมื่อได้เงินสตัวรับ (ข้อ 11) มากกว่าเงินสตัวจ่าย(ข้อ12) ครัวเรือนจะชำระคืนเงินกู้และถ่ายยังมีเงินเหลือก็จะนำไปฝากเพิ่มเติม ในทางตรงกันข้ามเมื่อได้มีเงินฝากรับน้อยกว่าเงินฝากจ่าย ครัวเรือนจะถอนเงินฝากที่มีอยู่นำออกมากใช้ก่อน และถ้าหากยังไม่เพียงพอ ก็จะทำการกู้ยืม โดยการกู้ยืมจากสถาบันการเงินก่อน ต่อจากนั้นจึงจะกู้จากแหล่งนอกรอบ

6.6. ค่าทางด้านขวา มือ (Right Hand Side : RHS_i)

ค่าทางขวา มีของข้อจำกัดต่างๆ ที่กล่าวถึงข้างต้นได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.1-6.5

6.7. ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficients : a_{ij})

ค่าสัมประสิทธิ์ของการผลิตสินค้าเกษตรชนิดต่างๆ รวมทั้งอัตราค่าจ้าง และราคากลางที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.6-6.32 อัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินกู้ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.33

6.8. แบบจำลองคณิตศาสตร์

แบบจำลองลิнейโปรดักต์ ที่สร้างขึ้นมาเพื่อใช้เคราะห์หาความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนชนบท สามารถแสดงในรูปแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

6.8.1. สมการวัตถุประสงค์

Maximize Z =

$$\begin{aligned}
 & - \sum_j v c_j X_j + \sum_j p_j S_j - \sum_t w_t N D_t + \sum_t w_t N S_t \\
 & - \sum_t a_t A_t - \sum_t m_t M_t - \sum_T L_T + \sum_T R_T \\
 & - \sum_T r_T B F_T - \sum_T i_T B I_T + \sum_T r_T R F_T + \sum_T i_T R T_T \\
 & + \sum_T d_T D_T
 \end{aligned}$$

ที่ชี้

Z	คือ ค่าของพั่งชั่นวัตถุประสงค์
vc_j	คือ มูลค่าปัจจัยการผลิตต่อไร่ ในการผลิตสินค้า j
X_j	คือ จำนวนพื้นที่ (ไร่) ที่ใช้ในการผลิตสินค้า j
j	คือ ประเภทสินค้าเกษตร ที่ครัวเรือนทำการผลิต ทั้งในช่วงฤดูฝน และฤดูแล้ง
P_j	คือ ราคายield ของสินค้า j
S_j	คือ จำนวนสินค้า j (กิโลกรัม) ที่ครัวเรือนขาย
w_t	คือ ค่าจ้างแรงงาน (บาท/ชั่วโมง) ในเดือน t
ND_t	คือ จำนวนแรงงานจ้าง (ชั่วโมง) ในเดือน t
t	คือ เดือนที่ t มีค่าตั้งแต่ 1 ถึง 12
$t = 1$	คือ เดือน มิถุนายน
$t = 12$	คือ เดือน พฤษภาคม
NS_t	คือ จำนวนแรงงานของครัวเรือนที่ออกไปรับจ้าง (ชั่วโมง) ในเดือน t
a_t	คือ อัตราค่าจ้างแรงงานสัตว์ (บาท/ชั่วโมง) ในเดือน t
A_t	คือ จำนวนแรงงานสัตว์ที่ใช้ (ชั่วโมง) ในเดือนที่ t
m_t	คือ อัตราค่าจ้างเครื่องจักร (บาท/ชั่วโมง) ในเดือน t
M_t	คือ จำนวนชั่วโมงทำงานของเครื่องจักรที่จัดจ้างในเดือน t
L_T	คือ ค่าเช่าที่ดินในไตรมาส T
T	คือ ไตรมาสที่ T มีค่าตั้งแต่ 1 ถึง 4
$T=1$	คือ เดือน มิถุนายน กรกฎาคม สิงหาคม
$T=2$	คือ เดือน กันยายน ตุลาคม พฤศจิกายน
$T=3$	คือ เดือน ธันวาคม มกราคม กุมภาพันธ์
$T=4$	คือ เดือน มีนาคม เมษายน พฤษภาคม
R_T	คือ เงินที่スマชิกส่งให้ครัวเรือน ในไตรมาส T และรวมถึง เงินที่ได้จากการทำงานนอกภาคเกษตร ในไตรมาส T ด้วย
r_T	คือ อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อไตรมาส) ในการกู้เงินจากสถาบันการเงิน ในไตรมาส T
BF_T	คือ จำนวนเงินกู้จากสถาบันการเงิน ในไตรมาส T
i_T	คือ อัตราดอกเบี้ย(ร้อยละต่อไตรมาส) ในการกู้เงินจากแหล่งนอกรอบบ ในไตรมาส T
BI_T	คือ จำนวนเงินกู้ จากแหล่งนอกรอบบ ในไตรมาส T

RF_T	คือ การชำระคืนเงินกู้แก่สถาบันการเงิน ในไตรมาส T
RI_T	คือ การชำระคืนเงินกู้แก่แหล่งนอกระบบ ในไตรมาส T
d_T	คือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (ร้อยละต่อไตรมาส) ในไตรมาส T
D_T	คือ จำนวนเงินฝาก (กับสถาบันการเงิน) ในไตรมาส T

6.8.2 สมการข้อจำกัด

สมการข้อจำกัด ที่ระบุในระบบจำลองลิเนียร์โปรแกรมมิ่งที่ใช้ในการวิเคราะห์ความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนในชนบทมีดังนี้

1. ที่ดิน

$$\sum_j x_j \leq RHS_{land}$$

j และ X_j มีความหมายเหมือนที่กล่าวถึงข้างต้น

RHS_{land} คือที่ดินที่ครัวเรือนต้องการสำหรับทำการเกษตรทั้งหมดในการวิเคราะห์ได้แบ่งที่ดินออกเป็นที่ดินเพาะปลูกในฤดูฝน ฤดูแล้ง ที่ดินปลูกข้าว พืชไร่ และไม้ยืนต้น

2. การขายผลผลิตสินค้าเกษตร

$$-S_j + y_j X_j = 0$$

j

S_j คือ ผลผลิตสินค้าเกษตรที่ครัวเรือนขาย
 y_j คือ ผลผลิตต่อไร่ของสินค้า X_j

3. ข้อจำกัดเกี่ยวกับแรงงาน

ในแต่ละเดือน $t=1,2,\dots,12$

3.1 ความต้องการแรงงานทั้งหมดในเดือน t

$$\sum_j b_{jt} x_{jt} - FN_t - ON_t = 0$$

j

b_{jt} คือ ความต้องการแรงงาน (ชั่วโมง) ในการผลิตสินค้า j 1 ไร่ในเดือน t

X_{jt} คือ พื้นที่เพาะปลูกสินค้า j ในเดือน t

FN_t คือ แรงงานครอบครัวที่ต้องการใช้ในการผลิตสินค้าทุกชนิดในเดือน t

ON_t คือ แรงงานจ้างที่ต้องการใช้ในเดือน t

3.1 แรงงานครอบครัวในเดือน t

$$FN_t + NS_t \leq RHS_t (\text{labor})$$

ที่ซึ่ง FN_t มีความหมายเหมือนข้างต้น

NS_t คือ การปรับจ้างทำงาน ของแรงงานครอบครัวในเดือน t

$RHS_t (\text{labor})$ คือ จำนวนแรงงานครอบครัวที่มีทั้งหมดในเดือน t

3.2 แรงงานจ้างในเดือน t

$$ON_t \geq 0$$

ที่ซึ่ง ON_t มีความหมายเหมือนข้างต้น

3.3 ค่าจ้างแรงงานในเดือน t

$$ND_t - w_t ON_t = 0$$

ที่ซึ่ง ND_t และ w_t มีความหมายเหมือนที่ระบุในฟังก์ชันวัตถุประสงค์ข้างต้น

3.4 การว่าจ้าง/ขายแรงงาน ในเดือน t

$$NS_t \geq 0$$

ที่ซึ่ง NS_t มีความหมายเหมือนข้างต้น

4 ค่าใช้จ่ายในการจ้างแรงงาน ในไตรมาส T

$$\sum_t ND_t - LE_T = 0$$

ที่ซึ่ง

ND_t มีความหมายเหมือนข้างต้น

LE_t คือ ค่าจ้างแรงงานในไตรมาส T

$T=1$ คือ ไตรมาสที่ 1 ซึ่ง $t=1,2,3$

$T=2$ คือ ไตรมาสที่ 2 ซึ่ง $t=4,5,6$

$T=3$ คือ ไตรมาสที่ 3 ซึ่ง $t=7,8,9$

$T=4$ คือ ไตรมาสที่ 4 ซึ่ง $t=10,11,12$

5 รายได้จากการรับจำงาน ในไตรมาส T

$$\sum_t w_t N S_t - L I_T = 0$$

ที่ซึ่ง W_t และ NS_t มีความหมายเหมือนข้างต้น
 $L I_t$ คือ รายได้จากการรับจำงานในไตรมาส T
 T มีความหมายเหมือนข้างต้น

6 ข้อจำกัดเกี่ยวกับแรงงานสัตว์

6.1 การใช้แรงงานสัตว์

$$-A_t + \sum_j a_{jt} X_j = 0$$

ที่ซึ่ง A_t คือ จำนวนแรงงานสัตว์ที่ใช้ในเดือน T
 a_{jt} คือ จำนวนแรงงานสัตว์ที่ใช้ต่อการผลิตสินค้า j 1 วันในเดือน T
 X_j มีความหมายเหมือนข้างต้น

6.2 ค่าใช้จ่ายแรงงานลัตต์ว์

$$- DAE_t + a_t A_t = 0$$

ที่ซึ่ง DAE_t คือ ค่าใช้จ่ายแรงงานลัตต์ว์ในเดือน t
 a_t คือ อัตราค่าจ้างแรงงานลัตต์ว์ในเดือน t
 A_t มีความหมายเหมือนข้างต้น

7 ข้อจำกัดเกี่ยวกับเครื่องจักรกล

7.1 การใช้เครื่องจักรกล

$$-M_t + \sum_j m_{jt} X_j = 0$$

ที่ซึ่ง M_t คือ จำนวนการใช้เครื่องจักรกลในเดือน t
 m_{jt} คือ จำนวนเครื่องจักรกลที่ใช้ต่อการผลิตสินค้า j 1 วัน ในเดือน t
 X_j มีความหมายเหมือนข้างต้น

7.2 ค่าใช้จ่ายเครื่องจักรกลในแต่ละไตรมาส

$$-ME_T + \sum_t m_t M_t = 0$$

ที่ซึ่ง ME_t คือ ค่าใช้จ่ายเครื่องจักรกลในไตรมาส T

m_t คือ อัตราค่าจ้างเครื่องจักรในเดือน T
 M_t มีความหมายเหมือนข้างต้น

8 ข้อจำกัดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายผันแปร ในแต่ละไตรมาส

$$-VC_t + \sum_j vc_{jt} x_j = 0$$

ที่ซึ่ง VC_t คือ ค่าใช้จ่ายผันแปรในไตรมาส T
 vc_{jt} คือ ค่าใช้จ่ายผันแปรต่อการผลิตสินค้า j 1 ไร่ ในไตรมาส T
 X_j มีความหมายเหมือนข้างต้น

9 ข้อจำกัดเกี่ยวกับค่าเช่าที่ดินในแต่ละไตรมาส

$$-LR_T + \sum_j l_{jt} X_j = 0$$

ที่ซึ่ง LR_T คือ ค่าเช่าที่ดินในไตรมาส T
 l_{jt} คือ ค่าเช่าที่ดินต่อการผลิตสินค้า j 1 ไร่ ในไตรมาส T
 X_j คือ มีความหมายเหมือนข้างต้น

10. ข้อจำกัดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด ในแต่ละไตรมาส

$$-TPC_T + LR_T + VC_T + ME_T + DAE_T + LE_T = 0$$

ที่ซึ่ง TPC_T คือ ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมดในไตรมาส T
 ตัวแปรที่เหลือมีความหมายเหมือนข้างต้น

11. ข้อจำกัดเกี่ยวกับเงินที่ได้รับจากลูกค้าที่ไม่ได้อยู่ประจำที่บ้านและเงินที่ได้รับจากการทำงานนอก

การเกษตร

$$R_T = RHS_T$$

ที่ซึ่ง R_T คือ เงินที่ได้รับในไตรมาส T
 RHS_T คือ ค่าทางด้านความมือที่กำหนดให้ในไตรมาส T

12. ข้อจำกัดรายได้จากการขายสินค้า j ในแต่ละไตรมาส

$$-S_T + \sum_j p_{jt} s_{jt} = 0$$

ที่ซึ่ง S_T คือ รายได้จากการขายสินค้าเกษตร (j) ในไตรมาส T
 p_{jt} คือ ราคาสินค้า j ในไตรมาส T

$$S_{jT} \quad \text{คือ จำนวนสินค้า } j \text{ ที่ครัวเรือนขายในไตรมาส } T$$

13. ข้อจำกัดเกี่ยวกับรายได้ของครัวเรือน

$$- HHI_T + R_T + LI_T + S_T = 0$$

ที่ซึ่ง HHI_T คือ รายได้ของครัวเรือนในไตรมาส T
 ตัวแปรอื่นมีความหมายเหมือนข้างต้น

14. ข้อจำกัดเกี่ยวกับเงินสตอรับ เงินสตจ่ายในไตรมาส 1

$$ICB_0 = RHS_I$$

ที่ซึ่ง ICB_0 คือ เงินสตในเมื่อเมื่อต้นไตรมาส 1
 RHS_I คือ ค่าที่กำหนดให้

$$ID_0 = RHS_2$$

ที่ซึ่ง ID_0 คือ เงินฝากที่มี เมื่อต้นไตรมาส 1
 RHS_2 คือ ค่าที่กำหนดให้

$$- IR_I + d_1 ID_0 = 0$$

ที่ซึ่ง IR_I คือ ดอกเบี้ยรับ ในไตรมาส 1
 d_1 คือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ในไตรมาส 1
 ID_0 มีความหมายเหมือนข้างต้น

$$- DW_I + ID_0 \geq 0$$

ที่ซึ่ง DW_I คือ การถอนเงินฝาก ในไตรมาส 1
 ID_0 มีความหมายเหมือนข้างต้น

$$D_I \geq 0$$

ที่ซึ่ง D_I คือ เงินฝากในไตรมาส 1

$$- DO_I + ID_0 - DW_I + D_I = 0$$

ที่ซึ่ง DO_I คือ เงินฝากคงค้าง ปลายไตรมาส 1
 ตัวแปรอื่น ๆ มีความหมายเหมือนข้างต้น

	$BFO_0 = RHS_3$
ที่ซึ่ง	BFO_0 คือ เงินกู้จากสถาบันการเงินคงค้างเมื่อต้นไตรมาส1
	RHS_3 คือ ค่าที่กำหนดให้
	$- IP_I + r_I BFO_0 = 0$
ที่ซึ่ง	$- IP_I$ คือ ดอกเบี้ยจ่ายแก่สถาบันการเงิน ในไตรมาส1
	r_I คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากสถาบันการเงินในไตรมาส1
	BFO_0 มีความหมายเหมือนข้างต้น
	$- TB_I + BF_I + BI_I = 0$
ที่ซึ่ง	TB_I คือ เงินกู้ทั้งหมด ในไตรมาส1
	BF_I คือ เงินกู้จากสถาบันการเงิน ในไตรมาส1
	BI_I คือ เงินกู้จากแหล่งอื่นๆ ในไตรมาส1
	$BFO_0 + BF_I \leq RHS_4$
ที่ซึ่ง	BFO_0 และ BF_I มีความหมายเหมือนข้างต้น
	RHS_4 คือค่าที่กำหนดให้
	$- RBF_I + BFO_0 \geq 0$
ที่ซึ่ง	RBF_I คือ การชำระคืนเงินกู้จากสถาบันการเงินในไตรมาส1
	BFO_0 มีความหมายเหมือนข้างต้น
	$- BFO_I - RBF_I + BF_I + BFO_0 = 0$
ที่ซึ่ง	BFO_I คือ เงินกู้จากแหล่งสถาบันการเงินคงค้าง เมื่อลิ้นไตรมาส1
	ตัวเปรียบมีความหมายเหมือนข้างต้น
	$BI_I \geq 0$
ที่ซึ่ง	BI_I คือ เงินกู้จากแหล่งอื่นๆ ในไตรมาส1
	$- C_I + ICB_0 + IR_I + DW_I - D_I - IP_I + TB_I - RBF_I = 0$
ที่ซึ่ง	C_I คือ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคในไตรมาส1
	ตัวเปรียบ ฯ มีความหมายเหมือนข้างต้น
	$C_I = RHS_5$
	RHS_5 คือ ค่าที่กำหนดให้

15. ข้อจำกัดเกี่ยวกับ เงินส่วนได้ เงินส่วนขาด ใหม่ต่อมาส 2 3 และ 4

$$- IR_T + d_T DO_{T-I} = 0$$

ที่ซึ่ง	IR _T	คือ ดอกเบี้ยใหม่ต่อมาส T
	T	คือ ใหม่ต่อมาสที่ 2 3 และ 4
	d _T	คือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากใหม่ต่อมาส T
	DO _{T-I}	คือ เงินฝากคงค้างใหม่ต่อมาส T-1

$$C_T = RHS_T$$

ที่ซึ่ง	C _T	คือ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคใหม่ต่อมาส T
	RHS _T	คือ ค่าที่กำหนดให้ใหม่ต่อมาส T

$$- IP_T + r_T BFO_{T-I} = 0$$

ที่ซึ่ง	IP _T	คือ ดอกเบี้ยจ่ายแก่สถาบันการเงินใหม่ต่อมาส T
	r _T	คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากสถาบันการเงินใหม่ต่อมาส T
	BFO _{T-I}	คือ เงินกู้จากสถาบันการเงินคงค้างเมื่อสิ้นใหม่ต่อมาส T-1

$$- IPI_T + i_T BIO_{T-I} = 0$$

ที่ซึ่ง	IPI _T	คือ ดอกเบี้ยจ่ายแก่แหล่งนอกรอบในใหม่ต่อมาส T
	i _T	คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากแหล่งนอกรอบในใหม่ต่อมาส T
	BIO _{T-I}	คือ เงินกู้จากแหล่งนอกรอบคงค้างเมื่อสิ้นใหม่ต่อมาส T-1

$$- DW_T + DO_{T-I} \geq 0$$

ที่ซึ่ง	DW _T	คือ การถอนเงินฝากใหม่ต่อมาส T
	DO _{T-I}	คือ เงินฝากคงค้างปลายใหม่ต่อมาส T-1

$$D_T \geq 0$$

ที่ซึ่ง	D _T	คือ เงินฝากใหม่ต่อมาส T
---------	----------------	-------------------------

$$- DO_T + D_T - DW_T + DO_{T-I} = 0$$

ที่ซึ่ง	DO _T	คือ เงินฝากคงค้างปลายใหม่ต่อมาส T
	D _T และ DW _T	มีความหมายข้างต้น

- $RF_T + BFO_{T-I} \geq 0$
- ที่ซึ่ง RF_T คือ การชำระคืนเงินกู้แก่สถาบันการเงินในไตรมาส T
 BFO_{T-I} คือ เงินกู้จากสถาบันการเงินคงค้างเมื่อลิ้นไตรมาส T-1
- $RI_T + BIO_{T-I} \geq 0$
- ที่ซึ่ง RI_T คือ การชำระคืนเงินกู้แก่แหล่งนอกรอบปันในไตรมาส T
 BIO_{T-I} คือ เงินกู้จากแหล่งนอกรอบปันคงค้างเมื่อลิ้นไตรมาส T-1
- $TB_T + BF_T + BI_T = 0$
- ที่ซึ่ง TB_T คือ เงินกู้ทั้งหมดในไตรมาส T
 BF_T คือ เงินกู้จากสถาบันการเงินในไตรมาส T
 BI_T คือ เงินกู้จากแหล่งนอกรอบปันในไตรมาส T
- $BF_T + BFO_{T-I} \leq RHS_6$
- ที่ซึ่ง BF_T และ BFO_{T-I} มีความหมายเหมือนข้างต้น
 RHS_6 คือ ค่าที่กำหนดให้
- $BFO_T + BFO_{T-I} - RF_T + BF_I = 0$
- ที่ซึ่ง BFO_T คือ เงินกู้จากสถาบันการเงินคงค้าง เมื่อลิ้นไตรมาส T
 ตัวแปรอื่น ๆ มีความหมายเหมือนข้างต้น
- $BI_T \geq 0$
- ที่ซึ่ง BI_T มีความหมายเหมือนข้างต้น
- $BIO_T + BIO_{T-I} - RI_T + BI_T = 0$
- ที่ซึ่ง BIO_T คือ เงินกู้จากแหล่งนอกรอบปันคงค้าง เมื่อลิ้นไตรมาส T
 ตัวแปรอื่น ๆ มีความหมายเหมือนข้างต้น
- $+ IR_T - C_T - IP_T + IPI_T + DW_T - D_T - RF_T - RI_T + TB_T = 0$
- ที่ซึ่ง C_T คือ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคในไตรมาส T
 ตัวแปรอื่น ๆ มีความหมายเหมือนข้างต้น
- $C_T = RHS_T$
- ที่ซึ่ง RHS_T คือ ค่าที่กำหนดให้

6.9 ผลการศึกษา

6.9.1 ความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนที่ปลูกข้าวและ/หรือพืชไร่ ในเขตเกษตรน้ำฝน

1. ครัวเรือนเกษตรกรที่เป็นเจ้าของที่ดิน

ในการวิเคราะห์กำหนดให้ครัวเรือนมีพื้นที่ทำการเพาะปลูก 25 ไร่ มีเงินสดในมือ 1,000 บาท มีเงินฝากต้นปี 1,000 บาท มีหนี้คงค้างกับสถาบันการเงิน 5,000 บาท รายละอีดของข้อจำกัดอื่น ๆ แสดงไว้ในตารางที่ 6.1 และ 6.6 ครัวเรือนมีแรงงานในครอบครัวจำนวนหนึ่งเมื่อเหลือจากการทำการเกษตร ในครัวเรือนแล้วสามารถออกไปรับจ้างได้ นอกจากนั้นยังสมมติให้ครัวเรือนมีรายได้จากการที่สมาชิกที่ไปทำงานนอกบ้านในเมืองใหญ่ส่งเงินกลับมาให้ด้วย ในการตัดสินใจเลือกทำการผลิตได้กำหนดให้ครัวเรือนสามารถเลือกผลิตสินค้าได้หลายชนิด คือ ปลูกข้าวหอมมะลิ 105 ซึ่งสามารถจะเลือกได้อีกว่าจะทำนาดำหรือนาขาว ปลูกข้าว กข 15 นาดำหรือนาขาว ถั่วเขียวผิวมัน และมันสำปะหลัง และได้กำหนดให้ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 10,000 บาท ต่อช่วงระยะเวลา 3 เดือน

การวิเคราะห์โดยใช้ลิเนียร์โปรแกรมมิ่ง ซึ่งเป็นการหาค่าที่เหมาะสมที่สุดภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ ให้ผลว่า ครัวเรือนใช้พื้นที่ทั้งหมด 25 ไร่ ไปในการปลูกข้าวหอมมะลินาหวานแต่เพียงอย่างเดียว ไม่ทำนาดำ ไม่ปลูกมันสำปะหลังหรือถั่วเขียวผิวมันหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวเลย แรงงานที่เหลือจากการทำการเกษตรครัวเรือนจะไปรับจ้างแรงงานแม้ว่าอัตราค่าจ้างจะไม่มากนัก (ในการวิเคราะห์กำหนดให้เท่ากับอัตราค่าจ้างตลาด) แต่ยังให้ผลตอบแทนสูงกว่าการทำการผลิตพืชต่าง ๆ

ครัวเรือนจะมีรายได้สุทธิจากการผลิตข้าวนาขาว 25 ไร่ เป็นจำนวน 15,939 บาท มีรายได้จากการรับจ้างแรงงาน 13,345 บาท และมีรายได้จากการเงินที่สมาชิกในครอบครัวส่งกลับมาให้อีก 12,000 บาท ดังนั้นครัวเรือนมีรายได้สุทธิทั้งหมดเพียง 41,284 บาท โดยรายได้จากการเกษตร จะประกอบเป็นลักษณะเพียงร้อยละ 38.6 ของรายได้สุทธิทั้งหมดเท่านั้น รายละอีดผลการวิเคราะห์แสดงไว้ในตารางที่ 6.7

จากนั้นข้อมูลต่าง ๆ ข้างต้นจะเห็นได้ว่า เมื่อพิจารณาจากรายได้รายจ่ายทั้งปีแล้ว ครัวเรือนจะเหลือเงินออมเล็กน้อย จำนวน 1,284 บาท ซึ่งเงินจำนวนนี้อยกว่าหนี้คงค้างเมื่อต้นปีจำนวน 5,000 บาท เมื่อครัวเรือนรวมเงินจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งหมด ซึ่งรวมถึงเงินสดในมือเมื่อต้นปีด้วย เพื่อนำไปชำระคืนหนี้สินและชำระดอกเบี้ยแล้วจะทำให้หนี้คงค้างปลายปีของครัวเรือนลดลงเหลือ 2,015 บาท

เมื่อพิจารณาจากรายได้ รายจ่ายรวมทั้งปีแล้วจะเห็นได้ว่าครัวเรือนไม่น่าจะมีความต้องการเงินกู้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายไตรมาส (ในแต่ละช่วงเวลา) แล้วจะพบว่าครัวเรือนในกลุ่มนี้ยังมีความต้องการลินเช่ออยู่ โดยครัวเรือนจะกู้เงินจากสถาบันการเงินในไตรมาสที่ 1 เป็นจำนวน 4,087 บาท แต่ในไตรมาสที่ 2 เมื่อครัวเรือนขายข้าวได้ ครัวเรือนจะใช้คืนเงินกู้จำนวนนี้ และเงินกู้คงค้างต้นปีพร้อมดอกเบี้ยได้ทั้งหมด ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อหักค่าใช้จ่ายในการบริโภคแล้วครัวเรือนยังมีเงินเหลือและนำไปฝึกไว้อีกเป็นจำนวนถึง 5,486 บาท ในไตรมาสที่ 3 ครัวเรือนมีเงินฝากอีกเป็นจำนวน 481 บาท อย่างไรก็ตาม ในไตรมาสที่ 4 รายได้จากการประกอบจ้างแรงงานที่เพิ่มมากขึ้น และรายได้อื่น ๆ ไม่เพียงพอ กับความต้องการในการบริโภค ครัวเรือนต้องกู้เงินอีก 2,015 บาท

การวิเคราะห์ในรายละเอียดเป็นรายไตรมาสให้ข้อมูลได้มากขึ้นว่า ครัวเรือนไม่ได้เป็นหนี้ตลอดเวลาทั้งปี ครัวเรือนจะต้องการเงินกู้ในช่วงเริ่มต้นทำการผลิต ครัวเรือนสามารถจะชำระคืนเงินกู้ทั้งหมด และมีเงินออมเหลือในช่วงเวลาที่ขายผลผลิตเกษตรออกไป แต่จะกลับมาอยู่ใหม่เมื่อต้องใช้เงินไปในการบริโภคและเงินออมเริ่มหมดลง

2. ครัวเรือนเกษตรกรที่เช่าที่ดิน ทั้งเช่าบางส่วนและเช่าทั้งหมด

ในการวิเคราะห์ได้กำหนดเงื่อนไข ข้อจำกัดต่าง ๆ ของครัวเรือนในกลุ่มนี้เมื่อหักกับครัวเรือนเกษตรที่เป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมด ลิ่งที่แตกต่างออกไปคือครัวเรือนเกษตรที่เป็นผู้เช่าต้องจ่ายค่าเช่าที่ดินซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ในการวิเคราะห์กำหนดให้ครัวเรือนผู้เช่าบางส่วนเลี้ยงค่าเช่าที่ดิน 1,000 บาท ต่อปี และครัวเรือนผู้เช่าทั้งหมดเลี้ยงค่าเช่าที่ดิน 2,000 บาท ต่อปี

ผลการวิเคราะห์เมื่อพิจารณาเงินสตอรับและเงินสตจ่ายโดยรวมทั้งปีจะพบว่าครัวเรือนผู้เช่าบางส่วนกีบไม่มีเงินออมเหลือ และในการนี้ผู้เช่าทั้งหมดจะไม่มีเงินออมเลย

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาข้อมูลเป็นรายไตรมาสแล้วจะพบว่าครัวเรือนมีการกู้และก่อหนี้ที่มีลักษณะเหมือนกับครัวเรือนเจ้าของที่ดิน จะแตกต่างกันที่จำนวนเงินและช่วงเวลาที่จะกู้เงิน เล็กน้อย โดยครัวเรือนเกษตรที่เป็นผู้เช่าจะกู้เงินในไตรมาสที่ 1 สามารถชำระคืนและมีเงินฝากในไตรมาสที่ 2 เช่นกัน แต่ครัวเรือนผู้เช่าจะเริ่มกู้ยืมในไตรมาสที่ 3 แทนที่จะเป็นไตรมาสที่ 4 เมื่อหักครัวเรือนเจ้าของที่ดิน และจะกู้ยืมต่อไปในไตรมาสที่ 4 ไม่มีการชำระคืน ยอดเงินกู้คงค้างปลายปีของครัวเรือนผู้เช่าบางส่วนและเช่าทั้งหมดจะเท่ากับ 3,032 บาท และ 4,057 บาท ตามลำดับ ซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่าของครัวเรือนเจ้าของที่ดิน รายละเอียดผลการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.8 และ 6.9

3. ครัวเรือนรับจ้างแรงงาน

ในกรณีของครัวเรือนรับจ้างแรงงาน ในการวิเคราะห์กำหนดให้ครัวเรือนไม่มีที่ดินเลย ดังนั้นครัวเรือนจะไม่ทำการเพาะปลูกและไม่มีรายได้จากการเกษตรเลย ครัวเรือนจะมีรายได้จากการรับจ้างแรงงานปีละ 18,000 บาท และจากเงินที่คนในครัวเรือนส่งกลับมาให้จากการไปทำงานอยู่ที่กรุงเทพ หรือเมืองใหญ่อื่น ๆ อีก 12,000 บาท ครัวเรือนจะมีรายได้ปีละ 30,000 บาท นอกจากนี้ได้กำหนดให้ครัวเรือนมีเงินสดในมือ เงินฝากต้นปี เงินกู้คุ้งค้างต้นปี และค่าใช้จ่ายในการบริโภค เหมือนกับครัวเรือนประเภทอื่นๆ ที่ได้รับรายได้รับข้างต้น

ผลการวิเคราะห์ระบุว่าครัวเรือนรับจ้างแรงงาน มีรายได้หรือเงินสดรับน้อยกว่ารายจ่าย หรือเงินสดจ่าย ดังนั้นครัวเรือนจะเริ่มกู้เงินตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 โดยกู้เงินจากสถาบันการเงิน และไม่มีการชำระคืนโดยตลอดปี ในตอนปลายปีครัวเรือนมีเงินกู้คุ้งค้างกับสถาบันการเงินเป็นจำนวน 13,738 บาท ซึ่งมากกว่าเงินกู้คุ้งค้างเมื่อต้นปีเป็นจำนวน 8,738 บาท รายละเอียดของการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.10

4. ครัวเรือนที่ทำงานประจำ

การวิเคราะห์ได้สมมติให้สมาชิกของครัวเรือนหนึ่งคน มีงานประจำทำซึ่งอาจทำงานราชการ หรือทำงานกับกิจการของเอกชนซึ่งได้รับเงินเดือนเป็นประจำ และได้สมมติให้สมาชิกที่ไปทำงานประจำนี้ได้รับเงินเดือน ๆ ละ 6,360 บาท ซึ่งเป็นอัตราเงินเดือนขั้นแรกสำหรับผู้ที่เรียนจบปริญญาตรี และทำงานกับส่วนราชการ โดยไม่มีเงินพิเศษอื่น ๆ เพิ่มเติม แรงงานของครัวเรือนคนนี้ได้ออกไปรับจ้างทำงานเพื่อหารายได้ให้แก่ครอบครัวด้วย นอกจากนั้นได้สมมติให้ครัวเรือนไม่มีรายได้จากการเกษตรเลย คือถ้าครัวเรือน ทำนา ทำไร่ หรือทำสวนด้วย ก็จะมีผลให้รายได้ของครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น

เนื่องจากในการวิเคราะห์ได้กำหนดให้ข้อจำกัดอื่นๆ ที่เกี่ยวกับเงินฝากต้นปีเงินกู้คุ้งค้างต้นปี เงินสดในมือเป็นเหมือนครอบเรือนประเภทอื่น ๆ ผลการวิเคราะห์จึงพบว่าครัวเรือนที่ทำงานประจำนี้ เป็นครัวเรือนประเภทเดียวในกลุ่มนี้ที่ไม่มีการกู้เงินและไม่มีหนี้สินคงค้างปลายปีเลย แต่มีเงินฝากถึง 42,644 บาท

5. ราคาเงินจากการวิเคราะห์แบบจำลอง

ราคาเงินลิ่งที่บอกว่า ถ้าครัวเรือนมีทรัพยากรที่เป็นข้อจำกัดเพิ่มขึ้น (ลดลง) และค่าฟังก์ชันวัตถุประสงค์ที่ได้จากการวิเคราะห์จะเปลี่ยนแปลงไปเท่าไร ถ้าจำนวนทรัพยากรเปลี่ยนแปลงไปแล้ว ไม่ทำให้ค่าวัตถุประสงค์เปลี่ยนไป หรือมีค่าเท่าเดิม ราคาเงินจะมีค่าเท่ากับศูนย์ (0) ในกรณีนี้ทรัพยากรนี้จะไม่เป็นทรัพยากรที่มีจำกัด ในการวิเคราะห์นี้ กำหนดให้ทรัพยากรที่ครัวเรือนมี คือ ที่ดิน ซึ่งเป็นเงินที่ดิน ในส่วนของที่ดินและที่อยู่อาศัย แรงงานครอบครัวในแต่ละเดือน และวงเงินกู้ หรือ

จำนวนเงินสูงสุด ที่ครัวเรือนสามารถจัดได้จากสถาบันการเงินเป็นยอดสะสม ซึ่งในแบบจำลองกำหนดไว้ให้สามารถจัดได้ไม่เกิน 20,000 บาท

ราคาเงาของทรัพยากรที่เป็นข้อจำกัดของครัวเรือนในแต่ละประเภทที่กล่าวถึงข้างต้นได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.12 จะเห็นได้ว่าที่ดินในสัดส่วนเป็นทรัพยากรที่มีจำกัด ถ้าครัวเรือนมีที่ดินเพิ่มขึ้น (ลดลง) 1 ไร่ จะทำให้ ค่าฟังก์ชันวัตถุประสงค์เพิ่มขึ้น (ลดลง) ประมาณ 400-520 บาท แรงงานของครัวเรือนก็เป็นทรัพยากรที่มีจำกัดเช่นกัน ถ้าครัวเรือนมีแรงงานเพิ่มขึ้น (ลดลง) 1 ชั่วโมง จะทำให้ค่าฟังก์ชันวัตถุประสงค์ เพิ่มขึ้น (ลดลง) ตั้งแต่ 6.3 บาท ถึง 6.9 บาท ในกรณีของเงินกู้จากสถาบันการเงิน เนื่องจากครัวเรือนกู้เงินในแต่ละไตรมาสไม่เกินจำนวนสูงสุดที่กำหนดไว้ ราคาเงาจึงเท่ากับ 0 และจำนวนเงินกู้จากสถาบันการเงินจึงไม่เป็นทรัพยากรที่มีจำกัด

6.9.2 ความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนที่ปลูกพืชหลายครั้ง และไม่ผล พื้นที่ถือครองขนาดเล็ก

1. ครัวเรือนเกษตรกรที่เป็นเจ้าของที่ดิน

การวิเคราะห์กำหนดให้ครัวเรือนมีพื้นที่ถือครองทำการเกษตร 10 ไร่ ครัวเรือนสามารถเพาะปลูกได้เต็มพื้นที่ 10 ไร่ ในช่วงฤดูฝน อย่างไรก็ตาม ในช่วงฤดูแล้งน้ำชลประทานมีบ้างแต่ไม่สมบูรณ์นัก จึงกำหนดให้ครัวเรือนสามารถเพาะปลูกได้เพียงครึ่งหนึ่งของพื้นที่เพาะปลูกหักหงุดหรือ 5 ไร่ และครัวเรือนที่มีพื้นที่ปลูกไม่ผล 0.5 ไร่ นอกจากนั้นได้กำหนดให้ในตอนต้นปีครัวเรือนมีเงินสดในมือ 1,000 บาท มีเงินฝาก 1,000 บาทมีหนี้คงค้างกับสถาบันการเงิน 5,000 บาท และมีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 15,000 บาท ต่อช่วงระยะเวลา 3 เดือน ครัวเรือนมีแรงงานจำนวนหนึ่งซึ่งเมื่อว่างจากการทำการเกษตรของครัวเรือนแล้ว สามารถออกไปรับจ้างเพื่อหารายได้เพิ่มเติมได้ และยังสมมติให้ครัวเรือนมีรายได้จากการที่สามารถไปทำงานนอกบ้านในเมืองใหญ่ส่งเงินกลับมาให้ด้วย รายละอีดูของข้อจำกัดอื่น ๆ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.2 และ 6.6

การตัดสินใจทำการผลิต ได้กำหนดให้ครัวเรือนมีทางเลือกผลิตสินค้าได้หลายชนิด คือ ข้าวเหนียวนาปีพันธุ์พื้นเมือง ข้าวเหนียวนาปีพันธุ์ กข.6 กาหล่ำปลี กระเทียม มันผั้งพันธุ์สุนต้า มันผั้งพันธุ์เคนเนเบต ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.5 และ ถั่วเหลืองพันธุ์ ชม.60

ผลการวิเคราะห์โดยใช้วิธีสินเนียมีโปรแกรมมิ่งระบุว่าเพื่อให้รายได้สูงที่สุดจากข้อจำกัดต่าง ๆ ในสัดส่วนครัวเรือนควรใช้พื้นที่ทั้ง 10 ไร่ ไปในการปลูกข้าว กข.6 โดยทำในรูปแบบของนาดำเนี๊งข้าวเหนียวที่ปลูกนี้ครัวเรือนจะเก็บบริโภคหักหงุดไม่นำออกมายา ในสัดส่วนครัวเรือนควรแบ่งที่ดิน 2.5 ไร่ ไปในการปลูกมันผั้งพันธุ์สุนต้า และอีก 2.5 ไร่ ควรใช้ไปในการปลูก ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.5

ผลผลิตจากพืชทั้งสองนี้จะขายทั้งหมดเพื่อนำเงินมาใช้จ่าย ส่วนที่ส่วน 0.5 ไว้ในครัวเรือนครัวใช้ปลูกสำอางค์ผลผลิตที่ได้จะนำไปขายทั้งหมดเช่นกัน

ในการทำการผลิตสินค้าเกษตรต่าง ๆ ข้างต้น จะทำให้ครัวเรือนมีรายได้สุทธิเป็นจำนวน 42,438 บาท นอกจากนั้นครัวเรือนจะมีรายได้จากการรับจ้างแรงงาน 7,940 บาท และมีรายได้จากการเงินที่สมาชิกในครัวเรือนส่งกลับมาให้อีก 4,000 บาท ดังนั้นในรอบปีครัวเรือนจะมีรายได้สุทธิทั้งหมด 54,378 บาท ซึ่งรายได้สุทธิจากการเกษตรประกอบเป็นสัดส่วนมากถึงร้อยละ 78 รายละเอียดผลการวิเคราะห์แสดงไว้ในตารางที่ 6.13

เนื่องจากครัวเรือนมีรายได้สุทธิเพียง ประมาณ 54,000 บาท แต่เม็ดค่าใช้จ่ายในการบริโภคถึง 60,000 บาท ดังนั้นถึงแม้จะมีรายได้สูงแต่ครัวเรือนจะไม่มีเงินออมแน่นอน และเงินกู้ค้างปลายปีจะต้องมากกว่าที่มีอยู่ต้นปี

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์เป็นรายไตรมาส พบร่วมกับค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการผลิตข้าวเหนียวและการบริโภคครัวเรือนกู้เงินตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ในไตรมาสที่ 2 ครัวเรือนต้องลงทุนในการผลิตมันฝรั่ง โดยที่มีรายได้เข้ามาจำนวนไม่มากนักจากการรับจ้างทำงานและเงินที่สมาชิกส่งมาให้ ครัวเรือนจึงกู้เงินจนถึงระดับสูงสุดที่จะกู้ได้จากการเงินซึ่งไม่เพียงพอ ครัวเรือนจึงต้องกู้จากแหล่งนอกรอบเพิ่มเติมอีก สถานการณ์ในไตรมาสที่ 3 คล้ายกับไตรมาสที่ 2 ซึ่งเงินดครับหนอยกว่าเงินสดจ่ายครัวเรือนจึงกู้เงินเพิ่มอีก ทั้งนี้จากแหล่งนอกรอบเพียงแหล่งเดียว เพราะการกู้เงินจากสถาบันการเงินระดับสูงสุดแล้วตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ยอดเงินกู้จากแหล่งนอกรอบสูงถึง 36,500 บาท ซึ่งมากกว่าการกู้เงินจากสถาบันการเงินซึ่งกู้ถึงระดับสูงสุด (20,000 บาท) ตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 แล้ว ในไตรมาสที่ 4 เมื่อครัวเรือนขายผลผลิตถ้วนเหลืออยู่และมันฝรั่งได้เงินมากถึงเกือบ 60,000 บาทเงินที่เหลือจากการบริโภคครัวเรือนได้นำไปใช้หนี้ทั้งหมด โดยใช้คืนเงินกู้จากแหล่งนอกรอบทั้งหมด เพราะเลี้ยอัตราดอกเบี้ยแพงกว่า และมีเงินเหลือที่จะใช้หนี้แก่สถาบันการเงินได้เพียง 5,897 บาท ดังนั้นตอนสิ้นปีครัวเรือนจึงมีหนี้คงค้างกับสถาบันการเงินมากถึง 14,103 บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่าหนี้คงค้างเมื่อต้นปีประมาณ 5,000 บาท

2. ครัวเรือนเกษตรกรที่เข้าที่ดิน ทั้งเข้าบางส่วนและเข้าทั้งหมด

ในกรณีที่ครัวเรือนเกษตรกรต้องเข้าที่ดินทำการเกษตร โดยต้องเลี้ยค่าเข้าที่ดินจำนวนหนึ่งให้แก่เจ้าของที่ดินในอัตราค่าเข่าต่ำสุด ผลการวิเคราะห์ระบุว่าครัวเรือนครัวควรปลูกข้าวเหนียวสั่นป่าต้องโดยทำนาตามที่จะปลูกข้าวเหนียวพันธุ์ กษ 6 เมื่อในกรณีของครัวเรือนเกษตรกรเจ้าของที่ดินการผลิตอื่น ๆ ที่เหลืออย่างคงเหลือนักกับกรณีครัวเรือนเกษตรกรเจ้าของที่ดิน คือ ปลูกส่วนสำอางค์ 0.5 ไร่ และ

ในครุณแล้งจะแบ่งที่ 2.5 ไร่ ไปในการปลูกมันฝรั่งพันธุ์สปุนต้า ส่วนพื้นที่อีก 2.5 ไร่ ที่เหลือใช้ปลูกถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.5

เนื่องจากขาดแคลนของครัวเรือนเกษตรกรที่เช่าที่ดิน และครัวเรือนเกษตรกรเจ้าของที่ดิน แม้จะมีอันกันทั้งหมด ยกเว้นการปลูกข้าวโดยใช้พันธุ์ที่แตกต่างกันเท่านั้นเอง ดังนั้นรายได้รวมและรายได้สุทธิจะแตกต่างกันเล็กน้อย โดยการเปลี่ยนพันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูก ทำให้ครัวเรือนเช่าที่ดิน ใช้แรงงานในการผลิตเพิ่มขึ้น ของครัวเรือนน้อยลง สามารถใช้แรงงานที่เหลือไปรับจ้างทำงานนอกฟาร์มได้มากขึ้น รายได้จากการไปรับจ้าง จึงสูงขึ้น อย่างไรก็ตามครัวเรือนต้องจ่ายค่าเช่าที่ดินเพิ่มขึ้นมากกว่ารายได้เพิ่มจากการรับจ้าง รายได้สุทธิของครัวเรือนจึงต่ำกว่าครัวเรือนเจ้าของที่ดินเล็กน้อย

ผลกระทบที่ตามมาอีกประการหนึ่งคือ ครัวเรือนเกษตรกรที่เช่าที่ดินลึกลึกลงตัวอยู่ในเงินมากขึ้น และเมื่อการกู้ยืมจากสถาบันการเงินสูงสุดถึงจำนวนที่กำหนดให้สามารถกู้ได้แล้ว ครัวเรือนลึกลึกลงตัวอยู่ในเงินจากแหล่งนอกรอบในจำนวนที่มากขึ้น ต้องเสียดอกเบี้ยจ่ายมากขึ้น และเมื่อสิ้นปีครัวเรือนสามารถชำระคืนเงินกู้จากแหล่งนอกรอบได้ทั้งหมด แต่ยังมีเงินกู้คงค้างกับสถาบันการเงินในจำนวนที่มากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับกรณีของครัวเรือนเกษตรกรเจ้าของที่ดินรายละเอียดจากการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.14 และ 6.15

3. ครัวเรือนรับจ้าง

ในการวิเคราะห์กำหนดให้ครัวเรือนไม่มีพื้นที่ที่จะทำการเพาะปลูกข้าว หรือพืชอื่น ๆ เลย อย่างไรก็ตามกำหนดให้ครัวเรือนมีการปลูกถั่วในบริเวณพื้นที่บ้านที่อยู่อาศัย โดยให้จำนวนที่ปลูกคิดรวมรวมแล้วเท่ากับพื้นที่ปลูกขนาด 0.5 ไร่ นอกจากนั้นในการวิเคราะห์ได้กำหนดสภาพครอบครัว และข้อจำกัดอื่นๆ เป็นเหมือนกรณีของครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ระบุว่าครัวเรือน จะมีรายได้สุทธิจากการปลูกถั่วจำนวน 9,908 บาท รายได้จากการรับจ้างแรงงาน 18,000 บาทและรายได้จากการปลูกถั่ว 4,000 บาท ดังนั้น ครัวเรือนจะมีรายได้สุทธิ 31,908 บาท จะเห็นว่าเป็นจำนวนที่น้อยกว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภคที่กำหนดไว้เป็นจำนวน 60,000 บาท มาก เพื่อจะให้ครัวเรือนสามารถดำรงชีพอยู่ได้ ครัวเรือนจึงจำเป็นต้องกู้เงินเป็นจำนวนมาก (โดยไม่มีลิ้งที่แสดงว่าจะสามารถชำระคืนได้)

ภายใต้ข้อสมมติต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ในไตรมาสที่ 1 ครัวเรือนจะชำระคืนเงินกู้คงค้างต้นปี แต่จะกู้กลับมาใหม่เป็นจำนวน 4,991 บาท ในไตรมาสที่ 2 ครัวเรือนจะกู้เงินจากสถาบันการเงินจนเต็มวงเงิน 20,000 บาท ซึ่งยังไม่เพียงพอ ครัวเรือนต้องกู้เงินจากแหล่งนอกรอบอีก 446 บาท และ

ในไตรมาสที่ 3 และ 4 ครัวเรือนต้องกู้เงินจากแหล่งนอกระบบเป็นจำนวน 15,761 บาท และ 17,622 บาท ตามลำดับโดยไม่มีการชำระคืนเลย ดังนั้นในตอนลิ้นปีครัวเรือนจะมีหนี้คงกับสถาบันการเงินเป็นจำนวน 20,000 บาท และมีหนี้คงค้างกับแหล่งเงินกู้นอกระบบอีก 33,269 บาท รายละเอียดจากการวิเคราะห์ได้แสดงในตารางที่ 6.16

เพื่อจะแก้ไขปัญหาการเป็นหนี้สินของครัวเรือนรับจ้าง ครัวเรือนจะต้องยอมลดมาตราฐานการดำรงชีวิตลง ต่ำกว่าระดับเฉลี่ยของครัวเรือนในกลุ่มเดียวกันเกือบครึ่งหนึ่ง

4. ครัวเรือนที่ทำงานประจำ

ในการวิเคราะห์ได้สมมติให้ ครัวเรือนมีการปลูก稼้ไยในบริเวณบ้านโดยคิดรวม ๆ แล้วคิดเทียบเท่ากับการปลูก稼้ไยเป็นพื้นที่ 0.5 ไร่ ครัวเรือนมีสมาชิก 1 คน ไปทำงานประจำอกบ้านและมีรายเดือน ๆ ละ 6,360 บาท และครัวเรือนมีแรงงานเหลืออยู่จำนวนหนึ่งสามารถไปรับจ้างแรงงานได้

ภายใต้ข้อสมมติต่าง ๆ ครัวเรือนจึงมีรายได้สุทธิจากการรับจ้างแรงงาน 9,000 บาท และจากการทำงานประจำ 68,880 บาท ดังนั้นครัวเรือนจะมีรายได้สุทธิรวมทั้งหมด 87,788 บาท ซึ่งมากกว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภคจำนวน 60,000 บาท ที่กำหนดไว้ ครัวเรือนประเภทนี้จึงเป็นประเภทเดียวที่สามารถชำระคืนเงินกู้คงค้างต้นปีทั้งหมด ไม่มีการกู้ยืมเงินระหว่างปี และมีเงินออมเมื่อลิ้นปีเป็นจำนวน 4,849 บาท รายละเอียดของการวิเคราะห์แสดงไว้ในตารางที่ 6.17

5. ราคาเงาจากการวิเคราะห์แบบจำลอง

การวิเคราะห์ราคาเงาของครัวเรือนประเภทต่าง ๆ ระบุว่า ทรัพยากรที่เป็นข้อจำกัด (binding constraints) ในการประกอบอาชีพของครัวเรือน คือ ที่ดิน แรงงานของครัวเรือน และเงินกู้จากสถาบันการเงิน ในบรรดาทรัพยากรทั้ง 3 สิ่ง สิ่งที่มีผลต่อรายได้ของครัวเรือนมากที่สุด คือ ที่ดินโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกไม้ผลและที่ดินที่มีการชลประทานสามารถเพาะปลูกได้ในฤดูแล้ง ซึ่งครัวเรือนที่ดินที่เหมาะสมกับการปลูกมันฝรั่ง ถ้ามีตลาดเพียงพอควรแนะนำให้เกษตรกรปลูกมันฝรั่งแทนที่จะปลูกถั่วเหลือง แรงงานของครัวเรือนเป็นข้อจำกัดที่ไม่รุนแรงเท่าใดเพราะค่าราคาเงาสูงกว่าอัตราค่าจ้างที่กำหนดในแบบจำลองเพียงเล็กน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะได้กำหนดให้ครัวเรือนสามารถจ้างแรงงานจากภายนอกครัวเรือนได้อย่างไม่จำกัดโดยจ่ายอัตราค่าจ้างตลาด สินเชื่อจากสถาบันการเงิน ณ ระดับที่กำหนดไว้ในแบบจำลอง คือ 20,000 บาท เป็นทรัพยากรที่เป็นข้อจำกัด เช่นกัน ครัวเรือนจะกู้จนเต็มที่ และต้องกู้จากแหล่งนอกระบบเพิ่มอีกเกือบ 40,000 บาท อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าสถาบันการเงินจะให้เงินกู้เพิ่มขึ้นผลที่ครัวเรือนจะได้รับคือ ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจะลดลง แต่จะยังไม่เป็นการแก้ปัญหาในเรื่องความไม่เพียงพอของรายได้ คือถึงแม้ว่าครัวเรือนจะมีเงินกู้จากสถาบันการเงินมากขึ้นแต่ครัวเรือนจะยังมีปัญหาในการ

ชำระคืน เพิ่ร์กนี้คงค้างปลายปียังมีจำนวนมากกว่าหนึ่งค้างค้างตั้งปี ดังนั้นการแก้ปัญหาที่น่าจะดีกว่า คือ การต้องหาทางเพิ่มรายได้ ให้แก่ครัวเรือน ซึ่งอาจจะเป็นการขยายพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด (เป็นทางเลือกที่ เป็นไปได้ยาก) หรือการขยาย พื้นที่ที่ได้รับน้ำชลประทานในฤดูแล้ง ซึ่งเท่ากับเป็นการขยายพื้นที่ที่เพาะปลูก ให้มากขึ้น การจัดแบ่งที่ดินส่วนหนึ่งมาปลูกไม้ผลก็เป็นสิ่งที่ควรพิจารณา เช่นกัน ในช่วงระยะแรก ๆ ครัวเรือนควรได้รับเงินช่วยสนับสนุนเพรำผลไม้ยังไม่ให้ผลและครัวเรือนจะเสียพื้นที่ที่เคยใช้ทำประโยชน์ หารายได้ในส่วนหนึ่งไป ทางเลือกอีกทางหนึ่งที่ครัวเรือนควรจะทำ (ถ้าทำได้) คือ การทำกิจกรรมนอกฟาร์ม ผลิตสินค้าหัตถกรรมต่าง ๆ และที่ดีกว่าคือการทางานประจำทำในเมืองใกล้ ๆ ที่สามารถเดินทางไป-กลับ เช้าเย็นได้ รายละเอียดการวิเคราะห์ราคางานได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.18

6.9.3 ความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนที่ปลูกข้าวหลาภยครั้งใหญ่ในเขตชลประทาน

1. ครัวเรือนเกษตรกรที่เป็นเจ้าของที่ดิน

ในการวิเคราะห์กำหนดให้ครัวเรือน มีพื้นที่นาในเขตชลประทานจำนวน 15 ไร่ เป็นพื้นที่ที่ชลประทานสมบูรณ์ตลอดปี ครัวเรือนสามารถใช้ที่ดินเกษตรที่มีการเพาะปลูกได้ตลอดปี เช่น กัน奴 นอกจากนั้นได้กำหนดให้ครัวเรือนมีพื้นที่ส่วนสามารถปลูกไม้ผลต่าง ๆ ได้อีก 5 ไร่ มีเงินสดในมือ 2,500 บาท มีเงินฝากในธนาคาร 10,000 บาท มีหนี้คงค้างต้นปีกับสถาบันการเงิน 5,000 บาท และมีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 10,000 บาทต่อไตรมาส และเช่นเดียวกับครัวเรือนในกลุ่มนี้ ๆ คือครัวเรือนมีแรงงานในครอบครัวจำนวนหนึ่ง เมื่อว่างจากการทำการเกษตรของครัวเรือนแล้วสามารถออกไปรับจ้างทำงานได้ และได้กำหนดให้ครัวเรือนมีรายได้จากการซื้อขายที่ดิน สำหรับบ้านในเมืองใหญ่ส่งเงินกลับมาให้ด้วย ในการตัดสินใจในการผลิตกำหนดให้ครัวเรือนทำนาหรือผลิตข้าวแต่เพียงอย่างเดียว เป็นการทำนาห่วงน้ำมันที่ใช้เครื่องจักรในการเตรียมดิน และในการเก็บเกี่ยว นวด ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ส่งเสริมได้รับการปรับปรุงพันธุ์จากสถานีทดลอง เป็นชนิดที่ไม่ไว้แสง เมื่อมีการให้ปุ๋ย (ธาตุอาหาร) และน้ำอย่างเพียงพอ ข้าวจะเติบโตสามารถเก็บเกี่ยวได้ในช่วงระยะเวลาประมาณ 110-120 วัน ดังนั้นในรอบ 1 ปี (ถ้าราคاخ้าวดีแล้ว) ครัวเรือนจะทำการผลิตได้เกือบ 3 ครั้ง พันธุ์ข้าวที่นำมาพิจารณ์เลือกในการวิเคราะห์ คือ ข้าวเจ้า กษ.23 และสปรอร์ 90 ส่วนไม่ผลที่นำมาพิจารณา คือ ส้มโอข้าวแตงกวาระและมะม่วงเขียวเสวย

การวิเคราะห์โดยวิธีลินейโปรดเกรมมิ่ง ระบุว่าครัวเรือนควรเลือกข้าวพันธุ์สุวรรณ 90 ปลูก 3 ครั้งในรอบ 1 ปี ในแต่ละครั้งปลูกเต็มพื้นที่ 15 ไร่ ส่วนไม้ผลนั้นให้เลือกปลูกตามม่วงเขียวเสวย

ผลการวิเคราะห์พบว่าครัวเรือนจะมีรายได้จากการผลิตข้าวและมะม่วงเป็นเงิน 234,262 บาท และมีรายจ่ายในการผลิตเป็นเงิน 91,456 บาท ดังนั้นครัวเรือนจึงมีรายได้สุทธิจากการผลิต 142,806 บาท มีรายได้จากการไปรับจ้างแรงงาน 12,151 บาท มีเงินที่คุณในครอบครัวส่งกลับมาให้อีก

4,000 บาท ดังนั้นในรอบปีครัวเรือนซึ่งมีรายได้สุทธิรวมกันมากถึง 158,957 บาท จะเห็นได้ว่าครัวเรือนมีรายได้ร้อยละ 90 จากการประกอบการเกษตร ครัวเรือนมีเงินเพียงพอที่จะใช้คืนหนี้คงค้างตั้งปี และใช้ใน การบริโภคระหว่างปี ครัวเรือนไม่มีความจำเป็นต้องกู้ยืมเงิน นอกจากนั้นยังมีเงินออมเหลืออีก 101,658 บาท เมื่อรวมกับเงินฝากที่มีอยู่เมื่อต้นปี 10,000 บาท เมื่อลิ้นปีครัวเรือนคงมีเงินออมมากถึง 111,658 บาท (ตารางที่ 6.19)

ในการวิเคราะห์นี้นักวิจัยอยากรังสิงเกตว่า เนื่องจากครัวเรือนมีรายได้จากการขายผลผลิตเข้ามาทุกๆ ไตรมาสและมากกว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภค ครัวเรือนจึงไม่มีความต้องการเงินกู้ แต่ถ้าหากเปลี่ยนการวิเคราะห์ออกไปในรายเดือน (ซึ่งไม่สามารถทำได้ในการศึกษานี้เนื่องจากข้อจำกัดด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์) ครัวเรือนอาจมีความต้องการเงินกู้ในบางเดือน หรือถ้าหากลดการผลิตลงมาเหลือ 2 ครั้งต่อปีรายได้สุทธิจากการผลิตจะลดลงเกือบ 40,000 บาท ครัวเรือนอาจมีความต้องการสินเชื่อเป็นบางไตรมาสและมีความเป็นไปได้ค่อนข้างมากว่าครัวเรือนจะมีความต้องการสินเชื่อในบางไตรมาสแน่นอน ถ้าหากครัวเรือนผลิตข้าวเพียง 1 ครั้ง ในรอบปี

2. ครัวเรือนเกษตรกรที่เป็นผู้เช้าบังส่วนและเช้าทั้งหมด

ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นเหมือนกรณีของครัวเรือนที่เป็นเจ้าของที่ดิน แต่ครัวเรือนที่เป็นผู้เช่ามีค่าใช้จ่ายในรูปค่าเช่าที่ดินเพิ่มขึ้นซึ่งครัวเรือนที่เป็นเจ้าของที่ดินไม่ต้องจ่าย ค่าเช่าที่ดินคิดเป็นเงิน 10,420 บาทในกรณีของครัวเรือนที่เช่าที่ดินบางส่วน และคิดเป็นเงิน 20,840 บาทในกรณีที่ครัวเรือนเช่าที่ดินทั้งหมด

เนื่องจากใช้ข้อกำหนดต่าง ๆ ใน การวิเคราะห์เหมือนกันยกเว้นค่าเช่าที่ดินเท่านั้น ครัวเรือนที่เป็นผู้เช่าจึงมีรายได้จากการผลิตลดลงเท่ากับค่าเช่าที่ดินที่ต้องจ่ายออกไป เงินออมของครัวเรือนปลายปีคงลดลงเกือบท่ากับค่าเช่าที่ดินที่ต้องจ่ายเพิ่ม ครัวเรือนที่เป็นผู้เช่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกู้เงิน เช่นกัน รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.20 และ 6.21

3. ครัวเรือนรับจ้าง

ในการวิเคราะห์กำหนดให้ครัวเรือนไม่มีพื้นที่ทำการเพาะปลูกข้าวเลย อย่างไรก็ตาม ครัวเรือนมีการปลูกมะม่วงเชี่ยวเสวยในพื้นที่บริเวณที่สร้างบ้านอยู่อาศัยคิดเป็นพื้นที่ 1 ไร่ ครัวเรือนจึงมีรายได้สุทธิจากการปลูกมะม่วงเชี่ยวเสวย 4,911 บาท นอกจากนี้ ครัวเรือนมีรายได้จากการรับจ้างต่าง ๆ ในระหว่างปีเป็นเงิน 21,012 บาท มีเงินที่คืนในครอบครัวส่วนกลับมาให้อีก 4,000 บาท ครัวเรือนจึงมีรายได้สุทธิทั้งหมดเป็นเงิน 29,923 บาท ในการวิเคราะห์ได้กำหนดให้ครัวเรือนมีเงินสดในมือ เงินฝากต้นปี เงินกู้

คงค้างต้นปี และค่าใช้จ่ายในการบริโภค เหมือนกับครัวเรือนประเภทอื่น ๆ ที่ได้ไว้เคราะห์แล้วข้างต้น รายละเอียดของการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.22

จะเห็นได้ว่ารายได้สุทธิทั้งหมดของครัวเรือนนั้นอยู่กว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภค ดังนั้น ครัวเรือนจะต้องถอนเงินฝากต้นปีอีกมาใช้แน่นอน และน่าจะต้องมีการกู้ยืมเพิ่มเติมด้วย ซึ่งลักษณะการหมุนเวียนเงินของครัวเรือนจะเป็นดังนี้ ในไตรมาสที่ 1 ครัวเรือนจะถอนเงินฝากอีกมาเพื่อชำระคืนเงินกู้ คงค้างต้นปี ใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริโภคและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ทำให้เงินฝากปลายไตรมาสลดลงเหลือเพียง 3,725 บาทจากเงินฝากต้นปีที่มีจำนวน 10,000 บาท ในไตรมาสที่ 2 ครัวเรือนถอนเงินฝากที่เหลือทั้งหมด และต้องกู้เงินอีก 1,510 บาท จึงจะพอใช้ ในไตรมาสที่ 3 เพื่อให้ครัวเรือนสามารถชำระชีพอยู่ได้ ครัวเรือน จึงต้องกู้เงินมาสมทบกับรายได้จากแหล่งอื่น ๆ อีก 5,107 บาท ทำให้ยอดเงินกู้คงค้างปลายไตรมาสเพิ่มเป็น 6,617 บาท ในไตรมาสที่ 4 ครัวเรือนมีรายได้จากการม่วงเขียวเสวยเข้ามาจุนเขื่อ ครัวเรือนจึงชำระหนี้คืน ได้บางส่วน หรือเป็นหนี้คงค้างปลายงวดที่ 4 เป็นจำนวน 2,802 บาท ถ้าหากครัวเรือนไม่มีเงินฝาก และ เงินสดในมือเมื่อต้องต้นปีแล้ว จำนวนหนึ่งคงจะต้องเพิ่มขึ้นแน่นอน

4. ครัวเรือนที่ทำงานประจำ

เช่นเดียวกับครัวเรือนรับจ้างแรงงาน กำหนดให้ครัวเรือนทำงานประจำ มีสวัสดิม่วง เขียวเสวย เป็นจำนวน 1 ไร ซึ่งปลูกในบริเวณบ้านพักอาศัย ไม่มีการเพาะปลูกพืชอื่น ๆ และมีรายได้จากการスマชิกในครัวเรือนที่ไปทำงานประจำเดือนละ 6,360 บาท

ในการวิเคราะห์ได้กำหนดให้ข้อจำกัดอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับเงินฝากต้นปี เงินสดในมือ เงินกู้ คงค้างต้นปี เป็นเหมือนครัวเรือนประเภทอื่น ๆ การวิเคราะห์พบว่าครัวเรือนมีรายได้จากการทำงานประจำ เป็นจำนวน 68,880 บาท มีรายได้จากการรับจ้างแรงงาน 10,758 บาท และมีรายได้จากการม่วงเขียวเสวย 4,365 บาท ทำให้ครัวเรือนมีรายได้สุทธิทั้งหมดเป็นเงิน 84,003 บาท ซึ่งเป็นรายได้ที่สูงกว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภคมาก และได้รับในจำนวนที่ค่อนข้างสม่ำเสมอตลอดปี ครัวเรือนจึงสามารถชำระคืนเงินกู้คงค้างต้นปี ได้ทั้งหมด และมีเงินออมเหลือ ยอดเงินฝากปลายปีของครัวเรือนจึงเพิ่มขึ้นเป็น 52,032 บาท รายละเอียด ในการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.23

5. ราคาเงาจากการวิเคราะห์แบบจำลอง

การวิเคราะห์ราคาเงาระบุว่า สินเชื่อจากสถาบันการเงินไม่เป็นทรัพยากรหรือปัจจัย การผลิตที่เป็นข้อจำกัด (binding constraint) ทั้งนี้เพราะมีครัวเรือนที่รับจ้างแรงงานเพียงกลุ่มเดียวที่มีความต้องการเงินกู้ และกู้เงินเป็นจำนวนไม่มากนัก อย่างไรก็ตามสินเชื่อจากสถาบันการเงินอาจเป็นทรัพยากรที่จำกัดได้ ถ้าหากครัวเรือนทำงานเพียง 1 ครัวต่อปี ดังที่เคยอธิบายถึงความต้องการสินเชื่อของ

ครัวเรือนที่เป็นเจ้าของที่ดินแล้วข้างตัน ทรัพยากรที่เป็นข้อจำกัดที่สำคัญของครัวเรือนในกลุ่มนี้คือที่ดินโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ดินที่เป็นที่นา ถ้ามีเพิ่มขึ้น 1 ไร่แล้ว จะทำให้ครัวเรือนมีรายได้สูงขึ้นมากกว่า 6,000 บาทต่อปี ถ้ามีที่ส่วนเพิ่มขึ้น 1 ไร่ จะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นประมาณ 5,000 บาทต่อปี แรงงานครัวเรือนเป็นทรัพยากรที่เป็นข้อจำกัดเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งของครัวเรือนรับจ้าง รายละเอียดของราคาเง่าได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.24

6.9.4 ความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนที่ปลูกไม้ผลเป็นหลัก

1. ครัวเรือนเกษตรกรที่เป็นเจ้าของที่ดิน

การวิเคราะห์กำหนดให้ครัวเรือนมีพื้นที่ถือครองทำการเกษตรทั้งหมด 20 ไร่ แบ่งเป็นที่ปลูก 5 ไร่ และที่ส่วน 15 ไร่ พื้นที่ทั้งหมดอยู่ในเขตเกษตรน้ำฝนไม่มีการชลประทาน แต่ในเขตพื้นที่บริเวณใกล้เคียงอาจมีสระน้ำขนาดใหญ่ หรือฝาย หรือครัวเรือนอาจชุดบ่อ่น้ำ สามารถนำน้ำมาใช้แบ่งเบาความแห้งแล้งได้ในบางเวลา เช่นเดียวกันกับครัวเรือนกลุ่มอื่น ๆ ที่กล่าวถึงแล้วข้างต้น การวิเคราะห์ได้กำหนดให้ครัวเรือนมีเงินในมือตั้นปีจำนวน 10,000 บาทเงินฝากตั้นปีในธนาคารเป็นเงิน 2,500 บาท เงินกู้คงค้างตั้นปีกับสถาบันการเงิน 5,000 บาท มีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 14,000 บาท ต่อระยะเวลา 3 เดือน มีรายได้จากการขายที่สินค้าที่ขายในครัวเรือนส่งเงินกลับมาให้จำนวนหนึ่ง และครัวเรือนมีแรงงานของครัวเรือนที่เมื่อว่างจากการทำไร่ ทำสวนของตัวเองแล้วสามารถจะออกไปรับจ้างเพื่อหารายได้เพิ่มเติมให้แก่ครัวเรือนได้รายละเอียดของข้อจำกัดอื่น ๆ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.4

การตัดสินใจทำการผลิต ได้กำหนดให้ครัวเรือนมีการเลือกผลิตสินค้าได้หลายชนิด คือ มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 60 ทุเรียนจะน้ำ ทุเรียนหม่อนหอง เงาะโรงเรียน เงาะลีชมพู มังคุดพันธุ์พื้นเมือง และมะม่วงเขียวเสวย

ผลการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์โดยใช้ตัวอย่าง 5 ไร่ ไปในการปลูกมันสำปะหลัง ครัวเรือนครัวเรือน 2.5 ไร่ ปลูกมะม่วงเขียวเสวย อีก 10 ไร่ ปลูกเงาะโรงเรียน และอีก 2.5 ไร่ ปลูกมังคุด ไม่ควรใช้พื้นที่ส่วนปลูกทุเรียน

ในการผลิตพืชและไม้ผลต่าง ๆ ข้างต้นจะทำให้ครัวเรือนมีรายได้ 195,573 บาท มีรายจ่าย 57,835 บาท ดังนั้นครัวเรือนจะมีรายได้สูงที่สุด จากข้อกำหนดต่าง ๆ ระบุว่า ครัวเรือนครัวเรือน 5 ไร่ ไปในการปลูกมันสำปะหลัง ครัวเรือนครัวเรือน 2.5 ไร่ ปลูกมะม่วงเขียวเสวย อีก 10 ไร่ ปลูกเงาะโรงเรียน และอีก 2.5 ไร่ ปลูกมังคุด ไม่ควรใช้พื้นที่ส่วนปลูกทุเรียน ประกอบเป็นสัดส่วนร้อยละ 90 ของรายได้ของครัวเรือนทั้งหมด

ถິ່ງແມ່ຄວາມຮູ້ຈະມີຮາຍໄດ້ຈຳນວນນັ້ນ ແຕ່ຜລ໌ມີໜັ້ນອອກເປັນຄຸງ ແລະໃນຂ່າວະຮ່າງປີ ຄວາມຮູ້ຈະຕ້ອງໃຊ້ເງິນທຸນຈຳນວນຄ່ອນຂ້າງສູງເພື່ອດູແລບໍາຮູ້ຮັກໜ້າໃຫ້ຕົ້ນໄມ້ອຸ່ນສະພາດີ ຄວາມຮູ້ຈະມີຄວາມຕ້ອງກາລິນເຂົ້ອໃນບາງຂ່າວເວລາ

ໃນຂ່າວໃຕຣມາສທີ 1 ຄວາມຮູ້ຈະມີຮາຍໄດ້ຈາກມັງຄຸດຈຳນວນນັ້ນ ຮາຍໄດ້ຈຳນວນນີ້ຄວາມຮູ້ຈະມີຮາຍໄດ້ປັບປຸງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນກາລິຕິແລະກາບປີໂຄດແລ້ວ ຄວາມຮູ້ຈະມີເງິນອອມເຫຼືອ ຈຶ່ງທຳໄໝເງິນຝາກຂອງຄວາມຮູ້ຈະມີຮາຍໄດ້ສັນໄຕຣມາສທີ 1 ສູງຂຶ້ນເປັນ 27,901 ບາທ ແຕ່ໃຕຣມາສທີ 2 ແລະ 3 ຄວາມຮູ້ຈະມີຮາຍໄດ້ເຂົ້າມາເລຍມີແຕ່ຮ່າຍຈ່າຍ ໃນໃຕຣມາສທີ 2 ຄວາມຮູ້ຈະມີຮາຍໄດ້ຕ້ອງຄອນເງິນຝາກອອກມາໃຊ້ຈຳນວນນັ້ນ ທຳໄໝຍອດເງິນຝາກມີເລີ້ນໃຕຣມາສທີ 2 ລດເຫຼືອ 3,613 ບາທ ສ່ວນໃຕຣມາສທີ 3 ຄວາມຮູ້ຈະມີຮາຍໄດ້ຕ້ອງກູ້ເງິນເປັນຈຳນວນ 14,348 ບາທ ໃນໃຕຣມາສທີ 4 ມີເຂົ້າມາຍຸດຜລິຕິຈາກຜລ໌ມີໄດ້ ຄວາມຮູ້ຈະມີຮາຍໄດ້ຕ້ອງກູ້ທັງໝົດ ແລະມີເງິນອອມເຫຼືອເປັນເງິນຝາກມີເລີ້ນນີ້ເປັນຈຳນວນ 103,945 ບາທ ຮາຍລະເອີ້ດຜລກາວິເຄຣະທີ່ໄດ້ແສດງໄວ້ໃນຕາງໆທີ່ 6.25

ກາວິເຄຣະທີ່ໄດ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄື່ງແມ່ຮາຍໄດ້ຈາກກາລິຕິຈະນັກແຕ່ຄ້າທາກຄວາມຮູ້ຈະມີເງິນອອມເມື່ອຕອນຕັ້ນປິ່ນຍ້ອຍ ຄວາມຮູ້ຈະມີຮາຍເປັນໄປໄດ້ມາກທີ່ຈະຈຳເປັນຕ້ອງກູ້ຢືນໃນຂ່າວເວລາກ່ອນທີ່ຈະເກັບເກີ່ວາຜລ໌ມີ

2. ຄວາມຮູ້ຈະມີຜູ້ເຂົ້າມາໃຫ້ທັງໝົດແລະເຂົ້າມາສ່ວນ

ຂ້ອກທັນດັກຕ່າງໆ ເກີ່ວັນແບບແຜນກາລິຕິ ກາບປີໂຄດ ເງິນສດໃນມື້ເງິນ ເງິນຝາກຕັ້ນປິ່ນເງິນກູ້ຄັ້ງຄ້າງຕັ້ນປິ່ນ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນກາບປີໂຄດ ແລະຮ່າຍໄດ້ຈາກແຫ່ງຕ່າງໆ ໃນເໜີ່ນ້ອງການຄວາມຮູ້ຈະມີຜູ້ເຂົ້າມາໃຫ້ທັງໝົດ ທີ່ຈະຈຳເປັນຕ້ອງກູ້ຢືນໃນຂ່າວເວລາກ່ອນທີ່ຈະເກັບເກີ່ວາຜລ໌ມີ ດັ່ງນັ້ນຄວາມຮູ້ຈະມີຜູ້ເຂົ້າມາໃຫ້ທັງໝົດ ແລະມີຜລທຳໄໝຮ່າຍໄດ້ຮ່ວມທັງໝົດຂອງຄວາມຮູ້ຈະມີຜູ້ເຂົ້າມາໃຫ້ທັງໝົດ ແຕ່ຍັງອູ່ໃນຮັບອຸ່ນຕັບທີ່ສູງມາກປະມານ 130,000 ບາທ ຜົ່ງມາກກວ່າຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນກາບປີໂຄດ ດັ່ງນັ້ນຄວາມຮູ້ຈະມີຜູ້ເຂົ້າມາໃຫ້ທັງໝົດ ເປັນຈຳນວນ 90,000 ບາທ

ເຊື່ອເຫັນວ່າຄວາມຮູ້ຈະມີຜູ້ເຂົ້າມາໃຫ້ທັງໝົດ ຄວາມຮູ້ຈະມີຜູ້ເຂົ້າມາໃຫ້ທັງໝົດ ດັ່ງນັ້ນຄວາມຮູ້ຈະມີຜູ້ເຂົ້າມາໃຫ້ທັງໝົດ ເປັນຈຳນວນ 15,000 ບາທ ຈາກສາບັນການເງິນໃນຂ່າວໃຕຣມາສທີ 3 ແຕ່ສາມາດທຳກັນໄດ້ທັງໝົດໃນໃຕຣມາສທີ 4 ຜົ່ງເປັນໃຕຣມາສທີ່ມີກາວິທະຍຸພລ໌ມີ ຮາຍລະເອີ້ດກາວິເຄຣະທີ່ໄດ້ແສດງໄວ້ໃນຕາງໆທີ່ 6.26 ແລະ 6.27

3. ครัวเรือนรับจ้าง

กำหนดให้ครัวเรือนไม่มีที่ดินทำการเพาะปลูกเลย แต่ครัวเรือนมีการเพาะปลูกมะม่วง เขียวเสวยอยู่ในบริเวณบ้าน ซึ่งนับรวม ๆ แล้ว คิดเป็นเนื้อที่ปลูกมะม่วง 1 ไร่ ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เหลือเป็นเหมือนครัวเรือนเกษตรกรที่อธิบายแล้วข้างต้น

ครัวเรือนจะมีรายได้ 21,012 บาทจากการรับจ้างแรงงาน 4,000 บาทจากคนในครอบครัวลับมาให้ และ 4,911 บาทจากการขายมะม่วงเขียวเสวย รวมเป็นรายได้ทั้งหมด 29,923 บาท ซึ่งเป็นจำนวนต่ำกว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภคมาก ถึงแม้ว่าครัวเรือนจะมีเงินสดในมือและเงินฝากเมื่อต้นปี เตียงไม่เพียงพอจำเป็นต้องกู้ยืม รายละเอียดผลการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.28

ลักษณะความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนเป็นดังนี้ คือ ในไตรมาสที่ 1 ครัวเรือนจะถอนเงินฝากที่มีและนำไปชำระคืนเงินกู้เป็นจำนวน 4,725 บาท คือยังไม่สามารถชำระคืนได้ทั้งหมด ในไตรมาสที่ 2 และ 3 ครัวเรือนไม่มีเงินฝากหรือเงินสดในมือเหลืออยู่แล้ว จึงต้องกู้ยืมเงินมาใช้ซึ่งการวิเคราะห์ระบุว่า ครัวเรือนจำเป็นต้องกู้ไตรมาสละประมาณ 9,300 บาทเป็นผลให้ยอดเงินกู้คงค้างเพิ่มขึ้นเป็น 18,853 บาท ในไตรมาสที่ 4 เนื่องจากมีรายได้จากการขายเสวยมาจุนเจือครัวเรือนจึงกู้เงินอีกเพียง 1,148 บาท ถ้าไม่มีเงินสดในมือและเงินฝากเมื่อต้นปีครัวเรือนจะต้องเริ่มกู้เงินตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ถ้าครัวเรือนไม่สามารถกู้เงินได้ครัวเรือนจำเป็นต้องลดระดับการครองชีพ หรือลดค่าใช้จ่ายในการบริโภคลงเกือบร้อยละ 50

4. ครัวเรือนที่ทำงานประจำ

เช่นเดียวกับครัวเรือนรับจ้าง การวิเคราะห์กำหนดให้ครัวเรือนปลูกมะม่วงเขียวเสวยในบริเวณบ้านคิดเป็นพื้นที่ 1 ไร่ มีคินในครัวเรือนไปทำงานประจำ ได้เงินเดือน ๆ ละ 6,360 บาท ข้อกำหนดอื่น ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นเหมือนครัวเรือนประจำอื่น ๆ ในกลุ่มนี้

ครัวเรือนจะมีรายได้จากการไปทำงานเป็นเงิน 68,880 บาท มีรายได้ 21,537 บาท จากการไปรับจ้างแรงงาน และรายการสุทธิจากการขายเสวยเป็นเงิน 4,386 บาท ดังนั้นครัวเรือนจะมีรายได้รวมทั้งหมดเป็นเงิน 94,803 บาท ซึ่งมากกว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภค และเนื่องจากครัวเรือนมีรายได้เข้ามาประจำทุกเดือนตลอดเวลาในจำนวนที่เพียงพอ กับค่าใช้จ่ายในการบริโภค ครัวเรือนจึงไม่มีความต้องการเงินกู้เลย ผลการวิเคราะห์ระบุว่า ครัวเรือนสามารถชำระคืนหนี้คงค้างที่มีอยู่เมื่อตอนต้นปีได้ทั้งหมด และรายได้ที่มากกว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภคในแต่ละช่วงเวลาครัวเรือนจะเก็บออมไว้โดยยอดเงินฝากเมื่อลิ้นปีของครัวเรือนจะสูงขึ้นเป็นเงิน 46,773 บาท ซึ่งมากกว่ายอดเงินฝากเมื่อต้นปีที่มีจำนวนเพียง 10,000 บาท รายละเอียดผลการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.26

การวิเคราะห์ชี้ว่า ถึงแม้ครัวเรือนประเภทนี้จะมีรายได้รวมหั้งหมดของครัวเรือนต่ำกว่าของครัวเรือนเกษตรกร แต่ครัวเรือนที่ทำงานประจำไม่มีความต้องการสินเชื่อเลย หั้งนี้เนื่องจากกระแสเงินสดรับของครัวเรือนแตกต่างกัน ครัวเรือนเกษตรนี้มีรายได้เข้ามามาก ๆ เพียงหนึ่งช่วงเวลาที่มีการขายผลผลิตในช่วงเวลาอื่น ๆ ไม่มีเงินสดรับเข้าเลยหรือมีแต่จำนวนน้อย ในขณะที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายในการบริโภคและการผลิตอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นถ้าครัวเรือนมีเงินออมหรือเงินฝากเมื่อต้นปีไม่เพียงพอแล้ว ครัวเรือนจะมีเงินใช้จ่ายไม่เพียงพอและมีความจำเป็นต้องกู้ยืมก่อนการเก็บเกี่ยวผลผลิต

5. ราคาเงินจากการวิเคราะห์แบบจำลอง

เมื่อพิจารณาค่าเงินที่ได้จากการวิเคราะห์ พบว่าสินเชื่อจากสถาบันการเงินไม่เป็นทรัพยากรที่เป็นข้อจำกัด (ไม่เป็น binding constraint) อุปทานของสินเชื่อจากสถาบันการเงินมีเพียงพอ กับความต้องการของครัวเรือน แรงงานของครัวเรือนและที่ดินเป็นทรัพยากรที่เป็นข้อจำกัด เมื่อพิจารณาจากขนาดของราคางานสามารถระบุได้ว่าที่ดินที่เป็นที่สวนและใช้ในการปลูกมังคุด เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญมาก ถ้ามีพื้นที่สวนเพื่อปลูกมังคุดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ จะทำให้รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้นถึง 16,422 บาท ในขณะที่ถ้ามีพื้นที่สวน 1 ไร่ และใช้ในการปลูกเงาะ หรือมะม่วงจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นประมาณ 5,000-6,000 บาท รายละเอียดของราคางานได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.30

6.9.5 ความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนที่ปลูกพืชยืนต้น (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) เป็นหลัก

1. ครัวเรือนเกษตรกรที่เป็นเจ้าของที่ดิน

ในการวิเคราะห์กำหนดให้ครัวเรือนมีพื้นที่เพาะปลูก 30 ไร่ โดยแบ่งเป็นพื้นที่ปลูกยางพารา 15 ไร่ และพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันอีก 15 ไร่ ครัวเรือนมีเงินสดในมือ 2,500 บาท เงินฝากต้นปี 10,000 บาท เงินกู้คงค้างกับสถาบันการเงิน 5,000 บาท และมีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 12,000 บาท ต่อหนึ่งไตรมาส ครัวเรือนมีแรงงานจำนวนหนึ่ง เมื่อว่างจากการทำสวนแล้วสามารถไปรับจ้างแรงงานหารายได้เพิ่มเติมได้ และมีรายได้จากการเงินที่สมាជิกลงกลับมาให้อีก 1,000 บาท ต่อช่วงระยะเวลา 3 เดือน ข้อจำกัดอื่น ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.5

ผลการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.13 ครัวเรือนจะมีรายได้ 158,403 บาท จากการปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน มีค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูก 94,193 บาท ดังนั้นครัวเรือนจึงรายได้สุทธิจากการปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมันเป็นเงิน 64,210 บาท นอกจากนี้ครัวเรือนยังมีรายได้จากการไปรับจ้างแรงงานอีก 1,600 บาท และจากการเงินที่สมាជิกลงกลับมาให้อีก 4,000 บาท ในรอบปีครัวเรือนซึ่งมีรายได้หั้งหมดรวม 89,810 บาท รายได้จากการปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมันเป็นลักษณะประมาณวันละ 70 ของรายได้หั้งหมด

ถึงแม้ครัวเรือนเกษตรในกลุ่มนี้จะมีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนต่ำกว่าของครัวเรือนกลุ่มที่ผ่านมาแต่ลักษณะของรายได้กระจายและภัยอภัยกันเข้ามาหลายเดือนตลอดช่วงระยะเวลา 1 ปี และครัวเรือนมีเงินฝากและเงินสดในมืออีกจำนวนหนึ่ง ครัวเรือนจึงไม่มีความต้องการสินเชื่อเลยถึงแม้ว่าจะต้องมีค่าใช้จ่ายในการผลิต และการบริโภคจำนวนมากก็ตาม

ระดับเงินฝากของครัวเรือนอยู่ในระดับสูงที่สุดในช่วงไตรมาสที่ 2 เป็นจำนวน 84,463 บาท และในไตรมาสที่ 3 และ 4 ยอดเงินฝากลดลงตลอดแสดงว่าครัวเรือนมีการใช้จ่ายในการผลิตและการบริโภคออกไปมากกว่ารายได้ที่ได้รับเข้ามา อย่างไรก็ตามครัวเรือนยังมีเงินฝากปลายปีเหลือเป็นจำนวนมากถึง 50,872 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเมื่อช่วงต้นปีเป็นเงินประมาณ 40,000 บาท แต่ถ้าหากขนาดพื้นที่เพาบลูกลดลงแล้ว มีความเป็นไปได้ที่ครัวเรือนอาจจำเป็นต้องกู้เงินในไตรมาสที่ 3 และ 4

2. ครัวเรือนเกษตรกรที่เป็นผู้เช่า ห้องเช่าบางส่วนและเช่าห้องนอน

ในกรณีที่ครัวเรือนเกษตรกรต้องการที่จะเช่าที่ดิน ครัวเรือนจะมีค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าเช่าที่ดินเพิ่มขึ้น ซึ่งมีผลทำให้รายได้รวมของครัวเรือนลดลง ในการวิเคราะห์กำหนดให้อัตราค่าเช่าที่ดินเท่ากับอัตราที่พบในพื้นที่ รายได้ของครัวเรือนที่เป็นผู้เช่าบางส่วนและผู้เช่าห้องนอนที่ได้จากการวิเคราะห์ เท่ากับ 71,888 บาท และ 53,888 บาท ตามลำดับ

รายได้รวมของครัวเรือนจำนวนดังกล่าวยังมากกว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภคที่กำหนดไว้คือ 48,000 บาท ดังนั้นครัวเรือนจะมีเงินออมเหลือ และเนื่องจากรายได้กระจายเข้ามาในหลายไตรมาส เริ่มตั้งแต่ไตรมาสที่หนึ่ง และครัวเรือนมีเงินสดและเงินฝากอยู่บ้างเมื่อตอนต้นปี ดังนั้นครัวเรือนที่เป็นผู้เช่าจึงไม่มีความต้องการเงินกู้เช่นกัน เงินฝากเมื่อปลายปีของครัวเรือนผู้เช่าบางส่วนจะเท่ากับ 32,567 บาท และ 14,262 บาทตามลำดับ จากระดับยอดเงินฝากที่วิเคราะห์ได้นี้ปั่งว่า ถ้าพื้นที่เพาบลูกของครัวเรือนมีขนาดเล็กลงแล้ว ครัวเรือนผู้เช่าที่ดินห้องนอนมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงที่จะต้องกู้ยืมเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในไตรมาสที่ 4 รายละเอียดผลการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.32 และ 6.33

3. ครัวเรือนรับจ้างแรงงาน

ในการวิเคราะห์กำหนดให้ครัวเรือนประเภทนี้ไม่มีที่เพาบลูกหรือไม่มีสวนผลไม้ในบริเวณบ้านเลย ครัวเรือนจึงมีรายได้จากการไปรับจ้างแรงงานเป็นเงิน 21,600 บาท และมีเงินที่คุณในครอบครัวลงกลับมาให้อีก 4,000 บาท ครัวเรือนจึงมีรายได้รวมห้องนอนเป็นเงิน 25,600 บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภคที่กำหนดไว้ใน การวิเคราะห์ ครัวเรือนจึงมีความต้องการสินเชื่อแน่นอน โดยในไตรมาสที่ 1 ครัวเรือนจะนำเงินสดที่มีในมือเมื่อต้นปีออกมากใช้พร้อมกับตอนเงินฝากจำนวน 5,000 บาท มาชำระคืนหนี้คงค้างต้นปี และจะถอนเงินฝากอีก 3,150 บาท มาใช้ในการบริโภค คงเหลือเงินฝากเมื่อ

ລື້ນໄຕຮາສທີ 1 ເພີ້ງ 1,850 ບາທ ໃນໄຕຮາສທີ 2 3 ແລະ 4 ຄວາມເວັນນະນັກໃຕ້ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງກັ້ງທຸກໄຕຮາສ ທຳເທິ່ງເງິນກູ້ຄົງຄ້າງເພີ້ງຂຶ້ນທຸກໄຕຮາສຈາກ 3,736 ບາທເມື່ອປລາຍໄຕຮາສທີ 2 ເປັນ 15,266 ບາທເມື່ອປລາຍໄຕຮາສທີ 4 ຈະເຫັນໄດ້ວ່າຮາຍໄດ້ຂອງຄວາມປະເທດນີ້ໄມ່ເພີ້ງພອກກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການບຣິໂກດ ຄ້າໄມ່ມີເງິນຝາກເມື່ອຕັນປີແລ້ວຄວາມເວັນນະນັກຈະຕ້ອງລົດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການບຣິໂກດລົງກົອບຄົງໜີ້ຂອງຈຳນວນທີ່ກໍາທັດໃນການວິເຄາະທີ່ ທີ່ມີມາຕຽບງານການຄຽກຮູ້ພື້ນຂອງຄວາມປະເທດນີ້ຈະຕ້ອງຕໍ່ກ່າວຄ່າເຄີຍຂອງຄວາມເວັນນີ້ ຈາກນີ້ໃຫ້ມີມາຕຽບງານຄົງໜີ້ ຮາຍລະເອີ້ດການວິເຄາະທີ່ໄດ້ແສດງໄວ້ໃນຕາງໆທີ່ 6.34

4. ຄວາມເວັນນະນັກທີ່ທຳມະນຸດປະຈຳ

ຄວາມເວັນນະນັກທີ່ທຳມະນຸດປະຈຳກຳທັດໄທໄມ່ມີສັນພລ້ມີນັບຮົວແນບ້ານເຫັນກັນຄວາມເວັນນະນັກໄດ້ທັງໝົດ 76,880 ບາທ ໃນຈຳນວນນີ້ມີຮາຍໄດ້ຈຳນວນ 68,880 ບາທ ໄດ້ມາຈາກສມາຊັກທີ່ໄປທຳມະນຸດປະຈຳໄດ້ເງິນເດືອນ ຈາກ 6,360 ບາທ ແລະແຮງງານຂອງຄວາມເວັນນະນັກນີ້ໄປຮັບຈຳນວນໄດ້ເງິນອີກ 10,800 ບາທ ເມື່ອຮາຍໄດ້ຂອງຄວາມເວັນນະນັກກ່າວຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການບຣິໂກດຈຳນວນ 48,000 ບາທຕາມທີ່ກໍາທັດໄວ້ໃນການວິເຄາະທີ່ ຄວາມເວັນນະນັກນີ້ມີເງິນອອມເຫຼືອ ດຶງແມ່ຈະມີການສໍາຮັດຕືນທີ່ຄັ້ງຄ້າທີ່ມີອຸ່ຫຼັກປີຈຳນວນ 5,000 ບາທແລ້ວກົດຕາມເງິນອອມສະສົມທີ່ມີເງິນຝາກຂອງຄວາມເວັນນະນັກໄດ້ພື້ນຖານທີ່ມີອຸ່ຫຼັກປີຈຳນວນ 39,657 ບາທ ຜົ່ງມາກກ່າວຈຳນວນທີ່ມີອຸ່ຫຼັກປີຈຳນວນ 29,657 ບາທ ຄວາມປະເທດນີ້ໄມ່ມີຄວາມຕ້ອງການລື້ນເຂົ້ອເລີຍ ຮາຍລະເອີ້ດຜລກການວິເຄາະທີ່ໄດ້ແສດງໄວ້ໃນຕາງໆທີ່ 6.35

5. ຮາຄາເງາຈການວິເຄາະທີ່ແນບຈຳລອງ

ການວິເຄາະທີ່ ພບວ່າໃນກລຸ່ມຄວາມເວັນທີ່ປຸລູກທີ່ປຸລູກພື້ນຖານຕັ້ງເປັນຫລັກນັ້ນ ລື້ນເຂົ້ອໄມ່ເປັນທຽບພາກທີ່ເປັນຂໍ້ຈຳກັດ ຄວາມສາມາດກູ້ເງິນຈາກສາບັນການເງິນໄດ້ເພີ້ງພອກກັບຄວາມຕ້ອງການອຍ່າງໄຮັກຕາມ ລື້ນເຂົ້ອຈາລືປົນທຽບພາກທີ່ເປັນຂໍ້ຈຳກັດສໍາຫັກຮັບຄວາມຮັບຈຳນວນ ຄ້າທາກໄມ່ມີເງິນອອມ/ຝາກຕັນປີ ໃນກຣົນຂອງຄວາມເວັນນະນັກເກະຕົກ ຄ້າທາກຂາດພື້ນທີ່ເພະປຸລູກເລັກລົງ ຄວາມເວັນນະນັກຈະມີຄວາມຕ້ອງການລື້ນເຂົ້ອໃນໄຕຮາສທີ 4

ທີ່ດິນແລະແຮງງານຂອງຄວາມເວັນຍັງຄົງເປັນທຽບພາກທີ່ເປັນຂໍ້ຈຳກັດເໜືອນຄວາມເວັນກລຸ່ມອື່ນ ຈາກຕັນນີ້ໄປສູນນັກ ຄ້າຄວາມເວັນເຫຼົ່າທີ່ດິນ 1 ໄວ່ ແລະນໍາໄປໃຫ້ປຸລູກຍາງຈະກຳໄໝໄໝ ຄວາມເວັນນີ້ໄດ້ສຸທົມທີ່ເພີ້ງຂຶ້ນປິດປົກປໍາລົມຈະມີຮາຍໄດ້ສຸທົມທີ່ເພີ້ງຂຶ້ນນ້ອຍມາກຄືອ ປະມານປິດປົກປໍາລົມ 40 ບາທ ຮາຍລະເອີ້ດຜລກການວິເຄາະທີ່ຮາຄາເງາຈໄດ້ແສດງໄວ້ໃນຕາງໆທີ່ 6.36

ตารางที่ 6.1 ข้อจำกัดของครัวเรือนในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ปлокข้าว และ/หรือพืชไร่ (RHSi)

รายการ	หน่วย	จำนวน
ที่ดิน		
นาที่ ในเขตชลประทาน	ไร่	0
ตดผ่น	ไร่	0
ตดแล้ง	ไร่	0
นาที่ นอกเขตชลประทาน	ไร่	25
ตดผ่น	ไร่	0
สวนผลไม้	ไร่	0
ไม้ยืนต้น	ไร่	0
แรงงานครอบครัว	ชั่วโมง/3 เดือน	240
แรงงานจ้าง	ชั่วโมง/3 เดือน	ไม่จำกัด
การจ้างเครื่องจักร	ชั่วโมง/3 เดือน	ไม่จำกัด
การจ้างลัตวีเช้งาน	ชั่วโมง/3 เดือน	ไม่จำกัด
เงินสดในมือ	บาท	1,000
เงินฝากต้นบีบ	บาท	1,000
เงินกู้คงค้างต้นบีบ	บาท	
สถาบันการเงิน	บาท	5,000
แหล่งนอกระบบ	บาท	ไม่มี
ค่าใช้จ่ายในการบริโภค	บาท/ 3 เดือน	10,000
วงเงินสูงสุดที่จะกู้ได้		
สถาบันการเงิน	บาท/ 3 เดือน	20,000
แหล่งนอกระบบ	บาท/ 3 เดือน	ไม่จำกัด
วงเงินฝากสูงสุด	บาท/ 3 เดือน	ไม่จำกัด
เงินที่ได้รับจากผู้ที่ไปทำงานที่อื่น	บาท/ 3 เดือน	3,000
การขายผลผลิต	บาท	ขายทั้งหมดที่ผลิตได้

ตารางที่ 6.2 ข้อจำกัดของครัวเรือนในพื้นที่อีโคโครงสร้างขนาดเล็ก ปลูกพืชหลายครั้งและไม้ผล (RHSi)

รายการ	หน่วย	จำนวน
ที่ดิน		
นาไร่	ในเขตชลประทาน	
	ตดูผ่น	ไร่
	ตดูแล้ง	ไร่
นาไร่	นอกเขตชลประทาน	
	ตดูผ่น	ไร่
สวนผลไม้		ไร่
ไม้ยืนต้น		ไร่
แรงงานครัวบ่อครัว	ชั่วโมง/3 เดือน	240
แรงงานจ้าง	ชั่วโมง/3 เดือน	ไม่จำกัด
การจ้างเครื่องจักร	ชั่วโมง/3 เดือน	ไม่จำกัด
การจ้างสัตว์ไว้ใช้งาน	ชั่วโมง/3 เดือน	ไม่จำกัด
เงินสดในเมือง	บาท	1,000
เงินฝากต้นที่	บาท	1,000
เงินกู้คงค้างต้นที่	บาท	
สถาบันการเงิน	บาท	5,000
แหล่งน้ำระบบ	บาท	ไม่มี
ค่าใช้จ่ายในการบริโภค	บาท/ 3 เดือน	15,000
วงเงินสูงสุดที่จะกู้ได้		
สถาบันการเงิน	บาท/ 3 เดือน	20,000
แหล่งน้ำระบบ	บาท/ 3 เดือน	ไม่จำกัด
วงเงินฝากสูงสุด	บาท/ 3 เดือน	ไม่จำกัด
เงินที่ได้รับจากผู้ที่ไปทำงานที่อื่น	บาท/ 3 เดือน	1,000
การขายผลผลิต	บาท	บริโภคทั้งหมดที่ผลิตได้

ตารางที่ 6.3 ข้อจำกัดของครัวเรือนในพื้นที่เขตชลประทาน ปลูกข้าวหลายครั้ง (RHSi)

รายการ	หน่วย	จำนวน
ที่ดิน		
นาไร่ ในเขตชลประทาน		
ดูดฝุ่น	ไร่	15
ดูดแล้ง 1	ไร่	15
ดูดแล้ง 2	ไร่	15
นาไร่ นอกเขตชลประทาน		
ดูดฝุ่น	ไร่	0
สวนผลไม้	ไร่	5
ไม้ยืนต้น	ไร่	0
แรงงานครอปครัว	ชั่วโมง/3 เดือน	240
แรงงานจ้าง	ชั่วโมง/3 เดือน	ไม่จำกัด
การจ้างเครื่องจักร	ชั่วโมง/3 เดือน	ไม่จำกัด
การจ้างสัตว์ใช้งาน	ชั่วโมง/3 เดือน	ไม่จำกัด
เงินสดในเมือง	บาท	2,500
เงินฝากต้นปี	บาท	10,000
เงินกู้คงค้างต้นปี		
สถาบันการเงิน	บาท	5,000
แหล่งนอกรอบบบ	บาท	ไม่มี
ค่าใช้จ่ายในการบริโภค	บาท/ 3 เดือน	10,000
วงเงินสูงสุดที่จะกู้ได้		
สถาบันการเงิน	บาท/ 3 เดือน	20,000
แหล่งนอกรอบบบ	บาท/ 3 เดือน	ไม่จำกัด
วงเงินฝากสูงสุด	บาท/ 3 เดือน	ไม่จำกัด
เงินที่ได้รับจากผู้ที่เป็นกำนันที่ยื้น	บาท/ 3 เดือน	1,000
การขายผลผลิต	บาท	ขายทั้งหมดที่ผลิตได้

ตารางที่ 6.4 ข้อจำกัดของครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม้ยืนต้น (ยางพารา ปาล์มนำมัน) เป็นหลัก (RHSi)

รายการ	หน่วย	จำนวน
ที่ดิน		
นาที่ ในเขตชลประทาน	ไร่	0
นาที่ นอกเขตชลประทาน	ไร่	0
สวนผลไม้	ไร่	0
ไม้ยืนต้น1	ไร่	15
ไม้ยืนต้น2	ไร่	15
แรงงานครัวบครัว	ชั่วโมง/3 เดือน	240
แรงงานจ้าง	ชั่วโมง/3 เดือน	ไม่จำกัด
การจ้างเครื่องจักร	ชั่วโมง/3 เดือน	ไม่จำกัด
การจ้างลัตวิใช้งาน	ชั่วโมง/3 เดือน	ไม่จำกัด
เงินสดในเมือง	บาท	2,500
เงินฝากต้นปี	บาท	10,000
เงินกู้คงค้างต้นปี	บาท	
สถาบันการเงิน	บาท	5,000
แหล่งนอกรอบบบ	บาท	ไม่มี
ค่าใช้จ่ายในการบริโภค	บาท/ 3 เดือน	12,000
วงเงินสูงสุดที่จะกู้ได้		
สถาบันการเงิน	บาท/ 3 เดือน	20,000
แหล่งนอกรอบบบ	บาท/ 3 เดือน	ไม่จำกัด
วงเงินฝากสูงสุด	บาท/ 3 เดือน	ไม่จำกัด
เงินที่ได้รับจากผู้ที่ไปทำงานที่อื่น	บาท/ 3 เดือน	1,000
การขายผลผลิต	บาท	ขายทั้งหมดที่ผลิตได้

ตารางที่ 6.5 ข้อจำกัดของครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม้ผลเป็นหลัก (RHSi)

รายการ	หน่วย	จำนวน
ที่ดิน		
นาที่ ในเขตชลประทาน	ไร่	0
ดูด่น	ไร่	0
ดูแล้ง	ไร่	0
นาที่ นอกเขตชลประทาน	ไร่	5
ดูด่น	ไร่	2.5
สวนผลไม้1	ไร่	2.5
สวนผลไม้2	ไร่	10
สวนผลไม้3	ไร่	2.5
แรงงานครัวบครัว	ชั่วโมง/3 เดือน	240
แรงงานจำจ้าง	ชั่วโมง/3 เดือน	ไม่จำกัด
การจ้างเครื่องจักร	ชั่วโมง/3 เดือน	ไม่จำกัด
การจ้างลัตวิช่างงาน	ชั่วโมง/3 เดือน	ไม่จำกัด
เงินสดใหม่	บาท	10,000
เงินฝากต้นปี	บาท	2,500
เงินกู้คงค้างต้นปี	บาท	
สถาบันการเงิน	บาท	5,000
แหล่งนอกรอบบ	บาท	ไม่มี
ค่าใช้จ่ายในการบริโภค	บาท/ 3 เดือน	14,000
วงเงินสูงสุดที่จะกู้ได้		
สถาบันการเงิน	บาท/ 3 เดือน	20,000
แหล่งนอกรอบบ	บาท/ 3 เดือน	ไม่จำกัด
วงเงินฝากสูงสุด	บาท/ 3 เดือน	ไม่จำกัด
เงินที่ได้รับจากผู้ที่ไปทำงานที่อื่น	บาท/ 3 เดือน	1,000
การขายผลผลิต	บาท	ขายทั้งหมดที่ผลิตได้

ตารางที่ 6.6 อัตราดอกเบี้ยและอัตราค่าจ้างแรงงานที่ใช้ในแบบจำลอง

รายการ	หน่วย	ภาค					ใต้
		ตัววันออกเฉียงเหนือ	เหนือ	กลาง	ตัววันออก		
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้	ร้อยละ/ปี						
สถาบันการเงิน		10	10	10	10	10	10
แหล่งนอกรอบบ		36	36	36	36	36	36
อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก	ร้อยละ/ปี						
สถาบันการเงิน		3	3	3	3	3	3
อัตราค่าจ้างแรงงาน	บาท/ชั่วโมง	6.25	7.5	7.5	7.5	7.5	7.5
อัตราค่าเช่าที่ดิน	บาท/ปี		120-1180				

ตารางที่ 6.7 ผลการคึกคักจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่

กรณี เจ้าของที่ดิน

ค่าฟังชั่นวัตถุประมงค์

41114.2

รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่			
			1	2	3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ข้าว นาหว่าน	ไร่	25	25		
		ไร่	0	0		
		ไร่	0			
ผลผลิตพืช	ข้าว นาหว่าน	กก.	7550	0	7550	0
		กก.	0			
		กก.	0			
รายได้จากการผลิต		บาท	26425		26425	
รายได้จากการปรับปรุงงาน		บาท	13345	4003	2203	2639
ค่าจ้างแรงงาน		บาท	1122	0	955	167
ค่าจ้างสัตว์		บาท	1013	1013	0	0
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	4026	1960	1549	517
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต		บาท	4325	0	4325	0
ค่าเช่าที่ดิน		บาท	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด		บาท	10486	2973	6829	684
เงินที่คืนในครอบครัวส่งกลับมาให้		บาท	12000	3000	3000	3000
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	51770	7003	31628	5639
การทุบตีม						
สถาบันการเงิน		บาท	6102	4087	0	0
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	0	0	0	0
การชำระคืน						
สถาบันการเงิน		บาท	9087	0	9087	0
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	0	0	0	0
เงินทุนตั้งต้น						
สถาบันการเงิน		บาท	11102	9087	0	0
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	0	0	0	0
การฝากเงิน		บาท	5967		5486	481
การถอนเงิน		บาท	6967	1000	0	5486
ดอกเบี้ยรับ		บาท	52.21	7.5		41.1
ดอกเบี้ยจ่าย		บาท				3.61
สถาบันการเงิน		บาท	352	125	227	0
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	0	0	0	0

ตารางที่ 6.8 ผลการคึกคักจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่

กรณี เช่นบังส่วน
ค่าฟ้างั้นนวัตถุประสงค์ 40068.6

รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่			
			1	2	3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ไร่	25	25			
	ไร่	0				
	ไร่	0				
ผลผลิตพืช	กก.	7550		7550		
	กก.	0				
	กก.	0				
รายได้จากการผลิต	บาท	26425		26425		
รายได้จากการปรับจ้างแรงงาน	บาท	13345	4003	2203	2639	4500
ค่าจ้างแรงงาน	บาท	1122	0	955	167	0
ค่าจ้างลัตต์	บาท	1013	1013	0	0	0
ค่าจ้างเครื่องจักร	บาท	4026	1960	1549	517	0
ค่าใช้จ่ายพัฒนาปริมาณการผลิต	บาท	4325	0	4325	0	0
ค่าเช่าที่ดิน	บาท	1000	0	0	1000	0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด	บาท	11486	2973	6829	1684	0
เงินที่คืนในครอบครัวส่งกลับมาให้	บาท	12000	3000	3000	3000	3000
รายได้รวมของครัวเรือน	บาท	51770	7003	31628	5639	7500
การทุ่มเท						
สถาบันการเงิน	บาท	7119	4087	0	519	2513
แหล่งนอกรอบบบ	บาท	0	0	0	0	0
การชำระคืน						
สถาบันการเงิน	บาท	9087	0	9087	0	0
แหล่งนอกรอบบบ	บาท	0	0	0	0	0
เงินกู้คงค้าง						
สถาบันการเงิน	บาท	12638	9087	0	519	3032
แหล่งนอกรอบบบ	บาท	0	0	0	0	0
การฝากเงิน	บาท	5486	0	5486	0	0
การถอนเงิน	บาท	6486	1000	0	5486	0
ดอกเบี้ยรับ	บาท	48.5	7.5	0	41	0
ดอกเบี้ยจ่าย						
สถาบันการเงิน	บาท	365	125	227	0	13
แหล่งนอกรอบบบ	บาท	0	0	0	0	0

ตารางที่ 6.9 ผลการคึกคักจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่เกษตรกรรม ปลูกข้าว และ/หรือพืชไส้

กรณี เช้าทั้งหมด

ค่าใช้จ่ายน้ำตุ่นประสงค์

39017.9

รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่			
			1	2	3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ข้าว นาหว่าน	ก.ร.	25	25		
		ก.ร.	0			
		ก.ร.	0			
ผลผลิตพืช	ข้าว นาหว่าน	กก.	7550		7550	
		กก.	0			
		กก.	0			
รายได้จากการผลิต		บาท	26425		26425	
รายได้จากการปรับปรุงแรงงาน		บาท	13345	4003	2203	2639 4500
ค่าจ้างแรงงาน		บาท	1122	0	955	167 0
ค่าจ้างสัตว์		บาท	1013	1013	0	0 0
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	4026	1960	1549	517 0
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต		บาท	4325	0	4325	0 0
ค่าเช่าที่ดิน		บาท	2000	0	0	2000 0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด		บาท	12486	2973	6829	2684 0
เงินที่คนในครอบครัวส่งกลับมาให้		บาท	12000	3000	3000	3000 3000
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	51770	7003	31628	5639 7500
การกู้ยืม						
สถาบันการเงิน		บาท	9663	4087	0	1519 4057
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0 0
การชำระคืน						
สถาบันการเงิน		บาท	10606	0	9087	0 1519
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0 0
เงินกู้คืนค้าง						
สถาบันการเงิน		บาท	14663	9087	0	1519 4057
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0 0
การฝากเงิน		บาท	5486	0	5486	0 0
การถอนเงิน		บาท	6486	1000	0	5486 0
ดอกเบี้ยรับ		บาท	48.6	7.5	0	41.1 0
ดอกเบี้ยจ่าย		บาท				
สถาบันการเงิน		บาท	390	125	227	0 38
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0 0

ตารางที่ 6.10 ผลการคึกคักจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่เกษตรกรรม บล็อกข้าว และ/หรือพืชชั่วคราว

กรณี รับจำแหงงาน
ค่าฟังชั่นวัตถุประสงค์ 29043

รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่			
			1	2	3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ไร่	0	0			
	ไร่	0				
	ไร่	0				
ผลผลิตพืช	กก.	0	0			
	กก.	0				
	กก.	0				
รายได้จากการผลิต	บาท	0	0			
รายได้จากการปลูกจ้างแรงงาน	บาท	18000	4500	4500	4500	4500
ค่าจ้างแรงงาน	บาท	0	0	0	0	0
ค่าจ้างลักษณะ	บาท	0	0	0	0	0
ค่าจ้างเครื่องจักร	บาท	0	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต	บาท	0	0	0	0	0
ค่าเช่าที่ดิน	บาท	0	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด	บาท	0	0	0	0	0
เงินที่คนในครอบครัวส่งกลับมาให้	บาท	12000	3000	3000	3000	3000
รายได้รวมของครัวเรือน	บาท	30000	7500	7500	7500	7500
การกู้ยืม						
สถาบันการเงิน	บาท	20618	618	8258	2706	9036
แหล่งนอกระบบ	บาท	0	0	0	0	0
การชำระคืน						
สถาบันการเงิน	บาท	11880	0	5618	0	6262
แหล่งนอกระบบ	บาท	0	0	0	0	0
เงินกู้คงค้าง						
สถาบันการเงิน	บาท	38578	5618	8258	10964	13738
แหล่งนอกระบบ	บาท	0	0	0	0	0
การฝากเงิน	บาท	0	0	0	0	0
การถอนเงิน	บาท	1000	1000	0	0	0
ดอกเบี้ยรับ	บาท	7.5	7.5	0	0	0
ดอกเบี้ยจ่าย						
สถาบันการเงิน	บาท	745	125	140	206	274
แหล่งนอกระบบ	บาท	0	0	0	0	0

ตารางที่ 6.11 ผลการคึกคักจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ปลูกข้าว และ/หรือพืชผัก

กรณี ทำงานประจำ
ค่าใช้จ่ายวัตถุประสงค์ 86530.8

รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่			
			1	2	3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ไร่	0	0			
	ไร่	0				
	ไร่	0				
ผลผลิตพืช	กก.	0		0		
	กก.	0				
	กก.	0				
รายได้จากการผลิต	บาท	0	0	0	0	0
รายได้จากการปลูกจังหวะงาน	บาท	9000	2250	2250	2250	2250
ค่าจ้างแรงงาน	บาท	0	0	0	0	0
ค่าจ้างสัตว์	บาท	0	0	0	0	0
ค่าจ้างเครื่องจักร	บาท	0	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต	บาท	0	0	0	0	0
ค่าเช่าที่ดิน	บาท	0	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด	บาท	0	0	0	0	0
เงินเดือน	บาท	76320	19080	19080	19080	19080
รายได้รวมของครัวเรือน	บาท	85320	21330	21330	21330	21330
การกู้ยืม						
สถาบันการเงิน	บาท	0	0	0	0	0
แหล่งนอกระบบ	บาท	0	0	0	0	0
การชำระคืน						
สถาบันการเงิน	บาท	5000	5000	0	0	0
แหล่งนอกระบบ	บาท	0	0	0	0	0
เงินกู้ดองค้าง						
สถาบันการเงิน	บาท	0	0	0	0	0
แหล่งนอกระบบ	บาท	0	0	0	0	0
การฝากเงิน	บาท	101541	8212	19604	31081	42644
การถอนเงิน	บาท	59897	1000	8212	19604	31081
ดอกเบี้ยรับ	บาท	449.1	7.5	61.6	147	233
ดอกเบี้ยจ่าย	บาท	125	125	0	0	0
สถาบันการเงิน	บาท	0	0	0	0	0

ตารางที่ 6.12 ราคาเงาจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่เกษตรกรรม ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่

รายการ	หน่วย	ราคาเงา					มีเงินเดือน
		เจ้าของที่ดิน	เช่าบ้านส่วน	เช่าทั้งหมู่	รับจ้าง	ประจำ	
ที่ดิน							
ดูดฟัน	บาท	474.7	437.4	395.4	485.4	521.5	
ดูดแล้ง	บาท	0	0	0	0	0	
ที่สวน	บาท	0	0	0	0	0	
ที่ไม้ยืนต้น	บาท	0	0	0	0	0	
แรงงานครอบครัว							
เดือนมิถุนายน	บาท/ชั่วโมง	6.8	6.8	6.8	6.9	6.6	
เดือนกรกฎาคม	บาท/ชั่วโมง	6.8	6.8	6.8	6.9	6.6	
เดือนลิงหาคม	บาท/ชั่วโมง	6.8	6.8	6.8	6.9	6.6	
เดือนกันยายน	บาท/ชั่วโมง	6.6	6.7	6.7	6.7	6.5	
เดือนตุลาคม	บาท/ชั่วโมง	6.6	6.7	6.7	6.7	6.5	
เดือนพฤษภาคม	บาท/ชั่วโมง	6.6	6.7	6.7	6.7	6.5	
เดือนธันวาคม	บาท/ชั่วโมง	6.5	6.6	6.6	6.6	6.4	
เดือนมกราคม	บาท/ชั่วโมง	6.5	6.6	6.6	6.6	6.4	
เดือนกุมภาพันธ์	บาท/ชั่วโมง	6.5	6.6	6.6	6.6	6.4	
เดือนมีนาคม	บาท/ชั่วโมง	6.4	6.4	6.4	6.4	6.3	
เดือนเมษายน	บาท/ชั่วโมง	6.4	6.4	6.4	6.4	6.3	
เดือนพฤษภาคม	บาท/ชั่วโมง	6.4	6.4	6.4	6.4	6.3	
เงินกู้จากสถาบันการเงิน							
มิถุนายน - สิงหาคม	ร้อยละ/3 เดือน	0	0	0	0	0	
กันยายน - พฤศจิกายน	ร้อยละ/3 เดือน	0	0	0	0	0	
ธันวาคม - กุมภาพันธ์	ร้อยละ/3 เดือน	0	0	0	0	0	
มีนาคม - พฤษภาคม	ร้อยละ/3 เดือน	0	0	0	0	0	

ตารางที่ 6.13 ผลการคืนภาษีจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ปลูกพืชหลายครั้งและไม่ผล

กรณี เจ้าของที่ดิน

ค่าฟังชั่นวัตถุประสงค์ 76851.6

รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่			
			1	2	3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ข้าว กข 6 นาด้า	ไร่	10	10		
	มันผึ้ง	ไร่	2.5	0	2.5	
	ถั่วเหลือง	ไร่	2.5			2.5
	ถั่ว	ไร่	0.5	0.5		
ผลผลิตพืช	ข้าว กข 6 นาด้า	กก.	7492.8	0	7492.8	0
	มันผึ้ง	กก.	7954.5			7954.5
	ถั่วเหลือง	กก.	816.9			816.9
	ถั่ว	กก.	1190	1190		
รายได้จากการผลิต		บาท	77827	18326	282	59219
รายได้จากการไปรับจ้างแรงงาน		บาท	7940.3	1488	3897	80.3
ค่าจ้างแรงงาน		บาท	6195	2953	0	3242
ค่าจ้างสัตว์		บาท	0	0	0	0
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	5282	3760	60	1113
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต		บาท	23912	6994	5239	10516
ค่าเช่าที่ดิน		บาท	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตหั้งหมด		บาท	35389	13707	5299	14871
เงินที่คืนในครอบครัวสังกัดมาให้		บาท	4000	1000	1000	1000
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	89563.9	20818	4897	1155
การรักษา						
สถานีการเงิน		บาท	20000	11006	8994	0
แหล่งหอกรอบบบ		บาท	36500	0	6683	29817
การซ่อมรักษา						
สถานีการเงิน		บาท	10897	5000	0	5897
แหล่งหอกรอบบบ		บาท	36500	0	0	36500
เงินกู้คงค้าง						
สถานีการเงิน		บาท	65109	11006	20000	20000
แหล่งหอกรอบบบ		บาท	43183	0	6683	36500
การฝากเงิน		บาท	0	0	0	0
การถอนเงิน		บาท	1000	1000	0	0
ดอกเบี้ยรับ		บาท	7.5	7.5	0	0
ดอกเบี้ยจ่าย						
สถานีการเงิน		บาท	1400	125	275	500
แหล่งหอกรอบบบ		บาท	3886	0	601	3285

ตารางที่ 6.14 ผลการคืนภาษีจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ถือครองขนาดเล็ก ปลูกพืชหลายครั้งและไม้ผล

รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่			
			1	2	3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ข้าว SP นาคำ	ไร่	10	10		
	มันฝรั่ง	ไร่	2.5	0	2.5	
	ถั่วเหลือง	ไร่	2.5			2.5
	ถั่ว	ไร่	0.5	0.5		
ผลผลิตพืช	ข้าว SP นาคำ	กก.	6667	0	6667	0
	มันฝรั่ง	กก.	7954.5			7954.5
	ถั่วเหลือง	กก.	816.9			816.9
	ถั่ว	กก.	1190	1190		
รายได้จากการผลิต		บาท	77571	18326	27	0.0
รายได้จากการไปรับจ้างแรงงาน		บาท	9036.3	2875	3000	80.3
ค่าจ้างแรงงาน		บาท	5033	1525	2197	1311
ค่าจ้างสัตว์		บาท	0	0	0	0
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	7527	5005	1060	1113
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต		บาท	22733	6815	4239	10516
ค่าเช่าที่ดิน		บาท	1350	0	850	0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด		บาท	36643	13345	8346	12940
เงินที่คืนในครอบครัวส่งกลับมาให้		บาท	4000	1000	1000	1000
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	90652.2	22205	4067	1080
การรักษา						
สถานบันการเงิน		บาท	15000	4257	10743	0
แหล่งน้ำระบบ		บาท	36916	0	8768	28148
การชำรุดคืน						
สถานบันการเงิน		บาท	5550	0	0	0
แหล่งน้ำระบบ		บาท	36916	0	0	36916
เงินกู้คงค้าง						
สถานบันการเงิน		บาท	63707	9257	20000	20000
แหล่งน้ำระบบ		บาท	45684	0	8768	36916
การฝากเงิน		บาท	0	0	0	0
การถอนเงิน		บาท	1000	1000	0	0
ดอกเบี้ยรับ		บาท	7.5	7.5	0	0
ดอกเบี้ยจ่าย		บาท				
สถานบันการเงิน		บาท	1356	125	231	500
แหล่งน้ำระบบ		บาท	4111	0	0	789

ตารางที่ 6.15 ผลการคึกข่ายจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ที่มีครอบครัวขนาดเล็ก ปลูกพืชหลายครั้งและไม่ผล

กรณี	เข้าทั้งหมด	73315.7					
รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่				
			1	2	3	4	
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ข้าว SP นาดำ	กilo	10	10			
	มันฝรั่ง	กilo	2.5	0	2.5		
	ถั่วเหลือง	กilo	2.5			2.5	
	ถั่ว	กilo	0.5	0.5			
ผลผลิตพืช	ข้าว SP นาดำ	กก.	6667	0	6667	0	
	มันฝรั่ง	กก.	7954.5			7954.5	
	ถั่วเหลือง	กก.	816.9			816.9	
	ถั่ว	กก.	1190	1190			
รายได้จากการผลิต		บาท	77571	18326	27	0.0	59219
รายได้จากการปลูกจังแรงงาน		บาท	9036.3	2875	3000	80.3	3081
ค่าจ้างแรงงาน		บาท	5033	1525	2197	1311	0
ค่าจ้างสัตว์		บาท	0	0	0	0	0
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	7527	5005	1060	1113	349
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต		บาท	22733	6815	4239	10516	1163
ค่าเช่าที่ดิน		บาท	2750	0	1700	0	1050
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด		บาท	38043	13345	9196	12940	2562
เงินที่คนในครอบครัวส่งกลับมาให้		บาท	4000	1000	1000	1000	1000
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	90652.2	22205	4067	1080	63300.2
การลงทุน							
สถาบันการเงิน		บาท	20000	9257	10743	0	0
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	37843	0	9618	28225	0
การนำร่องคืน							
สถาบันการเงิน		บาท	8990	5000	0	0	3990
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	37843	0	0	0	37843
เงินกู้ค้างค้าง							
สถาบันการเงิน		บาท	65267	9257	20000	20000	16010
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	47461	0	9618	37843	0
การฝากเงิน		บาท	0	0	0	0	0
การถอนเงิน		บาท	1000	1000	0	0	0
ดอกเบี้ยรับ		บาท	7.5	7.5	0	0	0
ดอกเบี้ยจ่าย		บาท	1356	125	231	500	500
สถาบันการเงิน		บาท	4272	0	0	866	3406

ตารางที่ 6.16 ผลการคึกคักจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ถือครองขนาดเล็ก ปลูกพืชหลายครั้งและไม่ผล

รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่			
			1	2	3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ข้าว กข 6 นาคำ	ไร	0			
	มันผึ้ง	ไร	0			
	ถั่วเหลือง	ไร	0			
	ถั่ว	ไร	0.5	0.5		
ผลผลิตพืช	ข้าว กข 6 นาคำ	กก.	0			
	มันผึ้ง	กก.	0			
	ถั่วเหลือง	กก.	0			
	ถั่ว	กก.	1190	1190		
รายได้จากการผลิต		บาท	18326	18326		
รายได้จากการเบรปจ้างแรงงาน		บาท	18000	4500	4500	4500
ค่าจ้างแรงงาน		บาท	0	0	0	0
ค่าจ้างสัตว์		บาท	0	0	0	0
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต		บาท	8418	5704	830.5	720.5
ค่าเช่าที่ดิน		บาท	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด		บาท	8418	5704	830.5	720.5
เงินที่คนในครอบครัวส่งกลับมาให้		บาท	4000	1000	1000	1000
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	40330	23830	5500	5500
การกู้ยืม						
สถาบันการเงิน		บาท	20000	4991	15009	0
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	33829	0	446	15761
การชำระคืน						
สถาบันการเงิน		บาท	5000	5000	0	0
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	0	0	0	0
เงินกู้คงค้าง						
สถาบันการเงิน		บาท	64991	4991	20000	20000
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	50482	0	446	16207
การฝากเงิน		บาท	0	0	0	0
การถอนเงิน		บาท	1000	1000	0	0
ดอกเบี้ยรับ		บาท	7.5	7.5	0	0
ดอกเบี้ยจ่าย		บาท				
สถาบันการเงิน		บาท	1250	125	125	500
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	1499.1	0	0	40.1

ตารางที่ 6.17 ผลการคืนภาษีจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ถือครองขนาดเล็ก ปลูกพืชหลายครั้งและไม้ผล

กรณี ทำงานประจำ

ค่าพักรั้นน้ำตุ่นประสงค์

88183.9

รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่			
			1	2	3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ข้าว กข 6 นาด้า	ไร่	0			
	มันผั่ง	ไร่	0			
	ถั่วเหลือง	ไร่	0			
	ถั่ว	ไร่	0.5	0.5		
ผลผลิตพืช	ข้าว กข 6 นาด้า	กก.	0			
	มันผั่ง	กก.	0			
	ถั่วเหลือง	กก.	0			
	ถั่ว	กก.	1190	1190		
รายได้จากการผลิต		บาท	18326	18326		
รายได้จากการปลูกจ้างแรงงาน		บาท	9000	2250	2250	2250
ค่าจ้างแรงงาน		บาท	0	0	0	0
ค่าจ้างสัตว์		บาท	0	0	0	0
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต		บาท	8418	5704	830.5	720.5
ค่าเช่าที่ดิน		บาท	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด		บาท	8418	5704	830.5	720.5
เงินที่คืนในครอบครัวสังกัดบ้านมาให้		บาท	68880	17220	17220	17220
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	96210	37800	19470	19470
การกู้ยืม						
สถาบันการเงิน		บาท	0	0	0	0
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0
การชำระคืน						
สถาบันการเงิน		บาท	5000	5000	0	0
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0
เงินกู้คงค้าง						
สถาบันการเงิน		บาท	0	0	0	0
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0
การฝากเงิน		บาท	28007	8979	7686	6493
การถอนเงิน		บาท	24158	1000	8979	7686
ดอกเบี้ยรับ		บาท	181.1	7.5	67.3	57.6
ดอกเบี้ยจ่าย		บาท				
สถาบันการเงิน		บาท	125	125	0	0
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0

ตารางที่ 6.18 ราคาเง่าจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ถือครองขนาดเล็ก ปลูกพืชหลายครั้งและไม้ผล

รายการ	หน่วย	ราคาเง่า				
		เจ้าของที่ดิน	เช่าทั้งหมด	เช่าบางส่วน	รับจ้างแรงงาน	ทำงานนอกฟาร์ม
ที่ดิน						
ดูดัน	บาท	1032.8	786.8	890.3	1229.9	1392.7
ดูดัน 1	บาท	13447.5	13068.3	13268.1	14358.0	13850.8
ดูดัน 2	บาท	764.9	713.7	739.3	786.2	793.0
ที่ส่วน	บาท	25505.6	25505.6	25505.6	27123.0	21051.4
แรงงานครอบครัว						
เดือนมิถุนายน	บาท/ชั่วโมง	7.8	7.8	7.8	8.3	6.6
เดือนกรกฎาคม	บาท/ชั่วโมง	7.8	7.8	7.8	8.3	6.6
เดือนสิงหาคม	บาท/ชั่วโมง	7.8	7.8	7.8	8.3	6.6
เดือนกันยายน	บาท/ชั่วโมง	7.6	7.6	7.6	8.1	6.5
เดือนตุลาคม	บาท/ชั่วโมง	7.6	7.6	7.6	8.1	6.5
เดือนพฤษภาคม	บาท/ชั่วโมง	7.6	7.6	7.6	8.1	6.5
เดือนธันวาคม	บาท/ชั่วโมง	7	7	7	7.4	6.4
เดือนมกราคม	บาท/ชั่วโมง	7	7	7	7.4	6.4
เดือนกุมภาพันธ์	บาท/ชั่วโมง	7	7	7	7.4	6.4
เดือนมีนาคม	บาท/ชั่วโมง	6.4	6.4	6.4	6.8	6.3
เดือนเมษายน	บาท/ชั่วโมง	6.4	6.4	6.4	6.8	6.3
เดือนพฤษภาคม	บาท/ชั่วโมง	6.4	6.4	6.4	6.8	6.3
เงินกู้จากสถาบันการเงิน						
มีนาคม - ธันวาคม	ร้อยละ/3 เดือน	0	0	0	0	0
กันยายน - พฤษภาคม	ร้อยละ/3 เดือน	0.073	0	0.073	0.077	0
ธันวาคม - กุมภาพันธ์	ร้อยละ/3 เดือน	0	0.073	0	0	0
มีนาคม - พฤษภาคม	ร้อยละ/3 เดือน	0.067	0.067	0.067	0.136	0

ตารางที่ 6.19 ผลการศึกษาจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่เขตชลประทาน ปลูกข้าวหลาภูรัง

กรณี เจ้าของที่ดิน

ค่าฟังชั่นวัตถุประสงค์

150227.4

รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่			
			1	2	3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 1	ไร่	15	15		
	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 2	ไร่	15		15	
	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 3	ไร่	15			15
	มะม่วง เขียวเสวย	ไร่	5	5	5	5
ผลผลิตพืช	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 1	กก.	21345		21345	
	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 2	กก.	14769			14769
	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 3	กก.	14775	14775		
	มะม่วง เขียวเสวย	กก.	2000			2000
รายได้จากการผลิต		บาท	218111.5	51712.5	74707.5	51691.5
รายได้จากการไปรับจ้างแรงงาน		บาท	12151	3203	2705	3287
ค่าจ้างแรงงาน		บาท	18022	6232	5457	6333
ค่าจ้างสัตว์		บาท	0	0	0	0
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	27526	8665	12130	2178
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต		บาท	45908	6221	17771	14348
ค่าเช่าที่ดิน		บาท	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด		บาท	91456	21118	35358	22859
เงินที่คุณในครอบครัวส่งกลับมาให้		บาท	4000	1000	1000	1000
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	234262.5	55915.5	78412.5	55978.5
การกู้ยืม						
	สถาบันการเงิน	บาท	0	0	0	0
	แหล่งประกอบ	บาท	0	0	0	0
การชำระคืน						
	สถาบันการเงิน	บาท	5000	5000	0	0
	แหล่งประกอบ	บาท	0	0	0	0
เงินกู้คงค้าง						
	สถาบันการเงิน	บาท	0	0	0	0
	แหล่งประกอบ	บาท	0	0	0	0
การฝากเงิน		บาท	298602	32247	65543	89154
การถอนเงิน		บาท	196944	10000	32247	65543
ดอกเบี้ยรับ		บาท	1478	75	242	492
ดอกเบี้ยจ่าย		บาท	125	125	0	0
	สถาบันการเงิน	บาท	0	0	0	0
	แหล่งประกอบ	บาท	0	0	0	0

ตารางที่ 6.20 ผลการคึกคักจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่เขตชลประทาน ปลูกข้าวหลายครั้ง

กรณี	เข้าบังส่วน	ค่าฟังชั่นวัตถุประสงค์	139503.2	ช่วงเวลาที่				
				รวมทั้งปี	1	2	3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 1	ไร่	15	15				
	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 2	ไร่	15		15			
	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 3	ไร่	15				15	
	มะม่วง เขียว爽	ไร่	5	5	5	5	5	5
ผลผลิตพืช	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 1	กก.	21345		21345			
	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 2	กก.	14769			14769		
	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 3	กก.	14775	14775				
	มะม่วง เขียว爽	กก.	2000				2000	
รายได้จากการผลิต		บาท	218111.5	51712.5	74707.5	51691.5	40000	
รายได้จากการเบรปจ้างแรงงาน		บาท	12151	3203	2705	3287	2956	
ค่าจ้างแรงงาน		บาท	18022	6232	5457	6333	0	
ค่าจ้างสัตว์		บาท	0	0	0	0	0	
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	27525	8665	12130	2177	4553	
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต		บาท	45908	6221	17771	14348	7568	
ค่าเช่าที่ดิน		บาท	10420	2490	2490	2490	2950	
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด		บาท	101875	23608	37848	25348	15071	
เงินที่คนในครอบครัวส่งกลับมาให้		บาท	4000	1000	1000	1000	1000	
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	234262.5	55915.5	78412.5	55978.5	43956	
การกู้ยืม								
สถาบันการเงิน		บาท	0	0	0	0	0	
แหล่งนอกรอบบ		บาท	0	0	0	0	0	
การชำระคืน								
สถาบันการเงิน		บาท	5000	5000	0	0	0	
แหล่งนอกรอบบ		บาท	0	0	0	0	0	
เงินกู้คงค้าง								
สถาบันการเงิน		บาท	0	0	0	0	0	
แหล่งนอกรอบบ		บาท	0	0	0	0	0	
การฝากเงิน		บาท	273054	29757	60544	81628	101125	
การถอนเงิน		บาท	181929	10000	29757	60544	81628	
ดอกเบี้ยรับ		บาท	1364	75	223	454	612	
ดอกเบี้ยจ่าย		บาท	125	125	0	0	0	
สถาบันการเงิน		บาท	0	0	0	0	0	
แหล่งนอกรอบบ		บาท						

ตารางที่ 6.21 ผลการศึกษาจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่เขตชลประทาน ปลูกข้าวหลาภุครั้ง

กรณี เท่าทั้งหมด

ค่าฝังชั้นวัตถุประสงค์

128779

รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่			
			1	2	3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ไร่	15	15			
ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 1	ไร่	15		15		
ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 2	ไร่		15			
ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 3	ไร่	15				15
มะม่วง เอียวเสวย	ไร่	5	5	5	5	5
ผลผลิตพืช	กก.	21345		21345		
ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 1	กก.	14769			14769	
ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 2	กก.		14775	14775		
ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 3	กก.	2000				2000
รายได้จากการผลิต	บาท	218111.5	51712.5	74707.5	51691.5	40000
รายได้จากการปลูกจังหวะงาน	บาท	12151	3203	2705	3287	2956
ค่าจ้างแรงงาน	บาท	18023	6233	5457	6333	0
ค่าจ้างลัตต์	บาท	0	0	0	0	0
ค่าจ้างเครื่องจักร	บาท	27525	8665	12130	2177	4553
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต	บาท	45908	6221	17771	14348	7568
ค่าเช่าที่ดิน	บาท	20840	4980	4980	4980	5900
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด	บาท	112296	26099	40338	27838	18021
เงินที่คนในครอบครัวส่งกลับมาให้	บาท	4000	1000	1000	1000	1000
รายได้รวมของครัวเรือน	บาท	234262.5	55915.5	78412.5	55978.5	43956
การกู้ยืม						
สถาบันการเงิน	บาท	0	0	0	0	0
แหล่งเงินทุนระบบ	บาท	0	0	0	0	0
การชำระคืน						
สถาบันการเงิน	บาท	5000	5000	0	0	0
แหล่งเงินทุนระบบ	บาท	0	0	0	0	0
เงินกู้คงค้าง						
สถาบันการเงิน	บาท	0	0	0	0	0
แหล่งเงินทุนระบบ	บาท	0	0	0	0	0
การฝากเงิน	บาท	247507	27267	55546	74102	90592
การถอนเงิน	บาท	166915	10000	27267	55546	74102
ดอกเบี้ยรับ	บาท	1253	75	205	417	556
ดอกเบี้ยจ่าย						
สถาบันการเงิน	บาท	125	125	0	0	0
แหล่งเงินทุนระบบ	บาท	0	0	0	0	0

ตารางที่ 6.22 ผลการคึกคักจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่เขตชลประทาน ปลูกข้าวหลาภยครั้ง

กรณี	รับจำงาน			ช่วงเวลาที่			
		ค่าฟังชั่นวัตถุประสงค์	30521.6	1	2	3	4
รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี		1	2	3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ไร่	0					
ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 1	ไร่	0					
ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 2	ไร่	0					
ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 3	ไร่	0					
มะม่วง เยี่ยวเสวย	ไร่	1	1	1	1	1	1
ผลผลิตพืช	กก.	0					
ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 1	กก.	0					
ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 2	กก.	0					
ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 3	กก.	0					
มะม่วง เยี่ยวเสวย	กก.	400					400
รายได้จากการผลิต	บาท	8000					8000
รายได้จากการปลูกจ้างแรงงาน	บาท	21012	5400	5295	5337	4980	
ค่าจ้างแรงงาน	บาท	0	0	0	0	0	0
ค่าจ้างสัตว์	บาท	0	0	0	0	0	0
ค่าจ้างเครื่องจักร	บาท	315	125	140	50	0	0
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต	บาท	2774	0	1418	1356	0	0
ค่าเช่าที่ดิน	บาท	0	0	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด	บาท	3089	125	1558	1406	0	0
เงินที่คุณในครอบครัวส่งกลับมาให้	บาท	4006	1000	1001	1002	1003	
รายได้รวมของครัวเรือน	บาท	33018	6400	6296	6339	13983	
การกู้ยืม							
สถาบันการเงิน	บาท	8127	0	1510	6617	0	0
แหล่งนอกระบบ	บาท	0	0	0	0	0	0
การซื้อขายคืน							
สถาบันการเงิน	บาท	10325	5000	0	1510	3815	
แหล่งนอกระบบ	บาท	0	0	0	0	0	0
เงินกู้คงค้าง							
สถาบันการเงิน	บาท	10929	0	1510	6617	2802	
แหล่งนอกระบบ	บาท	0	0	0	0	0	0
การฝากเงิน	บาท	3725	3725	0	0	0	0
การถอนเงิน	บาท	13725	10000	3725	0	0	0
ดอกเบี้ยรับ	บาท	102.9	75	27.9	0	0	0
ดอกเบี้ยจ่าย							
สถาบันการเงิน	บาท	327.8	125	0	37.8	165	
แหล่งนอกระบบ	บาท	0	0	0	0	0	0

ตารางที่ 6.23 ผลการคึกคักจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่เขตชลประทาน ปลูกข้าวหลายครั้ง

กรณี	ทำงานประจำ	ค่าพั้งชั่นวัตถุประஸค์	86366.5	ช่วงเวลาที่			
				หน่วย	รวมทั้งปี	1	2
	รายการ					3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 1	ไร่	0				
	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 2	ไร่	0				
	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 3	ไร่	0				
	มะม่วง เขียวเสวย	ไร่	1		1	1	1
ผลผลิตพืช	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 1	กก.	0				
	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 2	กก.	0				
	ข้าวเจ้า สุพรรณ90 นาหว่าน 3	กก.	0				
	มะม่วง เขียวเสวย	กก.	400				400
รายได้จากการผลิต		บาท	8000				8000
รายได้จากการไปรับจ้างแรงงาน		บาท	10758	2700	2700	2658	2700
ค่าจ้างแรงงาน		บาท	546	0	105	21	420
ค่าจ้างลัตต์		บาท	0	0	0	0	0
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	315	125	140	50	0
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต		บาท	2774	0	1418	1356	0
ค่าเช่าที่ดิน		บาท	0	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด		บาท	3635	125	1663	1427	420
เงินที่คืนในครัวเรือน		บาท	68880	17220	17220	17220	17220
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	87638	19920	19920	19878	27920
การกู้ยืม							
สถาบันการเงิน		บาท	0	0	0	0	0
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0	0
การชำระคืน							
สถาบันการเงิน		บาท	5000	5000	0	0	0
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0	0
เงินทุนค้าง							
สถาบันการเงิน		บาท	0	0	0	0	0
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0	0
การฝากเงิน		บาท	129183	17245	25631	34275	52032
การถอนเงิน		บาท	87151	10000	17245	25631	34275
ดอกเบี้ยรับ		บาท	653	75	129	192	257
ดอกเบี้ยจ่าย							
สถาบันการเงิน		บาท	125	125	0	0	0
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0	0

ตารางที่ 6.24 ราคาเงาจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่เขตชลประทาน ปลูกข้าวหลาຍครั้ง

รายการ	หน่วย	ราคาเงา				
		เจ้าของที่ดิน	เช่าทั้งหมด	เช่าบางส่วน	รับจำนำแรงงาน	ทำงานนอกฟาร์ม
ที่ดิน						
ถูกผน	บาท	2311.7	1967.1	2139.4	2308.9	2443.7
ถูกแล้ง 1	บาท	2108.4	1768.9	1938.6	1989.6	1938.6
ถูกแล้ง 2	บาท	2213.3	1863.7	2038.5	2131.7	4658.5
ที่สวน	บาท	5018.4	3829.5	4423.9	5039.7	5018.4
แรงงานครอบครัว						
เดือนมิถุนายน	บาท/ชั่วโมง	7.9	7.9	7.9	8.2	7.9
เดือนกรกฎาคม	บาท/ชั่วโมง	7.9	7.9	7.9	8.2	7.9
เดือนสิงหาคม	บาท/ชั่วโมง	7.9	7.9	7.9	8.2	7.9
เดือนกันยายน	บาท/ชั่วโมง	7.8	7.8	7.8	8.1	7.8
เดือนตุลาคม	บาท/ชั่วโมง	7.8	7.8	7.8	8.1	7.8
เดือนพฤษภาคม	บาท/ชั่วโมง	7.8	7.8	7.8	8.1	7.8
เดือนธันวาคม	บาท/ชั่วโมง	7.7	7.7	7.7	7.9	7.7
เดือนมกราคม	บาท/ชั่วโมง	7.7	7.7	7.7	7.9	7.7
เดือนกุมภาพันธ์	บาท/ชั่วโมง	7.7	7.7	7.7	7.9	7.7
เดือนมีนาคม	บาท/ชั่วโมง	7.6	7.6	7.6	7.7	7.6
เดือนเมษายน	บาท/ชั่วโมง	7.6	7.6	7.6	7.7	7.6
เดือนพฤษภาคม	บาท/ชั่วโมง	7.6	7.6	7.6	7.7	7.6
เงินกู้จากสถาบันการเงิน						
มิถุนายน - สิงหาคม	ร้อยละ/ปี	0	0	0	0	0
กันยายน - พฤศจิกายน	ร้อยละ/ปี	0	0	0	0	0
ธันวาคม - กุมภาพันธ์	ร้อยละ/ปี	0	0	0	0	0
มีนาคม - พฤษภาคม	ร้อยละ/ปี	0	0	0	0	0

ตารางที่ 6.25 ผลการตีกษาจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม้ยืนต้น (ยางพารา ปาล์มนำมัน) เป็นหลัก

กรณี เจ้าของที่ดิน

ค่าฟังชั่นวัตถุประสงค์

71746.6

รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่			
			1	2	3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ปาล์ม	ไร่	15	15	15	15
	ยางพารา	ไร่	15	15	15	15
		ไร่	0			
		ไร่	0			
ผลผลิตพืช	ปาล์ม	กก.	37971	18985.5	18985.5	
	ยางพารา	กก.	4448	1482.7	2224	741.3
		กก.	0			
		กก.	0			
รายได้จากการผลิต	บาท	#REF!	#REF!	#REF!	#REF!	0
รายได้จากการไปรับจ้างแรงงาน	บาท	21600	5400	5400	5400	5400
ค่าจ้างแรงงาน	บาท	0	0	0	0	0
ค่าจ้างสัตว์	บาท	0	0	0	0	0
ค่าจ้างเครื่องจักร	บาท	0	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต	บาท	94193	21823	33119	18816	20435
ค่าเช่าที่ดิน	บาท	0	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด	บาท	94193	21823	33119	18816	20435
เงินที่คืนในครอบครัวส่งกลับมาให้	บาท	4000	1000	1000	1000	1000
รายได้รวมของครัวเรือน	บาท	184082	69986	85641	22055	6400
การกู้ยืม						
สถาบันการเงิน	บาท	0	0	0	0	0
แหล่งนอกรอบบ	บาท	0	0	0	0	0
การชำระคืน						
สถาบันการเงิน	บาท	5000	5000	0	0	0
แหล่งนอกรอบบ	บาท	0	0	0	0	0
เงินกู้คงค้าง						
สถาบันการเงิน	บาท	0	0	0	0	0
แหล่งนอกรอบบ	บาท	0	0	0	0	0
การฝากเงิน	บาท	255283	43613	84463	76335	50872
การถอนเงิน	บาท	214411	10000	43613	84463	76335
ดอกเบี้ยรับ	บาท	1608	75	327	633	573
ดอกเบี้ยจ่าย						
สถาบันการเงิน	บาท	125	125	0	0	0
แหล่งนอกรอบบ	บาท	0	0	0	0	0

ตารางที่ 6.26 ผลการคึกคักจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม้ยืนต้น (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) เป็นหลัก

กรณี	เช้าบ่ายส่วน	ค่าใช้จ่ายต้นทุนประสงค์	52998.5	ช่วงเวลาที่				
รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่					15
			1	2	3	4	15	
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ปาล์ม	ไร่	15	15	15	15	15	15
	ยางพารา	ไร่	15	15	15	15	15	15
		ไร่	0					
		ไร่	0					
ผลผลิตพืช	ปาล์ม	กก.	37971	18985.5	18985.5			
	ยางพารา	กก.	4448	1482.7	2224	741.3		
		กก.	0					
		กก.	0					
รายได้จากการผลิต		บาท	158404	63560	79202	15642		0
รายได้จากการปรับปรุงงาน		บาท	21600	5400	5400	5400		5400
ค่าจ้างแรงงาน		บาท	0	0				
ค่าจ้างลัตต์		บาท	0	0				
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	0	0				
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต		บาท	94194	21824	33119	18816		20435
ค่าใช้ที่ดิน		บาท	18000	7500	7500	3000		0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด		บาท	112194	29324	40619	21816		20435
เงินที่คืนในครอบครัวส่งกลับมาให้		บาท	4000	1000	1000	1000		1000
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	184082	69986	85641	22055		6400
การกู้ยืม								
สถาบันการเงิน		บาท	0	0	0	0		0
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	0	0	0	0		0
การชำระคืน								
สถาบันการเงิน		บาท	5000	5000	0	0		0
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	0	0	0	0		0
เงินกู้คงค้าง								
สถาบันการเงิน		บาท	0	0	0	0		0
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	0	0	0	0		0
การฝากเงิน		บาท	196252	36113	69406	58166		32567
การถอนเงิน		บาท	173685	10000	36113	69406		58166
ดอกเบี้ยรับ		บาท	1303	75	271	521		436
ดอกเบี้ยจ่าย								
สถาบันการเงิน		บาท	125	125	0	0		0
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	0	0	0	0		0

ตารางที่ 6.27 ผลการคึกคักจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม้ยืนต้น (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) เป็นหลัก

กรณี	เช้าทั้งหมด		รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่				
รายการ	หน่วย	ค่าใช้จ่ายวัตถุประสงค์		1	2	3	4	
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ปาล์ม	ไร่	15	15	15	15	15	15
	ยางพารา	ไร่	15	15	15	15	15	15
		ไร่	0					
		ไร่	0					
ผลผลิตพืช	ปาล์ม	กก.	37971	18985.5	18985.5			
	ยางพารา	กก.	4448	1482.7	2224	741.3		
		กก.	0					
		กก.	0					
รายได้จากการผลิต		บาท	158404	63560	79202	15642	0	
รายได้จากการไปรับจ้างแรงงาน		บาท	21600	5400	5400	5400	5400	
ค่าจ้างแรงงาน		บาท	0	0				
ค่าจ้างลัตต์		บาท	0	0				
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	0	0				
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต		บาท	94194	21824	33119	18816	20435	
ค่าเช่าที่ดิน		บาท	36000	15000	15000	6000	0	
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด		บาท	130194	36824	48119	24816	20435	
เงินที่คุณในครอบครัวส่งกลับมาให้		บาท	4000	1000	1000	1000	1000	
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	184082	69986	85641	22055	6400	
การกู้ยืม								
สถาบันการเงิน		บาท	0	0	0	0	0	
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0	0	
การชำระคืน								
สถาบันการเงิน		บาท	5000	5000	0	0	0	
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0	0	
เงินกู้คงค้าง								
สถาบันการเงิน		บาท	0	0	0	0	0	
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0	0	
การฝากเงิน		บาท	137222	28613	54350	39997	14262	
การถอนเงิน		บาท	132960	10000	28613	54350	39997	
ดอกเบี้ยรับ		บาท	998	75	215	408	300	
ดอกเบี้ยจ่าย								
สถาบันการเงิน		บาท	125	125	0	0	0	
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0	0	

ตารางที่ 6.28 ผลการคึกคักจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม้ยืนต้น (ยางพารา ปาล์มนำมัน) เป็นหลัก

กรณี รับจำรงงาน

ค่าใช้จ่ายน้ำตقطุประสงค์

24992

รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่			
			1	2	3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ปาล์ม	ไร่	0	0	0	0
	ยางพารา	ไร่	0	0	0	0
		ไร่	0			
		ไร่	0			
ผลผลิตพืช	ปาล์ม	กก.	0	0	0	0
	ยางพารา	กก.	0	0	0	0
		กก.	0			
		กก.	0			
รายได้จากการผลิต		บาท	0	0	0	0
รายได้จากการรับจำรงงาน		บาท	21600	5400	5400	5400
ค่าจ้างจำรงงาน		บาท	0	0	0	0
ค่าจ้างสัตว์		บาท	0	0	0	0
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายผันแปรในผลิต		บาท	0	0	0	0
ค่าเช่าที่ดิน		บาท	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด		บาท	0	0	0	0
เงินที่คุณครอบครัวส่งกลับมาให้		บาท	4000	1000	1000	1000
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	25600	6400	6400	6400
การกู้ยืม						
สถาบันการเงิน		บาท	19002	0	3736	9430
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0
การชำระคืน						
สถาบันการเงิน		บาท	8736	5000	0	3736
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0
เงินกู้คงค้าง						
สถาบันการเงิน		บาท	28432	0	3736	9430
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0
การฝากเงิน		บาท	1850	1850	0	0
การถอนเงิน		บาท	11850	10000	1850	0
ดอกเบี้ยรับ		บาท	88.9	75	13.9	0
ดอกเบี้ยจ่าย						
สถาบันการเงิน		บาท	454.4	125	0	93.4
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0

ตารางที่ 6.29 ผลการศึกษาจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ป่าลูกไม้ยืนต้น (ยางพารา ป่าล้มน้ำมัน) เป็นหลัก

รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่			
			1	2	3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	ไร่	0	0	0	0	0
	ไร่	0	0	0	0	0
	ไร่	0				
	ไร่	0				
ผลผลิตพืช	กก.	0	0	0	0	0
	กก.	0	0	0	0	0
	กก.	0				
	กก.	0				
รายได้จากการผลิต	บาท	0	0	0	0	0
รายได้จากการปีรับจ้างแรงงาน	บาท	10800	2700	2700	2700	2700
ค่าจ้างแรงงาน	บาท	0	0	0	0	0
ค่าจ้างสัตว์	บาท	0	0	0	0	0
ค่าจ้างเครื่องจักร	บาท	0	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายพั้นแพร์ในการผลิต	บาท	0	0	0	0	0
ค่าเช่าที่ดิน	บาท	0	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด	บาท	0	0	0	0	0
เงินที่คุณในครอบครัวส่งกลับมาให้	บาท	68880	17220	17220	17220	17220
รายได้รวมของครัวเรือน	บาท	76880	19220	19220	19220	19220
การซื้อยืม						
สถาบันการเงิน	บาท	0	0	0	0	0
แหล่งนอกระบบ	บาท	0	0	0	0	0
การข้ารำคืน						
สถาบันการเงิน	บาท	5000	5000	0	0	0
แหล่งนอกระบบ	บาท	0	0	0	0	0
เงินกู้คงค้าง						
สถาบันการเงิน	บาท	0	0	0	0	0
แหล่งนอกระบบ	บาท	0	0	0	0	0
การฝ่ากเงิน	บาท	109933	15370	23405	31501	39657
การถอนเงิน	บาท	80276	10000	15370	23405	31501
ดอกเบี้ยรับ	บาท	602	75	115	176	236
ดอกเบี้ยจ่าย						
สถาบันการเงิน	บาท	125	125	0	0	0
แหล่งนอกระบบ	บาท	0	0	0	0	0

ตารางที่ 6.30 ราคางานจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม้ยืนต้น (ยางพารา ปาล์มแทมปัน) เป็นหลัก

รายการ	หน่วย	ราคางาน				
		เจ้าของที่ดิน	เช่าทั้งหมด	เช่าบางส่วน	รับจ้างแรงงาน	ทำงานนอกฟาร์ม
ที่ดิน						
ปาล์ม	บาท	1292.8	38.3	665.5	2384.6	1292.8
ยางพารา	บาท	1797.4	552.1	1174.8	2646.9	1797.4
แรงงานครอบครัว						
เดือนภูมิรายน	บาท/ชั่วโมง	7.9	7.9	7.9	8.2	7.9
เดือนกรกฎาคม	บาท/ชั่วโมง	7.9	7.9	7.9	8.2	7.9
เดือนสิงหาคม	บาท/ชั่วโมง	7.9	7.9	7.9	8.2	7.9
เดือนกันยายน	บาท/ชั่วโมง	7.8	7.8	7.8	8.1	7.8
เดือนตุลาคม	บาท/ชั่วโมง	7.8	7.8	7.8	8.1	7.8
เดือนพฤศจิกายน	บาท/ชั่วโมง	7.8	7.8	7.8	8.1	7.8
เดือนธันวาคม	บาท/ชั่วโมง	7.7	7.7	7.7	7.9	7.7
เดือนมกราคม	บาท/ชั่วโมง	7.7	7.7	7.7	7.9	7.7
เดือนกุมภาพันธ์	บาท/ชั่วโมง	7.7	7.7	7.7	7.9	7.7
เดือนมีนาคม	บาท/ชั่วโมง	7.6	7.6	7.6	7.7	7.6
เดือนเมษายน	บาท/ชั่วโมง	7.6	7.6	7.6	7.7	7.6
เดือนพฤษภาคม	บาท/ชั่วโมง	7.6	7.6	7.6	7.7	7.6
เงินกู้จากสถาบันการเงิน						
มิถุนายน - สิงหาคม	ร้อยละ/ปี	0	0	0	0	0
กันยายน - พฤศจิกายน	ร้อยละ/ปี	0	0	0	0	0
ธันวาคม - กุมภาพันธ์	ร้อยละ/ปี	0	0	0	0	0
มีนาคม - พฤษภาคม	ร้อยละ/ปี	0	0	0	0	0

ตารางที่ 6.31 ผลการคึกคักจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม้ผลเป็นหลัก

กรณี	เจ้าของที่ดิน	ค่าฟังชั่นวัตถุประสงค์	140199	ช่วงเวลาที่				
รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่					
			1	2	3	4		
พื้นที่เพาะปลูกพืช	มันสำปะหลัง	กิโล	5	5	5	5	5	5
	มะม่วง(เขียวหวาน)	กิโล	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5
	เงาะ	กิโล	10	10	10	10	10	10
	มังคุด	กิโล	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5
ผลผลิตพืช	มันสำปะหลัง	กก.	32500					32500
	มะม่วง(เขียวหวาน)	กก.	1000					1000
	เงาะ	กก.	22130					22130
	มังคุด	กก.	1207	1207				
รายได้จากการผลิต		บาท	195573	48280				147293.4
รายได้จากการปรับปรุงงาน		บาท	10858	1143	4275	4609	831	
ค่าจ้างแรงงาน		บาท	5431	1019				4412
ค่าจ้างสัตว์		บาท	612				70	542
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	22833	9272	3516	2690	7355	
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต		บาท	28959	5701	12256	6837	4165	
ค่าเช่าที่ดิน		บาท	0	0	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด		บาท	57835	15992	15772	9597	16474	
เงินที่คืนในครอบครัวส่งกลับมาให้		บาท	4000	1000	1000	1000	1000	1000
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	210452	50443	5275	5609	149125	
การทุบตีม								
สถาบันการเงิน		บาท	14348	0	0	14348	0	
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	0	0	0	0	0	
การนำร่องคืน								
สถาบันการเงิน		บาท	19348	5000	0	0	14348	
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	0	0	0	0	0	
เงินทุบตีค้าง								
สถาบันการเงิน		บาท	14348	0	0	14348	0	
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	0	0	0	0	0	
การฝากเงิน								
สถาบันการเงิน		บาท	135459	27901	3613	0	103945	
การถอนเงิน								
สถาบันการเงิน		บาท	41514	10000	27901	3613	0	
ดอกเบี้ยรับ		บาท	311	75	209	27	0	
ดอกเบี้ยจ่าย								
สถาบันการเงิน		บาท	484	125	0	0	359	
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	0	0	0	0	0	

ตารางที่ 6.32 ผลการคึกคักจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม้ผลเป็นหลัก

กรณี	เช่าบ้านส่วน	ค่าพักรับนักท่องเที่ยว	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่				
				1	2	3	4	5
พื้นที่เพาะปลูกพืช	มันสำปะหลัง	/kg	5		5	5	5	5
	มะม่วง(เขียวเสวย)	/kg	2.5		2.5	2.5	2.5	2.5
	เถา	/kg	10		10	10	10	10
	มังคุด	/kg	2.5		2.5	2.5	2.5	2.5
ผลผลิตพืช	มันสำปะหลัง	กก.	32500					32500
	มะม่วง(เขียวเสวย)	กก.	1000					1000
	เถา	กก.	22130					22130
	มังคุด	กก.	1207	1207				
รายได้จากการผลิต		บาท	195573.4	48280				147293.4
รายได้จากการรับจำจ้างแรงงาน		บาท	10858	1143	4275	4609	831	
ค่าจ้างแรงงาน		บาท	5431	1019				4412
ค่าจ้างลัตต์		บาท	612				70	542
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	22833	9272	3516	2690	7355	
ค่าใช้จ่ายผันแปรใน การผลิต		บาท	28959	5701	12256	6837	4165	
ค่าเช่าที่ดิน		บาท	8213	375	0	0	7838	
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด		บาท	66048	16367	15772	9597	24312	
เงินที่คุณในครอบครัวส่งกลับมาให้		บาท	4000	1000	1000	1000	1000	
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	210452	50443	5275	5609	149125	
การกู้ยืม								
สถาบันการเงิน		บาท	14728	0	0	14728	0	
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0	0	
การชำระคืน								
สถาบันการเงิน		บาท	19728	5000	0	0	14728	
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0	0	
เงินกู้คงค้าง								
สถาบันการเงิน		บาท	14728	0	0	14728	0	
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0	0	
การฝากเงิน		บาท	126478	27526	3235	0	95717	
การถอนเงิน		บาท	40761	10000	27526	3235	0	
ดอกเบี้ยรับ		บาท	305	75	206	24	0	
ดอกเบี้ยจ่าย		บาท	493	125	0	0	368	
สถาบันการเงิน		บาท	0	0	0	0	0	
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0	0	

ตารางที่ 6.33 ผลการคึกคักจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม้ผลเป็นหลัก

กรณี	เช่นทั้งหมด	ค่าใช้จ่ายน้ำตقطุประสงค์	123608.7	ช่วงเวลาที่				
รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่					
			1	2	3	4		
พื้นที่เพาะปลูกพืช	มันสำปะหลัง	ไร่	5	5	5	5	5	5
	มะม่วง(เขียวหวาน)	ไร่	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5
	เถา	ไร่	10	10	10	10	10	10
	มังคุด	ไร่	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5
ผลผลิตพืช	มันสำปะหลัง	กก.	32500					32500
	มะม่วง(เขียวหวาน)	กก.	1000					1000
	เถา	กก.	22130					22130
	มังคุด	กก.	1207	1207				
รายได้จากการผลิต		บาท	195573.4	48280				147293.4
รายได้จากการไปรับจ้างแรงงาน		บาท	10910	1143	4327	4609	831	
ค่าจ้างแรงงาน		บาท	5484	1019	53			4412
ค่าจ้างสัตว์		บาท	612			70		542
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	22833	9272	3516	2690		7355
ค่าใช้จ่ายผันแปรในผลิต		บาท	28959	5701	12256	6837		4165
ค่าเช่าที่ดิน		บาท	16425	750	0	0		15675
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด		บาท	74313	16742	15825	9597		32149
เงินที่คุณในครอบครัวส่งกลับมาให้		บาท	4000	1000	1000	1000		1000
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	210504	50443	5327	5609		149125
การกู้ยืม								
สถาบันการเงิน		บาท	15109	0	0	15109		0
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0		0
การชำระคืน								
สถาบันการเงิน		บาท	20109	5000	0	0		15109
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0		0
เงินกู้คงค้าง								
สถาบันการเงิน		บาท	15109	0	0	15109		0
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0		0
การฝากเงิน		บาท	117498	27151	2857	0		87490
การถอนเงิน		บาท	40008	10000	27151	2857		0
ดอกเบี้ยรับ		บาท	300	75	204	21		0
ดอกเบี้ยจ่าย		บาท	503	125	0	0		378
สถาบันการเงิน		บาท	0	0	0	0		0
แหล่งนอกระบบ		บาท						

ตารางที่ 6.34 ผลการคืนภาษีจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม้ผลเป็นหลัก

รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี	ช่วงเวลาที่			
			1	2	3	4
พื้นที่เพาะปลูกพืช	มันสำปะหลัง	กilo	0			
	มะม่วง(เขียวหวาน)	กilo	1	1	1	1
	เถา	กilo	0			
	มังคุด	กilo	0			
ผลผลิตพืช	มันสำปะหลัง	กก.	0			
	มะม่วง(เขียวหวาน)	กก.	400			400
	เถา	กก.	0			
	มังคุด	กก.	0			
รายได้จากการผลิต		บาท	8000	0		8000
รายได้จากการรับจำจ้างแรงงาน		บาท	21012	5400	5295	5337
ค่าจ้างแรงงาน		บาท	0			
ค่าจ้างสัตว์		บาท	0			
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	315	125	140	50
ค่าใช้จ่ายผันแปรใน การผลิต		บาท	2774	0	1418	1356
ค่าเช่าที่ดิน		บาท	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด		บาท	3089	125	1558	1406
เงินที่คุณในครอบครัวส่งกลับมาให้		บาท	4000	1000	1000	1000
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	33012	6400	6295	6337
การกู้ยืม						
สถาบันการเงิน		บาท	19726	0	9270	9308
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	0	0	0	0
การชำระคืน						
สถาบันการเงิน		บาท	5381	4725	0	0
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	0	0	0	0
เงินกู้คงค้าง						
สถาบันการเงิน		บาท	48018	275	9545	18853
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	0	0	0	0
การฝากเงิน		บาท	0	0	0	0
การถอนเงิน		บาท	10000	10000	0	0
ดอกเบี้ยรับ		บาท	75	75	0	0
ดอกเบี้ยจ่าย						
สถาบันการเงิน		บาท	842	125	7	239
แหล่งนอกรอบบบ		บาท	0	0	0	0

ตารางที่ 6.35 ผลการศึกษาจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม้ผลเป็นหลัก

กรณี	ทำงานประจำ	ช่วงเวลาที่				
	ค่าฟังชั่นวัตถุประสงค์	97009.5	1	2	3	4
รายการ	หน่วย	รวมทั้งปี				
พื้นที่เพาะปลูกพืช	มันสำปะหลัง	กกร.	0			
	มะม่วง(เขียวเสวย)	กกร.	1	1	1	1
	เงาะ	กกร.	0			
	มังคุด	กกร.	0			
ผลผลิตพืช	มันสำปะหลัง	กก.	0			
	มะม่วง(เขียวเสวย)	กก.	400			400
	เงาะ	กก.	0			
	มังคุด	กก.	0			
รายได้จากการผลิต		บาท	8000	0		8000
รายได้จากการปรับปรุงงาน		บาท	21537	5400	5400	5337
ค่าจ้างแรงงาน		บาท	525		105	420
ค่าจ้างลัตต์ว์		บาท	0			
ค่าจ้างเครื่องจักร		บาท	315	125	140	50
ค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิต		บาท	2774	0	1418	1356
ค่าเช่าที่ดิน		บาท	0	0	0	0
ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด		บาท	3614	125	1663	1406
เงินที่คนในครอบครัวส่งกลับมาให้		บาท	68880	17220	17220	17220
รายได้รวมของครัวเรือน		บาท	98417	22620	22620	22557
การกู้ยืม						
สถาบันการเงิน		บาท	0	0	0	0
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0
การชำระคืน						
สถาบันการเงิน		บาท	5000	5000	0	0
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0
เงินกู้คงค้าง						
สถาบันการเงิน		บาท	0	0	0	0
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0
การฝากเงิน		บาท	116085	15945	23022	30345
การถอนเงิน		บาท	79312	10000	15945	23022
ดอกเบี้ยรับ		บาท	596	75	120	173
ดอกเบี้ยจ่าย		บาท	125	125	0	0
สถาบันการเงิน		บาท	0	0	0	0
แหล่งนอกระบบ		บาท	0	0	0	0

ตารางที่ 6.36 ราคางานจากแบบจำลองของครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกไม้ผลเป็นหลัก

รายการ	หน่วย	ราคางาน				
		เจ้าของที่ดิน	เช่าทั้งหมู่ด	เช่าบางส่วน	รับจ้างแรงงาน	ทำงานนอกฟาร์ม
ที่ดิน						
มันสำปะหลัง	บาท	216.6	70.6	143.6	107.7	169.5
มะ枉ง(เขียวเสวย)	บาท	4985.2	3796.4	4390.8	5038.3	5018.4
เงาะ	บาท	6060.0	4851.0	5455.5	5547.3	5487.7
มังคุด	บาท	16422.7	16103.7	16263.2	16932.3	16216.2
แรงงานครัวบบครัว						
เดือนมิถุนายน	บาท/ชั่วโมง	8	8	8	8.3	7.9
เดือนกรกฎาคม	บาท/ชั่วโมง	8	8	8	8.3	7.9
เดือนสิงหาคม	บาท/ชั่วโมง	8	8	8	8.3	7.9
เดือนกันยายน	บาท/ชั่วโมง	7.9	7.9	7.9	8.1	7.8
เดือนตุลาคม	บาท/ชั่วโมง	7.9	7.9	7.9	8.1	7.8
เดือนพฤษภาคม	บาท/ชั่วโมง	7.9	7.9	7.9	8.1	7.8
เดือนธันวาคม	บาท/ชั่วโมง	7.7	7.7	7.7	7.9	7.7
เดือนมกราคม	บาท/ชั่วโมง	7.7	7.7	7.7	7.9	7.7
เดือนกุมภาพันธ์	บาท/ชั่วโมง	7.7	7.7	7.7	7.9	7.7
เดือนมีนาคม	บาท/ชั่วโมง	7.6	7.6	7.6	7.7	7.6
เดือนเมษายน	บาท/ชั่วโมง	7.6	7.6	7.6	7.7	7.6
เดือนพฤษภาคม	บาท/ชั่วโมง	7.6	7.6	7.6	7.7	7.6
เงินกู้จากสถาบันการเงิน						
มิถุนายน - สิงหาคม	ร้อยละ/ปี	0	0	0	0	0
กันยายน - พฤศจิกายน	ร้อยละ/ปี	0	0	0	0	0
ธันวาคม - กุมภาพันธ์	ร้อยละ/ปี	0	0	0	0	0
มีนาคม - พฤษภาคม	ร้อยละ/ปี	0	0	0	0	0

บทที่ 7

สรุปและข้อเสนอแนะ

7.1 สรุป

ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม

ครัวเรือนที่ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่ในเขตเกษตรน้ำฝน มีสมาชิกในครัวเรือน 4 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย เป็นผู้ที่อยู่ในวัยแรงงาน 2.4 คน ครัวเรือน ถือครองที่ดิน 31.4 ไร่ เป็นที่ที่ไม่มีการซลประทาน ทำการเพาะปลูกได้ปีละ 1 ครั้ง ที่ดินร้อยละ 80.3 ใช้เป็นที่นา ร้อยละ 9.7 ใช้เป็นที่ไร่ ร้อยละ 75 ของครัวเรือนถือครองโดยเป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมด ร้อยละ 13.6 เป็นผู้เช่าบางส่วน และร้อยละ 2.3 เป็นผู้เช่าทั้งหมด ร้อยละ 62.5 ของครัวเรือนมีสมาชิกของครัวเรือนบางคนไปอาศัยอยู่นอกบ้านมากกว่า 6 เดือน สมาชิกที่ไปอาศัยอยู่นอกบ้านมีเพียงร้อยละ 56 ที่ส่งเงินกลับมาบ้าน ระบบการเพาะปลูกที่พบมากที่สุด คือการปลูกข้าวอย่างเดียวมีจำนวนถึงร้อยละ 73 ของครัวเรือนทั้งหมด ไม่มีครัวเรือนใดที่ปลูกพืชไร่แต่เพียงอย่างเดียว ครัวเรือนอีกร้อยละ 12 ปลูกข้าวและพืชไร่ ครัวเรือนลงทุนในเครื่องจักรกลอุปกรณ์เป็นเงินเฉลี่ยครัวเรือนละ 100,511 บาท หรือ 4,342 บาทต่อไร่ ร้อยละ 53 ของครัวเรือนมีรถไถเดินตาม สิ่งอื่น ๆ ที่ครัวเรือนลงทุนอีก คือโรงเรือนสำหรับเก็บผลผลิตและวัสดุ ปั้มน้ำ ป้อน้ำ สร่าน้ำ ครัวเรือนร้อยละ 90 ใช้ปุ๋ยเคมี แต่มีเพียงร้อยละ 12.5 ที่ใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ในช่วงปีที่แล้ว ครัวเรือนใช้พื้นที่เพาะปลูกเพียง 22 ไร่ ซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 70 ของพื้นที่ถือครองทั้งหมด ครัวเรือนใช้ที่ดินร้อยละ 83 ไปในการปลูกข้าว ร้อยละ 12.5 ในการปลูกอ้อย ที่ดินที่เหลือใช้ในการปลูก พืชผัก มันสำปะหลัง ไม้ผลและไม้โตresso ครัวเรือนมีรายได้สุทธิ 65,797 บาท แต่เป็นรายได้จากการเกษตรเพียงร้อยละ 8.9 เท่านั้น รายได้ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 91.1 เป็นรายได้จากการแปรรูป แหล่งนักการเกษตร ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 38,154 บาท

ครัวเรือนที่ปลูกพืชหลายครั้ง และไม้ผล พื้นที่ถือครองขนาดเล็ก มีสมาชิกในครัวเรือน 3.7 คน เป็นเพศชายและหญิงจำนวนที่ใกล้เคียงกัน มีสมาชิกอยู่ในวัยแรงงานเพียง 1.8 คน ครัวเรือนในกลุ่มนี้มีครัวเรือนเพียงร้อยละ 11.5 เท่านั้นที่มีสมาชิกบางคนไปอาศัยอยู่นอกบ้าน และสมาชิกที่ไปอยู่นอกบ้านเพียงร้อยละ 22 ที่ส่งเงินกลับมาให้ที่บ้าน ครัวเรือนประมาณ 2 ใน 3 ต้องจ้างหรือใช้แรงงานจากบุคคลภายนอกครอปครัวมาช่วยในช่วงการเพาะปลูก และเก็บเกี่ยว ครัวเรือนถือครองที่ดินเพียง 6.1 ไร่เท่านั้น แบ่งออกเป็น 2.6 แปลงพื้นที่ต่อแปลงจึงเท่ากับ 2.4 ไร่ มีครัวเรือนเพียง

ร้อยละ 30 เท่าที่นั่นที่ถือครองโดยเป็นเจ้าของที่ดิน มีมากถึงร้อยละ 42 ที่ต้องเช่าที่ดิน โดยครัวเรือนร้อยละ 14 เช่าที่ดินบางส่วน และครัวเรือนร้อยละ 28 ต้องเช่าที่ดินทั้งหมด ครัวเรือนใช้ที่ดินร้อยละ 52 เป็นที่นา ที่ไร่ โดยทำนาในช่วงฤดูฝน และปลูกพืชไร่ และพืชผักในช่วงฤดูแล้ง และใช้ที่ดินร้อยละ 44 ใช้เป็นที่สวนปลูกไม้ผล ระบบการเพาะปลูกที่พบมากคือ ข้าวและพืชไร่ ครัวเรือนร้อยละ 42 มีระบบการเพาะปลูกนี้ ระบบการเพาะปลูกที่แตกแขนงออกไปคือ ข้าว-พืชไร่-พืชผัก และ ข้าว-พืชไร่-พืชผัก-ไม้ผล ครัวเรือนร้อยละ 10 ปลูกไม้ผลอย่างเดียว ครัวเรือนที่ปลูกข้าวหรือพืชไร่อย่างเดียวมีน้อยมาก ครัวเรือนมีการลงทุนใน เครื่องจักรกลประมาณ 77,000 บาทหรือประมาณ 8,400 บาทต่อไร่ มีครัวเรือนเพียงร้อยละ 8.3 ที่มีรถไถเดินตาม สิ่งที่ครัวเรือนมีมากคือเครื่องพ่นยา และโรงเก็บผลิตผลและอุปกรณ์ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าครัวเรือนร้อยละ 31 มีรถปิกอัพ ครัวเรือนร้อยละ 74 ใช้บุญเคนมี และร้อยละ 62 และ 50 ใช้ยาฆ่าแมลงและใช้ยาฆ่าแมลงตามลำดับ ครัวเรือนมีพื้นที่เพาะปลูกพืชต่าง ๆ ทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้งรวมกันทั้งหมด 9 ไร่ ความเข้มในการใช้ที่ดินของครัวเรือนลึ่งเท่ากับประมาณ 1.5 เท่า ครัวเรือนมีรายได้สุทธิทั้งหมด 107,331 บาท โดยเป็นรายได้จากการเกษตรร้อยละ 42.1 และรายได้จากการเกษตรร้อยละ 57.9 จะเห็นได้ว่าถึงแม้ว่าครัวเรือนจะมีการทำการทำเกษตรอย่างเข้มข้น แต่รายได้จากการเกษตรยังมีสัดส่วนน้อยกว่ารายได้จากการเกษตรเล็กน้อย ซึ่งอาจเป็นเพราะพื้นที่ที่สำราญอยู่ไม่ไกลจากเมืองใหญ่เท่าไร โอกาสในการทำงานนอกฟาร์มมีมาก สมาชิกของครัวเรือนที่ทำงานรับจ้าง และทำงานมีเงินเดือนประจำมีสัดส่วนสูง สมาชิกที่เรียนจบระดับอุดมศึกษามีมากกว่าครัวเรือนกลุ่มอื่น ๆ ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 58,166 บาท

ครัวเรือนที่ปลูกข้าวหลายครั้ง ในเขตชลประทาน ครัวเรือนมีสมาชิกในครัวเรือน 4 คน เป็นเพศชายห้อยกว่าเพศหญิงเล็กน้อย เป็นสมาชิกที่อยู่ในวัยทำงาน 2.7 คน มีครัวเรือนเพียงร้อยละ 30 เท่าที่นั่นที่มีสมาชิกไปอาศัยอยู่นอกบ้าน สมาชิกของครัวเรือนที่ไปอยู่ที่อื่นร้อยละ 70 ล่งเงินกลับบ้าน มีจำนวนน้อยที่กลับมาช่วยครัวเรือนในช่วงเพาะปลูกและเก็บเกี่ยว ครึ่งหนึ่งของครัวเรือนทั้งหมดต้องใช้แรงงานจากบุคคลภายนอกครอบครัวมาช่วยในช่วงเพาะปลูกและเก็บเกี่ยว ครัวเรือนถือครองที่ดิน 22 ไร่ ร้อยละ 44.8 ถือครองโดยเป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมด มีครัวเรือนจำนวนมากถึงร้อยละ 50 ที่ถือครองในลักษณะเป็นผู้เช่า ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุดในครัวเรือนกลุ่มต่าง ๆ ที่ทำการศึกษาโดยร้อยละ 33.3 เป็นผู้เช่าบางส่วน และร้อยละ 16.7 เป็นผู้เช่าทั้งหมด ครัวเรือนใช้ที่ดินร้อยละ 83 เป็นที่ทำงาน ร้อยละ 15 เป็นที่สวน ที่เหลือใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ ระบบการเพาะปลูกที่พบมากที่สุดคือการทำอย่างเดียว แต่ทำหลายครั้งในรอบ 1 ปี ครัวเรือนร้อยละ 50 ปลูกข้าวอย่างเดียว ร้อยละ 37.4 ปลูกข้าวและไม้ผล ปลูกไม้ผลอย่างเดียวมีเพียงร้อยละ 4 ครัวเรือนใช้เครื่องจักรค่อนข้างมาก ครัวเรือนร้อยละ 11.5 มีแทรกเตอร์ 4 ล้อเล็ก ร้อยละ 77 มีรถไถเดินตาม ร้อยละ 75 มีปั้มน้ำ ร้อยละ 61 มีเครื่องพ่นยา ซึ่งเป็นเครื่องมือที่帮忙กับการทำ ครัวเรือนลงทุนในเครื่องจักรกลเครื่องมือต่าง ๆ เป็นเงินประมาณ 82,000 บาท หรือประมาณ 2,100 บาทต่อไร่ มากกว่าร้อยละ 90 ของครัวเรือนใช้บุญเคนมี

ยาฆ่าแมลงและยาฆ่าหญ้า ครัวเรือนมีพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด 35.9 ไร่ หัก ๆ ที่ครัวเรือนถือครองที่ดินเพียง 22 ไร่ และใช้ปลูกไม้ผลประมาณ 2 ไร่ ดังนั้นครัวเรือนจะปลูกข้าวประมาณ 2 ครั้งในรอบ 1 ปี รายได้ของครัวเรือนประมาณ 62,500 บาท เป็นรายได้จากการเกษตร ที่เหลืออีกประมาณ 22,500 บาท เป็นรายได้จากการกิจกรรมนอก การเกษตร ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 30,065 บาท

ครัวเรือนที่ปลูกไม้ผลเป็นหลัก มีสมาชิกในครัวเรือน 3.9 เป็นเพศหญิงมากกว่า เพศชายเล็กน้อย มีสมาชิกที่อยู่ในวัยทำงาน 2.2 คน มีครัวเรือนเพียงร้อยละ 20 ที่มีสมาชิกไปอาศัยอยู่ ที่อื่น สมาชิกที่ไปอาศัยอยู่นอกบ้านมีเพียงร้อยละ 45 เท่านั้นที่ส่งเงินกลับมาให้ที่บ้าน และมีสมาชิกเพียง ประมาณร้อยละ 30 ที่กลับมาช่วยครัวเรือนช่วงเพาะปลูกและเก็บเกี่ยว อย่างไรก็ตามมีครัวเรือนเพียง ประมาณร้อยละ 30 เช่นกันที่ต้องใช้แรงงานจากบุคคลภายนอกในช่วงดังกล่าว ครัวเรือนถือครองที่ดิน 17.6 ไร่ ร้อยละ 70 ถือครองโดยเป็นเจ้าของที่ดินทั้งหมด ครัวเรือนเป็นผู้เช่ามีไม่มากนัก คือ ครัวเรือนร้อยละ 4.3 เป็นผู้เช่าบ้านส่วนและร้อยละ 2.2 เป็นผู้เช่าทั้งหมด ครัวเรือนในกลุ่มนี้มากถึงร้อยละ 14 ที่ไม่ทำการเพาะปลูก สาเหตุหนึ่งอาจเนื่องมาจากไม่สามารถจัดซื้อที่ดินเป็นของตัวเองได้ ระบบการเพาะปลูกที่พบมากที่สุดคือ การปลูกไม้ผลและยางพารา มีครัวเรือนที่ปลูกไม้ผลอย่างเดียวร้อยละ 25.3 ครัวเรือนร้อยละ 11.4 ปลูกยางพาราอย่างเดียว และมีครัวเรือนอีกร้อยละ 15.2 ที่ปลูกไม้ผลและยางพารา ครัวเรือนมีการลงทุนในเครื่องจักรกล เครื่องมือ อุปกรณ์มากชนิดที่สุด และเป็นเงินลงทุนมากที่สุด คือลงทุนคิดเป็นเงินเฉลี่ยครัวเรือนละ 130,676 บาท หรือประมาณ 8,850 ต่อไร่ ครัวเรือนร้อยละ 1.1 และ 3.2 มีรถแทรกเตอร์ 4 ล้อใหญ่และแทรกเตอร์ 4 ล้อเล็ก ตามลำดับ ครัวเรือนร้อยละ 32 มีรถไถนาเดินตาม ร้อยละ 52 มีรถปีกอพ ร้อยละ 78 มีปั้มน้ำ ร้อยละ 58 มีป้อนน้ำ/สารน้ำ ครัวเรือนร้อยละ 74 ใช้ปุ๋ยเคมี ครัวเรือนมีพื้นที่เพาะปลูกรวมทั้งหมด 14.5 ไร่ ครัวเรือนใช้พื้นที่ร้อยละ 47 ไปในการปลูกยางพารา ร้อยละ 25 ใช้ปลูกไม้ผลชนิดต่าง ๆ ร้อยละ 15 ใช้ปลูกข้าว ครัวเรือนมีรายได้สุทธิ 112,742 บาท แต่เป็นรายได้จากการเกษตรเพียง 41,397 บาท หรือร้อยละ 36.7 เท่านั้น รายได้ที่เหลือ เป็นรายได้จากการทำงานนอก การเกษตร ซึ่งอาจเป็นเพราะพื้นที่ที่อยู่ใกล้เขตอุตสาหกรรม งานนอก การเกษตรจริงทำได้จ่าย และมีครัวเรือนจำนวนมากถึงร้อยละ 14 ที่ไม่ทำการเกษตร ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 54,189 บาท

ครัวเรือนที่ปลูกพืชยืนต้น (ยางพาราและปาล์มน้ำมัน) เป็นหลักมีสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 4.6 คน ซึ่งเป็นขนาดครัวเรือนที่ต่ำสุดเมื่อเปรียบเทียบกับครัวเรือนกลุ่มอื่น ๆ มีสมาชิกเป็น เพศชายมากกว่า เพศหญิงเล็กน้อย เป็นสมาชิกที่อยู่ในกองกำลังแรงงานเพียง 2.6 คน ครัวเรือนร้อยละ 29.5 มีสมาชิกบางคนไปอาศัยอยู่นอกบ้าน เพียงร้อยละ 15.2 ที่ส่งเงินกลับมาให้ที่บ้าน ส่วนที่กลับมาช่วย ครัวเรือนเพาะปลูกหรือเก็บเกี่ยวมีไม่ถึงร้อยละ 6.5 อย่างไรก็ตามในการทำการผลิต ครัวเรือนร้อยละ 95 ระบุว่าไม่ได้ใช้แรงงานจากบุคคลภายนอกเลย ครัวเรือนถือครองที่ดิน 22.9 ไร่ ครัวเรือนที่ถือครอง

ที่ดินโดยเป็นเจ้าของที่ดินเองมีจำนวนมากถึงร้อยละ 93.7 ของครัวเรือนทั้งหมด ครัวเรือนไม่มีการถือครองในรูปผู้เช่าบางส่วน หรือเช่าทั้งหมดเลย นอกจากนั้นการสำรวจพบว่ามีครัวเรือนร้อยละ 4.5 ไม่ทำการเพาะปลูก ระบบการเพาะปลูกที่พัฒนาที่สุด คือ การปลูกยางพารา และ/หรือ ปาล์มน้ำมัน ครัวเรือนจำนวนมากถึงร้อยละ 91.5 มีระบบการเพาะปลูกนี้ ระบบการเพาะปลูกอื่น ๆ ที่พัฒนาอย่างมาก คือ การปลูกไม้ผล หรือ ข้าว กับยางพารา และ/หรือปาล์มน้ำมัน ครัวเรือนลงทุนในเครื่องจักรกล การผลิตเป็นจำนวนไม่มากนัก โดยเฉลี่ยครัวเรือนแล้วครัวเรือนลงทุนเป็นเงิน 47,272 บาท หรือ 2,542 บาทต่อไร่ ครัวเรือนร้อยละ 63.4 มีโรงรีดยาง ครัวเรือนมีอุปกรณ์อื่น ๆ อีก เช่น บ่อ/สระน้ำ เครื่องฟันยา และเครื่องตัดหญ้า ครัวเรือนร้อยละ 12.5 มีรถปิกอัพ ร้อยละ 67.9 ของครัวเรือนใช้บุญเดมี และร้อยละ 42.9 ใช้ย่ามผ้าหญ้า สารเคมีอื่น ๆ ใช้จำนวนน้อยมาก ครัวเรือนมีพื้นที่เพาะปลูก 18.6 ไร่ ในจำนวนนี้ร้อยละ 81.7 ครัวเรือนใช้ที่ดินปลูกยางพารา ร้อยละ 14 ใช้ปลูกปาล์มน้ำมัน ครัวเรือนมีรายได้สุทธิ 77,750 บาท ซึ่ง 53,357 บาท หรือร้อยละ 68.6 เป็นรายได้จากการเกษตร ดังนั้นรายได้จากการแปร่งนอกราก การประกอบเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่า นอกจากนั้นรายได้จากการเกษตรเป็นรายได้ที่ได้รับในเวลาหลายเดือนในช่วง 1 ปี ไม่เหมือนครัวเรือนกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งจะมีรายได้ในช่วงเก็บเกี่ยวเท่านั้น ครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายในการบริโภค 47,198 บาท

สภาพหนี้สินและการกู้ยืม

ครัวเรือนที่ปลูกข้าวและ / หรือ พืชไร่ ในเขตเกษตรน้ำฝน มีจำนวนครัวเรือนที่มีหนี้สินค่อนข้างมาก ในช่วงต้นปี และปลายปี มีครัวเรือนจำนวนมากถึงร้อยละ 80 ที่มีหนี้คงค้าง ในระหว่างปีที่มีการกู้ยืมเกิดขึ้น จำนวนครัวเรือนที่มีหนี้อ้างสูงถึงร้อยละ 90 ของครัวเรือนทั้งหมด อย่างไรก็ตามมีครัวเรือนเพียงร้อยละ 34 เท่านั้นที่มีการกู้ยืมระหว่างปี และมีครัวเรือนเพียงร้อยละ 10 ที่ไม่มีหนี้คงค้างและไม่กู้ยืม

เมื่อแบ่งครัวเรือนออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามแหล่งที่มาของรายได้หลัก พบว่า ครัวเรือนในกลุ่มนี้มีเพียงร้อยละ 50 เท่านั้นที่เป็นครัวเรือนเกษตรกร (ไม่ใช้ร้อยละ 80 หรือ 90 ตามที่มีการเข้าใจกัน) ครัวเรือนร้อยละ 26 เป็นครัวเรือนรับจ้าง ร้อยละ 12.5 เป็นครัวเรือนที่ทำงานประจำ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง ครัวเรือนประเภทอื่น ๆ ที่เหลือคือ ครัวเรือนรับจ้าง บริการและอื่น ๆ

ในจำนวนครัวเรือนชนบททั้งหมดนี้ครัวเรือนที่มีการกู้ยืมระหว่างปีร้อยละ 57 เป็นครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 27 เป็นครัวเรือนรับจ้าง ร้อยละ 3.3 เป็นครัวเรือนค้าขาย แต่ถ้าพิจารณาเป็นวงเงินกู้แล้ว ร้อยละ 59 กู้โดยครัวเรือนเกษตรกร ครัวเรือนรับจ้างกู้ร้อยละ 16 และครัวเรือนค้าขายกู้ร้อยละ 14

โดยเฉลี่ยแล้วครัวเรือนในกลุ่มที่ปลูกข้าวและพืชไร่ในเขตเกษตรน้ำฝนเป็นหลักนี้ คุ้มเงินครัวเรือนละประมาณ 24,500 บาท ครัวเรือนเกษตรกรคุ้มประมาณครัวเรือนละ 29,000 บาท ครัวเรือนอื่น ๆ คุ้มครัวเรือนละประมาณ 15,000 บาท แต่ครัวเรือนค้าขายคุ้มมากถึงครัวเรือนละ 150,000 บาท เงินที่ครัวเรือนเกษตรกรและครัวเรือนรับจ้างคุ้มอยู่ละ 70-80 เป็นเงินที่คุ้มจากสถาบันการเงิน แต่เงินที่ครัวเรือนค้าขายและทำงานประจำคุ้ม ส่วนมากเป็นเงินคุ้มจากแหล่งนอกรอบบ้าน เงินคุ้มจากสถาบันการเงินร้อยละ 80 เป็นของ ธ.ก.ส. ที่เหลือเป็นเงินคุ้มของสหกรณ์การเกษตร ส่วนแหล่งเงินคุ้มอกรอบบ้านที่สำคัญคือ พ่อค้า/นายทุน

ในจำนวนเงินคุ้มที่คุ้มนั้น ร้อยละ 27 ใช้ไปในการส่งสมាជิคไปทำงานต่างประเทศ แต่ที่มากกว่าคือ ครัวเรือนค้าขาย และที่ทำงานประจำ ใช้เงินคุ้มอยู่ละ 60-70 เพื่อส่งสมាជิคในครัวเรือนไปทำงานต่างประเทศ ครัวเรือนเกษตรกรและครัวเรือนรับจ้าง ใช้เงินคุ้มประมาณร้อยละ 20-30 ไปในการลงทุนระยะสั้นเพื่อจ้างแรงงานและซื้อปัจจัยการผลิต ครัวเรือนทุกประเภทไม่มีการใช้เงินคุ้ม (ในช่วงปีที่ทำการสำรวจ) เพื่อซื้อที่ดิน ปรับปรุงที่ดิน หรือซื้อรถแทรคเตอร์ รถบรรทุกเล็ก อย่างไรก็ตาม ครัวเรือนโดยรวม ใช้เงินคุ้มเกือบร้อยละ 30 ในการจัดซื้อเครื่องจักรกล สัตว์ใช้งาน และสร้างซ่อมโรงเรือน ครัวเรือนเกษตรกรและรับจ้างใช้เงินคุ้มอยู่ละ 10-20 ไปในการบริโภค แต่ครัวเรือนรับจ้างและค้าขายใช้เงินคุ้มเกือบร้อยละ 25 ไปชำระหนี้เดิม มีครัวเรือนเกษตรเพียงประเภทเดียวที่ใช้เงินคุ้มประมาณร้อยละ 7 ไปเพื่อการศึกษาของลูก

เงินที่ครัวเรือนคุ้มเกือบร้อยละ 100 เป็นการคุ้มเป็นเงินสด และเกือบร้อยละ 40 เป็นเงินคุ้มระยะสั้น ในการคุ้มเงินระยะสั้นจากสถาบันการเงินนั้น ครัวเรือนต้องจ่ายอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 9-18 แต่ถ้าเป็นการคุ้มจากแหล่งนอกรอบบ้าน ครัวเรือนต้องจ่ายอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 42-60 ส่วนการคุ้มเงินระยะปานกลางและยาวนาน ครัวเรือนต้องจ่ายอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 9-13 ให้แก่สถาบันการเงิน และร้อยละ 24-60 ให้แก่แหล่งนอกรอบบ้าน

โดยเฉลี่ยแล้วครัวเรือนมีหนี้คงค้างปลายปี ครัวเรือนละประมาณ 85,000 บาท ^{1/} ซึ่งเป็นจำนวนที่ค่อนข้างสูง ทั้งนี้ เพราะมีครัวเรือนจำนวนมากที่ยังไม่ชำระหนี้คืน เนื่องจากยังไม่ถึงกำหนดชำระ นอกร้านนั้น มีเงินคุ้ม หรือหนี้สินมากถึงกว่าร้อยละ 60 ที่เป็นหนี้ระยะปานกลางและยาวที่ครัวเรือนทวยอยชำรุด หรือไม่ชำรุดคืนทั้งหมดครั้งเดียวภายในเวลา 1 ปี หนี้คงค้างของครัวเรือนแต่ละประเภทจะแตกต่างกันมาก ครัวเรือนเกษตรและรับจ้างมีหนี้คงค้างปลายปีครัวเรือนละประมาณ 70,000 บาท

^{1/} ยอดเงินคงค้างต้นปี ครัวเรือนละประมาณ 50,000 บาท

ในขณะที่ครัวเรือนค้าขาย ทำงานประจำ และบริการ มีหนี้คงค้างอยู่ในช่วงครัวเรือนละประมาณ 130,000-180,000 บาท อย่างไรก็ตาม ถ้าพิจารณาสัดส่วนของหนี้คงค้างทั้งหมดพบว่า ร้อยละ 43 เป็นหนี้คงค้างของครัวเรือนเกษตรกร และร้อยละ 22 เป็นของครัวเรือนรับจ้าง ที่เหลือเป็นของครัวเรือนประเภทอื่น

เมื่อพิจารณาภาระหนี้สินของครัวเรือนโดยคือข่าวว่าหนี้คงค้างของครัวเรือนคิดเป็นสัดส่วนเท่าใดของมูลค่าที่ดินที่ครัวเรือนถือครอง ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้ไม่ตรงกับความเชื่อของคนโดยทั่วไป ที่มักจะเข้าใจว่าครัวเรือนเกษตรกรที่ยากจน หรือครัวเรือนรับจ้าง มีหนี้สินพื้นตัว จากผลการศึกษาพบว่าครัวเรือน 2 ประเภทนี้มีภาระหนี้ต่ำที่สุด ในบรรดาครัวเรือนประเภทต่าง ๆ คือภาระหนี้คิดเป็นร้อยละ 4.4 และ 8.4 สำหรับครัวเรือนเกษตรกรและรับจ้างตามลำดับ ครัวเรือนประเภทอื่น ๆ มีภาระหนี้มากกว่าร้อยละ 10 ทั้งนั้น (ทั้งนี้มูลค่าที่ดินที่นำมาใช้ในการคำนวณ ไม่รวมบิเวณบ้านที่อยู่อาศัย)

ในส่วนของครัวเรือนที่ไม่กู้ยืม ที่มีอยู่จำนวนประมาณร้อยละ 10 นั้น ประมาณร้อยละ 56 เป็นครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 22 เป็นครัวเรือนรับจ้าง ให้จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ไม่กู้ยืมนั้น ร้อยละ 60 เป็นครัวเรือนที่มีรายได้สูง ส่วนครัวเรือนรับจ้างร้อยละ 100 เป็นครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ ในการนี้ของครัวเรือนรายได้ต่ำ การไม่กู้ยืมอาจเนื่องมาจากผู้ให้กู้ปฏิเสธที่จะให้กู้ หรือครัวเรือนขาดหลักทรัพย์ค้ำประกันหรืออาจจะไม่ต้องการกู้เงิน เพราะเกรงว่าจะชำระคืนไม่ได้ ซึ่งการศึกษาไม่มีข้อมูลที่จะวิเคราะห์ได้

การศึกษาถึงสถานะของครัวเรือนรับจ้างที่ไม่ทำการเพาะปลูก หรือไร่ที่ดินทำกิน (Landless household) พบว่าในกลุ่มครัวเรือนที่ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่ ในเขตเกษตรกรน้ำฝน ทั้งหมดนี้ มีครัวเรือนที่เป็นครัวเรือนรับจ้างที่ไม่ทำการเพาะปลูก หรือไร่ที่ดินทำกินเพียงร้อยละ 2.3 เท่านั้น และร้อยละ 50 ไม่กู้ยืมเงิน หรืออีกน้อยหนึ่ง ครัวเรือนร้อยละ 50 สามารถกู้ยืมเงินได้ และครัวเรือนที่ไม่กู้ยืมเงินร้อยละ 100 มีรายได้ต่ำ

ครัวเรือนที่ปลูกพืชหลากรัง และไม่ผล พื้นที่ถือครองขนาดเล็ก มีสภาพหนี้สินและภาระกู้ยืมที่แตกต่างจากครัวเรือนที่ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่ในเขตเกษตรกรน้ำฝนค่อนข้างมาก ในขณะตั้งปี มีครัวเรือนเพียงประมาณร้อยละ 30 เท่านั้นที่มีหนี้คงค้าง ในระหว่างปีมีครัวเรือนร้อยละ 40 ที่กู้ยืม ในจำนวนนี้ร้อยละ 45 เป็นครัวเรือนที่มีหนี้คงค้างตั้งปี ดังนั้นในระหว่างปีครัวเรือนที่เป็นหนี้คงค้าง สูงขึ้นเป็นมากกว่าร้อยละ 50 อย่างไรก็ตาม ในขณะปลายปี จำนวนครัวเรือนที่มีหนี้คงค้าง จะลดลงเหลือเพียงร้อยละ 38 มีครัวเรือนมากถึงร้อยละ 46 ที่ไม่มีหนี้คงค้างและไม่กู้ยืม

ครัวเรือนกลุ่มนี้ เมื่อแบ่งเป็นครัวเรือนประเภทต่าง ๆ จะได้ดังนี้ ร้อยละ 46 เป็นครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 21 เป็นครัวเรือนรับจ้าง ร้อยละ 20 เป็นครัวเรือนที่ทำงานประจำ ที่เหลือเป็นครัวเรือนประเภทอื่น ๆ สัดส่วนของครัวเรือนที่ปราฏฐานนี้จะเป็นผลมาจากการที่ครัวเรือนมีพื้นที่ถือครองทำการเกษตรขนาดเล็ก แต่อยู่ไม่ห่างจากเมืองใหญ่มาก จึงสามารถทางานนอกฟาร์มทำได้ง่าย

สำหรับครัวเรือนที่มีการภูมิระห่ำปืนนับว่าร้อยละ 72 เป็นครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 13 เป็นครัวเรือนที่ทำงานประจำ มีเพียงร้อยละ 8 ที่เป็นครัวเรือนรับจ้าง โดยเฉลี่ยแล้วในระห่ำปืนนี้ครัวเรือนกู้เงินครัวเรือนละประมาณ 27,000 บาท ซึ่งยอดเงินกู้เฉลี่ยต่อครัวเรือนของครัวเรือนเกษตรกรสูงที่สุด คือประมาณ 41,000 บาท ดังนั้นครัวเรือนประเภทอื่น ๆ จะกู้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของครัวเรือนทั้งหมด ซึ่งปราฏฐานว่าครัวเรือนรับจ้างกู้เงิน 19,750 บาท ครัวเรือนค้าขาย และทำงานประจำกู้ครัวเรือนละ 14,125 บาท และ 12,095 บาท ตามลำดับ

เงินกู้ของครัวเรือนประเภทต่าง ๆ ยกเว้นครัวเรือนรับจ้าง ร้อยละ 100 เป็นเงินกู้จากสถาบันการเงิน ซึ่ง ธ.ก.ส. และสหกรณ์การเกษตร ยังเป็นสถาบันการเงินหลักเช่นเดิม โดยครัวเรือนเกษตรกร และครัวเรือนค้าขายกู้เงินร้อยละ 60 จาก ธ.ก.ส. แต่ครัวเรือนที่ทำงานประจำกู้เงินกีอบร้อยละ 80 จาก สหกรณ์การเกษตร ในกรณีของครัวเรือนรับจ้าง เงินกู้ร้อยละ 96 กู้จาก ธ.ก.ส. ส่วนเงินกู้ที่เหลือกู้จากเพื่อนบ้าน ครัวเรือนประเภทต่าง ๆ ไม่มีการภูมิใจจากธนาคารพาณิชย์เลย

เงินที่ครัวเรือนกู้ไม่มีการใช้ไปในการลงทุนระยะยาวที่นอกเหนือจากการซื้อขาย สร้างโรงเรือนเลย ลักษณะการใช้เงินกู้ของครัวเรือนประเภทต่าง ๆ ยกเว้นครัวเรือนรับจ้างคล้ายคลึงกัน คือครัวเรือนที่ใช้เงินตั้งแต่ร้อยละ 73.5 จนถึงร้อยละ 100 ในการซื้อปัจจัยการผลิต และจ้างแรงงาน ครัวเรือนเกษตรกรใช้เงินกู้ที่เหลือ ร้อยละ 14 ไปในการลงทุนค้าขาย ครัวเรือนค้าขายและที่ทำงานประจำ ใช้เงินที่เหลือทั้งหมด คือ ร้อยละ 26.5 สำหรับครัวเรือนค้าขาย และร้อยละ 8.7 สำหรับครัวเรือนที่ทำงานประจำ ไปในการซื้อขายหนี้ ลักษณะการใช้เงินกู้ของครัวเรือนรับจ้างหั้นตรงกันข้ามกับครัวเรือนกลุ่มอื่น ๆ คือ ใช้เงินกู้เพียงร้อยละ 8 ไปในการซื้อปัจจัยการผลิต และจ้างแรงงาน ใช้เงินกู้ร้อยละ 89 ในการซื้อ สร้างโรงเรือน เงินกู้ที่เหลือใช้ไปในการบริโภค ซึ่งเป็นครัวเรือนประเภทเดียวกับที่ใช้เงินกู้เพื่อการบริโภค ครัวเรือนทุกประเภทไม่มีการใช้เงินกู้เพื่อส่ง Samantha ของครัวเรือนไปทำงานต่างประเทศหรือเพื่อการศึกษา

การภูมิใจกีอบร้อยละ 100 เป็นการภูมิใจเงินสด และในการภูมิใจเงินสดนั้น กีอบร้อยละ 60 เป็นการภูมิใจระยะสั้น ซึ่งครัวเรือนจ่ายอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 11.9 ถึง 18 และจ่ายอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 ถึง 13 ในกรณีของปราฏฐานทางการและภูมิใจระยะปานกลางและยาว

โดยเฉลี่ยแล้วครัวเรือนมีหนี้คงค้างปลายปี ครัวเรือนละประมาณ 44,000 บาท แต่เมื่อพิจารณาแต่ละประเภทของครัวเรือนพบว่า ครัวเรือนเกษตรกรรมมีหนี้คงค้างปลายปีสูงถึง 67,115 บาท ในขณะที่ครัวเรือนรับจ้างมีหนี้คงค้างเพียง 24,750 บาท ครัวเรือนค้าขายและทำงานประจำมีหนี้คงค้าง 45,375 และ 21,053 บาท ตามลำดับ หนี้คงค้างทั้งหมดที่มีร้อยละ 69 เป็นหนี้ของครัวเรือนเกษตรกรรมร้อยละ 12 เป็นหนี้ของครัวเรือนรับจ้าง หนี้ที่เหลือประมาณครึ่งต่อครึ่ง เป็นของครัวเรือนค้าขาย และทำงานประจำ

ภาระหนี้สินของครัวเรือนอยู่ในระดับต่ำมาก ไม่สูงเมื่อเทียบกับโดยทั่วไป ถึงแม้ว่าขนาดการประกอบการจะเล็กมาก และจำนวนเงินกู้ค่อนข้างสูง ภาระหนี้ของครัวเรือนเกษตรกรและรับจ้างเท่ากับร้อยละ 3.6 และ 2.7 ตามลำดับเท่านั้น ครัวเรือนค้าขายมีภาระหนี้มากที่สุดคือร้อยละ 6.9

ครัวเรือนที่ไม่กู้ยืมมีทั้งหมดร้อยละ 46 ของครัวเรือนทั้งหมด ในจำนวนนี้ร้อยละ 20 เป็นครัวเรือนเกษตรกร และร้อยละ 34 เป็นครัวเรือนรับจ้าง ร้อยละ 27 เป็นครัวเรือนที่ทำงานประจำร้อยละ 9 เป็นครัวเรือนค้าขาย การศึกษาในรายละเดือนไปพบว่าครัวเรือนเกษตรกร และครัวเรือนบริการที่ไม่กู้ส่วนมากเป็นครัวเรือนที่มีรายได้สูง ครัวเรือนรับจ้าง และที่ทำงานประจำเป็นไปในทางตรงกันข้ามคือส่วนมากเป็นครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ ครัวเรือนค้าขายที่ไม่กู้ครึ่งหนึ่งมีรายได้สูง โดยรวมแล้ว ครัวเรือนที่ไม่กู้ยืมร้อยละ 57 มีรายได้ต่ำ

ครัวเรือนในกลุ่มนี้ร้อยละ 11.4 เป็นครัวเรือนรับจ้างที่ไม่ทำการเพาะปลูก (Landless household) ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุดในครัวเรือนกลุ่มต่าง ๆ ครัวเรือนกลุ่มนี้ ณ ปัจจุบันมีครัวเรือนรับจ้างไม่เกินร้อยละ 3.6 ครัวเรือนประเภทนี้ร้อยละ 91 ไม่กู้เงิน และครัวเรือนที่ไม่กู้ร้อยละ 70 มีรายได้ต่ำ

ครัวเรือนที่ปลูกข้าวหลายครั้ง ในเขตชลประทาน มีสภาพหนี้สินและการกู้ยืมแตกต่างออกไปจากครัวเรือน 2 กลุ่มแรกเช่นกัน ในขณะต้นปีมีครัวเรือนเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 48) มีหนี้คงค้างแต่ในระหว่างปีมีครัวเรือนมากถึงร้อยละ 72 ที่กู้ยืมเงิน ซึ่งครัวเรือนที่กู้ระหว่างปีนี้เกือบครึ่งหนึ่งเช่นกัน (ร้อยละ 45) เป็นครัวเรือนที่มีหนี้คงค้างต้นปี ดังนั้นในระหว่างปีจึงทำให้จำนวนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 87 อย่างไรก็ตาม มีครัวเรือนที่ชำรุดคืบเงินกู้บ้าง ทำให้จำนวนครัวเรือนที่มีหนี้คงค้างปลายปีลดลงเหลือร้อยละ 67 ครัวเรือนในกลุ่มนี้จะมีเพียงร้อยละ 13 ที่ไม่เคยมีหนี้สินเลย

ครัวเรือนในกลุ่มนี้สามารถแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้ ร้อยละ 87.5 เป็นครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 5.2 เป็นครัวเรือนรับจำจ ร้อยละ 3.1 เป็นครัวเรือนที่ทำงานประจำ ครัวเรือนค้าขาย และบริการ มีเพียงประเภทประมาณร้อยละ 1 เท่านั้น

ครัวเรือนที่มีการก ยมเงินระหว่างปีนั้น ร้อยละ 93 เป็นครัวเรือนเกษตรกร ครัวเรือนรับจำจ ประมาณร้อยละ 3 เท่านั้น ส่วนที่เหลือเป็นการก ยมของครัวเรือนประเภทอื่น ๆ โดยเฉลี่ยแล้วในระหว่างปีครัวเรือนก ยเงินครัวเรือนละประมาณ 27,000 บาท แต่ยอดเงินก ยของครัวเรือนเกษตรกรสูงที่สุด คือ ครัวเรือนละประมาณ 30,000 บาท ในขณะที่ครัวเรือนประเภทอื่น ๆ ก ยเงินเฉลี่ยครัวเรือนละประมาณ 3,000 บาท

เงินที่ครัวเรือนเกษตรกรก ยร้อยละ 79 เป็นเงินที่ก จำกสถาบันการเงิน โดยเงินก ยส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 60 มาจากสหกรณ์การเกษตร ส่วนเงินที่ก จำก ธ.ก.ส. คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 34 นอกจากนั้นครัวเรือนยังก จำกธนาคารพาณิชย์อีกประมาณร้อยละ 3 ที่ก จำกกลุ่มเกษตรกรและหน่วยราชการมีจำนวนไม่มากนัก ส่วนการก ยเงินจากแหล่งนอกระบบของครัวเรือนเกษตรกรนั้น แหล่งที่ครัวเรือนก ยมากที่สุดคือ เพื่อนบ้าน เท่ากับร้อยละ 57 ที่เหลือก จำก ญาติ พี่น้อง และพ่อค้า ครัวเรือนรับจำจนั้นร้อยละ 100 ก จำกสหกรณ์การเกษตร ครัวเรือนค้าขาย และที่ทำงานประจำร้อยละ 100 ก จำกเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นแหล่งนอกระบบ

ในการใช้เงินก ยของครัวเรือนนั้น ครัวเรือนรับจำจ และค้าขายใช้เงินก ยร้อยละ 100 ไปในการซื้อปัจจัยการผลิต และจ้างแรงงาน ซึ่งแสดงว่าครัวเรือนเหล่านี้ทำการเพาะปลูกด้วย ครัวเรือนที่ทำงานประจำ ใช้เงินก ยร้อยละ 100 ไปในการบริโภค ครัวเรือนเกษตรกรใช้เงินก ยไปในหลาย ๆ วัตถุประสงค์ คือ ร้อยละ 46 ใช้ในการซื้อวัสดุการเกษตรและจ้างแรงงาน อีกประมาณร้อยละ 30 ใช้ไปในการจัดหาสินทรัพย์คงที่ต่าง ๆ เช่น การซื้อที่ดิน ปรับปรุงที่ดิน การซื้อรถแทรกเตอร์ รถไถเดินตามเครื่องจักรกล และการซ่อมสร้างโรงเรือน ครัวเรือนใช้เงินก ยร้อยละ 13 ไปในการซื้อรหีนี้ และร้อยละ 6 ไปในการบริโภค

เงินที่ครัวเรือนก ยร้อยละ 99 เป็นเงินก ยที่เป็นเงินสด ดังนั้นเงินก ยที่เป็นสิ่งของจึงมีไม่ถึงร้อยละ 1 โดยเงินก ยที่เป็นเงินสด ประมาณร้อยละ 50 เป็นเงินก ยระยะล าสั้น ร้อยละ 44 เป็นเงินก ยระยะปานกลาง และประมาณร้อยละ 6 เป็นเงินก ยระยะยาว

ในการก ยเงินจากสถาบันการเงิน ครัวเรือนจ่ายอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 8.4-9.8 ใน การก ยเงินระยะล าสั้น และร้อยละ 7-11 ใน การก ยเงินระยะปานกลาง และยาว ส่วนการก ยเงินจากแหล่งนอกระบบ

ครัวเรือนจ่ายอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 24-36 ในการกู้เงินระยะสั้น และร้อยละ 36 ในการกู้เงินระยะปานกลาง

โดยเฉลี่ยแล้วครัวเรือนในกลุ่มนี้มีหนี้คงค้างปลายปีครัวเรือนประมาณ 44,000 บาท แต่เมื่อพิจารณาแต่ละประเภทของครัวเรือนพบว่าครัวเรือนเกษตรกรมีหนี้คงค้างปลายปีประมาณ 48,500 บาท ครัวเรือนที่ทำงานประจำมีหนี้คงค้างปลายปีประมาณ 36,000 บาท ในขณะที่ครัวเรือนรับจ้างมีเพียง 4,300 บาท ส่วนครัวเรือนค้าขาย และบริการไม่มีหนี้คงค้างเลย ในจำนวนหนี้คงค้างทั้งหมด ร้อยละ 96 จะเป็นหนี้คงค้างของครัวเรือนเกษตรกร และร้อยละ 3 เป็นของครัวเรือนที่ทำงานประจำ

ภาระหนี้ของครัวเรือนอยู่ในระดับต่ำ เช่นกัน ภาระหนี้ของครัวเรือนเกษตรกรเท่ากับร้อยละ 6.2 ภาระหนี้ของครัวเรือนที่ทำงานประจำและรับจ้างมีเพียงร้อยละ 2.7 และ 0.9 เท่านั้น

ครัวเรือนในกลุ่มนี้ร้อยละ 13 ไม่เคยเป็นหนี้เลย ในจำนวนครัวเรือนเหล่านี้ร้อยละ 50 เป็นครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 25 เป็นครัวเรือนรับจ้าง และที่เหลือเป็นครัวเรือนที่ทำงานประจำ บริการและอื่น ๆ ในจำนวนที่เหลือ 7 กัน ครัวเรือนเกษตรกรที่ไม่กู้ยืมครึ่งหนึ่งเป็นครัวเรือนที่มีรายได้สูง ครัวเรือนรับจ้างที่ไม่กู้ยืมเป็นครัวเรือนที่มีรายได้สูงทั้งหมด ส่วนครัวเรือนประเภทอื่น ๆ ที่เหลือเป็นครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำทั้งหมด ถ้าพิจารณาโดยรวมแล้ว ครัวเรือนที่ไม่กู้ยืมครึ่งหนึ่งจะเป็นครัวเรือนที่มีรายได้สูง

ในครัวเรือนเกษตรกรที่ไร่ที่ดินทำกินนั้น มีเพียงร้อยละ 1 ของครัวเรือนทั้งหมด และไม่ปรากฏว่ามีการกู้ยืม

ครัวเรือนที่ปลูกไม้ผลเป็นหลัก มีเพียงร้อยละ 42 ของครัวเรือนทั้งหมดที่มีหนี้คงต้นปี ที่น้อยลงไปอีก คือในระหว่างปีมีครัวเรือนเพียงร้อยละ 19 เท่านั้น ที่มีการกู้ยืมระหว่างปี โดยครัวเรือนเหล่านี้ประมาณ ร้อยละ 55 เป็นครัวเรือนที่ไม่มีหนี้คงค้างต้นปี ดังนั้นในระหว่างปีครัวเรือนที่เป็นหนี้จึงเพิ่มเป็นร้อยละ 53 ของครัวเรือนทั้งหมด และเนื่องจากมีบางครัวเรือนที่ชำระคืนเงินกู้ในตอนปลายปี ครัวเรือนที่มีหนี้คงค้างจึงเท่ากับร้อยละ 50 ของครัวเรือนทั้งหมด

ครัวเรือนในกลุ่มนี้สามารถแบ่งออกเป็นครัวเรือนประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้ ร้อยละ 45 เป็นครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 26 เป็นครัวเรือนรับจ้าง ร้อยละ 14 เป็นครัวเรือนที่ทำงานประจำ ร้อยละ 10 เป็นครัวเรือนค้าขาย ที่เหลือเป็นครัวเรือนบริการและครัวเรือนอื่น ๆ

ครัวเรือนที่มีการกู้ยืมระหว่างปี ร้อยละ 33 เป็นครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 44 เป็นครัวเรือนรับจ้าง ร้อยละ 11 เป็นครัวเรือนที่ทำงานประจำ ที่เหลือเป็นการกู้ยืมของครัวเรือนค้าขายและบริการ ถ้าพิจารณาจากจำนวนเงินกู้ เงินที่ครัวเรือนเกษตรกรกู้ประกอบเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 20 ของเงินกู้ทั้งหมด ในขณะที่เงินที่ครัวเรือนรับจ้างและค้าขายกู้ ประกอบเป็นสัดส่วนมากถึงร้อยละ 41 และ 34 ของเงินกู้ทั้งหมด

โดยเฉลี่ยแล้วครัวเรือนกู้เงินโดยเฉลี่ย ครัวเรือนละ ประมาณ 12,500 บาท เงินกู้ร้อยละ 93 เป็นเงินที่กู้จากสถาบันการเงิน หรือเงินกู้ร้อยละ 7 เป็นเงินที่ครัวเรือนกู้จากแหล่งนอกระบบ เมื่อพิจารณาการกู้เงินของครัวเรือนแต่ละประเภท ครัวเรือนเกษตรกรจะกู้เงินเฉลี่ยเพียงครัวเรือนละประมาณ 6,000 บาท ครัวเรือนรับจ้างโดยเฉลี่ยจะกู้สูงถึงครัวเรือนละประมาณ 20,000 บาท ในขณะที่ วงเงินกู้เฉลี่ยต่อครัวเรือนของครัวเรือนค้าขายจะมากที่สุด คือเกือบ 45,000 บาท

ครัวเรือนค้าขายและครัวเรือนบริการ กู้เงินร้อยละ 100 จากสถาบันการเงิน ครัวเรือนเกษตรกร กู้เงินเกือบร้อยละ 100 (98.8) จากสถาบันการเงิน ครัวเรือนรับจ้างและที่ทำงานประจำ กู้เงินร้อยละ 84 และ 81 จากสถาบันการเงิน ตามลำดับ เช่นเดียวกันกับครัวเรือนในเขตที่ปลูกข้าวหลายครั้ง ในเขตชลประทาน ในบรรดาแหล่งเงินที่เป็นสถาบันการเงินนั้น สหกรณ์การเกษตรจะมีบทบาทมากกว่า ธ.ก.ส. ธนาคารพาณิชย์มีความสำคัญในอันดับสาม เงินกู้จากสถาบันการเงินของครัวเรือนที่ทำงานประจำ และบริการนั้น ร้อยละ 100 กู้จากสหกรณ์การเกษตร ครัวเรือนเกษตรกรกู้เงินร้อยละ 44 จากสหกรณ์การเกษตร ที่เหลือกู้จาก ธ.ก.ส. ในขณะที่ครัวเรือนรับจ้าง กู้เงินร้อยละ 57 จากสหกรณ์การเกษตร ที่เหลือกู้จาก ธ.ก.ส. ส่วนครัวเรือนค้าขาย กู้เงินครึ่งต่อครึ่งจาก ธ.ก.ส. และธนาคารพาณิชย์ การกู้เงินจากแหล่งนอกระบบนั้น โดยรวมแล้วประมาณร้อยละ 70 กู้จากญาติพี่น้อง ร้อยละ 22 กู้จากเพื่อนบ้าน และที่เหลือกู้จากพ่อค้า/นายทุน

ครัวเรือนค้าขายซึ่งกู้เงินมากที่สุดนั้นใช้เงินที่กู้มาร้อยละ 50 ไปในการซื้อวัสดุ การเกษตรและจ้างแรงงาน (ซึ่งแสดงว่าครัวเรือนค้าขายก็ทำการเกษตรเหมือนกัน) และอีกร้อยละ 50 ไปลงทุนค้าขาย ส่วนครัวเรือนรับจ้างที่กู้เงินมากเป็นอันดับรองลงมาใช้เงินกู้เพียงร้อยละ 9.5 ไปในการซื้อวัสดุการเกษตรและจ้างแรงงาน ใช้เงินกู้ร้อยละ 12 ไปชำระหนี้เดิม ร้อยละ 14 ไปในการบริโภคและประมาณร้อยละ 40 ในการลงทุนระยะยาว เช่น ซ้อม สร้างโรงเรือน ซื้อสัตว์ใช้งาน ครัวเรือนเกษตรกรมีการใช้เงินกู้แตกต่างกันไป คือ ใช้เงินกู้ร้อยละ 43 ลงทุนซื้อวัสดุการเกษตรและจ้างแรงงาน ใช้เงินกู้จำนวนเท่ากันให้ลูก ครัวเรือนได้ใช้เงินกู้เพื่อการบริโภคและชำระหนี้ด้วยเป็นจำนวน ร้อยละ 2.1 และ 8.2 ตามลำดับ

การกู้เงินของครัวเรือน ร้อยละ 99 เป็นการกู้เป็นเงินสด เงินที่กู้ร้อยละ 50 เป็นเงินกู้ระยะสั้น เงินกู้ส่วนที่เหลือประมาณครึ่งหนึ่งเป็นเงินกู้ระยะปานกลาง และอีกครึ่งหนึ่งเป็นเงินกู้ระยะยาว ในการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน ครัวเรือนจ่ายอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 11.5-12.5 สำหรับเงินกู้ระยะสั้น ส่วนเงินกู้ระยะปานกลางและยาว ครัวเรือนจ่ายอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 10-12 ครัวเรือนไม่ต้องจ่ายดอกเบี้ยแต่อย่างใดในการกู้เงินจากแหล่งนอกระบบ

ครัวเรือนมีหนี้คงค้างปลายปี เคลี่ยครัวเรือนละประมาณ 70,000 บาท ครัวเรือนค้าขายซึ่งมีจำนวนเงินกู้ต่อครัวเรือนมากที่สุด มีหนี้คงค้างปลายปีประมาณ 58,000 บาท ครัวเรือนรับจ้างซึ่งกู้ยืมมากเป็นอันดับสอง มีหนี้คงค้างปลายปี 44,092 บาท ครัวเรือนเกษตรกรซึ่งกู้ยืมไม่มากเท่าใด แต่ มีหนี้คงค้างปลายปีถึง 81,079 บาท ครัวเรือนประเภทอื่น ๆ มีหนี้คงค้างปลายปีอยู่ในช่วงประมาณ 80,000-90,000 บาท และถ้าพิจารณาสัดส่วนหนี้คงค้างปลายปีของครัวเรือนประเภทต่าง ๆ จะพบว่า สัดส่วนหนี้คงค้างของครัวเรือนเกษตรกรมีมากที่สุด คือร้อยละ 53 ของจำนวนหนี้คงค้างทั้งหมดของครัวเรือนในกลุ่มนี้ หนี้คงค้างเพียงร้อยละ 8 เท่านั้น ที่เป็นของครัวเรือนค้าขาย และหนี้คงค้างร้อยละ 16 เป็นของครัวเรือนรับจ้าง

เมื่อพิจารณาภาระหนี้สินของครัวเรือน พ布ว่า ครัวเรือนเกษตรกรถึงแม้จะมีหนี้คงค้างจำนวนมาก แต่มีภาระหนี้สินต่ำที่สุด เท่ากับร้อยละ 5.4 เท่านั้น ภาระหนี้สินของครัวเรือนรับจ้าง ค้าขาย และที่ทำงานประจำ อยู่ในช่วงร้อยละ 7.8-8.8 ครัวเรือนบริการมีภาระหนี้สินสูงถึงร้อยละ 11.3

ครัวเรือนในกลุ่มนี้มีมากถึงร้อยละ 47 ที่ไม่มีหนี้สินในระหว่างช่วงปีที่สำรวจ ในจำนวนนี้ร้อยละ 76 เป็นครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 19 เป็นครัวเรือนรับจ้าง ที่เหลืออีกเล็กน้อยเป็นครัวเรือนค้าขายและทำงานประจำ ครัวเรือนที่ไม่กู้ยืมมากกว่าร้อยละ 60 เป็นครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำยกเว้นครัวเรือนที่ทำงานประจำ ร้อยละ 100 เป็นครัวเรือนที่มีรายได้สูง

ครัวเรือนที่ไร้ที่ดินทำกินหรือรับจ้างมีเพียงร้อยละ 3.1 ของครัวเรือนทั้งหมดเท่านั้น ในจำนวนครัวเรือนเหล่านี้ประมาณ 2 ใน 3 ไม่กู้ยืมเงิน และร้อยละ 100 เป็นครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ

ครัวเรือนที่ปลูกไม้ยืนต้น (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) เป็นหลัก ร้อยละ 47 มีหนี้คงค้างต้นปี ในระหว่างปีมีครัวเรือนเพียงร้อยละ 10 เท่านั้นที่กู้ยืมเงิน ครัวเรือนเหล่านี้ร้อยละ 45 เป็นครัวเรือนที่ไม่มีหนี้คงค้างต้นปี ดังนั้นในระหว่างปีจำนวนครัวเรือนที่มีหนี้จึงเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 52 ของครัวเรือน

ทั้งหมด ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำที่สุดในครัวเรือนกลุ่มต่าง ๆ ในระหว่างปีมีรายครัวเรือนที่ชำรุดน่าคืนได้ทั้งหมด จำนวนครัวเรือนที่มีหนี้คงค้างปลายปีจึงมีเพียงร้อยละ 48 ของครัวเรือนทั้งหมด

ครัวเรือนในกลุ่มนี้สามารถแบ่งเป็นครัวเรือนประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้ ร้อยละ 74 เป็นครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 20 เป็นครัวเรือนรับจ้าง ที่เหลือเป็นครัวเรือนค้าขาย ทำงานประจำและบริการ

ครัวเรือนที่มีการกู้ยืมระหว่างปี ร้อยละ 64 เป็นครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 27 เป็นครัวเรือนรับจ้าง ที่เหลือเป็นครัวเรือนบริการ ครัวเรือนค้าขายและที่ทำงานประจำไม่มีการกู้ยืม อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาการกระจายของเงินกู้ พบว่าร้อยละ 67 ของเงินกู้ทั้งหมดเป็นเงินที่ครัวเรือนเกษตรกรกู้และร้อยละ 30 เป็นเงินที่ครัวเรือนบริการกู้ เงินที่ครัวเรือนรับจ้างกู้ประกอบเป็นเพียงร้อยละ 3 เท่านั้น

โดยเฉลี่ยแล้วครัวเรือนกู้เงินเพียงครัวเรือนละไม่ถึง 3,000 บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับครัวเรือนกลุ่มอื่น ๆ คือเป็นเพียงประมาณ 1 ใน 4 เท่าที่ครัวเรือนที่ปลูกไม่ผลเป็นหลักกู้ และเป็น 1 ใน 8 หรือ 1 ใน 9 เท่าที่ครัวเรือนกลุ่มอื่น ๆ ที่เหลือกู้ เมื่อพิจารณารายละเอียดใน การกู้ยืมของครัวเรือนแต่ละประเภท พบว่าครัวเรือนเกษตรกร กู้เฉลี่ยครัวเรือนละประมาณ 2,700 บาท ครัวเรือนรับจ้างกู้เฉลี่ยแล้วครัวเรือนละไม่ถึง 500 บาท แต่ครัวเรือนบริการกู้เฉลี่ยครัวเรือนละ 50,000 บาท

ในเรื่องแหล่งเงินกู้ครัวเรือนบริการ กู้เงินร้อยละ 100 จากหน่วยงานราชการ (กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา) ครัวเรือนรับจ้างกู้เงินร้อยละ 100 จากกลุ่มออมทรัพย์ ส่วนครัวเรือนเกษตรกร กู้เงินร้อยละ 75 จากสถาบันการเงิน และร้อยละ 25 จากแหล่งอื่นๆ เงินที่ครัวเรือนกู้จากสถาบันการเงินนั้น ร้อยละ 90 กู้จาก ธ.ก.ส. ไม่มีการกู้ยืมจากสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 6 กู้จากกลุ่มเกษตรกร และที่เหลือกู้จากหน่วยราชการ ส่วนเงินที่กู้จากแหล่งอื่นๆ ร้อยละ 64 กู้จากเพื่อนบ้าน ส่วนที่เหลือกู้จากกลุ่มออมทรัพย์และผู้ให้กู้อื่น ๆ

ครัวเรือนบริการที่กู้เงินเป็นจำนวนมากนั้น เงินที่กู้มาร้อยละ 100 นำไปใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาของบุตร ส่วนครัวเรือนรับจ้างใช้เงินกู้ร้อยละ 30 ไปกับการศึกษาของบุตร ร้อยละ 20 ใช้ในการบริโภค เงินกู้ที่เหลือใช้ซื้อสิ่งของเรื่องครัว ครัวเรือนเกษตรกรมีแบบแผนการใช้เงินกู้แตกต่างกันไป ครัวเรือนใช้เงินกู้ร้อยละ 36 ไปในการซื้อวัสดุการเกษตรและจ้างแรงงาน ใช้เงินร้อยละ 8 ไปชำระหนี้ ร้อยละ 19 ไปในการบริโภค ประมาณร้อยละ 32 ไปกับการลงทุนระยะยาวเพื่อซื้อเครื่องจักรกล เครื่องมือ อุปกรณ์ และปรับปรุงที่ดิน

การกู้เงินของครัวเรือนร้อยละ 100 เป็นการกู้เป็นเงินสด จึงไม่มีการกู้เป็นลิ๊งของเลย และเงินที่กู้ประมาณร้อยละ 50 เป็นเงินกู้รยะสั้น ที่เหลือเป็นเงินกู้รยะปานกลางและไม่มีเงินกู้รยะยาว

ครัวเรือนบริการที่กู้เงินเป็นจำนวนมาก เป็นการกู้เงินระยะปานกลางเพื่อการศึกษาจาก กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จึงเลี้ยอัตราดอกเบี้ยเพียงร้อยละ 1 เท่านั้น การกู้เงินระยะสั้นจาก สถาบันการเงิน ครัวเรือนจ่ายอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 11.5 ถึง 16.0 และจ่ายอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 ใน การกู้เงินระยะปานกลาง การกู้เงินระยะสั้นจากแหล่งนอกระบบ ครัวเรือนจ่ายอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 36

ณ เวลาปลายปี ครัวเรือนมีหนี้สินคงค้างเฉลี่ยครัวเรือนละ 52,650 บาท แต่เมื่อ พิจารณาแต่ละประเภทของครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนบริการมีหนี้สินคงค้างปลายปีครัวเรือนละ 109,000 บาท ครัวเรือนเกษตรกรรมมีหนี้คงค้างประมาณ 55,000 บาท ครัวเรือนที่ทำงานประจำมีหนี้คงค้าง 50,000 บาท หนี้คงค้างของครัวเรือนรับจ้างและค้าขายเท่ากับ 40,600 บาท และ 5,000 บาท ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากจำนวนหนี้คงค้างปลายปีทั้งหมด ร้อยละ 78 จะเป็นหนี้คงค้างของครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 15 เป็นหนี้คงค้างของครัวเรือนรับจ้าง หนี้ของครัวเรือนบริการประกอบเป็นเพียงร้อยละ 4 เท่านั้น

ครัวเรือนเกษตรกรแม้จะมีหนี้คงค้างต่อกräวเรือนประมาณ 55,000 บาท แต่เมื่อคิด เป็นภาระหนี้จะมีเพียงร้อยละ 5.2 เท่านั้น ครัวเรือนบริการที่มีหนี้คงค้างมากที่สุด จะมีภาระหนี้สูงกว่า เท่ากับร้อยละ 9.6 ครัวเรือนค้าขายมีภาระหนี้ต่ำที่สุดคือเท่ากับร้อยละ 0.9 เท่านั้น โดยรวมแล้วครัวเรือน มีภาระหนี้ร้อยละ 5.5

ครัวเรือนในกลุ่มนี้ ร้อยละ 48 ไม่เคยกู้ยืม ซึ่งเป็นระดับที่สูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับ ครัวเรือนกลุ่มอื่น ๆ ครัวเรือนที่ไม่กู้ยืม ร้อยละ 45 เป็นครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 23 เป็นครัวเรือน รับจ้าง ร้อยละ 2 เป็นครัวเรือนบริการ ที่เหลือครึ่งต่อครึ่งเป็นครัวเรือนค้าขายและที่ทำงานประจำ ครัวเรือนเกษตรกรที่ไม่กู้ยืม ร้อยละ 55 เป็นครัวเรือนที่มีรายได้สูง ครัวเรือนรับจ้างที่ไม่กู้ยืมร้อยละ 90 มีรายได้สูง ครัวเรือนประเภทอื่น ๆ ที่เหลือเกือบร้อยละ 100 มีรายได้ต่ำ

ร้อยละ 3.6 ของครัวเรือนทั้งหมดเป็นครัวเรือนรับจ้างหรือไร่ที่ดินทำกิน ในจำนวนนี้มี ครัวเรือนครึ่งหนึ่งที่ไม่กู้เงิน และร้อยละ 100 เป็นครัวเรือนที่มีรายได้สูง

ลักษณะกระแสเงินสดของครัวเรือนชนบท การศึกษาถึงกระแสเงินสดสุทธิของ ครัวเรือนชนบท พบว่าโดยเฉลี่ยแล้วครัวเรือนชนบทมีกระแสเงินสดเฉลี่ยสุทธิเป็นบวก อย่างไรก็ตาม

การคีกษาเมื่อคันพบที่น่าสนใจมากอีกคือถึงแม้ว่าค่าเฉลี่ยของกระแสเงินสดสุทธิของครัวเรือนทั้งหมดมีค่าเป็นบวก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายครัวเรือน พ布ว่าจะมีครัวเรือนเพียงประมาณ 2 ใน 3 หรือ ร้อยละ 68 เท่านั้น ที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวก ซึ่งหมายถึงว่ามีครัวเรือนในชนบทอีกมากถึงประมาณ 1 ใน 3 ที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบ และในทั้งสองกลุ่มของครัวเรือนนี้ ในแต่ละกลุ่มจะมีครัวเรือนประมาณ 1 ใน 3 ที่กู้ยืมเงิน เมื่อพิจารณาเฉพาะในกลุ่มของครัวเรือนที่กู้ยืมเงิน ประมาณร้อยละ 70 ของครัวเรือนที่กู้ยืมเงิน จะมีกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวก ซึ่งจะไม่มีปัญหานี้เรื่องการชำระคืนดอกเบี้ยเงินกู้ระยะสั้น หรือการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยเงินกู้ระยะปานกลางและยาว ส่วนครัวเรือนอีกประมาณร้อยละ 30 อยู่ในสถานะที่น่าเป็นห่วง ทั้งนี้ เพราะมีกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบ ซึ่งหมายถึงว่าครัวเรือนจะมีปัญหาในการชำระคืนหนี้สินไม่ว่าจะเป็นดอกเบี้ย หรือเงินต้น ของทั้งเงินกู้ระยะสั้นและยาว

ในจำนวนครัวเรือนเกษตรที่กู้ยืมเงิน ร้อยละ 75 มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวก หรืออีกนัยหนึ่งมีครัวเรือนเกษตรที่กู้ยืมเงินเป็นจำนวนถึงร้อยละ 25 ที่จะมีปัญหาในการชำระคืนเงินกู้ เพราะครัวเรือนมีกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบ เฉลี่ยครัวเรือนละประมาณ 43,325 บาทและกู้ยืมเงินเฉลี่ยครัวเรือนละประมาณ 49,000 บาท

ครัวเรือนที่มีสถานะด้อยกว่าครัวเรือนเกษตรคือ ครัวเรือนรับจ้าง ซึ่งร้อยละ 66 ของครัวเรือนมีกระเส้งนิดสุดสูบที่เป็นบวก แต่ในจำนวนครัวเรือนรับจ้างที่กู้ยืมเงิน มีเพียงประมาณร้อยละ 55 เท่านั้นที่มีกระเส้งนิดสุดสูบที่เป็นบวกหรือมีมากถึงร้อยละ 45 ของครัวเรือนที่กู้ยืมเงินที่มีกระเส้งนิดสุดสูบที่เป็นลบ ซึ่งค่าเฉลี่ยของกระเส้งนิดสุดรับสูบที่เป็นลบถึงประมาณ 52,540 บาท ครัวเรือนในกลุ่มนี้กู้ยืมเงินเฉลี่ยครัวเรือนละประมาณ 66,400 บาท

ครัวเรือนค้าขาย ถึงแม้จะมีครัวเรือนเพียงประมาณร้อยละ 60 มีกระแสเงินสดสูง เป็นบาง แต่สถานะยังดีกว่าครัวเรือนรับจ้าง ทั้งนี้ เพราะในจำนวนครัวเรือนค้าขายที่กู้ยืมเงิน มีมากถึงร้อยละ 80 ที่อยู่ในกลุ่มที่กระแสเงินสดสูง เป็นบาง ในกลุ่มร้อยละ 20 ที่มีกระแสเงินสดสูง เป็นลบ นั้น มีค่าเฉลี่ยกระแสเงินสดเฉลี่ยเท่ากับ -25,860 และกู้เงินเฉลี่ยครัวเรือนละ 93,000 บาท

ครัวเรือนที่มีสถานะดีที่สุด คือครัวเรือนที่ทำงานประจำ ครัวเรือนในกลุ่มนี้ร้อยละ 86 มีกระแสเงินสดรับสุทธิเป็นบวก และจำนวนครัวเรือนที่ถูกลบเงินร้อยละ 80 มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นบวก อีกร้อยละ 20 ที่มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบนั้น มีค่าเฉลี่ยของกระแสเงินสดสุทธิเท่ากับ -19,780 บาท และปริมาณเงินกู้เฉลี่ยเท่ากับ 60,400 บาท

การศึกษากระแสเงินสดรับ เงินสดจ่าย และเงินสดสุทธิของครัวเรือนประเภทต่าง ๆ เริ่มต้นจากการวิเคราะห์กระแสเงินสดของครัวเรือนเกษตร เมื่อพิจารณาการกระแสเงินสดจ่ายพบว่า มีลักษณะค่อนข้างสม่ำเสมอแบ่งออกได้เป็นสองช่วงใหญ่ ๆ คือ ช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึง กุมภาพันธ์ กระแสเงินสดจ่ายจะมีค่าระหว่าง 6,000 บาทปลาย ๆ ไปจนถึง 8,000 บาทต้น ๆ ในช่วงที่ 2 กระแสเงินสดจ่ายจะมีค่าระหว่าง 8,000 บาทปลาย ๆ ไปจนถึงเกือบ 10,000 บาท ในทางตรงกันข้าม กระแสเงินสดรับเคลื่อนไหวขึ้นลงมากกว่า โดยครัวเรือนจะมีเงินสดรับเข้ามามากในระหว่างช่วงเดือน มกราคม ถึง มีนาคม และ พฤษภาคม ถึง มิถุนายน ซึ่งตรงกับช่วงการเก็บเกี่ยวผลผลิตการเกษตร จำกลักษณะการเคลื่อนไหวของเงินสดรับและเงินสดจ่ายข้างต้น กระแสเงินสดสุทธิจึงมีการเคลื่อนไหว สอดคล้องกับกระแสเงินสดรับ ซึ่งกระแสเงินสดสุทธิจะมีค่าสูงในช่วงเดือนมกราคม ถึง มีนาคม และ กรกฎาคม และช่วงที่กระแสเงินสดสุทธิอยู่ในระดับต่ำมาก คือ ช่วงเดือนกันยายน ถึง พฤศจิกายน และ เมษายน ซึ่งเป็นช่วงเดือนที่ครัวเรือนจะต้องการสินเชื่อ และช่วงเดือนมกราคม ถึง มีนาคม และ กรกฎาคม เป็นช่วงเดือนที่เหมาะสมกับการชำระคืนสินเชื่อ

ในกรณีของครัวเรือนรับจ้าง กระแสเงินสดจ่ายจะมีลักษณะเหมือนกระทะ เงินสดจ่ายอยู่ในระดับสูงในเดือนมิถุนายน ค่อย ๆ ลดลงเรื่อย ๆ ถึงระดับต่ำสุดในเดือนกันยายน และค่อย ๆ เพิ่มสูงขึ้นจนถึงระดับสูงสุดในเดือนเมษายน และ พฤษภาคม อย่างไรก็ตามในเดือนพฤษจิกายน ครัวเรือนก็มีเงินสดจ่ายสูงมาก ลักษณะเงินสดจ่ายที่กล่าวมานี้จะสอดคล้องกับงานเทศบาลประเพณีต่างๆ เช่น งานออกพรรษา กฐิน ในเดือนพฤษจิกายน งานส่งงานต์ในเดือนเมษายน และอาจเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาในเดือนพฤษภาคม ถึง มิถุนายน ส่วนกระแสเงินสดรับสอดคล้องกับการเก็บเกี่ยวผลผลิตเกษตร ซึ่งครัวเรือนอาจไปทำงานรับจ้างในช่วงเก็บเกี่ยวมาก กระแสเงินสดรับจะมีมากในช่วงเดือน ธันวาคม ถึง มกราคม และ พฤษภาคม ถึง กรกฎาคม กระแสเงินสดสุทธิมีลักษณะใกล้เคียงกับกระแสเงินสดรับ กระแสเงินสดสุทธิจะอยู่ในระดับสูงในช่วงเดือนกรกฎาคม และมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ จนถึงเดือนพฤษภาคม และเงินสดสุทธิอยู่ในระดับต่ำมากในเดือนพฤษจิกายน และ เมษายน ซึ่งน่าจะเป็นช่วงเดือนที่ครัวเรือนต้องการสินเชื่อมากที่สุด

ถ้าตัดเดือนที่กระแสเงินสดจ่ายของครัวเรือนค้าขายเดือนที่ต่ำสุดคือเดือนกรกฎาคม และเดือนที่สูงสุดคือเดือนเมษายนออก เงินสดจ่ายในเดือนอื่น ๆ มีค่าเกือบท่ากัน ในทางตรงกันข้าม กระแสเงินสดรับนั้นเคลื่อนไหวมากกว่า โดยมีช่วงที่เงินสดรับสูงมากอยู่ 2 ช่วง คือ ช่วงแรกเดือนตุลาคม และช่วงหลังเดือนเมษายน ถึง พฤษภาคม เงินสดรับที่สูงในเดือนตุลาคม และ เมษายน อาจเป็นรายได้ที่ได้รับจากการขายของในงานเทศการออกพรรษา กฐิน ลอยกระทง และส่งงานต์ ส่วนช่วงเดือน พฤษภาคม น่าจะเป็นรายได้ที่เกี่ยวน้ำใจ เช่น กับการใช้จ่ายในการศึกษาและการทำการเกษตร กระแสเงินสดสุทธิ มีการเคลื่อนไหวเหมือนกับกระแสเงินสดรับ ครัวเรือนน่าจะมีความต้องการสินเชื่อในเดือนมิถุนายน

ถึง สิงหาคม พฤศจิกายน และ มกราคม ถึง เมษายน ช่วงเดือนที่จะสามารถซื้อขายคืนเงินกู้ได้คือเดือน กันยายน ตุลาคม และ พฤศจิกายน

ครัวเรือนที่ทำงานประจำ มีกระแสเงินสดจ่ายค่าห้องสมุด เช่นกัน ยกเว้นเดือน ตุลาคม และ พฤศจิกายน ซึ่งมีเงินสดจ่ายสูงมากกว่าเดือนอื่น ๆ มาก ซึ่งน่าจะเหมือนกับครัวเรือน ประเภทอื่น ๆ คือ เป็นการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในงานประจำเพน และการศึกษา ส่วนกระแสเงินสดรับมีมากในเดือนมกราคม และ มีนาคม ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าครัวเรือนที่ทำงานประจำมีการทำการทำเกษตรด้วยครัวเรือนจึงมีรายได้เพิ่มขึ้นในช่วงเดือนดังกล่าวซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีการทำกีบเกี่ยวผลผลิต เมื่อพิจารณากระแสเงินสดสุทธิของครัวเรือนแล้ว ครัวเรือนอาจไม่ต้องการสินเชื่อเลย ยกเว้นในเดือนพฤษภาคม ซึ่งเงินสดสุทธิลดลงมาอยู่ในระดับต่ำสุด

ความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนชนบท

กระแสเงินสดของครัวเรือนประเภทอื่น ๆ ที่เหลือไม่ได้นำมาลงทุนไว้ เนื่องจากประกอบเป็นสัดส่วนจำนวนน้อยมากในจำนวนครัวเรือนชนบททั้งหมด

ดังที่กล่าวถึงข้างต้นแล้วว่า มีครัวเรือนชนบทเพียงประมาณ 1 ใน 3 เท่านั้นที่มีการกู้ยืมระหว่างปี เมื่อพิจารณากระแสเงินสดเป็นรายครัวเรือน พ布ว่าประมาณร้อยละ 30 ของจำนวนที่กู้มีกระแสเงินสดสุทธิเป็นลบ ลักษณะกระแสเงินสดรับ เงินสดจ่าย และเงินสดสุทธิ ของครัวเรือนกลุ่มนี้ไม่แตกต่างจากที่อธิบายข้างต้นมากนัก แต่สาเหตุที่กระแสเงินสดสุทธิเป็นลบนั้นเนื่องมาจากการกระแสเงินสดรับอยู่ในระดับต่ำมาก แต่กระแสเงินสดจ่ายอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับครัวเรือนที่กระแสเงินสดสุทธิเป็นบวก

ผลการวิเคราะห์ความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนชนบทโดยใช้สมการตัดถอยพหุและแบบจำลองลิнейโปรดักต์มีเงินลงทุน พอสรุปได้ดังนี้

- ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการสินเชื่อและอัตราดอกเบี้ยเป็นไปตามทฤษฎีคือ ความต้องการสินเชื่อจะเพิ่มขึ้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยลดลง หรือเมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น ความต้องการสินเชื่อจะลดลง อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์ความยึดหยุ่น พ布ว่าความยึดหยุ่นของความต้องการสินเชื่อกับอัตราดอกเบี้ยเป็นแบบไม่ยึดหยุ่น กล่าวคือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนไป ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของความต้องการสินเชื่อจะเปลี่ยนไปน้อยกว่าร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของ

อัตราดอกเบี้ย ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยจะไม่ทำให้ความต้องการเงินกู้เปลี่ยนไปมากนัก

- ความต้องการสินเชื่อขึ้นอยู่กับ ลักษณะการผลิต และการบริโภคมากกว่าอัตราดอกเบี้ย
- ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย ประกอบเป็นสัดส่วนที่น้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ
- เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับกระแสเงินสดรับ/รายได้ ครัวเรือนไม่ควรมีปัญหานៅน การชำระคืนดอกเบี้ยเงินกู้จะยับล้น
- เมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์แบบจำลองลิнейโปรแกรมมิ่ง ครัวเรือนมีความสามารถในการก่อหนี้ หรือชำระคืนเงินกู้จะยับปานกลางและยาวได้ แต่ความสามารถแตกต่างกันไประหว่างครัวเรือนแต่ละประเภท ในแต่ละพื้นที่ครัวเรือนที่มีความสามารถในระดับสูง คือครัวเรือนที่ทำงานประจำและค้าขาย ความสามารถของครัวเรือนรับจ้างอยู่ในระดับต่ำ
- ในพื้นที่ไดพื้นที่หนึ่ง ขนาดความต้องการสินเชื่อของครัวเรือนเกษตรแตกต่างกันได ถ้าพิจารณาจากลักษณะการถือครองที่ดิน ครัวเรือนเกษตรที่เป็นเจ้าของที่ดิน มีขนาดความต้องการสินเชื่อน้อยที่สุด ครัวเรือนที่เป็นผู้เช่าทั้งหมดมีขนาดความต้องการสินเชื่อมากที่สุด ครัวเรือนที่เป็นผู้เช่าบางส่วนมีขนาดความต้องการสินเชื่ออยู่ระหว่าง 2 กลุ่มแรก

ครัวเรือนที่มีขนาดการผลิต/ขนาดที่ดินใหญ่กว่า มีความต้องการสินเชื่อมากกว่า

ครัวเรือนที่มีทรัพย์สินทุนมากกว่า มีแนวโน้มว่ามีความต้องการสินเชื่อมากกว่า

ครัวเรือนที่ที่ดินที่ถือครองมีเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนดที่ดิน มีความต้องการสินเชื่อมากกว่าครัวเรือนที่ที่ดินที่ถือครองมีเอกสารสิทธิ์เป็นประเภทอื่นๆ ที่ไม่ใช่โฉนดที่ดิน

ในกรณีของความเข้มในการใช้ที่ดิน ถ้ายิ่งมากครัวเรือนจะต้องการสินเชื่อมากขึ้น

เมื่อสัดส่วนของรายได้จากการเกษตรเพิ่มขึ้น ความต้องการสินเชื่อจะลดลง

เมื่อลัดล่วนของรายได้จากเหล่านอกการเกษตรเพิ่มขึ้น ความต้องการสินเชื่อจะลดลง

ครัวเรือนต้องการลินชีโอระยะยาว และขนาด/จำนวนของลินชีโอ
ระยะยาวมากกว่าสินเชื้อระยะสั้น

- ผลการวิเคราะห์ ชี้ว่า ช่วงเวลาที่ครัวเรือนต้องการสินเชื่อแตกต่างกัน ครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกข้าวและ/หรือพืชไร่ เป็นหลักในเขตเกษตรน้ำฝน ต้องการสินเชื่อในไตรมาสที่ 1 3 และ 4^{1/} ครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกพืชหลายครั้ง และไม่ผลต้องการสินเชื่อในไตรมาสที่ 1-3 ครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกไม่ผลเป็นหลักต้องการสินเชื่อในไตรมาสที่ 3 ส่วนครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกข้าวหลายครั้ง ในเขตชลประทาน และที่ปลูกพืชยืนต้นเป็นหลัก ไม่ต้องการสินเชื่อระยะสั้นเลยในทุกไตรมาส (การวิเคราะห์อาจให้ผลที่แตกต่างไป ถ้าหากการวิเคราะห์แบ่งช่วงเวลาออกเป็นรายเดือน)

ช่วงระยะเวลาที่ต้องการสินเชื่อมีความสัมพันธ์มากกับระบบการผลิตสินค้าเกษตรของครัวเรือน โดยครัวเรือนจะต้องการสินเชื่อในช่วงที่ลงทุนทำการเพาะปลูก แต่ในช่วงที่ขายผลผลิตจะไม่ต้องการสินเชื่อ อย่างไรก็ตาม ความต้องการสินเชื่อในแต่ละช่วงเวลา y ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ เช่น รายได้จากการรับจำแหงงาน เงินที่สมาชิกในครัวเรือนส่งมาให้ และค่าใช้จ่ายในการบริโภค

ในการนี้ของครัวเรือนรับจ้าง การวิเคราะห์แบบจำลองลิเนียร์โปรแกรมมิ่ง พบว่าเป็นครัวเรือนที่มีรายได้น้อยที่สุด (ແຍ່ງສຸດ) ในบรรดาครัวเรือนประเภทต่าง ๆ ครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกข้าวและ/หรือ พืชไร่เป็นหลักและที่ปลูกพืชหลายครั้ง ต้องการสินเชื่อตลอดทั้งปี ครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกข้าวหลายครั้ง ต้องการสินเชื่อในไตรมาสที่ 2 และ 3 ส่วนครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกพืชยืนต้นเป็นหลัก ในพื้นที่ที่ปลูกพืชยืนต้น และปลูกไม้ผลเป็นหลัก ต้องการสินเชื่อในไตรมาสที่ 2-4

ในกรณีของครัวเรือนที่ทำงานประจำ (หรือกรณีของครัวเรือนที่ประกอบอาชีพค้าขาย/บริการ ที่มีรายได้ค่อนข้างสม่ำเสมอในแต่ละช่วงเวลา) ครัวเรือนไม่ต้องการสินเชื่อระยะสั้นเลย อย่างไรก็ตามอาจเกิดกรณีตรงกันข้าม

1/ ไตรมาสที่ 1 คือ เดือนมิถุนายน-สิงหาคม ไตรมาสที่ 2 คือ เดือน กันยายน-พฤษภาคม ไตรมาสที่ 3 คือ เดือน ตุลาคม-กุมภาพันธ์ และ ไตรมาสที่ 4 คือ เดือน มีนาคม-พฤษภาคม

ถ้าหากรายได้ หรือเงินสดรับน้อยกว่าเงินสดจ่าย ครัวเรือนจะต้องการสินเชื่อทุกช่วงเวลา เช่นกัน

- การศึกษาพบว่าครัวเรือนต้องการสินเชื่อทุกประเภท ทั้งระยะสั้น ปานกลาง และยาว การวิเคราะห์แบบจำลองลิเนียโปรแกรมมิ่งพบว่าครัวเรือนจำนวนมากยกเว้นครัวเรือนที่มีรายได้ประจำ ต้องการสินเชื่อระยะสั้น แต่การศึกษาในส่วนอื่น ๆ พบว่าครัวเรือนต้องการสินเชื่อระยะปานกลางและยาว เช่นกัน ทั้งนี้ เพราะครัวเรือนมีการลงทุนปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ชื้อที่ดิน ซ่อมสร้างโรงเรือน ซื้อรถจักรยานยนต์ รถยนต์ รถบรรทุก เชิงแผล ค้าขาย หรือแม้กระทั่งการส่งสมาชิกของครัวเรือนไปทำงานต่างประเทศ
- จำนวน/ขนาดของสินเชื่อที่ครัวเรือนแต่ละประเภทในแต่ละพื้นที่ต้องการแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่นครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกข้าวและ/หรือพืชไร่ เป็นหลัก ต้องการเงินกู้ประมาณ 5,000 บาท ครัวเรือนรับจ้างต้องการสินเชื่อประมาณ 9,000 บาท ส่วนครัวเรือนที่ทำงานประจำไม่ต้องการสินเชื่อเลย ในขณะที่ครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกพืชหลายครั้งและไม้ผลต้องการสินเชื่อประมาณ 52,000 บาท ครัวเรือนรับจ้างต้องการสินเชื่อประมาณ 49,000 บาท ส่วนครัวเรือนที่ทำงานประจำไม่มีความต้องการเงินเชื่อเลย
- ระดับเทคโนโลยีและระบบการเพาะปลูกพืช (cropping systems) มีผลต่อความต้องการสินเชื่อ เช่นกัน ตัวอย่างเช่น ครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่ เป็นหลักในเขตเกษตรร่น้ำฝน ปลูกข้าวได้ครั้งเดียวและใช้เทคโนโลยีพื้น ๆ กับครัวเรือนที่ปลูกไม้ผลเป็นหลัก ซึ่งใช้เทคโนโลยีสูงกว่า ครัวเรือนในกลุ่มหลังนี้มีความต้องการสินเชื่อมากกว่าครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่ในเขตเกษตรร่น้ำฝน
- การมีน้ำชลประทานซึ่งมีผลต่อระดับความเข้มข้นในการใช้ที่ดิน มีผลต่อความต้องการสินเชื่อ เช่นกัน ตัวอย่างเช่น ในพื้นที่ที่ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่ครั้งเดียว ไม่มีน้ำชลประทาน แห้งแล้ง เป็นเขตการเกษตรร่น้ำฝน การเพาะปลูกทำได้ 1 ครั้งต่อปี ครัวเรือนมีความต้องการสินเชื่อจำนวนหนึ่ง แต่ในพื้นที่ที่ปลูกพืชหลายครั้งและไม้ผล มีน้ำชลประทานดีในฤดูฝน แต่ฤดูแล้งกำหนดให้การเพาะปลูกได้เพียงครั้งเดียวของพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด ครัวเรือนจะมีความต้องการสินเชื่อมากกว่าครัวเรือนในพื้นที่ที่ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่ครั้งเดียวในเขตเกษตรร่น้ำฝน

- ระบบการເພາະປຸກພື້ນ ມີຜລທຳໃຫ້ຄວາມຕ້ອງກາຮືນເຊື່ອຮະຍະສັ້ນແຕກຕ່າງກັນເຊັ່ນກັນ ຄວາວເຮືອນໃນພື້ນທີ່ປັບປຸງພື້ນຕົ້ນເປັນຫຼັກຊື່ປຸກຍາງພາວາ ແລະປາລົມໜ້າມ້ານນາກ ຄວາວເຮືອນມີມາຍໄດ້ ອ້ອງ ເງິນສດຮັບເກືອບຕລອດປີ ຈຶ່ງໄມ້ມີຄວາມຕ້ອງກາຮືນເງິນກູ້ໄລຍ ແຕ່ຄ້າທາກວາຍໄດ້ນ້ອຍກວ່າຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ຄວາວເຮືອນຈະກູ້ຕລອດເວລາເຊັ່ນກັນສ່ວນຄວາວເຮືອນໃນພື້ນທີ່ປັບປຸງຂ້າວໜາຍຄວັງໃນຮອບເວລາ 1 ປີ ແລະຄວາວເຮືອນໃນພື້ນທີ່ປັບປຸງໄມ້ຜລເປັນຫຼັກ ຜົ່ງປຸກຜລໄມ້ໜາຍໜິດ ແລະມັນສຳປະຫຼັງ ມີຄວາມຕ້ອງກາຮືນເຊື່ອໃນຈຳນວນແລະຂ່ວງເວລາທີ່ແຕກຕ່າງໄປຈາກທີ່ຄວາວເຮືອນໃນໃນພື້ນທີ່ປັບປຸງຂ້າວ ແລະ/ຫຼືພື້ນທີ່ປັບປຸງຫຼັກເພີ່ມຄວັງເດືອຍ ແລະຄວາວເຮືອນໃນພື້ນທີ່ປັບປຸງພື້ນທີ່ປັບປຸງຂ້າວໜາຍຄວັງ ຜົ່ງປຸກຂ້າວໃນຄຸດຝັນ ແລະປຸກມັນຝັງແລະຄ້ວ່າຫຼື້ອງໃນຄຸດຝັນ ພ້ອມທັ້ນມີສວນລຳໄຍ ດ້ວຍຈຳນວນໜຶ່ງ
- ຜລກະທບຂອງຂ້າດທີ່ດິນຕ່ອງຄວາມຕ້ອງກາຮືນເຊື່ອໄມ້ສັດເຈນ ຕ້າວຍ່າງເຊັ່ນ ໃນພື້ນທີ່ປັບປຸງຂ້າວ ແລະ/ຫຼືພື້ນທີ່ປັບປຸງຫຼັກ ຄ້າຂ້າດພື້ນທີ່ກຳທາງພາບປຸກຍູ່ປະມານຂ້າດພື້ນທີ່ເຄີຍ ການທີ່ຂ້າດພື້ນທີ່ເພາະປຸກເພີ່ມຂຶ້ນຄວາມຕ້ອງກາຮືນເຊື່ອຈະມາກຂຶ້ນ ແຕ່ຄ້າຄວາມຕ້ອງກາຮືນເຊື່ອມີ້ຫຼູ່ມາກຈານກະຮ່າທີ່ມີມາຍໄດ້ແລະເງິນຂອມນາກຄວາວເຮືອນຈະໄມ້ມີຄວາມຕ້ອງກາຮືນເຊື່ອ ແລະເມື່ອປະຕິບັດເຫັນວ່າຄວາວເຮືອນໃນພື້ນທີ່ປັບປຸງຂ້າວ ແລະ/ຫຼືພື້ນທີ່ປັບປຸງຫຼັກ ຜົ່ງມື້ນາດພື້ນທີ່ມີກວ່າຄວາວເຮືອນໃນພື້ນທີ່ປັບປຸງພື້ນທີ່ປັບປຸງຂ້າວໜາຍຄວັງ ແຕ່ຄວາວເຮືອນໃນພື້ນທີ່ປັບປຸງພື້ນທີ່ປັບປຸງຂ້າວ ແລະ/ຫຼືພື້ນທີ່ປັບປຸງຫຼັກ ກລັບມີຄວາມຕ້ອງກາຮືນເຊື່ອນ້ອຍກວ່າຄວາວເຮືອນໃນພື້ນທີ່ປັບປຸງພື້ນທີ່ປັບປຸງຂ້າວໜາຍຄວັງ
- ຄວາມຄືໃນການໄດ້ຮັບເງິນສດ/ຮາຍໄດ້ ກົມີຜລຕ່ອງຄວາມຕ້ອງກາຮືນເຊື່ອ ຍິ່ງມີຄວາມຄືໃນການຮັບເງິນສດມາກ ຄວາມຕ້ອງກາຮືນເຊື່ອຈະລດລົງ ຜົ່ງເຫັນໄດ້ຈາກກຣົນຂອງຄວາວເຮືອນເກະຕຽກໃນພື້ນທີ່ປັບປຸງພື້ນທີ່ປັບປຸງຂ້າວໜາຍຄວັງ ເປົ້າກຣົນເກະຕຽກກັບຄວາວເຮືອນເກະຕຽກໃນພື້ນທີ່ອື່ນ ຈ ອ້ອງໃນກຣົນຂອງຄວາວເຮືອນທີ່ກຳທຳການປະຈຳ (ມີມາຍໄດ້ທຸກເດືອນ) ເປົ້າກຣົນເກະຕຽກກັບ ຄວາວເຮືອນປະເທດອື່ນ ຈ
- ຮະດັບກາລັງທຸນໃນລືນທຽບພົບທຸນ ມີຜລຕ່ອງຄວາມຕ້ອງກາຮືນເຊື່ອຫຼືໄມ້ຢັ້ງໄມ້ສາມາດຮັບຜົນໄດ້ສັດເຈນຈາກການວິເຄາະທີ່ແບບຈຳລອງລື່ມໍານີ້ໂປຣແກຣມເນີ່ງທີ່ໃຊ້ໃນກາຮືນ ຄືກໍາຂ້ານີ້ ທັງນີ້ພະລາຍງານການຕ້ອງກາຮືນເຊື່ອທີ່ໄດ້ນ້າຈະເປັນຜລມາຈາກຕ້າວແປຮອືນ ຈ ເຊັ່ນນາດທີ່ດິນ ຮະບັບການເພາະປຸກ ຫຼືເນັ້ນແຕ່ຄວາມຄືຂອງຮາຍໄດ້ຫຼືກະແນວເສັງສດຮັບມາກວ່າຜລທີ່ໄດ້ຈາກກາລັງທຸນໃນກຣົບພົບທຸນ ການວິເຄາະທີ່ສົມກາວຸປະສົງກົດໄຟສັດເຈນເຊັ່ນກັນ ຜົ່ງແນ້ວ່າຄ່າສັນປະລິທີ່ຈະເປັນນວກ ຜົ່ງໝາຍຄື່ງ

ว่าถ้ามีทรัพย์สินทุนมากขึ้น ความต้องการสินเชื่อจะมากขึ้น แต่ในทางสังคม
ทดสอบได้ว่า แต่กต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญ

- การมีรายได้อื่น ๆ ที่นอกเหนือจากเกษตรมากขึ้น “ไม่ว่าจะเป็นรายได้จากการรับจ้างแรงงาน รายได้จากการที่สมาชิกในครัวเรือนส่งเงินกลับมาให้ หรือรายได้จากการงานประจำ หรือค้าขาย จะมีผลทำให้ความต้องการสินเชื่อลดลง ในทางตรงกันข้ามการมีค่าใช้จ่ายในการบริโภครวมทั้งค่าใช้จ่ายในการให้การศึกษามากขึ้น จะทำให้ความต้องการสินเชื่อมากขึ้น

การศึกษาถึงราคาเงาจากแบบจำลองลิнейโปรแกรมมิ่ง พบว่าในทุกพื้นที่ทุกประเภทของครัวเรือน ที่ดินจะเป็นข้อจำกัด ค่าราคาเงาเป็นบวกทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ส่วนและที่ปลูกมันฝรั่ง แรงงานของครัวเรือนก็เป็นข้อจำกัด ในทุก ๆ ไตรมาส ในช่วงไตรมาสที่ 1 และ 2 จะสูงกว่าในไตรมาสที่ 3 และ 4 และราคาเงาของแรงงานของครัวเรือนรับจ้าง จะสูงกว่าของครัวเรือนประเภทอื่น ๆ ส่วนการศึกษาเกี่ยวกับราคาเงาของสินเชื่อ ซึ่งกำหนดให้ครัวเรือนมีหนี้คงค้างเมื่อต้นไตรมาสที่ 1 เป็นจำนวน 5,000 บาท และในระหว่างปีกำหนดให้ครัวเรือนสามารถกู้ได้จากสถาบันการเงินได้ในวงเงินสูงสุด 20,000 บาท ส่วนการกู้จากแหล่งหอกรอบบไม่มีการจำกัดในเรื่องของวงเงินสูงสุด การวิเคราะห์พบว่ามีเพียงพื้นที่เดียว คือพื้นที่ที่ปลูกพืชหลายครั้งที่วงเงินสินเชื่อจากสถาบันการเงินเป็นข้อจำกัดในการวิเคราะห์ ครัวเรือนจะกู้เงินจากสถาบันการเงินจนเต็มวงเงินสูงสุดที่สามารถกู้ได้ และยังกู้เงินจากแหล่งหอกรอบบอีกเป็นจำนวนมากมาก

7.2 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลำดับก่อนหลังของกลุ่มครัวเรือนที่ควรได้รับบริการสินเชื่อและวงเงินกู้

ข้อเท็จจริง

ในจำนวนครัวเรือนกลุ่มต่าง ๆ ที่ทำการศึกษา 5 กลุ่ม กลุ่มครัวเรือนที่ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่เป็นหลัก ในเขตเกษตรน้ำฝนเป็นครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำที่สุด ประมาณร้อยละ 90 ของครัวเรือน มีหนี้สินในระหว่างปี ประมาณร้อยละ 80 มีหนี้คงค้างเมื่อต้นปีหรือปลายปี มีจำนวนหนี้สินคงค้างต่อครัวเรือนปลายปีมากเป็นอันดับสอง อย่างไรก็ตามมีครัวเรือนเพียงประมาณหนึ่งในสามของครัวเรือนทั้งหมดเท่านั้นที่มีการกู้ยืมเงินในระหว่างปี และจำนวนเงินที่ครัวเรือนกู้ยืมในระหว่างปีนั้นประมาณหนึ่งในสามเป็นเงินกู้จากแหล่งหอกรอบบ ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยสูงมากถึงร้อยละ 24-60 ต่อปี

ข้อเสนอแนะ

ธ.ก.ส. และสหกรณ์การเกษตรซึ่งเป็นสถาบันการเงินหลักที่ให้บริการสินเชื่อแก่ ครัวเรือนในกลุ่มนี้จะต้องพิจารณาหาทางที่จะเพิ่มการให้บริการสินเชื่อให้มากขึ้นทั้งเงินกู้และยืม ระยะปานกลางและระยะยาว เพื่อลดสัดส่วนการพึ่งพาเงินกู้จากแหล่งนอกรอบบลง โดยที่ต้องระมัดระวังไม่ทำให้ความอ่อน弱ของสถาบันต้องตกต่ำลงจนถึงระดับอันตราย

นโยบายการพัฒนาระบบที่ครัวเรือนให้ความสำคัญด้านการกับครัวเรือนในกลุ่มนี้ (ในเขตเกษตรน้ำฝน) ก่อน เพราะเป็นกลุ่มครัวเรือนที่เดือดร้อนมากที่สุด แต่ควรพิจารณาต่อไปด้วยว่า จะทำอย่างไรกับเงินกู้จากแหล่งนอกรอบบ ในระหว่างการพัฒนาระบบที่

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลำดับก่อนหลัง (ต่อ)

ข้อเท็จจริง

ครัวเรือนในกลุ่มที่ปลูกข้าวหลาภรังในเขตชลประทาน มีครัวเรือนไม่ถึงร้อยละ 50 ที่มีน้ำคงค้างตันปี แต่ในระหว่างปีมีครัวเรือนมากถึงร้อยละ 72 ที่กู้ยืม ทำให้ครัวเรือนที่เป็นหนี้ในระหว่างปีเพิ่มขึ้นเกือบถึงร้อยละ 90 ของครัวเรือนทั้งหมด เมื่อสิ้นปีหลังจากที่ป่างครัวเรือนชำระคืนหนี้สินหมดจำนวนครัวเรือนที่มีหนี้คงค้างจึงลดลงมาเหลือร้อยละ 60 เศษ ๆ แสดงว่าครัวเรือนมีความต้องการหนี้ระยะสั้นจำนวนมาก เนื่องจากมีระหว่างปีเกือบร้อยละ 80 มาจากสถาบันการเงิน อย่างไรก็ตามครัวเรือนค้าขายและที่ทำงานประจำที่ปะปนอยู่ในกลุ่มครัวเรือนนี้ ใช้สินเชื่อหั้งหมัดจากแหล่งนอกรอบบ

ข้อเสนอแนะ

สถาบันการเงินในชนบทโดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ น่าจะมีบทบาทได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ เพราะมีครัวเรือนเป็นจำนวนมากที่ต้องการสินเชื่อ และควรให้บริการกับครัวเรือนชนบทประเภทอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ครัวเรือนเกษตรกรด้วย

นโยบายการพัฒนาระบบที่ ควรใช้กับสินเชื่อที่เป็นสินเชื่อระยะปานกลางและระยะยาว ซึ่งถ้าใช้กับสินเชื่อระยะสั้นอาจจะทำให้ครัวเรือนขาดเงินลงทุนหมุนเวียนระยะสั้น ผลผลิตและรายได้ของครัวเรือนจะลดลง นอกจากนั้นการวิเคราะห์ยังพบว่าครัวเรือนมีความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ระยะสั้นได้

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาระหนี้สินและการชำระคืน

ข้อเท็จจริง

ภาระหนี้สินของครัวเรือนในชนบท เมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนหนี้สินคงค้างปลายปีต่อ มูลค่าที่ดินทำการเพาะปลูกของครัวเรือน อยู่ในระดับต่ำมากอยู่ในช่วงระหว่างร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 7 เท่านั้น ครัวเรือนมีรายได้สุทธิจากการเกษตรเป็นบาง แล้มีรายได้สุทธิของครัวเรือนมากกว่าค่าใช้จ่าย ในการบริโภค หรือครัวเรือนมีเงินออม

ข้อเสนอแนะ

สถาบันการเงินจะเพิ่มวงเงินกู้ให้แก่ครัวเรือนในชนบทได้อีก เพราะครัวเรือนมีความสามารถ สามารถในการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนในการทำการเกษตร ส่วนการชำระคืน เงินกู้ระยะปานกลางและระยะยาว เนื่องจากโดยรวมแล้วครัวเรือนมีเงินออมเหลืออยู่ ดังนั้นครัวเรือนจะ สามารถชำระคืนเงินกู้ระยะปานกลางและระยะยาวได้ แต่ว่าเงินที่จะชำระ ระยะเวลาชำระคืนและช่วงเวลา ที่จะชำระคืนได้ ควรต้องพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละครัวเรือนไป

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเภทลูกค้า

ข้อเท็จจริง

ครัวเรือนในชนบทสามารถแบ่งแยกตามแหล่งที่มาของรายได้หลักได้หลายประเภท ได้แก่ครัวเรือนเกษตรกร ครัวเรือนรับจ้าง ครัวเรือนค้าขาย ครัวเรือนที่ทำงานประจำ ครัวเรือนบริการ และครัวเรือนอื่น ๆ ครัวเรือนแต่ละประเภทไม่ได้แบ่งแยกกันอย่างเด็ดขาดว่า ครัวเรือนรับจ้างจะไม่ทำการเกษตร หรือครัวเรือนเกษตรกรจะไม่ทำงานรับจ้าง ครัวเรือนทุกประเภทมีลักษณะผสมผสานกัน เช่น ครัวเรือนเกษตรกรที่ทำงานและมีรายได้จากการรับจ้างด้วย ครัวเรือนรับจ้าง ค้าขาย ที่ทำงานประจำ ก็ทำการเกษตรหรือมีรายได้จากการเกษตรด้วย ครัวเรือนแต่ละประเภทมีพัฒนาระบบหรือวัสดุประสงค์ในการ ใช้สินเชื่อแตกต่างกันและมีแหล่งเงินกู้หลักแตกต่างกัน ครัวเรือนประเภทที่มีฐานะทางการเงินดีที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือครัวเรือนที่ทำงานประจำ ครัวเรือนเกษตรกร ครัวเรือนค้าขาย ครัวเรือน รับจ้าง ครัวเรือนบริการ และครัวเรือนอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

นโยบายสินเชื่อชนบทควรตระหนักรถึงความหลากหลายของครัวเรือนในชนบท ครัวเรือนแต่ละประเภทมีความต้องการและวัสดุประสงค์ในการใช้สินเชื่อแตกต่างกัน ดังนั้นนโยบาย สินเชื่อที่จะใช้กับครัวเรือนเกษตรกรหรือครัวเรือนรับจ้าง (ซึ่งมีลักษณะเหมือนกับครัวเรือนเกษตรกรมาก

ที่สุด ครัวเรือนรับจ้างจำนวนมาก คือครัวเรือนเกษตรกรที่มีรายได้จากการเกษตรน้อยกว่ารายได้จากการรับจ้าง) อาจไม่เหมาะสมที่จะใช้กับครัวเรือนประเภทอื่น ๆ นอกจากนี้สถาบันการเงินไม่ว่าจะเป็น ธ.ก.ส. หรือสหกรณ์การเกษตรควรให้บริการหรือรับสมัครจากครัวเรือนประเภทอื่น ๆ ด้วย

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสินเชื่อเพื่อวัตถุประสงค์ที่ออกหนี้จากการเกษตร

ข้อเท็จจริง

ครัวเรือนในกลุ่มปัลกข้าว และ/หรือพืชไร่เป็นหลักในเขตเกษตรน้ำฝน โดยเฉพาะอย่างยิ่งครัวเรือนเกษตรกรและครัวเรือนรับจำจ้าง ทำการเกษตรและมีรายได้สูงจากการเกษตรจริง แต่รายได้ไม่เพียงพอที่จะใช้ให้ครัวเรือนดำเนินชีวิตอยู่ได้ ครัวเรือนต้องพึ่งรายได้จากแหล่งนอกราชการเกษตร ครัวเรือนเกษตรกรใช้เงินกู้ประมาณหนึ่งในสี่เพื่อส่งสมาชิกในครัวเรือนไปทำงานต่างประเทศ ครัวเรือนค้าขายและทำงานประจำ ต้องกู้เงินจากแหล่งนอกราชบูเพื่อส่งสมาชิกในครัวเรือนไปทำงานต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะ

การให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรอย่างเดียวไม่เพียงพอ นโยบายสินเชื่อชุมบทั่วไปพิจารณาให้ครัวเรือนสามารถนำสินเชื่อไปใช้ในวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรมนอกภาคเกษตร รวมทั้งการไปทำงาน ทำในประเทศและต่างประเทศ นโยบายนี้ควรให้ครอบคลุมถึงครัวเรือนทุกประเภท และควรกำหนดให้เป็นวัตถุประสงค์หนึ่งที่ครัวเรือนสามารถกู้ยืมได้ โดยไม่ต้องแอบแฝงไว้กับเงินกู้เพื่อการเกษตร

6. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการลินชีื่อของกลุ่มครัวเรือน/ระบบการเพาะปลูกต่าง ๆ

ข้อเท็จจริง

กลุ่มครัวเรือน/ระบบการเพาะปลูก	หนี้คงค้างต่อพื้นที่เพาะปลูก (บาท/ไร่)
1. ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่ เขตเกษตรน้ำฝน	3,345
2. ปลูกพืชหลากริ้ง และไม้ผล พื้นที่ขนาดเล็ก	7,457
3. ปลูกข้าวหลากริ้ง เขตชลประทาน	1,286
4. ปลูกไม้ผลเป็นหลัก	5,592
5. ปลูกพืชยืนต้น เป็นหลัก	2,995

ข้อเท็จจริงจากข้อมูลข้างต้นเพื่อสรุปได้ดังนี้ หนึ่งระบบการเกษตรที่ก้าวหน้า ทำเป็น การค้ามากกว่า คือระบบ 2 3 และ 4 มีความต้องการสินเชื่อมากกว่า ระบบการเกษตรแบบดั้งเดิม/ พื้นฐาน คือระบบที่ 1 และ 5 สอง ระบบการเพาะปลูก/กลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้หลักเดือน/หลักครึ่ง ในรอบระยะเวลา 1 ปี คือ กลุ่มที่ 3 และ 5 มีความต้องการสินเชื่อน้อยกว่า หรือลักษณะการ Flow (การ ไหลเข้า) ของรายได้ จะมีผลต่อความต้องการสินเชื่อมากกว่าระดับของรายได้ สามครัวเรือนที่มีความ เข้มข้นในการใช้ที่ดินสูง เมื่อมีพื้นที่ขนาดเล็ก แต่ความต้องการสินเชื่ออาจสูงได้ ซึ่งเกิดจากมีการลงทุน สูง และสี่ครัวเรือนที่มีรายได้นอกฟาร์มมาก มีรายได้สูงขึ้นของครัวเรือนสูง มีระดับหนึ่งคงค้างหรือมีความ ต้องการเงินกู้สูงด้วย (ไม่ได้หมายความว่าภาระหนี้สินจะสูงตามไปด้วย)

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาการเกษตร การใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ก้าวหน้า จะทำให้ความต้องการเงินกู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินกู้ระยะปานกลางและยาวมากขึ้นด้วย การจัดทำสินเชื่อเพื่อสนับสนุนความต้องการ ดังกล่าวจึงควรดำเนินการอย่างมีประสิทธิผลกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

7. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเข้มแข็งขององค์การ

ข้อเท็จจริง

ในเขตพื้นที่/กลุ่มครัวเรือนที่ทำการเกษตรแบบก้าวหน้า เช่นกลุ่มครัวเรือนที่ปลูกข้าว หลาภยครึ่งในเขตชลประทาน กลุ่มครัวเรือนที่ปลูกไม้ผลเป็นหลัก การกู้เงินจากสถาบันการเงิน ครัวเรือน จะกู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรมากกว่า ธ.ก.ส. หรือมีแนวโน้มว่าเมื่อเกษตรกรมีความก้าวหน้ามากขึ้น การรวมกลุ่มของครัวเรือนเพื่อทำงานร่วมกัน เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันจะมีมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

แนวโน้มดังกล่าวเป็นสิ่งที่ดี เป็นการลดภาระของ ธ.ก.ส. ลง ควรมีมาตรการที่จะให้ การสนับสนุนด้านวิชาการ การจัดการเพื่อให้องค์กรในระดับพื้นที่ของประชาชนเติบโตอย่างเข้มแข็ง ก้าวหน้าทันสมัยให้อยู่ในระบบการแข่งขันและเติบโตอย่างยั่งยืนได้

8. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสินเชื่อเพื่อการศึกษา

ข้อเท็จจริง

ครัวเรือนชนบทจำนวนมากได้ใช้เงินกู้เพื่อการศึกษาแก่บุตรหลาน การใช้สินเชื่อเพื่อ วัตถุประสงค์นี้ครัวเรือนไม่สามารถกู้ยืมได้อย่างเปิดเผย ส่วนมากจะแอบแฝงอยู่กับการกู้ยืมเพื่อ

การເກະຕາ ສິນເຊື້ອທີ່ໃຊ້ໃນການຕຶກຂາຮະດັບປະປາມແລ້ວມັນມີຈຳນວນໄໝ່ມາກັນກ ແຕ່ຄ້າທາກເປັນການຕຶກຂາ ໃນຮະດັບອຸດມຄຶກຂາແລ້ວ ຄວາມສາມາດຂອງຄວາມເຮືອນຫຼັບທີ່ໃຫຍ່

ຂໍ້ເສັນອແນະ

ໃນພື້ນທີ່ທີ່ກອງທຸນເງິນກູ້ເພື່ອການຕຶກຂາເຂົ້າປັບປຸງໃຫ້ບໍລິການໄມ່ຄື່ງ ຮ.ກ.ສ. ທີ່ສະຫຼຸບການການຕຶກຂາ ດ້ວຍພົມມີຄື່ງໃຫ້ບໍລິການດ້ວຍ ເພື່ອຍກະດັບຢືນຄວາມສາມາດຂອງຄວາມເຮືອນຫຼັບທີ່ໃຫຍ່ ແລ້ວ ຈະລືບເລື່ອງການນຳເນັດໃຫ້ກູ້ເພື່ອການພລິຕາໄປໃຫ້ໃນວັດຖຸປະສົງຄົ່ນທີ່ຈະທຳໄໝເກົ່າໄໝເພື່ອການລົງທຸນນ້ອຍລົງ ທີ່ຈະເປັນຜົນເສີຍຕ່ອງ ຜົນພລິຕາ ຮາຍໄດ້ ແລ້ວການຈໍາຮັດຕືນ

9. ຂໍ້ເສັນອແນະເກີ່ວກັບຄວາມຕ້ອງການ ແລ້ວ ຮາຍໄດ້/ການທຳການນອກພາບ

ຂໍ້ເທົ່າຈົງ

ຜລຈາກການວິເຄາະທີ່ໄໝວ່າຈະເປັນການວິເຄາະທີ່ໂດຍໃຊ້ສ່ມກາຮັດດ້ວຍ ທີ່ລື່ອນີ້ຢືນໄຟ ໂປຣແກຣມມີ້ ໃຫ້ຜລວ່າ ເມື່ອຄວາມເຮືອນມີຢາຍໄດ້ນອກພາບມາກັນເຊີ້ນ ຄວາມຕ້ອງການສິນເຊື້ອຈະລົດລົງ ທີ່ຈະເປັນຜລາກວິເຄາະທີ່ທີ່ມີຢູ່ກາຍໃຫ້ຂໍ້ສ່ມມຕິທີ່ວ່າປັຈລັຍອື່ນ ຈະ ອູ້ຄົງທີ່ແຕ່ຄ້າໄມ່ມີຂໍ້ສ່ມມຕິນີ້ ຂໍ້ສຸປະກາກການວິເຄາະທີ່ຈະເປົ້າຢືນໄປ ທັງນີ້ຈະເຫັນໄດ້ຈາກຂໍ້ມູນທີ່ແສດງໃນຂໍ້ເສັນອແນະທີ່ 6 ຂ້າງທັນ ທີ່ຈະກຸ່ມຄວາມເຮືອນທີ່ປຸກພື້ນຫາຍຄົ້ງ ແລ້ວໄຟຜລ ພື້ນທີ່ຂ້າດເລັກ ແລະກຸ່ມຄວາມເຮືອນທີ່ປຸກໄຟຜລເປັນຫຼັກເປັນກຸ່ມຄວາມເຮືອນທີ່ມີສາມາຟີກໄປການປະຈຳ ທີ່ກົດເປັນກຸ່ມຄວາມເຮືອນອື່ນ ຈະ ເປັນຈຳນວນນັ້ນ ມີຢາຍໄດ້ຈາກແຫ່ງນອກການເກະຕາເປັນຈຳນວນນັ້ນ ແຕ່ຄວາມເຮືອນກີ່ມີການກູ້ຍື່ມເງິນ (ເມື່ອພົມມີຄື່ງໃຫ້ປຸກຫຼັກຄົ່ງປ່າຍປີຕ່ອງໄວ່) ມາກດ້ວຍທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້ວ່າ ເມື່ອຄວາມເຮືອນມີຢາຍໄດ້ນັ້ນ ຈຶ່ງລົງທຸນມາກັນເຊີ້ນ ຄວາມຕ້ອງການສິນເຊື້ອຈຶ່ງມາກັນເຊີ້ນ

ຂໍ້ເສັນອແນະ

ເມື່ອພົມມີຄື່ງໃຫຍ່ບໍລິການດ້ວຍທີ່ຈະປຸກຫຼັກແລ້ວແລ້ນໂຍບາຍຂອງວັດຖຸ ທີ່ຈະຕ້ອງລົງເລີມກິຈການດັ່ງກ່າວທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກິຈການນອກພາບ ກຸ່ມຄວາມເຮືອນທີ່ປະກອບກິຈການນອກພາບຈະມີຄວາມຕ້ອງການສິນເຊື້ອມາກັນ ດັ່ງນັ້ນ ສາບັກການເງິນໄໝວ່າຈະເປັນ ຮ.ກ.ສ. ທີ່ສະຫຼຸບການການຕຶກຂາ ດ້ວຍທີ່ໃຫຍ່ ຕາມຄວາມຕ້ອງການແລ້ວໃນຈຳນວນແລ້ວເວລາທີ່ເໝາະສົມ

10. ຂໍ້ເສັນອແນະເກີ່ວກັບແນວທາງການໃຫ້ບໍລິການ

ຂໍ້ເທົ່າຈົງ

ການຕຶກຂາພບວ່າກ່ຽວຂ້ອງກຸ່ມຄວາມເຮືອນທີ່ປຸກຫຼັກຂ້າວເປັນຫຼັກ ໄນວ່າຈະປຸກຫຼັກເດືອຍຫຼັກຫຼັກ ຈະມີຄວາມເຮືອນທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການສິນເຊື້ອມາກັນ ໃນຮະຫວ່າງປິຈະມີຄວາມເຮືອນຮ່ວ່າງວັນຍຸລະ 34-70 ທີ່ກູ້ເງິນ

จำนวนครัวเรือนที่มีหนี้สินระหว่างปีมีจำนวนเกือบร้อยละ 90 ของครัวเรือนทั้งหมด แต่จำนวนความต้องการสินเชื่อต่อครัวเรือนจะน้อยกว่าครัวเรือนกลุ่มนี้ ๆ

ข้อเสนอแนะ

การให้กู้ยืมแก่ครัวเรือนเป็นรายครัวเรือนจะมีต้นทุนสูง การนำເອເທດໂນໂລຢີคอมพิวเตอร์มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนในการให้สินเชื่อผ่านสหกรณ์การเกษตรน่าจะมีความจำเป็นในปัจจุบัน

11. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำเงินกู้ไปชำระหนี้สินเดิม

ข้อเท็จจริง

การศึกษาพบว่าทุกกลุ่มของครัวเรือนจะมีการนำเงินกู้ที่กู้ใหม่ในระหว่างปี จำนวนตั้งแต่ร้อยละ 2 จนถึงร้อยละ 12 ไปใช้ชำระหนี้เดิม ซึ่งจะเป็นการ “ผลัดผ้าขณะما” หรือเป็นการ refinance ก็แล้วแต่ แสดงว่ามีปัญหาเกิดขึ้นในการชำระคืนหนี้สิน

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาน่าจะเกิดขึ้นจาก 2 สาเหตุดื้อ หนึ่ง กำหนดการชำระคืนไม่เหมาะสม และ/หรือสอง ครัวเรือนไม่สามารถชำระคืนได้จริง ๆ สถาบันการเงินจะต้องทบทวนดูว่าปัญหาเกิดจากอะไรแล้วก้าวเดินจากข้อนี้ กรณีปรับกำหนดการชำระคืนให้สอดคล้องกับกระแสเงินสดรับ/จ่าย ของครัวเรือน ถ้าเกิดจากข้อที่สอง อาจต้อง reschedule การชำระคืนใหม่ (กำหนดจำนวนเงินที่จะต้องชำระคืนในแต่ละงวด ช่วงเวลาของวงการชำระคืน และ จำนวนงวดที่จะชำระคืน)

12. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับครัวเรือนที่ไร้ที่ดินทำกิน หรือ Landless Household (LH)

ข้อเท็จจริง

จำนวน LH ของครัวเรือนกลุ่มต่าง ๆ จะเป็นส่วนประกอบอยู่ในช่วงร้อยละ 1-11.4 ของครัวเรือนทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม แต่ส่วนใหญ่จะกระจายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1-3.6 ครัวเรือนเหล่านี้ มีตั้งแต่ร้อยละ 50-100 ที่ไม่กู้ยืมเงินเลย และครัวเรือนที่ไม่กู้ยืมนี้จำนวนมากกว่าครึ่งจะเป็นครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้เกิดมีเสถียรภาพทางสังคมในชุมชน ควรจะให้ความช่วยเหลือแก่ครัวเรือน LH กลุ่มที่ไม่กู้ (ซึ่งอาจเป็นเพราะกู้ไม่ได้ หรือไม่กู้เอง) และมีรายได้ต่ำ สำหรับครัวเรือนที่ไม่ต้องการทำเกษตรอีกต่อไป ควรจัดฝึกอบรมงานฝีมือประเภทต่าง ๆ ให้ สำหรับครัวเรือนที่ประสงค์จะทำการเกษตร รัฐควรจัดหาเงินกู้ระยะยาวเพื่อซื้อที่ดิน เครื่องมือ อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต ให้ทำการเกษตร ในลักษณะ “เศรษฐกิจพอเพียง” จัดฝึกอบรมให้ความรู้ทางวิชาการ และ กำหนดการชำระคืนให้เหมาะสม

13. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรับรู้ความเสี่ยง

ข้อเท็จจริง

ครัวเรือนชนบทที่กู้ยืมเงิน มีจำนวนมากถึงร้อยละ 30 ที่มีกระแสเงินสดสูงเป็นลบ

ข้อเสนอแนะ

ในการพิจารณาให้สินเชื่อแก่ครัวเรือนกลุ่มต่างๆ ควรมีการจัดแบ่งครัวเรือนในแต่ละ กลุ่มตามชั้นความเสี่ยงด้วย ซึ่งอาจจะพิจารณาจากกระแสเงินสดสูงหรือตัวชี้อื่นๆได้ ผู้กู้ที่เสี่ยงมาก ๆ อาจจะต้องทำการพิจารณาว่า จะให้กู้เงินหรือไม่อย่างไร เพราะจะกระทบถึงความมั่นคงทางการเงินของ ผู้กู้หรือสถาบันการเงิน และผู้ที่มีความเสี่ยงน้อยด้วยในที่สุด โดยเฉพาะในกรณีที่มีหนี้สูญเกิดขึ้นมาก นอกจากนั้นควรตระหนักรว่างการให้กู้ควรจะอยู่ในหลักการของธุรกิจ การให้กู้แก่กลุ่ม non-bankable จะ มีความเสี่ยงมากจึงควรระวังและหารือลดความเสี่ยงดังกล่าว

14. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย

ข้อเท็จจริง

ในการกู้เงินจากสถาบันการเงิน ผู้กู้ที่มีความเสี่ยงต่างกัน จ่ายอัตราดอกเบี้ยเท่ากัน ความยืดหยุ่นของอัตราดอกเบี้ยเป็นแบบไม่ยืดหยุ่น

ข้อเสนอแนะ

การคิดอัตราดอกเบี้ยของจากจะให้คุ้มกับต้นทุนของเงิน ค่าใช้จ่ายในการให้กู้ และ อัตราเงินเพื่อแล้ว ควรจะมีการคิดให้แตกต่างกันตามลำดับความเสี่ยงด้วย โดยผู้ที่มีความเสี่ยงน้อยจะจ่าย อัตราดอกเบี้ยต่ำ และผู้ที่มีความเสี่ยงมากควรต้องจ่ายอัตราดอกเบี้ยสูงกว่า ซึ่งไม่น่าจะเป็นปัญหาแก้ผู้กู้ เพราะค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่มากนัก และความยืดหยุ่นเป็นแบบไม่ยืดหยุ่น

15. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งทรัพย์ค้ำประกัน

ข้อเท็จจริง

ในการกู้เงินระยะปานกลางและยาว ต้องใช้ที่ดินเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ดินที่เอกสารลิทิชเป็นโฉนดที่ดิน

ข้อเสนอแนะ

ครัวเรือนชนบทในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องทำการสะสมทุน โดยเฉพาะทางภาคใต้ เช่นการลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ ๆ ปรับปรุงที่ดิน ซึ่งต้องการเงินลงทุนจำนวนมาก และเงินออมของครัวเรือนมักจะไม่เพียงพอจึงต้องการเงินกู้ แต่มักมีปัญหาเรื่องหลักทรัพย์ค้ำประกัน การแก้ปัญหาอาจทำได้โดยการเพิ่มวงเงินกู้จากหลักทรัพย์ให้มากขึ้น หรือการทำ second mortgage หรือโครงการค้ำประกันเงินกู้ เช่นเดียวกับกรณีของอุตสาหกรรมขนาดย่อม ซึ่งน่าจะได้มีการพิจารณาจัดตั้งขึ้นมา

16. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการระดมเงินออม

ข้อเท็จจริง

มีครัวเรือนชนบทเป็นจำนวนมากถึงร้อยละ 70 ที่มีกระแสเงินสุดสูงเป็นปกติและมีเงินออม

ข้อเสนอแนะ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) และสหกรณ์การเกษตร ควรเร่งระดมเงินออมของครัวเรือนไปพร้อมๆ กับการให้กู้เงิน นอกจากจะทำให้รูปของการระดมเงินฝากแล้ว ควรทำให้รูปของทุนเรือนหุ้นด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ครัวเรือนชนบทได้มีส่วนในการเป็นเจ้าของ ในการกำหนดทิศทางการดำเนินงาน และการแบ่งผลกำไรจากการดำเนินงานให้มากขึ้น (การประท้วงเพื่อจะไม่ชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยจะลดลงมาก)

17. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสินเชื่อและการเพิ่มรายได้

ข้อเท็จจริง

ข้อมูลเกี่ยวกับราคาเง่าที่ได้จากการวิเคราะห์ลิเนีย์โปรแกรมมิ่ง ระบุว่าการประกันการผลิตของครัวเรือนหลายประเภทมีสินเชื่อจากสถาบันการเงินเป็นข้อจำกัดที่มีผลต่อรายได้ของครัวเรือน แต่ที่ดินเป็นข้อจำกัดที่มีผลต่อรายได้กับครัวเรือนทุกประเภทในทุกกลุ่มครัวเรือน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าระดับการเป็นข้อจำกัดของที่ดินนั้นสูงกว่าสินเชื่อจากสถาบันการเงิน

ຂ້ອເສນອແນະ

การໃຫ້ທີ່ການເພີ່ມບວກການສິນເຊື່ອຮະຍະສັນເພື່ອຈັດທາບໍລັຍການຜລິຕໍທ່ຽວຈ້າງແຮງງານເປັນສິ່ງທີ່ຈະເປັນອ່າງຍິ່ງ ແຕ່ການເພີ່ມຮາຍໄດ້ຈາກລືນເຊື່ອຈະທຳໄດ້ໃນຮະດັບໜີ່ ເພົ່າຖຸກຈຳກັດຕ້ວຍສາພາທາງກາຍກາພຂອງປັຈຍອນທີ່ສຳຄັງຢື່ງ ຄືອທີ່ດີນ ດັ່ງນີ້ສິ່ງທີ່ຈະເປັນຍິ່ງກວ່າຄືອ ການໃຫ້ບວກການສິນເຊື່ອຮະຍະຍາວເພື່ອຈັດທາທີ່ດີນ ປັບປຸງສັກຍກາພຂອງທີ່ດີນ ບໍ່ຮູ້ຈັດທາຮະບນນໍ້າເພື່ອເພີ່ມຄວາມເຂັ້ມຂັ້ນໃນການໃຫ້ທີ່ດີນໃຫ້ສູງຫຸ້ນ

ກາດພະວກ

ตารางผนวกที่ 6.1 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่
 พื้นที่เกษตรน้ำฝน ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่
 ข้าวเจ้านาปี พันธุ์หอมมะลิ 105
 เขตฝน
 นาหว่าน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา	อัตราค่าจ้าง	มูลค่า
			(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	301.88			
ราคา	บาท	3.47			
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
ปลูก	ช.ม.	2.60			5.69
ปลูกซ้อม	ช.ม.	1.35			5.18
ไล่ปุ๋ย	ช.ม.	3.08			6.01
พ่นยาป้องกันศัตรูพืช	ช.ม.	1.25			5.10
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	23.32			6.58
ขน	ช.ม.	5.37			5.55
การใช้แรงงานผลิตสัตว์					
เตรียมดิน	ช.ม.	2.70			16.07
การใช้เครื่องจักร					
เตรียมดิน	ช.ม.	1.15			88.23
นวด สี ผัด	ช.ม.	0.68			44.75
ขน	ช.ม.	0.23			139.17
ค่าวัสดุ					
พั่นธุ์					
ปุ๋ยเคมีเม็ด, ผง					160.24
ยาป้องกันศัตรูพืช					1.48
น้ำมันเชื้อเพลิง					3.39
ค่าวัสดุปรับปรุงดินอื่น ๆ					7.23
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์					121.69

ตารางผนวกที่ 6.2 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่
 พื้นที่เกษตรน้ำฝน ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่
 ข้าวเจ้านาปี พันธุ์หอมมะลิ 105
 เขตฝน
 นาดำ

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา	อัตราค่าจ้าง	มูลค่า
			(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	360.00			
ราคา	บาท		3.59		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
แบลงกล้า	ช.ม.	1.70		6.25	
เตรียมพันธุ์	ช.ม.	10.00		6.25	
ปลูก	ช.ม.	20.00		6.25	
ปลูกซ้อม	ช.ม.	2.40		6.25	
ไส้ปุ๋ย	ช.ม.	1.80		6.25	
พ่นยาปราบศัตรูพืช	ช.ม.	0.40		6.25	
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	24.00		6.25	
ขน	ช.ม.	3.90		6.25	
การใช้แรงงานผลิตสัตว์					
แบลงกล้า	ช.ม.	0.60		300.00	
เตรียมดิน	ช.ม.	12.00		15.00	
การใช้เครื่องจักร					
นวด สี ผัด	ช.ม.	0.40		50.00	
ขน	ช.ม.	0.20		45.00	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์					
ปุ๋ยเคมีเม็ด, ผง				121.5	
ซอร์บิน, สารเร่ง				5.00	
ค่าใช้จ่ายในการขาย				9.00	
ค่าวัสดุปรับปรุงดินอื่น ๆ				25.00	
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์				5.00	

ตารางผนวกที่ 6.3 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่

พื้นที่เกษตรน้ำฝน ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่

ข้าวเจ้านาปี พันธุ์ กช. 15

เขตฝน

นาหว่าน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา	อัตราค่าจ้าง	มูลค่า
			(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	450.74			
ราคา	บาท		3.04		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
ปลูก	ช.ม.	1.86		5.89	
ไส้ปุ๋ย	ช.ม.	1.64		5.98	
สูบนำ รดน้ำ	ช.ม.	0.24		6.25	
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	10.18		5.62	
เก็บ รวมมัด	ช.ม.	15.27		6.24	
นวด สี ผัด	ช.ม.	0.73		6.25	
ขน	ช.ม.	0.16		6.25	
การใช้แรงงานผลิตลัตต์					
เตรียมดิน	ช.ม.	5.07		11.16	
การใช้เครื่องจักร					
เตรียมดิน	ช.ม.	0.64		7.45	
ปล่อยน้ำหมักดิน, อื่น ๆ	ช.ม.	0.97		7.45	
นวด สี ผัด	ช.ม.	0.28		124.82	
ขน	ช.ม.	0.16		56.25	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์					
ปุ๋ยเคมีเม็ด, ผง				226.85	
น้ำมันเครื่อเพลิง				10.06	
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์				22.05	

ตารางผนวกที่ 6.4 งบประมาณการปลูกพืชต่อไปนี้

พื้นที่เกษตรน้ำฝน ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่

ข้าวเจ้าน้ำปี พันธุ์ กช. 15

เขตฝน

นาดำ

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)	อัตราค่าจ้าง (บาท)	มูลค่า (บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	393.24			
ราคา	บาท		3.17		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
แปลงกล้า	ช.ม.	0.54		5.19	
เตรียมพื้นที่	ช.ม.	9.90		5.59	
ปลูก	ช.ม.	21.45		5.85	
ปลูกซ้อม	ช.ม.	0.99		5.00	
ด้วยหูข้าว พรวนดิน	ช.ม.	1.24		5.00	
กำจัดวัชพืช	ช.ม.	0.33		5.62	
ไถปูน	ช.ม.	3.09		6.08	
พนยาปราบคัตตูรพืช	ช.ม.	0.04		5.00	
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	14.52		5.39	
เก็บ รวมมัด	ช.ม.	23.33		6.24	
นวด สี ผัด	ช.ม.	0.08		97.50	
ขัน	ช.ม.	6.48		5.93	
การใช้แรงงานผลิตสัตว์					
แปลงกล้า	ช.ม.	0.41		23.80	
เตรียมดิน	ช.ม.	3.30		14.12	
การใช้เครื่องจักร					
แปลงกล้า	ช.ม.	0.14		42.50	
เตรียมดิน	ช.ม.	1.65		42.50	
นวด สี ผัด	ช.ม.	0.08		162.80	
ขัน	ช.ม.	0.16		172.52	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์					
ปุ๋ยเคมีเม็ด, ผง				27.76	
ยาปรับคัตตูรพืช				0.4	
ค่าวัสดุปรับปรุงดินอื่น ๆ				8.25	
ค่าซ้อมแมลงปอกรน				309.62	

ตารางผนวกที่ 6.5 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่

พื้นที่เกษตรน้ำฝน ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่

ถ้วนที่ 1 ไร่ 1 ไร่ 2 ไร่ 3 ไร่ 4 ไร่

เขตฝน

วิธีปลูก หวาน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา	อัตราค่าจ้าง	มูลค่า
			(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	98.42			
ราคา	บาท		10.21		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
บุกเบิก	ช.ม.	0.61		7.47	
เตรียมดิน	ช.ม.	0.11		6.25	
ปล่อยน้ำ หมักดิน อื่น ๆ	ช.ม.	0.63		7.5	
ปลูก	ช.ม.	1.47		6.83	
ดายหญ้า พรวนดิน	ช.ม.	2.84		6.94	
พ่นยาปราบศัตรูพืช	ช.ม.	2.74		12.58	
ฉีดยาร์โน่ ยอด	ช.ม.	0.42		25.00	
ลูบนำ้ รดน้ำ	ช.ม.	0.01		6.25	
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	30.00		4.34	
หวด สี ผัด	ช.ม.	0.01		6.25	
เช่ ลอก ตาก ลอก	ช.ม.	0.44		8.11	
ขัน	ช.ม.	2.50		7.48	
การใช้เครื่องจักร					
ปล่อยน้ำ หมักดิน อื่น ๆ	ช.ม.	0.13		22.80	
ลูบนำ้ รดน้ำ	ช.ม.	0.74		17.86	
ขัน	ช.ม.	0.06		106.03	
ค่าวัสดุ					
พั่นธุ์				37.82	
ยาร์โน่ สารเร่ง				10.13	
ยาปราบศัตรูพืช				27.35	
น้ำมันเชื้อเพลิง				12.35	
ค่าวัสดุปรับปรุงดินอื่น ๆ				10.53	
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์				4.06	

ตารางผนวกที่ 6.6 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่
 พื้นที่เกษตรน้ำฝน ปลูกข้าว และ/หรือพืชไร่
 มันสำปะหลัง พันธุ์ระยอง 3
 เขตฝน
 วิธีปลูก ท่อนพันธุ์

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา	อัตราค่าจ้าง	มูลค่า
			(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	2200.00			
ราคา	บาท		0.90		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
เดรีymพันธุ์	ช.ม.	2.40		6.25	
ปลูก	ช.ม.	4.80		6.25	
ดายหญ้า พรวนดิน	ช.ม.	7.20		6.25	
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	12.80		6.25	
ขน	ช.ม.	12.80		6.25	
การใช้แรงงานผลิตสัตว์					
เดรีymดิน	ช.ม.	13.20		5.56	
ดายหญ้า พรวนดิน	ช.ม.	7.20		9.09	
การใช้เครื่องจักร					
ขน	ช.ม.	3.20		55.00	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์					

ตารางผนวกที่ 6.7 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่

พื้นที่ถือครองขนาดเล็ก ปลูกพืชหลายครั้งและไม่ผล

ข้าวเหนียวนาปี พันธุ์พื้นเมือง

เขตชลประทาน

นาคำ

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา	อัตราค่าจ้าง	มูลค่า
			(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	666.66			
ราคา	บาท		4.00		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
แปลงกล้า	ช.ม.	1.67		7.50	
ปลูก	ช.ม.	37.34		7.50	
ไส้ปุ๋ย	ช.ม.	3.00		7.50	
เก็บ, รวมมัด	ช.ม.	40.00		7.50	
ขน	ช.ม.	3.33		7.50	
การใช้เครื่องจักร					
แปลงกล้า	ช.ม.	0.67		150.00	
เตรีบมดิน	ช.ม.	5.33		75.00	
นวด สี ผัด	ช.ม.	4.00		25.00	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์				-	
ปุ๋ยเคมี เม็ด, ผง				93.35	
ยาปรับคัตทรูพืช				10.00	

ตารางผนวกที่ 6.8 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่

พื้นที่ถือครองขนาดเล็ก ปลูกพืชหลายครั้งและไม่ผล

ข้าวเหนียวนาปี พันธุ์ กข.6

เขตชลประทาน

นาด้ำ

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา	อัตราค่าจ้าง	มูลค่า
			(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	749.28			
ราคา	บาท		3.77		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
แปลงกล้า	ช.ม.	21.19		8.75	
เตรียมดิน	ช.ม.	9.71		8.60	
ปลูก	ช.ม.	19.49		8.27	
ด้ายหญ้า, พรวนดิน	ช.ม.	0.57		8.75	
ใส่ปุ๋ย	ช.ม.	0.93		8.75	
พ่นยาปราบคัตตูรูพืช	ช.ม.	0.35		12.50	
สูบห้ำ, จดห้ำ ฯลฯ	ช.ม.	1.21		8.75	
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	27.86		8.75	
เก็บ, รวมมัด	ช.ม.	1.43		8.75	
นวด, ลี, ผัด	ช.ม.	12.35		8.75	
ขน	ช.ม.	4.78		9.04	
อื่นๆ	ช.ม.	3.00		8.25	
การใช้เครื่องจักร					
แปลงกล้า	ช.ม.	0.64		107.37	
เตรียมดิน	ช.ม.	5.14		59.99	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์				22.60	
ปุ๋ยเคมี เม็ด, ผง				98.05	
ยาปราบคัตตูรูพืช				1.84	
ยาปราบวัวพืช				45.69	
ค่าวัสดุรับประทานอื่นๆ				14.29	
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์				44.28	

ตารางผนวกที่ 6.9 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่

พื้นที่ที่ต้องการปลูก พลูกพืชหลายครั้งและไม่ผล

กะหล่ำปลี พันธุ์สูงเริ่มตราลูกโภก

เขตชลประทาน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา	อัตราค่าจ้าง	มูลค่า
			(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	2500.00			
ราคา	บาท		4.00		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
แปลงกล้า	ช.ม.	27.75		7.50	
ปลูก	ช.ม.	20.00		7.50	
กำจัดวัชพืช	ช.ม.	2.00		12.50	
ไล่ปุ่ย	ช.ม.	12.00		7.50	
สูบหัว, รดน้ำ ฯลฯ	ช.ม.	0.25		7.50	
การใช้เครื่องจักร					
เตรียมดิน	ช.ม.	0.50		500.00	
พ่นยาปราบศัตรูพืช	ช.ม.	18.00		50.96	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์				290.00	
ปุ๋ยเคมี เม็ด, ผง				418.75	
ยาปราบศัตรูพืช				262.50	
น้ำมันเชื้อเพลิง				30.00	
ถ่านหิน				142.50	
น้ำมันหล่อลื่น				15.00	
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์				1625.00	

ตารางผนวกที่ 6.10 งบประมาณการปลูกพืชต่อไป

พื้นที่ถือครองขนาดเล็ก ปลูกพืชหลายครั้งและไม่ผล

กราะเทียม พันธุ์พันธุ์เมือง

เขตชลประทาน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา	อัตราค่าจ้าง	มูลค่า
			(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	3420.46			
ราคา	บาท		5.35		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
เตรียมดิน	ช.ม.	154.49			9.77
เตรียมพันธุ์	ช.ม.	87.50			3.72
ปลูก	ช.ม.	69.99			10.36
ดายหญ้า, พรวนติณ	ช.ม.	5.00			10.00
กำจัดวัชพืช	ช.ม.	1.25			10.00
ไลปุย	ช.ม.	11.50			10.00
พ่นยาปราบคัตตุพืช	ช.ม.	8.71			12.50
ฉีดสารเคมี, ยอด	ช.ม.	1.25			12.50
คลุมโคนต้น, ห่อผล	ช.ม.	8.99			10.00
สูบนำ้, รดน้ำ ฯลฯ	ช.ม.	13.51			10.00
พ่นยาปราบวัชพืช	ช.ม.	0.74			10.00
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	20.00			10.00
เก็บ, รวมมัด	ช.ม.	12.50			10.00
การใช้แรงงานสัตว์					
เตรียมดิน	ช.ม.	2.25			25.00
การใช้เครื่องจักร					
เตรียมดิน	ช.ม.	12.00			16.67
สูบนำ้, รดน้ำ ฯลฯ	ช.ม.	1.50			10.00
ค่าวัสดุ					
พันธุ์					3000.00
ปุ๋ยเคมี เม็ด, ผง					860.97
ซอร์บิน, สารเร่ง					35.66
ยาปราบคัตตุพืช					51.00
ยาปราบวัชพืช					63.00
วัสดุลินเนบลีอง					375.00
น้ำมันเชื้อเพลิง					89.76
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์					19.49

ตารางผนวกที่ 6.11 งบประมาณการปลูกพืชต่อไป

พื้นที่โคลอกรองขนาดเล็ก ปลูกพืชหลายครั้งและไม่มีผล

มันฝรั่ง พันธุ์สุนเดา

เขตชลประทาน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)	อัตราค่าจ้าง (บาท)	มูลค่า (บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	3181.81			
ราคา	บาท		6.81		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
เตรียมดิน	ช.ม.	32.54		13.06	
เตรียมพันธุ์	ช.ม.	5.82		12.50	
ปลูก	ช.ม.	14.91		12.50	
ดายหญ้า, พรวนดิน	ช.ม.	8.73		12.50	
กำจัดวัชพืช	ช.ม.	0.73		12.50	
ไส้ปุ๋ย	ช.ม.	29.09		12.50	
พ่นยาปราบศัตรูพืช	ช.ม.	7.64		16.67	
ฉีดยาร์โน่, หยอด	ช.ม.	1.82		16.25	
คลุมโคลนตัน, ห่อผล	ช.ม.	2.18		12.50	
สูบนำ้, รดน้ำ ฯลฯ	ช.ม.	22.91		12.50	
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	63.99		12.50	
การใช้เครื่องจักร					
เตรียมดิน	ช.ม.	5.08		52.93	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์				2726.86	
ปุ๋ยเคมี เม็ด, ผง				1621.32	
ยาร์โน่, สารเร่ง				324.40	
ยาปราบศัตรูพืช				196.38	
ยาปราบวัชพืช				71.20	
น้ำมันเชื้อเพลิง				30.09	
ค่าไฟฟ้า/น้ำชลประทาน				9.09	
ค่าวัสดุปรับปรุงดินอื่นๆ				30.30	
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์				18.18	

ตารางผนวกที่ 6.12 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่

พื้นที่ถือครองขนาดเล็ก ปลูกพืชหลายครั้งและไม่ผล

มันผึ้ง พันธุ์คนเนื้อเปต

เขตชลประทาน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา	อัตราค่าจ้าง	มูลค่า
			(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	2625.00			
ราคา	บาท		4.66		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
เตรียมดิน	ช.ม.	53.75		8.59	
ปลูก	ช.ม.	22.00		8.75	
ดายหญ้า, พรวนดิน	ช.ม.	33.75		8.75	
ไส้ปุ๋ย	ช.ม.	9.50		8.75	
พ่นยาปราบศัตรูพืช	ช.ม.	2.00		12.50	
คลุมโคนต้น, ห่อผล	ช.ม.	21.00		8.75	
สูบนำ้, รดน้ำ ฯลฯ	ช.ม.	32.00		8.75	
พ่นยาปราบวัชพืช	ช.ม.	2.50		12.50	
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	41.81		8.75	
การใช้เครื่องจักร					
เตรียมดิน	ช.ม.	2.44		461.54	
พ่นยาปราบศัตรูพืช	ช.ม.	0.75		4.82	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์				1638.00	
ปุ๋ยเคมี เม็ด, ผง				2081.50	
ไฮร์โมน, สารเร่ง				26.70	
ยาปราบศัตรูพืช				117.80	
น้ำมันเชื้อเพลิง				10.00	
ยาคลุกเมล็ด				5.40	
ค่าวัสดุปรับปรุงดินอื่นๆ				312.50	
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์				4.17	

ตารางผนวกที่ 6.13 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่

พื้นที่ที่ถือครองขนาดเล็ก ปลูกพืชหลายครั้งและไม่ผล
ถ้าแหล่ง พันธุ์ สจ.5

เขตชลประทาน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)	อัตราค่าจ้าง (บาท)	มูลค่า (บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	326.76			
ราคา	บาท		6.18		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
เตรียมดิน	ช.ม.	19.62		7.50	
ปลูก	ช.ม.	21.18		7.50	
ไส้ปุ๋ย	ช.ม.	1.80		7.50	
พ่นยาป่าบคัตตูรพีช	ช.ม.	2.81		12.50	
ฉีด虫อว์เมน, ทยอด	ช.ม.	0.34		12.50	
ลูบนำ้, รดน้ำ ฯลฯ	ช.ม.	1.07		7.50	
พ่นยาป่าบัวพีช	ช.ม.	1.69		12.50	
เก็บ, รวมมัด	ช.ม.	25.23		7.50	
ขน	ช.ม.	3.38		7.50	
การใช้เครื่องจักร					
เตรียมดิน	ช.ม.	1.02		92.96	
ลูบนำ้, รดน้ำ ฯลฯ	ช.ม.	4.50		13.75	
นำด, ลี, ผัด	ช.ม.	0.51		272.88	
ขน	ช.ม.	0.16		270.61	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์				86.49	
ปุ๋ยเคมี เง็ด, ผง				13.54	
อว์เมน, สารเร่ง				42.64	
ยาป่าบคัตตูรพีช				8.00	
ยาป่าบัวพีช				15.98	
น้ำมันเชื้อเพลิง				83.70	
ค่าไฟฟ้า/น้ำชลประทาน				0.77	

ตารางผนวกที่ 6.14 งบประมาณการปัจจุบันพีชต่อเรื่อง

พื้นที่ถือครองขนาดเล็ก ปัจจุบันพีชหลายครั้งและไม้ผล

ถ้าเหลือ พ.ศ. ๒๕๖๐

เขตชลประทาน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)	อัตราค่าจ้าง (บาท)	มูลค่า (บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	250.83			
ราคา	บาท		9.00		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
เตรียมดิน	ช.ม.	22.05			8.22
ปลูก	ช.ม.	13.59			7.97
ดายหญ้า, พรวนติน	ช.ม.	0.44			8.75
ไส้ปุ๋ย	ช.ม.	5.21			8.40
พ่นยาปราบศัตรูพืช	ช.ม.	3.97			12.50
น้ำดื่มน้ำมัน, หยดด	ช.ม.	1.76			12.50
ถูบ้าน, รดน้ำ ฯลฯ	ช.ม.	1.14			8.07
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	48.88			8.16
ขน	ช.ม.	7.71			8.02
การใช้เครื่องจักร					
นวด, สี, ผัด	ช.ม.	1.22			69.34
ขน	ช.ม.	0.55			60.00
ค่าวัสดุ					
พันธุ์					203.76
ปุ๋ยเคมี เม็ด, ผง					121.65
ซอร์โมน, สารเร่ง					10.36
ยาปราบศัตรูพืช					140.65
ค่าไฟฟ้า/น้ำชลประทาน					1.87
ค่าซ้อมแมมนอปกรณ์					4.30

ตารางผนวกที่ 6.15 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่

พื้นที่เขตชลประทาน ปลูกข้าวหลาຍครั้ง

ข้าวเจ้านาปี พันธุ์สูงเลริม (กษ. 23)

เขตชลประทาน

นาทวัน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา	อัตราค่าจ้าง	มูลค่า
			(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	900.00			
ราคา	บาท		3.15		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
ปล่อยนี หมากดิน, อื่นๆ	ช.ม.	0.33		7.50	
ปลูก	ช.ม.	1.33		7.50	
ปลูกปุ๋ย	ช.ม.	1.34		7.50	
พ่นยาปราบศัตรูพืช	ช.ม.	0.33		30.00	
พ่นยาปราบวัชพืช	ช.ม.	0.66		30.00	
เก็บ, รวมมัด	ช.ม.	20.00		8.00	
ขัน	ช.ม.	4.00		22.92	
การใช้เครื่องจักร					
เตรี่ยมดิน	ช.ม.	1.66		120.00	
นวด สี ผัด	ช.ม.	1.00		90.00	
ขัน	ช.ม.	0.50		50.00	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์				-	
บุบเพลเมด, ผง				83.35	
ยาปราบศัตรูพืช				52.80	
พ่นยาปราบวัชพืช				61.20	
น้ำมันเชื้อเพลิง				66.64	
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์				625.00	

ตารางผนวกที่ 6.16 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่
 พืชที่เกษตรแปลง ปลูกก้าวท้ายครั้ง
 ข้าวเจ้านาปี พันธุ์สูงเสริม (สุพรรณ 90)
 เกษตรแปลง
 นาหว่าน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา	อัตราค่าจ้าง	มูลค่า
			(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	1,423.00			
ราคา	บาท	3.50			
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
เตรียมดิน	ช.ม.	0.38	7.50		
ปลูก	ช.ม.	2.46	7.50		
ไล่ปุ่ย	ช.ม.	1.84	7.50		
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	38.77	8.50		
เก็บ, รวมมัด	ช.ม.	27.69	5.07		
นวด ลี ผัด	ช.ม.	1.85	7.50		
ขัน	ช.ม.	0.30	420.00		
การใช้เครื่องจักร					
เตรียมดิน	ช.ม.	16.15	12.37		
พ่นยาปราบศัตรูพืช	ช.ม.	8.31	30.00		
ลูบหน้า, รดน้ำ ฯลฯ	ช.ม.	12.31	19.91		
นวด ลี ผัด	ช.ม.	9.23	17.20		
ขัน	ช.ม.	0.30	420.00		
ค่าวัสดุ					
พั่นธุ์			-		
ปุ๋ยเคมี เม็ด, ผง			715.36		
ยาปราบศัตรูพืช			42.92		
พ่นยาปราบวัชพืช			217		
น้ำมันเครื่องเพลิง			123.04		
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์			28.45		

ตารางผนวกที่ 6.17 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่
 พื้นที่เขตชลประทาน ปลูกข้าวหลาภยครั้ง
 ข้าวเจ้านาปรัง พันธุ์ส่งเสริม (กษ. 23)
 เขตชลประทาน
 นาหวาน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)	อัตราค่าจ้าง (บาท)	มูลค่า (บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	1,041.67			
ราคา	บาท		3.17		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
เตรียมดิน	ช.ม.	0.08		7.50	
ปลูก	ช.ม.	3.00		7.50	
ไล่ฝุ่น	ช.ม.	1.00		7.50	
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	0.33		7.50	
เก็บ, รวมมัด	ช.ม.	1.66		7.50	
หวด สี ผัด	ช.ม.	0.83		7.50	
ชน	ช.ม.	33.33		7.42	
การใช้เครื่องจักร					
เตรียมดิน	ช.ม.	1.50		166.67	
ลูปน้ำ, รดน้ำ ฯลฯ	ช.ม.	13.00		30.00	
หวด สี ผัด	ช.ม.	1.33		40.00	
ชน	ช.ม.	7.00		22.50	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์				-	
ปุ๋ยเคมี เม็ด, ผง				208.35	
ยาร์เงน, สารเร่ง				12.75	
ยาปราบศัตรูพืช				52.50	
พ่นยาปราบวัวพืช				61.20	
น้ำมันเชื้อเพลิง				136.12	
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์				541.67	

ตารางผนวกที่ 6.18 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่
 พื้นที่เขตชลประทาน ปลูกข้าวหลาภยครั้ง
 ข้าวเจ้านาปรัง พันธุ์สูงเสริม (สุวรรณ 90)
 เขตชลประทาน
 นาหว่าน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา	อัตราค่าจ้าง	มูลค่า
			(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	984.61			
ราคา	บาท		3.50		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
เตรียมพื้นที่	ช.ม.	0.15		15.00	
ปลูก	ช.ม.	0.92		15.00	
ไส้ปุ๋ย	ช.ม.	0.46		15.00	
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	41.84		9.75	
เก็บ, รวมมัด	ช.ม.	9.23		6.25	
นาด ลี ผัด	ช.ม.	0.46		15.00	
ขัน	ช.ม.	6.46		9.75	
การใช้เครื่องจักร					
เตรียมดิน	ช.ม.	2.23		61.90	
พ่นยาป่าบัดดี้ทูพีช	ช.ม.	1.84		16.67	
ลูบนำ, รดน้ำ ฯลฯ	ช.ม.	6.77		19.92	
นาด ลี ผัด	ช.ม.	0.23		47.67	
ขัน	ช.ม.	0.31		13.85	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์				-	
ปุ๋ยเคมี เง็ง, ผง				310.00	
ยาป่าบัดดี้ทูพีช				37.50	
พ่นยาป่าบัดดี้ทูพีช				52.50	
นำมันเชือกเพลิง				104.56	

ตารางผนวกที่ 6.19 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่

พื้นที่เขตชลประทาน ปลูกข้าวหลาภูดั้ง

ส้มโอ พันธุ์ข้าวแตงกว่า

เขตชลประทาน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา	อัตราค่าจ้าง	มูลค่า
			(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	348.00			
ราคา	บาท		20.00		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
ดูแล, เผา, ตัดแต่ง	ช.ม.	16.00		6.25	
ด้วยหญ้า, พรวนดิน	ช.ม.	102.85		6.25	
คลุ่มโคนตัน, ห่อผล	ช.ม.	31.99		6.25	
พ่นยาปราบวัชพืช	ช.ม.	2.28		12.50	
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	6.85		6.25	
ขน	ช.ม.	4.85		6.25	
อื่น ๆ	ช.ม.	2.29		13.44	
การใช้เครื่องจักร					
ด้วยหญ้า, พรวนดิน	ช.ม.	4.57		12.71	
กำจัดรังวัชพืช	ช.ม.	9.14		12.72	
พ่นยาปราบคัตตูรูพืช	ช.ม.	26.87		4.55	
สูบนำ, รดน้ำ ฯลฯ	ช.ม.	33.15		6.05	
พ่นยาปราบวัชพืช	ช.ม.	0.57		4.55	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์					-
ปุ๋ยคอก					-
ปุ๋ยเคมี เม็ด, ผง					380.00
ซอร์โนน, สารร่วง					224.85
ยาปราบคัตตูรูพืช					873.62
ยาปราบวัชพืช					234.30
วัสดุลิน奈ลีอง					52.71
น้ำมันเชื้อเพลิง					232.00
น้ำมันหล่อลื่น					77.10

ตารางผนวกที่ 6.20 งบประมาณการปัจจุบันพื้นที่ต่อไป

พื้นที่ที่ปัจจุบันเป็นแหล่ง

ที่เรียน พนักงานท้อง

เขตชลประทาน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา	อัตราค่าจ้าง	มูลค่า
			(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	669.00			
ราคา	บาท		3.85		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
ปัจจก	ช.ม.	-		-	
ดูแล, เผา, ตัดเติ่ง	ช.ม.	20.00		7.50	
ไลปุ่ย	ช.ม.	9.60		7.50	
พ่นยาปราบคัตตูพืช	ช.ม.	-		-	
อื่น ๆ	ช.ม.	-		-	
การใช้เครื่องจักร					
ดายหญ้า	ช.ม.	3.20		16.29	
พ่นยาปราบคัตตูพืช	ช.ม.	5.20		22.98	
ลูบนำ, รดน้ำ ฯลฯ	ช.ม.	39.00		7.85	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์				-	
ปุ๋ยคอก				-	
ปุ๋ยเคมี เม็ด, ผง				456.00	
ยาปราบคัตตูพืช				409.75	
วัสดุสิ้นเปลือง				44.00	
น้ำมันเชื้อเพลิง				779.07	
น้ำมันหล่อลื่น				21.00	

ตารางผนวกที่ 6.21 งบประมาณการปัจจุบันพื้นที่ต่อไป

พื้นที่ที่ปัจจุบันไม่ผลเป็นหลัก

เงาะ พันธุ์จริงเรียน

เขตผน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)	อัตราค่าจ้าง (บาท)	มูลค่า (บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	2,400.00			
ราคา	บาท		3.00		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
เตรียมดิน	ช.ม.	-			
ปลูก	ช.ม.	-			
ดูแล, เผา, ตัดแต่ง	ช.ม.	16.00		7.50	
施肥	ช.ม.	2.10		7.50	
พ่นยาปราบคัตตุพืช	ช.ม.	-		-	
น้ำดื่มน้ำ, หยอด	ช.ม.	-		-	
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	48.00		7.50	
การใช้เครื่องจักร					
พ่นยาปราบคัตตุพืช	ช.ม.	28.80		12.50	
ลูบนำ, รดน้ำ ฯลฯ	ช.ม.	3.60		12.50	
พ่นยาปราบวัชพืช	ช.ม.	2.40		12.50	
ขัน	ช.ม.	3.00		200.00	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์				-	
ปุ๋ยเคมี เม็ด, ผง				750.00	
ยาปราบคัตตุพืช				290.00	
ยาปราบวัชพืช				120.00	
น้ำมันเชื้อเพลิง				197.36	

ตารางผนวกที่ 6.22 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่

พื้นที่ที่ปลูกไม่ผลเป็นหลัก

มังคุด พันธุ์พื้นเมือง

เขตผน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา	อัตราค่าจ้าง	มูลค่า
			(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	483.00			
ราคา	บาท	40.00			
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
ปลูก	ช.ม.	-			
ดูแล, เผา, ตัดแต่ง	ช.ม.	22.66		7.50	
ดายหญ้า, พรวนิดิน	ช.ม.	41.33		7.50	
ไล่ปุ่ย	ช.ม.	4.00		7.50	
ฉีดยาร์โนน, หยอด	ช.ม.	3.33		5.00	
สูบนำ, รดน้ำ ฯลฯ	ช.ม.	85.00		5.00	
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	75.00		7.50	
ขน	ช.ม.	10.00		5.00	
การใช้เครื่องจักร					
ดายหญ้า, พรวนิดิน	ช.ม.	6.00		17.94	
พ่นยาปราบศัตรูพืช	ช.ม.	23.33		12.24	
ฉีดยาร์โนน, หยอด	ช.ม.	1.66		12.24	
ค่าวัสดุ					
พั้นธุ์					-
บุญเคนี เมด, ผง				1,000.50	
ยาร์โนน, สารร่วง				266.67	
ยาปราบศัตรูพืช				206.66	
น้ำมันเชื้อเพลิง				511.62	
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์				89.16	

ตารางผนวกที่ 6.23 งบประมาณการปลูกพืชต่อไป
พื้นที่ที่ปลูกไม่ผลเป็นหลัก
มะผ้าง พันธุ์สิงเริม (เขียวเสาย)
เขตพน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)	อัตราค่าจ้าง (บาท)	มูลค่า (บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	400.00			
ราคา	บาท		40.00		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
ดูแล, เผา, ตัดแต่ง	ช.ม.	2.40		8.75	
ดายหญ้า, พรวนดิน	ช.ม.	9.60		8.75	
ใส่ปุ๋ย	ช.ม.	9.60		8.75	
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	36.00		8.75	
การใช้เครื่องจักร					
พ่นยาปาราบคัตวูฟีช	ช.ม.	12.00		18.75	
พ่นยาปาราบวชพีช	ช.ม.	4.80		18.75	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์ซ้อม				45.00	
ปุ๋ยเคมี เม็ด, ผง				448.00	
ชอร์มน, สารเร่ง				146.48	
ยาปาราบคัตวูฟีช				1,117.00	
น้ำมันเชื้อเพลิง				35.00	
น้ำมันหล่อลื่น				10.00	

ตารางผนวกที่ 6.24 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่
 พืชที่ปลูกไม่ผลเป็นหลัก
 มันสำปะหลัง พันธุ์ระบอง 60
 เขตฝน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)	อัตราค่าจ้าง (บาท)	มูลค่า (บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	6,500.00			
ราคา	บาท		0.73		
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
เตรียมพันธุ์	ช.ม.	3.80		9.30	
ปลูก	ช.ม.	8.94		9.40	
ดูแล, เผา, ตัดแต่ง	ช.ม.	1.53		9.57	
ดายหญ้า, พรวนดิน	ช.ม.	13.67		12.50	
ปลูก	ช.ม.	7.59		10.40	
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	15.00		37.33	
เก็บ, รวมมัด	ช.ม.	19.07		11.53	
การใช้เครื่องจักร					
บุกเบิก	ช.ม.	0.27		150.00	
เตรียมดิน	ช.ม.	3.74		60.20	
ปลูก	ช.ม.	3.2		8.75	
ดายหญ้า, พรวนดิน	ช.ม.	0.33		200.00	
คัดแยกคุณภาพ	ช.ม.	0.67		700.00	
ขัน	ช.ม.	0.33		330.00	
ค่าวัสดุ					
พันธุ์				592.00	
ปุ๋ยเคมี เม็ด, ผง				245.79	
ยาปราบวัวพืช				83.85	
น้ำมันเชื้อเพลิง				12.60	

ตารางผนวกที่ 6.25 งบประมาณการปลูกพืชต่อไร่

พื้นที่ที่ปลูกไม้ยืนต้น (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) เป็นหลัก

ทุเรียน พันธุ์หมอนทอง

เขตฝน

รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา	อัตราค่าจ้าง	มูลค่า
			(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้					
ผลผลิต	ก.ก.	1,500.00			
ราคา	บาท	25.00			
ค่าใช้จ่าย					
การใช้แรงงานคน					
ปลูก	ช.ม.	-	-		
ดูแล, เผา, ตัดแต่ง	ช.ม.	4.00	12.50		
ดายหญ้า, พรวนดิน	ช.ม.	4.00	7.50		
ไล่ฝุ่น	ช.ม.	4.00	7.50		
เก็บเกี่ยว	ช.ม.	15.00	12.50		
การใช้เครื่องจักร					
ดายหญ้า, พรวนดิน	ช.ม.	6.00	25.00		
พ่นยาปราบศัตรูพืช	ช.ม.	6.00	33.33		
ลูบหน้า, รดน้ำ ฯลฯ	ช.ม.	7.50	12.50		
ค่าวัสดุ					
พันธุ์			-		
ปุ๋ยคอก			450.00		
ปุ๋ยเคมี เม็ด, ผง			955.00		
ยาปราบศัตรูพืช			202.5		
น้ำมันเชื้อเพลิง			60.00		